

Reactienota

Bestemmingsplan, omgevingsvergunning en project/planMER Langereis 4 en 6 te Winkel

Melkrundveehouderij Klaver Koe

20 november 2014

Inhoud

1. Aanleiding	4
1.1. Ingediende zienswijze	4
2. Behandeling zienswijze	4
Bijlagen	23

1. Aanleiding

De firma Klaver Koe heeft bij de gemeente Hollands Kroon een verzoek ingediend voor de uitbreiding van zijn melkrundveehouderij aan de Langereis 6 in Winkel.

Op 28 juni 2012 heeft de raad in dit kader besloten toepassing te geven aan de coördinatieregeling.

Het ontwerpbestemmingsplan, omgevingsvergunning, bijbehorende Plan/ProjectMER (hierna te noemen MER) en overige relevante stukken hebben vanaf 12 september 2014 gedurende zes weken ter inzage gelegen. Er is gedurende deze periode één zienswijze ingediend. De ingekomen zienswijze, inclusief de gemeentelijke beantwoording, is opgenomen in onderhavige reactienota. Een kopie van de zienswijze is opgenomen als bijlage 1 bij deze reactienota.

1.1. Ingediende zienswijze

Het ontwerpbestemmingsplan, omgevingsvergunning, bijbehorende MER en overige relevante stukken hebben vanaf 12 september 2014 gedurende zes weken ter inzage gelegen. De zienswijze is bij de gemeente binnengekomen op 21 oktober 2014. Dit is binnen de gestelde termijn van zes weken. De zienswijze is ingediend door de heer R.G. Kok en mevrouw M. Brugman, woonachtig aan de Winkelerweg 9 in Winkel.

2. Behandeling zienswijze

Hieronder worden de punten uit de zienswijze, in de volgorde zoals deze door appellanten aan de orde worden gesteld, behandeld. Deze behandeling bestaat uit een korte samenvatting van de zienswijze met daaronder de gemeentelijke reactie hierop.

In aanvulling hierop kan worden gemeld dat zienswijzen kunnen worden ingebracht door 'een ieder'. Echter in de hierop volgende beroepsfase is dit voorbehouden aan belanghebbenden en treedt op basis van artikel 8:69a Awb het relativiteitsvereiste in werking.

Gevolg is dat dergelijke beroepsgronden dan niet kunnen leiden tot vernietiging van het bestreden besluit (het bestemmingsplan of de omgevingsvergunning).

Zienswijze 1: Er is sprake van intensieve veehouderij omdat het merendeel van het vee permanent wordt opgesteld.

Reactie: Artikel 2 onder r van de Provinciale ruimtelijke Verordening Noord-Holland (hierna PrV) verstaat onder het begrip intensieve veehouderij: een niet-grondgebonden agrarisch bedrijf dat zelfstandig of als neventak, geheel of grotendeels in gebouwen, varkens, pluimvee, konijnen, vleeskalveren, pelsdieren of overig kleinvee houdt, met uitzondering van het biologisch houden van dieren conform de Landbouwkwaliteitswet, het kweken van vissen, het houden van melkvee en overig rundvee, geiten, schapen of paarden. Los van het feit of wel of geen weidegang wordt geboden aan het (melk)vee moet op basis hiervan worden gesteld dat geen sprake is van intensieve veehouderij.

Deze zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de vergunning te weigeren.

Zienswijze 2: Het voeren van een intensieve veehouderij is in strijd met het bestemmingsplan.

Reactie: Van intensieve veehouderij is geen sprake. Verwezen wordt naar de reactie op zienswijze 1. Verder is er wel degelijk sprake van een grondgebonden agrarisch bedrijf. Verwezen wordt naar de reactie op zienswijze 4. Daarnaast heeft de RvSt in beroep onlangs uitspraak gedaan over de definitie van het begrip grondgebondenheid in het bestemmingsplan 'Buitengebied voormalige gemeente Niedorp' (bijlage 10). In deze uitspraak acht de afdeling de wijze waarop de definitie van een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering tot stand is gekomen niet onjuist.

Deze zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de vergunning te weigeren.

Zienswijze 3. Er is niet onderzocht dat de omschrijving voor grondgebonden veehouderij uit de PrV van Noord-Brabant wordt nageleefd.

Het plangebied ligt niet in de provincie Noord-Brabant, maar in de provincie Noord-Holland. De definitie van grondgebonden veehouderij uit de PrV van Noord-Brabant is dus niet relevant voor onderhavige ontwikkeling. Dat niet is onderzocht of de bedrijfsvoering van de firma Klaver Koe aan de definitie uit de Prv Noord-Brabant is dan ook niet relevant.

Deze zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de vergunning te weigeren.

Zienswijze 4. Er is sprake van een niet-grondgebonden bedrijfsvoering.

Het begrip 'grondgebonden agrarische bedrijfsvoering' wordt in het bestemmingsplan 'Buitengebied voormalige gemeente Niedorp, Langereis 4 en 6 te Winkel' omschreven als: "een agrarische bedrijfsvoering die hoofdzakelijk niet in gebouwen plaatsvindt". Deze definitie is overgenomen uit het bestemmingsplan 'Buitengebied Voormalige gemeente Niedorp'. In de toelichting van dat plan is aangegeven wat de achtergrond is van de definitie. Er wordt mee beoogd een onderscheid te maken tussen de zogenaamde "hokdierbedrijven" ofwel intensieve veehouderij en de overige veehouderijen. Bij intensieve veehouderij gaat het nadrukkelijk om het houden van bijvoorbeeld varkens en kippen, waarbij het gebruik van agrarische gronden niet noodzakelijk is voor het functioneren van het bedrijf.

De begripsbepaling in het bestemmingsplan sluit aan bij de begripsbepaling in de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de provincie Noord-Holland. Daarin is het begrip 'grondgebonden agrarische bedrijfsvoering' in artikel 2 gedefinieerd als: "een bedrijfsvoering die hoofdzakelijk niet in gebouwen plaatsvindt, waarbij het gebruik van agrarische gronden noodzakelijk is voor het functioneren van het bedrijf". Het houden van melkrundvee wordt expliciet niet aangemerkt als intensieve veehouderij. Zie reactie op zienswijze 1.

Het gaat dus in het bestemmingsplan om de aard van het bedrijf. Een melkveehouderij wordt niet beschouwd als intensieve veehouderij omdat deze bedrijven wel direct afhankelijk zijn van het gebruik van de agrarische gronden.

Verder is er niet, zoals indieners aangeven, slechts sprake van een grondgebonden bedrijf als tenminste de meerderheid van de koeien kan worden geweid.

Ook is het onjuist om alleen weidegang in de beschouwing te nemen en dat perse meer dan de helft van de koeien weidegang moeten krijgen.

Het bedrijf van de firma Klaver Koe moet, conform de bestemming, gezien worden als een grondgebonden veehouderij.

De bedrijfsvoering van het bedrijf Klaver Koe is - zoals hierna nader wordt beschreven - afhankelijk van de gronden die bij het bedrijf behoren. Nader wordt ingegaan op de grondgebonden onderdelen van de bedrijfsvoering; weidegang, ruwvoervoorziening en de mestaanwending.

Bedrijfsareaal

In het bedrijfsplan is op bladzijde 8 aangegeven dat bij het bedrijf 154 ha aan landbouwgronden horen. Die gronden liggen binnen een straal van 1,5 kilometer van het bedrijf. Op de plattegrond in bijlage 2 zijn de gronden aangegeven.

Onlangs heeft de familie Klaver 75 ha landbouwgrond, ook op korte afstand liggend, kunnen verwerven. Daarmee komt het totale areaal op 229 hectare. Daarvan is ongeveer 4 ha gereserveerd voor het bouwblok. De investeringen in grond laten zien dat dit bedrijf er voor kiest om grondgebonden te zijn. Het is de bedoeling om het areaal de komende jaren nog verder te laten toenemen. Dat hangt direct samen met de groei van de veestapel.

Weidegang

Uit de aanvraag (huisvestingssysteem Rav A 1.15.1 en Rav A 1.100.1) blijkt dat een deel van de melkkoeien, vanuit een bestaande stal en vanuit de nieuwe stal, weidegang zal krijgen (of worden geboden).

De familie Klaver heeft weloverwogen gekozen voor weidegang. Voor dit soort grote bedrijven ligt die keus niet voor de hand. In het bedrijfsplan zijn deze overwegingen vermeld. Het concept "Van gras tot kaas" was de voornaamste aanleiding voor de keus. Weidegang draagt positief bij aan het imago van de producten van Klaverkaas, hetgeen weidegang uiteraard ook bedrijfseconomisch interessant maakt.

De normstelling voor weidegang is af te leiden van de Maatlat duurzame veehouderij en de door Infomil geschreven handleiding "Melkkoeien beweiden of permanent opstallen". Ook de handleiding "Beweiden of opstallen" van het project Koe & Wij geeft handvatten voor een beoordeling.

De praktijk in de melkveehouderij is dat er vele uiteenlopende beweidingssystemen zijn, van zeer intensief tot zeer extensief. De definitie van weidegang is dat melkgevende koeien minimaal 120 dagen per jaar, tussen beide melkbeurten in, de wei in gaan. Er moet dus voldoende grond bij het bedrijf zijn. In de handleiding van InfoMil, waarvan de normstelling overgenomen is in de Maatlat duurzame veehouderij, wordt gesproken over een oppervlakte van 8 - 15 m² per koe per dag. Vervolgens wordt ervan uitgegaan dat elke 40 dagen hetzelfde stuk grasland weer beweid kan worden. Totaal moet dus 320 - 600 m² per koe beschikbaar zijn.

Bij maximale veebezetting van het bedrijf Klaver Koe zullen 335 koeien weidegang krijgen. Uitgaand van de 320 - 600 m² per koe is voor 335 koeien 107.200 - 201.000 m² nodig. Er is 48 ha beschikbaar (een kaartje is in de plan/project-m.e.r. opgenomen) aansluitend bij de stallen, ofwel 480.000 m².

Er is dus ruimschoots grond aanwezig om weidegang aan te bieden.

Mestproductie

Op verzoek van initiatiefnemer is berekend hoeveel van de door de maximale veebezetting geproduceerde mest binnen het bedrijf kan worden aangewend; de berekening is als bijlage 3 bijgevoegd.

Uitgegaan is van 225 hectare, waarvan minimaal 80% grasland is om op deze wijze te voldoen aan de derogatie eis. Om rekening te houden met de verliesnormen wordt uitgegaan van het jaar 2017.

Uitgaande van het huidige areaal kan ongeveer twee derde van de mest worden uitgereden op de bij het bedrijf behorende gronden. Uitgaande van het huidige bedrijfsareaal moet dan een derde van de mestproductie worden afgevoerd; naar akkerbouwers vooral in de directe omgeving.

Ruwvoederwinning

Op verzoek van initiatiefnemer is een berekening uitgevoerd om inzichtelijk te maken in welke mate het bedrijf zelfvoorzienend is; uitgaande van de maximale veebezetting en het huidige areaal. Deze berekening is als bijlage 4 toegevoegd.

Uitgegaan is van 225 hectare, waarvan minimaal 80% grasland is om op deze wijze te voldoen aan de derogatie eis. Op de overige 20 procent kan mais geteeld worden.

Het ruwvoer wordt opgeslagen in de sleufsilos op het erf en wordt gedurende het jaar opgevoerd aan de eigen dieren.

Uit de berekening blijkt dat het bedrijf, uitgaande van het huidige bedrijfsareaal, voor 77 procent zelfvoorzienend is. Ongeveer 23 procent van de ruwvoer-behoefte zal moeten worden aangekocht.

Na een voorgenomen uitbreiding van het bedrijfsareaal zal dat percentage dalen.

Resumé

Het grondgebonden karakter van een veehouderij wordt in de optiek van de gemeente Hollands Kroon niet alleen gevormd door weidegang. Ook de ruwvoerwinning en de aanwending van mest vormen het grondgebonden karakter van een melkveehouderij. Ook de indieners van de zienswijze geven in hun zienswijzen aan dat grondgebondenheid van een veehouderij tevens wordt gevormd door de eventuele weidegang van het vee.

De grondgebondenheid van Klaver Koe vindt, zoals hierboven beschreven, zijn grondslag in uitrijden van mest op bedrijfsareaal, weidegang van het vee en ruwvoerwinning van bedrijfsareaal.

Wel is de gemeente van mening dat de omschrijving van een grondgebonden bedrijfsvoering in het bestemmingsplan niet goed is afgestemd met de PrV en op dit punt verbeterd kan worden. Bij de herformulering van de definitie 'grondgebonden agrarische bedrijfsvoering' zal daarom aansluiting worden gezocht op de definitie uit de PrV.

Met betrekking tot de herformulering van de definitie 'grondgebonden agrarische bedrijfsvoering' leidt de zienswijze tot aanpassing van het bestemmingsplan. Voor het overige is de zienswijze ongegrond.

Zienswijze 5. Grondgebondenheid is niet gewaarborgd.

Reactie: Op basis van het bestemmingsplan en de PrV mag rekening gehouden worden met alle gronden behorende bij het bedrijf. Er wordt daarbij geen onderscheid gemaakt in eigendomsgrond, pachtgrond of grond in gebruik. In uitspraak 201112559/1/R3 (bijlage 4) wordt deze beoordelingswijze bevestigd. Op de plattegrond in bijlage 2 zijn de gronden aangegeven die ter beschikking staan tot de firma Klaver Koe. Deze gronden liggen binnen een straal van 1,5 kilometer van het bedrijf. Het grootste deel is eigendom, een deel is reguliere pacht, een deel erfpacht en een deel gebruik jaar op jaar. In het bedrijfsplan (pagina 8) is vermeld dat dit een areaal is van 154 ha. Onlangs heeft de firma Klaver Koe 75 ha extra kunnen verwerven. Ook deze gronden liggen op korte afstand van het bedrijf. Het totale areaal komt hierdoor op 229 ha.

Planologisch is de grondgebondenheid gewaarborgd door het feit dat binnen het beoogde agrarische bouwblok alleen sprake mag zijn van een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering. In aanvulling hierop wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 4.

Deze zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de vergunning te weigeren.

Zienswijze 6. De gronden die zijn betrokken bij de onderbouwing zijn niet in eigendom van de firma Klaver Koe maar worden gepacht.

Reactie: Zie reactie onder punt 5.

Deze zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de vergunning te weigeren.

Zienswijze 7. Ontwerpbestemmingsplan is in strijd met artikel 26 lid b van de PrV. Hierin is bepaald dat een bestemmingsplan geen bestemmingen of regels bevat die voorzien in de herontwikkeling van een bestaand agrarisch bedrijf naar intensieve veehouderij.

Dit is onjuist. Verwezen wordt naar de reactie op zienswijze 2.

Deze zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de vergunning te weigeren.

Zienswijze 8. Ontwerpbestemmingsplan is in strijd met artikel 26 lid 1 onder b. Hierin is bepaald dat een agrarisch bouwblok mag worden vergroot tot "slechts" 2 hectare.

Reactie: Dit is onjuist. Artikel 26, eerste lid, onder f PrV maakt een bouwperceel van meer dan 2 hectare mogelijk.

Deze zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de vergunning te weigeren.

Zienswijze 9. De provincie heeft zichzelf een ruimere afwijkingsbevoegdheid willen toestaan dan op basis van artikel 4.1a van de Wro geoorloofd is. Van een eventueel verleende ontheffing mag derhalve geen gebruik worden gemaakt.

Reactie: De op basis van de PrVs (Provinciale ruimtelijke Verordening structuurvisie) Noord-Holland verleende ontheffing is door de inwerkingtreding van de (nieuwe) Provinciale ruimtelijke Verordening (PrV) per 1 januari 2014 komen te vervallen. Bij onderhavige procedure is van deze of een andere ontheffing derhalve geen gebruik gemaakt. Wel kan worden gemeld dat onderhavige ontwikkeling niet is gewijzigd ten opzichten van de aanvraag waarop de inmiddels vervallen ontheffing is verleend.

Deze zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de vergunning te weigeren.

Zienswijze 10. Het ontwerpbestemmingsplan is in strijd met artikel 15 van de PrV. Er is niet getoetst aan de uitgangspunten uit de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie. De uitbreiding voorziet in verstedelijking.

Reactie: De uitbreiding ziet toe op de ontwikkeling van een agrarische functie in het buitengebied en betreft derhalve geen verstedelijking. Zie hiertoe ook de uitspraak ABRvSt 201307831/1/R1 bijlage 6. Het standpunt dat de uitbreiding voorziet in verstedelijking is onjuist.

Deze conclusie laat onverlet dat getoetst moet worden aan artikel 15 van de PrV.

Met betrekking tot artikel 15 kan worden aangegeven dat de uitbreidingsplannen van de firma Klaver Koe zijn getoetst door de Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling (ARO). Dit advies is als bijlage 13 bij het MER gevoegd. Bij het uitbrengen van dit advies is voor de ARO het beleid, neergelegd in de provinciale Structuurvisie, de PrV en de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie van de provincie Noord Holland uitgangspunt. Dit weerlegt het standpunt van indieners dat niet is getoetst aan de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie.

Ten behoeve van de landschappelijke inpasbaarheid van de ontwikkeling is reeds een omgevingsvergunning verleend (en in werking getreden) voor een beplantingsplan. Deze omgevingsvergunning is als bijlage 10 in het MER opgenomen. Doel van het erfbeplantingsplan is om tot een plan te komen wat past bij het traditionele Westfriese boerenerf, het bedrijf en de wensen van de opdrachtgever.

Dit erfbeplantingsplan is opgesteld door Landschap Noord-Holland. Zij maakt onderdeel uit van een samenwerkingsverband van twaalf provinciale organisaties: Landschapsbeheer Nederland. Zij streven naar behoud, beheer en ontwikkeling van ecologisch cultuurlandschap met een streekeigen karakter. Circa 1 ha van de totale 4 ha waarop de bedrijfsontwikkeling plaatsvindt is voorbehouden aan deze landschappelijke inpassing. Dit is tevens in het bestemmingsplan planologisch verankerd.

De aanvraag omgevingsvergunning voor de uitbreidingsplannen is getoetst door de Welstandscommissie Noord-Holland. De Welstandscommissie heeft positief geadviseerd. Zie bijlage 9.

De toelichting op het bestemmingsplan zal op dit punt worden aangepast waarbij de ontwikkeling in relatie tot artikel 15 uit de PrV meer aandacht zal krijgen.

Deze zienswijze leidt tot aanpassing van de toelichting van het bestemmingsplan. Voor het overige is deze zienswijze ongegrond en geeft ons geen reden de vergunning te weigeren.

Zienswijze 11. Nut en noodzaak van de huidige bouwblokvergroting op de huidige locatie is niet aangetoond. Door hierbij slechts te refereren naar het bedrijfsplan is sprake van een marginale toetsing.

Reactie: Jaren geleden is de aanvrager een kaasmakerij begonnen op het bedrijf aan de Langereis. Op een gegeven moment werd die tak zo groot dat er voor werd gekozen om met het kaasmaken uit te wijken naar het industrieterrein en onder te brengen in de firma Klaver Kaas. De binding tussen beide bedrijfstakken is echter altijd gebleven.

In het bedrijfsplan wordt het nut en de noodzaak uitgebreide gemotiveerd. Voor het product dat wordt geproduceerd door Klaver Kaas is het belangrijk om het proces van gras tot kaas in eigen beheer te hebben. In die zin is de melkveehouderij aan de Langereis de eerste schakel in de keten. Melk van het eigen bedrijf maakt maximale controle op de kwaliteit van de grondstof melk mogelijk. Ook is het mogelijk om innovaties (effect van een ander rantsoen) op het eigen bedrijf uit te proberen. Het melkveebedrijf Klaver Koe is ook een belangrijk 'uithangbord' voor Klaverkaas. Eén van de redenen waarom ingezet wordt op weidegang. Daarom is het ook wenselijk dat de melkkoeien optimaal worden gehuisvest. Het eigen melkveebedrijf op deze locatie is en blijft daarom van vitaal belang.

Daarnaast wordt in het MER in paragraaf 4.1 toegelicht waarom een alternatieve locatie geen redelijke optie is. Nut en noodzaak achten wij op basis van het bedrijfsplan en het MER in voldoende mate aangetoond. Van een marginale toetsing is derhalve geen sprake.

Deze zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de vergunning te weigeren.

Zienswijze 12. Toename vervoersbewegingen ongewenst voor de, vanaf de kruising Langereis-Winkelerweg tot aan de Oude Provinciale weg, aanwezige burgerwoningen, m.u.v. de bedrijfswoning van Klaver Koe.

In het kader van de vigerende (milieu-)wetgeving is onderhavige ontwikkeling getoetst met betrekking tot de effecten van de ontwikkeling op de burgerwoningen in de directe omgeving. Uit deze onderzoeken (o.a. akoestisch onderzoek) is niet gebleken dat er onevenredige hinder wordt veroorzaakt aan deze woningen. Hieraan kan worden toegevoegd dat de weg is in eigendom en beheer bij het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. De wegen zijn breed genoeg voor het bestaande landbouwverkeer. Landbouw breder dan 3,5 meter is in Nederland niet toegestaan.

De Langereis betreft een weg in het buitengebied. Deze wegen zijn mede bestemd voor landbouwverkeer. De school in het buitengebied is van tijdelijke aard. Het kinderdagverblijf in het buitengebied komt op dit moment ook in aanraking met landbouwverkeer en vrachtverkeer dit zal in de toekomstige situatie niet anders zijn.

Deze zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de vergunning te weigeren.

Zienswijze 13. Ontwikkeling is schadelijk voor het 'historische lint' zoals de Langereis vaak wordt aangeduid.

Reactie: De Langereis is op basis van vigerend beleid niet aangemerkt als historisch lint in de zin van bijvoorbeeld een beschermd stads of dorpsgezicht. De ontwikkeling vindt voornamelijk plaats achter de lintbebouwing en veroorzaakt daardoor geen onevenredige afbreuk van het aanzicht van het lint. Met betrekking tot de ontwikkeling van het bouwblok is in een eerder stadium een landschapsinrichtingsplan opgesteld. De uitvoering van dit plan draagt zorg voor de ruimtelijke inpassing van onderhavige ontwikkeling. Gesteld moet worden dat het bouwblok qua diepte/afmeting in de lengterichting niet toeneemt. In de huidige

planologische situatie was de bouw van de loods op deze locatie reeds mogelijk. De bouw van de nieuw stal is derhalve ondergeschikt aan de ruimtelijke ontwikkeling in zijn totaliteit.

Deze zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de vergunning te weigeren.

Zienswijze 14. Naast dat de vrij smalle landbouwwegen zijn er ook andere functies, zoals een kinderdagverblijf, die niet zijn te verenigen met dergelijk zwaar landbouwverkeer.

Reactie: De gemeente volgt appellante niet in deze zienswijze. De inrichting evenals het kinderdagverblijf zijn gelegen in het buitengebied. In de zienswijze staat dat er landbouwwegen zijn. Smalle landbouwwegen met landbouwverkeer zijn inherent aan het buitengebied. In de zienswijze is niet nader onderbouwd waarom een kinderdagverblijf niet is te verenigen met zwaar landbouwverkeer van een bedrijf dat op circa 500 meter is gelegen. Gelet op het feit dat er sprake is van agrarisch buitengebied met bijbehorend verkeer en het kinderdagverblijf op 500 meter van de inrichting is gelegen, zien wij geen reden waarom deze functies niet verenigbaar zouden zijn.

Deze zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de vergunning te weigeren.

Zienswijze 15. De extra verkeersbewegingen die de verdubbeling van de veestapel met zich meebrengen zijn niet op een waarheidsgetrouwe manier inzichtelijk gemaakt.

In het Onderzoek geluidsuitstraling naar de omgeving van Klaver Koe te Winkel zijn ook de verkeersbewegingen van en naar de inrichting meegenomen naar de uitbreiding. In reactie op een opmerking van de Cie MER op dit punt is het akoestisch onderzoek aangepast. Dit akoestisch onderzoek is getoetst en akkoord bevonden en voldoet aan de gestelde eisen.

Deze zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de vergunning te weigeren.

Zienswijze 16. De alternatieven zijn in het kader van de MER onvoldoende onderzocht.

Reactie: Omdat het hier een bedrijfsuitbreiding en geen bedrijfsverplaatsing betreft zijn realistische alternatieven beperkt. Realistische alternatieven zijn in de plan/project m.e.r. voldoende onderzocht. De Cie-m.e.r. heeft in het advies op dit punt ook geen opmerkingen geplaatst.

De zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de vergunning te weigeren.

Zienswijze 17. Bouwblokvergroting zou plaats moeten vinden aan de Provinciale weg

Reactie: Als sprake zou zijn van een ontwikkeling aan de provinciale weg kan niet gesproken worden van bouwblokvergroting maar bedrijfsverplaatsing. Een bedrijfsverplaatsing is in onderhavige geval niet aan de orde. Met betrekking tot dit wordt tevens verwezen naar de beantwoording van zienswijze 11. Alternatieven op dit punt zijn in het MER voldoende onderzocht.

De zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de vergunning te weigeren.

Zienswijze 18. Geen langer respijt noodzakelijk voor aanleg en instandhouding landschapsmaatregelen op basis van artikel 4.3.2 van het ontwerpbestemmingsplan.

Reactie: In het ontwerpbestemmingsplan is een voorwaardelijke verplichting opgenomen met betrekking tot de uitvoering van het beplantingsplan. Binnen drie jaar na het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan dient op basis van deze voorwaardelijke verplichting uitvoering te worden gegeven aan de aanleg en instandhouding van de landschapsmaatregelen zoals opgenomen in het beplantingsplan. Het wachten is daarom op een onherroepelijk bestemmingsplan en omgevingsvergunning. Initiatiefnemer zal de uitvoering afmaken nadat onherroepelijk vast staat dat het plan kan worden uitgevoerd.

Om de landschappelijke inpassing te bespoedigen zal de termijn van drie jaar worden teruggebracht naar anderhalf jaar.

De zienswijze leidt op dit punt tot aanpassing van de uitvoeringstermijn van het beplantingsplan in het bestemmingsplan worden teruggebracht naar anderhalf jaar. Voor het overige is de zienswijze ongegrond en geeft ons geen reden de vergunning te weigeren.

Zienswijze 19. Artikel 3.3 onder h. van het ontwerpbestemmingsplan biedt de mogelijkheid om sleufsilos, mestsilos en mestopslagplaatsen buiten het bouwblok op te richten. Appelanten zijn van mening dat dergelijke bouwwerken alleen binnen het bouwblok mogen worden opgericht.

Reactie: Met betrekking tot de mogelijkheid om sleufsilos, mestsilos en mestopslagplaatsen buiten het bouwblok op te richten is in het ontwerpplan hetzelfde regime aangehouden als in het vigerende bestemmingsplan buitengebied. Van een wijziging in het vigerende planologische regime is door de inwerkingtreding van onderhavige plan geen sprake. Echter het beoogde bouwblok biedt voldoende ruimte om de beoogde bedrijfsuitbreiding te realiseren. De bouw mogelijkheden voor sleufsilos, mestsilos en mestopslagplaatsen buiten het bouwblok zijn hiervoor niet noodzakelijk.

De zienswijze is gegrond en leidt op dit punt tot aanpassing van de planvoorschriften waardoor de bouw mogelijkheden voor sleufsilos, mestsilos en mestopslagplaatsen buiten het bouwblok worden weggenomen.

Zienswijze 20. De artikelen 3.5 onder b tot en met g bieden mogelijkheden voor nevenfuncties. De gevolgen voor de omgeving van deze functies zijn in onderhavig bestemmingsplan niet onderzocht.

Reactie: Bij de mogelijkheid tot de ontwikkeling/uitvoering van nevenfuncties is bij de het opstellen van onderhavige bestemmingsplan hetzelfde regime aangehouden als in het vigerende bestemmingsplan buitengebied. Van een wijziging in het vigerende planologische regime is door de inwerkingtreding van onderhavige plan geen sprake.

Dit neemt echter niet weg dat opnieuw een afweging op dit punt moet worden gemaakt.

Gelet op de toelichting van het vigerende bestemmingsplan, waarin deze nevenfuncties worden gezien als verbreding van de agrarische sector, en de beoogde bedrijfsvoering moet worden geconcludeerd dat de

mogelijkheden die worden geboden door genoemde afwijkingsbevoegdheid niet passend zijn binnen het beoogde planologische regime.

Deze zienswijzen leidt derhalve tot het vervallen van de mogelijkheden van nevenfuncties zoals genoemd in artikel 3.5 onder b tot en met g, met uitzondering van c waarin 'mantelzorg' wordt geregeld. Het bestemmingsplan wordt op dit punt aangepast.

Zienswijze 21. De tweede dienstwoning kan niet worden aangemerkt als dienstwoning omdat deze niet wordt bewoond door een persoon die is betrokken bij de bedrijfsvoering van Klaver Koe.

Reactie: In het bedrijfsplan wordt toegelicht dat de heer Piet Klaver in het bestuur zit van Klaver Koe, -geit en -kaas. Hij is organisatorisch dus ook verbonden en medeverantwoordelijk aan en voor het melkveebedrijf. Praktisch/organisatorisch gezien behoorde de woning derhalve al tot de 'sfeer van de inrichting' en voerde reeds de functie uit van tweede bedrijfswoning.

Daarnaast is aangegeven door de firma Klaver Koe dat de heer T. Klaver, bedrijfsleider op het melkveebedrijf, de woning in de loop van 2015 zal betrekken. Aanvrager wil daarom het gebruik van de woning als bedrijfswoning planologisch vastleggen.

Gelet op de huidige omvang van het bedrijf is aannemelijk dat deze tweede woning noodzakelijk is voor de bedrijfsvoering. Stedebouwkundig gezien zijn hiertegen geen bezwaren. In beginsel zou binnen het bouwvlak een tweede bedrijfswoning opgericht mogen worden. Stedebouwkundig gezien heeft de bestemmingswijziging van de bestaande woning een sterke voorkeur. Mede omdat deze functiewijziging niet leidt tot extra woningbouw in het buitengebied dan wel verdichting van het lint op deze locatie.

De zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de vergunning te weigeren.

Zienswijze 22. De firma Klaver Koe zal geen vergunning ingevolge de Nb-wet kunnen verkrijgen.

Reactie: Op 17 januari 2014 heeft gedeputeerde staten van Noord Holland een Natuurbeschermingswetvergunning (Nb-vergunning) verleend. Deze vergunning komt overeen met de voorliggende aanvraag. De betreffende vergunning is als bijlage 7 bij het MER gevoegd.

Inmiddels zijn allen rechten van de betrokken saldeerbedrijven ingetrokken en de vergunning inwerking getreden.

De zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de vergunning te weigeren.

Zienswijze 23. Er kan niet worden voldaan aan artikel 6.4 van de Habitatrichtlijn.

Reactie: Artikel 6.4 van de Habitatrichtlijn stelt dat als een plan of project vanwege dwingende redenen van groot openbaar belang toch doorgang moet vinden en er geen alternatieven zijn, er compenserende maatregelen genomen moeten worden. Omdat uit de passende beoordeling blijkt dat er geen negatieve gevolgen zijn voor de omliggende gebieden is artikel 6.4 Habitatrichtlijn niet van toepassing. Zie ook de beantwoording van zienswijze 24.

De zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de vergunning te weigeren.

Zienswijze 24. De bedrijven waarvan de Nb-vergunningen zijn ingetrokken waren al geruime tijd gestaakt met hun activiteiten. Feitelijk zal hierdoor de belasting op het desbetreffende Natura 2000-gebied enorm toenemen.

Het is correct dat sommige bedrijven al waren gestopt met hun bedrijfsvoering. Er ontbreekt in deze zienswijze echter een onderbouwing dat de feitelijke belasting op Natura-2000 gebieden enorm zal toenemen. Gezien de afstand tot de dichtstbijzijnde gevoelige Natura-2000 gebieden (> 12 km) en gezien het feit dat de provincie de Nb-vergunning heeft verleend, zal er ons inziens geen sprake zijn van significante toename van de belasting op de dichtstbijzijnde Natura-2000 gebieden.

Hieraan kan worden toegevoegd dat de Raad van State heeft uitgesproken (201306991/1/R3, bijlage 5) dat in een passende beoordeling voor een plan uitgegaan mag worden van de feitelijke legale situatie die gold voorafgaand aan de vaststelling van het nieuwe bestemmingsplan. Inzake de Firma Klaver Koe mag worden uitgegaan van de milieuvergunning die verleend is in 2011, waarin de huidige bedrijfssituatie is opgenomen. Vergeleken met deze bedrijfssituatie is sprake van een veel kleinere uitbreiding dan waar nu in de passende beoordeling van uit is gegaan. In dat licht bezien zijn er veel meer rechten in het salderen/mitigeren betrokken dan strikt/formeel noodzakelijk. Zo beschouwd treedt er, toetsend aan artikel 19j Nb-wet, per saldo een afname van het depositie-(effect) op.

De zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de vergunning te weigeren.

Zienswijze 25. Plangebied is gelegen op een afstand van 280 meter van een Ecologische verbindingszone en 800 meter van de EHS. Deze gronden en de effecten van de bedrijfsvoering hierop zijn niet omschreven in de MER

De betreffende gronden (EHS en verbindingszone) zijn in het kader van de Wet Ammoniak en Veehouderij door de provincie niet als voor verzuringgevoelig/zeer kwetsbaar aangemerkt. Ook zijn de gronden niet aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. De gronden zijn dus niet als voor verzuring gevoelig bestempeld. De bij het melkveebedrijf behorende gronden worden al sinds jaar en dag volgens de normale land-bouwpraktijk gebruikt; het emissiearm injecteren van mest hoort daar bij.

De zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de vergunning te weigeren.

Zienswijze 26. Gezien het vervallen van het melkquotum per 1 januari 2015 dient er een belangenafweging plaats te vinden of een megastal op deze locatie maatschappelijk gezien verantwoord valt te noemen.

Reactie: De gemeente volgt uiteraard de landelijke discussie. Het bedrijf zal moeten voldoen aan de eventuele nieuwe wetgeving. Die wetgeving valt echter buiten de bevoegdheid/taak/belangenafweging van een gemeente en zal rechtstreeks doorwerken.

Door de recente aankoop 75 hectare heeft firma Klaver Koe reeds geanticipeerd op eventueel komende wetgeving. Door de aankoop hoort er bij het bedrijf ongeveer 230 hectare. Dit veel meer is dan de volgens indieners van de zienswijzen benodigde 175 ha.

De zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de vergunning te weigeren.

Zienswijze 27. De firma Klaver Koe beschikt niet over voldoende grond om eigen mest af te zetten en zal mestverwerkingscontracten moeten afsluiten met extra vervoersbewegingen tot gevolg.

Conform pagina 11 van het MER beschikt de firma Klaver over 150 ha bedrijfsareaal. Recent heeft de aankoop van 75 ha grond dit areaal op ca. 230 ha gebracht. Ook heeft firma Klaver voldoende mogelijkheden om zijn mest op te slaan in de mestkelders, mestbassin, mestsilo en mestzak (21.000 m3).

Alhoewel er door de uitbreiding van het bedrijfsareaal een verschuiving van vrachtwagen naar tractorbewegingen plaatsvindt, blijft de geluidproductie van de afvoer van mest binnen de normstelling verbonden aan ABS1 (afvoer mest 10 x 3 dagen). Per vrachtwagen zal nog ongeveer 7.000 m3 afgevoerd moeten worden en per tractor/tank ongeveer 9.500 m3; dat zijn over de 30 dagen gerekend 28 vrachten per dag. Volgens het akoestisch bureau valt bij een verdubbeling van het aantal vrachten per dag, naar 40, nog aan de 50 dB(A) te voldoen.

De zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de vergunning te weigeren.

Zienswijze 28. De gemeente moet ook zijn eigen verantwoordelijkheid nemen met betrekking tot het terugdringen van de nationale fosfaatproductie.

De gemeente volgt indieners niet met betrekking tot deze zienswijze. De aanvraag is getoetst aan de wettelijke normen en eisen met betrekking tot het onderdeel milieu. Zie hiervoor ook de beantwoording van zienswijze 26 en 27. Uit deze toetsing is gebleken dat voor de aangevraagde activiteiten vergunning verleend kan worden. Gelet op voorgaande is er geen reden de omgevingsvergunning te weigeren.

De zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de vergunning te weigeren.

Zienswijze 29. Uit het oogpunt van de omwonenden dient een specifiek op dit project betrekking hebbend gezondheidsrapport te worden opgesteld met betrekking tot de gezondheidsrisico's voor omwonenden.

De gemeente volgt indieners niet met betrekking tot deze zienswijze. Volksgezondheid is een aspect dat bij de beoordeling aan de orde is geweest. Paragraaf 5.9 van het MER (die onderdeel uitmaakt van de aanvraag) is gewijd aan het aspect volksgezondheid. Uit deze paragraaf blijkt dat het bedrijf alle het mogelijke doet om potentieel negatieve effecten op de volksgezondheid voor de omgeving te voorkomen door maatregelen te treffen (o.a. bedrijfskleding, ontsmetten veetransportwagens, etc.). Uit deze paragraaf blijkt ook dat de kans op besmetting van omwonenden door melkrundvee zeer klein is. Daarnaast zijn er geen algemeen aanvaardbare wetenschappelijk onderzoeken/inzichten zijn die aannemelijk maken dat een melkveehouderij risico's voor de gezondheid geven. Met betrekking tot dit punt wordt tevens verwezen naar bijlage 8 en 9.

Het MER is getoetst en akkoord bevonden. Gelet op voorgaande is het opstellen van een gezondheidsrapport ons inziens niet nodig.

De zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de omgevingsvergunning te weigeren.

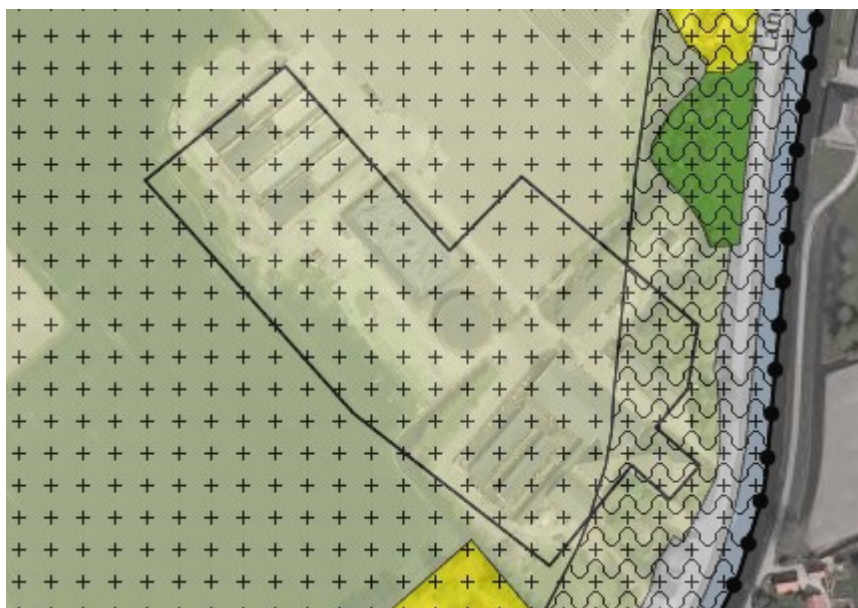
Zienswijze 30. De financiële uitvoerbaarheid van het plan is onvoldoende aangetoond nu de planschaderisicoanalyse van het plan ontbreekt

Voor de initiatiefnemer zijn de huidige planologische mogelijkheden vastgelegd in het bestemmingsplan buitengebied voormalige gemeente Niedorp. Onderstaand een kopie van de verbeelding.

Indiener vraagt zich af of eventuele planschadeclaims invloed kunnen hebben op de uitvoerbaarheid.

Gelet op het huidige bestemmingsplan, en de daarin toegekende bouwmogelijkheden, kan er redelijkerwijs voor belanghebbende omwonenden geen planologische verslechtering optreden die kan leiden tot dusdanig hoge schadebedragen dat de financiële uitvoerbaarheid in het gevaar komt.

Daarom wordt een planschaderisico analyse niet nodig geacht.

Zienswijze 31. Het verkennend bodemonderzoek is verouderd

Reactie: Het verkennend bodemonderzoek is uitgevoerd in 2008 (6 jaar oud). In normale situaties wordt voor onverdachte locaties een maximale bruikbaarheid voor bodemonderzoekgegevens van 5 jaar aangehouden op grond van een advies van de VNG. Hiervan kan dus gemotiveerd worden afgeweken. Alleen in gevallen dat duidelijk is dat er geen extra c.q. nieuwe bodemverontreiniging kan zijn veroorzaakt in de tussenliggende periode, kan hiervan worden afgeweken. De locatie van de nieuwe stal is deze hele periode in gebruik geweest ten behoeve van weidegang en ruwvoerwinning. Gelet op voorgaande hebben er ons inziens geen extra c.q. nieuwe bodembedreigende activiteiten op deze locatie plaatsgevonden. Gelet op voorgaande hebben wij geen reden gezien om dit bodemonderzoek te weigeren. Het bodemonderzoek is getoetst en akkoord bevonden. De zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de omgevingsvergunning te weigeren.

Zienswijze 32. Het ontwerp-bestemmingsplan biedt geen goed planologische basis voor de activiteit 'bouwen'.

Reactie: Naar aanleiding van voorgaande verweer op de door indieners ingebrachte zienswijzen kan worden geconcludeerd dat het bestemmingsplan de juiste planologische basis biedt voor de activiteit bouwen.

Zienswijze 33. In de ontwerp-omgevingsvergunning wordt geen omschrijving gegeven van de incidentele bedrijfssituatie.

Een incidentele bedrijfssituatie is een bedrijfssituatie die minder dan 12 dagen per jaar voorkomt en geen onderdeel is van de reguliere bedrijfsvoering. In dit geval zijn de incidentele bedrijfssituaties IBS 1 en IBS 2 zoals omschreven in § 2.5 in samenhang met § 2.3 en 2.4 van het akoestisch rapport, dus het inkuilen van gras van 06:00 tot 24:00 uur respectievelijk continue gedurende zowel de dag-, de avond als de nachtperiode". Dit begrip en bijbehorende omschrijving zijn toegevoegd aan de begrippenlijst. Verder is in voorschrift 5.1.3 vier keer gewijzigd in drie keer overeenkomstig het akoestisch onderzoek. De zienswijze is gegrond, de vergunning zal aangepast worden. Deze zienswijze geeft ons echter geen reden om de omgevingsvergunning te weigeren.

Zienswijze 34. Artikel 5.1.8 biedt geen rechtsbescherming aan appellanten met betrekking tot de meldingsplicht voor het inkuilen.

Voorschrift 5.1.8 behorende bij de omgevingsvergunning onderdeel milieu is om het aantal incidentele bedrijfssituaties te reguleren. Daarin tegen is voorschrift 5.1.3 behorende bij de omgevingsvergunning onderdeel milieu ter bescherming van omwonenden opgenomen tijdens incidentele bedrijfssituaties. In dit voorschrift is opgenomen dat maximaal drie keer per jaar in de nachtperiode mag worden ingekuild inclusief bijbehorende geluidsnormen voor de nachtperiode. Het doel van het melden van een incidentele bedrijfssituatie is dat deze situaties ten eerste niet meer dan drie keer per jaar plaatsvinden in de nachtperiode. Ten tweede kan nu tijdens het uitvoeren van deze werkzaamheden worden getoetst of wordt voldaan aan de geluidsnormen zoals vastgelegd in voorschrift 5.1.3 behorende bij de omgevingsvergunning onderdeel milieu. De zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de omgevingsvergunning te weigeren.

Zienswijze 35. Appellanten ondervinden enorme hinder van in de woning schijnende koplampen van tractoren tijdens het 's nachts inkuilen.

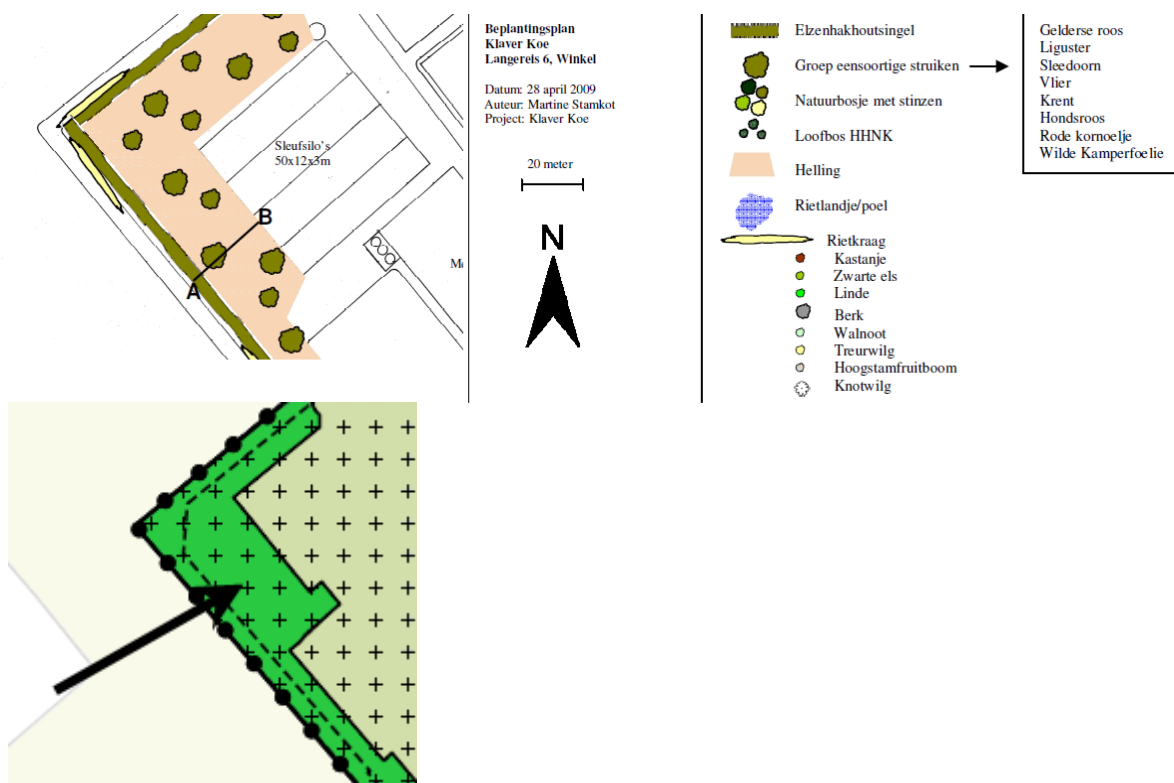
De opslag van kuilvoer in sleufsilos valt onder paragraaf 3.4.5 van hoofdstuk 3 van het Activiteitenbesluit. Dit hoofdstuk heeft een rechtstreekse werking. In artikel 3.46, lid 3, van het Activiteitenbesluit staat dat het opslaan van kuilvoer plaats vindt op ten minste 25 meter afstand van een geurgevoelig object (o.a. woning van derden). Gezien de afstand van de woning van appellante tot de sleufsilos (minimaal 230 meter) wordt ruimschoots aan deze norm uit het Activiteitenbesluit voldaan. Gezien de afstand en het feit dat er achter de woning aan Winkelerweg 9 in Winkel zich een schuur bevindt, zal er ons inziens geen sprake zijn van lichthinder die is te wijten aan het inkuilen binnen de inrichting. De zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de omgevingsvergunning te wijzigen of te weigeren.

Het aantal keren dat in het donker ruwvoer ingereiden wordt is zeer beperkt. In de meeste maanden dat ruwvoer gewonnen wordt, is het voor 22.00 uur nog niet donker. Maar na 22.00 uur mag er op basis van de beschreven 'incidentele bedrijfssituatie' maximaal 3 keer per jaar ingekuild worden.

Volgens het beplantingsplan is naast de sleufsilo's een bredere strook beplanting, een elzen singel en groepen struiken, voorgeschreven. De gemeente heeft voor de uitvoering daarvan een omgevingsvergunning afgegeven.

Omdat de struiken op een talud zijn aangebracht bereiken de struiken sneller een afdoende hoogte.

De groenstrook heeft in het bestemmingsplan de bestemming "Groen". Dat biedt voldoende zekerheid dat de strook ook aanwezig blijft. Een ander gebruik is niet mogelijk.

De direct achter de woning van indieners gelegen bijgebouwen nemen overigens het directe zicht vanuit de woning op het bedrijf weg. Derhalve zal de genoemde hinder reeds grotendeel worden weggenomen door genoemde bijgebouwen.

Zienswijze 36. Op welke wijze is in het geluidsonderzoek rekening gehouden met deze verdubbeling van de veestapel. Toelichting hierop ontbreekt. Is het geluidsonderzoek wel gebaseerd op een representatieve bedrijfssituatie?

Naar aanleiding van de uitbreiding is door Noordelijk Akoestisch Adviesburo BV een akoestisch onderzoek uitgevoerd naar de geluidbelasting van woningen in de omgeving door de uitbreiding van Klaver Koe aan

Langereis 6 in Winkel. In het onderzoek zijn het gemiddelde geluidsniveau en het piekgeluidsniveau berekend vanwege het bedrijf na de gewenste uitbreiding. Het rapport is ook als bijlage 9 bij het MER gevoegd. De verschillende bedrijfsactiviteiten zijn beschreven in hoofdstuk 1.2. Dus ook de representatieve bedrijfssituatie waarbij rekening is gehouden met de uitbreiding van de veestapel. Dit akoestisch onderzoek is getoetst en akkoord bevonden.

De zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de omgevingsvergunning te wijzigen of te weigeren.

Zienswijze 37. Zowel het geluidsonderzoek als het aspect geur zijn uitgegaan van de bestaande bedrijfsvoering en niet van de locatie waar de stal is beoogd. Dit is niet juist.

Reactie: Met betrekking tot het aspect geur en geluid is wel degelijk getoetst aan de nieuwe situatie. Hierbij kunnen wij verwijzen met betrekking tot geur naar het kopje 'Geurhinder' in de considerans, behorende bij de omgevingsvergunning onderdeel milieu. Uit deze toetsing blijkt dat er onder andere wordt voldaan aan de Wet geurhinder en veehouderij. Met betrekking tot het aspect geluid wordt verwezen naar de behandeling van zienswijze 36. Tevens moet in dit kader worden gewezen op het feit dat de meeste maatgevende activiteiten niet in de nieuwe stal plaatsvinden, maar in het bestaande deel van de inrichting.

De zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de omgevingsvergunning te wijzigen of te weigeren.

Zienswijze 38. De kleine shovel is als geluidsbron niet meegenomen met een daaraan gekoppeld waarheidsgetrouw aantal dB(A). Los daarvan mag deze activiteit niet voor 7:00 uur plaatsvinden aangezien op dit punt al onderling afspraken zijn gemaakt tussen appellant en firma Klaver Koe.

Een interne afspraak is geen overwegingsfactor voor het wel of niet verlenen van een omgevingsvergunning. Op pagina 12 van het MER wordt onder 'Tractoren binnen de inrichting' een kleine tractor of kleine shovel genoemd. In het akoestisch rapport Onderzoek geluidsuitstraling naar de omgeving van Klaver Koe te Winkel (NAA, 3 september 2013) wordt op pagina 7 een kleine tractor/shovel genoemd onder 'Schuiven mest'. Het bronvermogen van deze kleine tractor/shovel is 101 dB(A). De bedrijfsduur is 6 keer 5 minuten waarvan 1 keer in de nachtperiode. Ook op pagina 8 van bovenstaand akoestisch rapport wordt de kleine shovel genoemd onder 'Diverse activiteiten'. Er wordt een bronvermogen van 102 dB(A) aan gekoppeld, bedrijfsduur 100 minuten in de dagperiode.

De zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de omgevingsvergunning te wijzigen of te weigeren.

Zienswijze 39. De pomp die in de nachtelijke uren mest overpompt is als geluidsbron niet meegenomen in het geluidsrapport.

Reactie: Op pagina 16 van het akoestisch rapport Onderzoek geluidsuitstraling naar de omgeving van Klaver Koe te Winkel (NAA, 3 september 2013) wordt onder 'Verpompen drijfmest' gemeld dat de tractor gedurende 1:30 uur draait op het aftakas-toerental voor de pomp die men via het luik in de mestkelder laat zakken. Het verpompen van mest vindt conform dit rapport alleen plaats in de dagperiode. Het akoestisch rapport is getoetst en akkoord bevonden. De zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden de vergunning te wijzigen

of te weigeren. Indien in de nachtperiode mest wordt overgepompt en deze activiteit zorgt voor een overschrijding van de geluidsnormen, dan zal hierop worden gehandhaafd.

Zienswijze 40. Het geweer (buks) voor het verjagen van ganzen, eenden etc. door middel van knallen is als geluidsbron niet meegenomen in het geluidsrapport.

Het geweer (buks) voor het verjagen van ganzen en eenden is niet aangevraagd (en dus niet meegenomen in het akoestisch onderzoek). Deze activiteit wordt toegepast buiten de inrichting (weilanden c.q. akkerland), en is daarom terecht niet meegenomen in het geluidsonderzoek omdat deze geluidsbron geen onderdeel uitmaakt van de inrichting. Indien de installatie gebruikt wordt vanaf de inrichting zal hierop gehandhaafd worden.

De zienswijze geeft ons dan ook geen reden de omgevingsvergunning te weigeren.

Zienswijze 41. Door de RUD wordt op bladzijde 27 opgemerkt dat maatregelen om de geluidsemissie te beperken in de nachtperiode (geluidsscherm) vooralsnog (financieel) niet haalbaar c.q. uitvoerbaar zijn. De RUD had op dit punt inzicht in de financiële gegevens van de Firma Klaver Koe moeten verlangen.

Bij het toepassen van BBT wordt een afweging gemaakt. Ook de kosten spelen daarbij een rol. Conform de ingediende aanvraag wordt er maximaal drie keer per jaar in de nachtperiode ingekuild. Het aanschaffen van een geluidsscherm van vijf meter hoog kost minimaal € 2.000,- per strekkende meter (bron: Kengetallen Milieukosten, gemeente Amsterdam van oktober 2007). Om de oprit te voorzien moet een scherm met een lengte van circa 60 meter worden gerealiseerd. Dit geeft een totale kostenpost van € 120.000. Gezien het beperkte gebruik is deze investering ons inziens niet redelijk. Andere goedkope geluidsreducerende maatregelen zijn niet mogelijk. Ook verplaatsing van de oprit is gezien de kosten geen reële mogelijkheid. De betreffende activiteit is noodzakelijk voor een goede bedrijfsvoering. Gelet op voorgaande hebben wij besloten dat er geen nadere maatregelen hoeven te worden getroffen. Wel is bovenstaande tekst toegevoegd aan de overwegingen.

De zienswijze is ongegrond en geeft ons geen reden om de omgevingsvergunning te weigeren.

Zienswijze 42. Met betrekking tot een representatieve bedrijfssituatie zouden de normen uit de Handreiking moeten gelden. Geen beroep mag worden gedaan op de Afdelingsuitspraak van 28 november 2012 aangezien in onderhavige geval een zeer grootschalig melkveehouderijbedrijf zal ontstaan. Daarnaast is slechts nog één agrarisch bedrijf actief en derhalve de afdelingsuitspraak niet van toepassing.

De leidraad met betrekking tot geluid bij vergunningsplichtige bedrijven is de 'Handreiking industrielawaai en vergunningverlening'. Het is echter een handreiking en geen wettelijke norm. Gelet op voorgaande mag van de waarden uit hoofdstuk 4 gemotiveerd worden afgeweken. Wij hebben besloten van deze waarden af te wijken op grond van twee redenen. Ten eerste blijkt uit het akoestisch onderzoek dat bij toepassing van alle mogelijk BBT-maatregelen nog steeds niet aan de waarden voor een stil land gebied kan worden voldaan op de dichtstbijzijnde woning van derden (Langereis 8 te Winkel). Er kan echter wel worden voldaan aan de norm

voor een agrarisch bedrijf zoals opgenomen in artikel 2.17, lid 5, van het Activiteitenbesluit. Verder vallen de bedrijven aan Langereis 33 in Hoogwoud, Winkelerweg 5, Winkelerweg 7 en Winkelerweg 8 in Winkel onder het Activiteitenbesluit. Voor deze bedrijven zijn dus de geluidsnormen uit artikel 2.17 van het Activiteitenbesluit van toepassing. De locatie Langereis 36 in Hoogwoud heeft nog steeds een agrarische bestemming. Ook hier kan zich dus een agrarisch bedrijf vestigen (die naar alle waarschijnlijkheid dan ook onder het Activiteitenbesluit zou vallen). Gelet op voorgaande kan conform de uitspraak dus wel degelijk worden aangesloten op de normen uit het Activiteitenbesluit. Bovenstaande extra toelichting is toegevoegd aan het definitieve besluit.

De zienswijze geeft ons geen reden de omgevingsvergunning te wijzigen of te weigeren.

Zienswijze 43. Voor het geluid veroorzaakt door de achteruitrijsignalering van de shovels zou een strafcorrectie van 5 dB (A) moeten worden toegepast aangezien dit tonaal geluid ter plaatse van de woning van appellanten veroorzaakt.

Reactie: Op de eigen shovel is geen akoestisch achteruitrijsignaal geïnstalleerd. De initiatiefnemer heeft aangegeven dat de loonwerker geïnstrueerd zal worden om geen akoestisch achteruitrijsignaal op het bedrijf toe te passen.

Daarmee is de zienswijze ongegrond.

Zienswijze 44. De ter inzage liggende tekeningen uit de ontwerp-vergunning komen niet overeen met de huidige bedrijfsvoering en het beplantingsplan is nog niet volgens tekening uitgevoerd.

Indieners constateren dat de milieutekening niet geheel overeenkomt met de werkelijke situatie. Inderdaad ligt de mestzak in werkelijkheid iets anders. De onderhavige aanvraag zal in die situatie geen verandering brengen.

Tevens ligt er inderdaad een pad tussen de mestopslagen. In het akoestisch onderzoek is dat pad en het gebruik (voor aanvoer krachtvoer, rijden tractor mestafvoer en rijden vrachtauto mestmixen) meegenomen. In die zin is het pad dus wel in de beoordeling betrokken.

In reactie op de zienswijze is de milieutekening aangepast. Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat het gebruik van het pad past binnen de gestelde geluidnormen.

Met betrekking tot de uitvoering van het beplantingsplan wordt verwezen naar de reactie op zienswijze 18.

Met betrekking tot de zienswijze is de milieutekening aangepast. De zienswijze leidt niet tot weigering van de vergunning.

Bijlagen

Bijlage 1. Zienswijzen de heer R.G. Kok en mevrouw M. Brugman, Winkelerweg 9 te Winkel

Bijlage 2. Plattegrond bedrijfsareaal firma Klaver Koe

Bijlage 3. Berekening ruwvoervoorziening en mestaanwending

Bijlage 4. Uitspraak ABRS 201112559/1/R3 inzake gebruik gronden grondgebonden bedrijf

Bijlage 5. Uitspraak ABRS 201306991/1/R3 bij passende beoordeling voor een plan mag worden uitgegaan van de milieutoestemming die gold voorafgaand aan de vaststelling van het nieuwe bestemmingsplan

Bijlage 6. ABRS 201307831/1/R1 Ontwikkeling agrarische functie geen verstedelijking

Bijlage 7. ABRS 201208940-1-R3 Overwegingen gezondheidsrisico's en veehouderijen bestemmingsplan buitengebied

Bijlage 8. Artikel Mr. P.P.A. Bodden, Gezondheidsrisico's en veehouderijen

Bijlage 9. Advies Welstandscommissie

VERZONDEN 21 OKT 2014

Gemeente Hollands Kroon
NR.
21 OKT 2014
Afd.
Team
Kopie

De gemeenteraad en het college van B&W van Hollands Kroon
T.a.v. mw. L. Pronk
Postbus 8
1760 AA ANNA PAULOWNA

Bij antwoord vermelden:
HKD.0.14.045437

Behandeld door:
MS
Telefoon: 020-6518888
e-mail: mj.smaling@das.nl
woensdag oneven weken afwezig

Datum:
20 oktober 2014
Fax: 020-6914737

Betreft: indienen zienswijze ter zake ontwerp-bestemmingsplan "Langereis 4 en 6", MER en de ontwerp-omgevingsvergunning

Geachte Raadsleden, geacht college en geachte mevrouw Pronk,

Tot mij wendden zich de heer R.G. Kok en mevrouw M. Brugman, wonende te 1731 NK Winkel aan de Winkelerweg 9, zulks in verband met het hiernavolgende.

Cliënten hebben kennisgenomen van het ontwerp-bestemmingsplan "Buitengebied voormalige gemeente Niedorp, Langereis 4 en 6 te Winkel", de Milieueffectrapportage (MER) en de ontwerp-omgevingsvergunning. Deze stukken liggen thans tot en met 23 oktober a.s. ter inzage en daarop kan een zienswijze worden ingediend. Namens cliënten maak ik hierbij tijdig van deze mogelijkheid gebruik. Voor de goede orde: de zienswijze is gericht tegen het ontwerp-bestemmingsplan, de MER en de ontwerp-omgevingsvergunning. Hierna zullen de desbetreffende onderdelen afzonderlijk worden behandeld.

Ontwerp-bestemmingsplan/MER:

Blijkens voorschrift 3.1 onder a van het ontwerp-bestemmingsplan zijn de voor "Agrarisch met waarden" aangewezen gronden bestemd voor de uitoefening van dierenhouderijbedrijven met een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering op de bestaande locatie (met dien verstande dat het gaat om maximaal 745 melk- en kalfkoeien en 103 stuks jongvee). In voorschrift 1.42 wordt een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering als volgt omschreven:

"een agrarische bedrijfsvoering die hoofdzakelijk niet in gebouwen plaatsvindt."

DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V.

Keurmerk Klantgericht Verzekeren

Amsterdam

De Entree 222
Postadres
Postbus 23000
1100 DM Amsterdam

T 020 6517517
F 020 6914737
E info@das.nl
www.das.nl

IBAN NL07 ABNA 0243 1333 59 (premie)
IBAN NL46 ABNA 0243 1604 96 (overig)

BIC ABNANL2A
KvK 3310754

Clënten stellen zich nu op het standpunt dat op voorhand duidelijk is dat de agrarische bedrijfsvoering bij initiatiefnemer Klaver Koe, als het gaat om het aantal te houden dieren dat permanent wordt opgesteld, voor meer dan de helft –en dus hoofdzakelijk- juist wel in gebouwen plaats vindt. Wat dat aangaat zij ook verwezen naar het schrijven van de Omgevingsdienst van 7 augustus 2014 (met zaaknummer RUD14.86565), waar op bladzijde 23 het volgende staat opgemerkt:

“In de aanvraag staat dat een deel van de melk- en kalfkoeien in de nieuwe stal wordt beweide.”

Nu een meer dan substantieel deel van het vee permanent wordt opgesteld is mitsdien feitelijk sprake van een agrarische bedrijfsvoering die op één lijn kan worden gesteld met een intensieve veehouderij. Dat Klaver zou beschikken over een huiskavel van 48 ha is in dat kader niet relevant. Ook varkenshouderijbedrijven beschikken in Nederland dikwijls over grond waarop zij gewassen telen die als veevoer dienen voor de varkens. Dat gegeven maakt die varkenshouderij en echter nog niet grondgebonden. Bepalend is mitsdien de wijze waarop het vee wordt gehouden en waar meer dan de helft van het vee wordt opgesteld dient de conclusie te worden getrokken dat sprake is van een intensieve veehouderij. Op dit onderdeel wijzen cliënten verder nog op de provinciale verordening van de provincie Noord-Brabant die –voor het aannemen van een grondgebonden bedrijf- bepaalt dat 80% van de ruwvoerwinning moet worden betrokken van de gronden die binnen een straal van 15 km rond het bedrijf moeten zijn gelegen. Niet is nu gebleken dat een dergelijk aspect nader is onderzocht door uw gemeente. Daarbij merken cliënten verder nog op dat het ook zou moeten gaan om gronden die in eigendom toebehoren aan de initiatiefnemer. Het pachten van gronden geeft namelijk onvoldoende zekerheid dat in de toekomst sprake zal blijven van een grondgebonden bedrijf. In dit verband merk ik op dat de percelen rondom de huiskavel –volgens de kadastragegevens van 2008- op naam staan van Piet Klaver (Klaver Kaas) en Wim Klaver (Klaver Geit), dus niet op naam van Klaver Koe dan wel de heer J. Klaver. Zodoende worden de percelen door Klaver Koe gepacht, hetgeen onvoldoende zekerheid geeft dat in de toekomst sprake zal blijven van een grondgebonden bedrijf.

Op basis van het vorenstaande komen cliënten tot de slotsom dat onderhavig ontwerp-plan strijdig is met artikel 26 onder d van de Provinciale Ruimtelijke Verordening, waarin immers is bepaald dat een bestemmingsplan geen bestemmingen of regels bevat die voorzien in de herontwikkeling van een bestaand agrarisch bedrijf naar intensieve veehouderij.

Verder zijn cliënten van oordeel dat onderhavig ontwerp-plan eenvoudigweg in strijd is met artikel 26 lid 1 onder b van de Provinciale Ruimtelijke Verordening nu hieruit blijkt dat een agrarisch bouwperceel mag worden vergroot tot “slechts” 2 hectare. Dat in de toelichting op het ontwerp-plan op bladzijde 18 wordt opgemerkt dat bij wijziging van de verordening in maart 2013 de ontheffingsplicht voor grotere bouwpercelen is vervallen en dat de gemeenteraad bij de vaststelling van een bestemmingsplan voor een groter bouwperceel zelf een afweging moet maken, laat natuurlijk onverlet dat de maximale omvang van het bouwperceel zoals die volgt uit de verordening onverkort blijft gelden.

Van belang is ook op te merken dat op basis van artikel 4.1a Wro, dat sedert 1 oktober 2012 in werking is getreden, PS de mogelijkheid hebben om aan GS de bevoegdheid toe te kennen om ontheffing te verlenen van algemene regels, maar dat die mogelijkheid wel beperkt is door voor te schrijven dat alleen ontheffing mag worden verleend *“voor zover de verwezenlijking van het gemeentelijk ruimtelijk beleid wegens bijzondere omstandigheden onevenredig wordt belemmerd in verhouding tot de met die regels te dienen provinciale belangen”*. Daarmee – dus via de algemeen geldende clausulering – heeft de wetgever een beperking willen aanbrengen bij het toekennen van provinciale ontheffingsbevoegdheden. Cliënten menen nu dat, gelet op artikel 26 lid 2 onder a (zoals opgenomen op bladzijde 18 van de toelichting), de provincie Noord-Holland zichzelf een ruimere afwijkingsbevoegdheid heeft willen toestaan dan op grond van artikel 4.1a Wro is geoorloofd. Daarmee wordt dus het sturingsstelsel van de Wro doorkruist. Een en ander impliceert dat van een (eventueel) verleende ontheffing ex artikel 26 lid 2 geen gebruik mag worden gemaakt. Deze bepaling moet immers onverbindend worden verklaard.

Verder is het zo dat met onderhavig ontwerp-plan uiteraard sprake is van een vorm van verstedelijking van het landelijk gebied, waarop artikel 15 van de Provinciale Verordening ziet. Cliënten is nu niet gebleken dat een uitgebreide toetsing heeft plaatsgevonden aan de uitgangspunten zoals vermeld in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie. Cliënten kunnen zich niet aan de indruk onttrekken dat ter zake slechts een marginale toetsing heeft plaatsgevonden omdat via een bedrijfsplan reeds zou zijn aangetoond dat uitbreiding noodzakelijk is. Opvallend is in ieder geval dat in de toelichting op bladzijde 19, na vermelding van genoemd artikel 15, slechts wordt volstaan met de volgende opmerking:

“Ten behoeve van de uitbreiding is een bedrijfsplan opgesteld. In dit bedrijfsplan is de noodzaak om uit te breiden aangetoond”.

In het licht van de criteria zoals genoemd in artikel 15 van de verordening kan de gemeente met deze zinsnede uiteraard niet volstaan. Onderhavig project kan trouwens ook niet worden gebaseerd op het advies van de ARO uit 2010. Naar de mening van cliënten moet dit advies, mede gelet op de ontwikkelingen binnen de landbouw, inmiddels als gedateerd worden aangemerkt.

Volgende grief van cliënten ter zake onderhavig ontwerp-plan/MER is dat het nut en de noodzaak van deze omvangrijke bouwblockvergroting ter discussie wordt gesteld. Daartoe brengen cliënten naar voren dat het opgestelde bedrijfsplan in feite gaat over Klaver Kaas welk bedrijf is gesitueerd op het industrieterrein van Winkel. Waar Klaver Kaas op dit moment al melk betreft van andere melkveebedrijven valt niet in te zien waarom aan de Langereis een omvangrijke bouwblockvergroting zou moeten plaatsvinden. Zeker met het vervallen van het melkquotum per 1 januari 2015 zal er op de markt voldoende melk beschikbaar zijn om aan te kopen door Klaver Kaas. Zo al Klaver Kaas zou kunnen aantonen dat voor het voeren van een efficiënte bedrijfsvoering het beslist noodzakelijk is dat uitsluitend melk wordt betrokken van Klaver Koe – hetgeen cliënten sowieso onmogelijk lijkt-, dan zou Klaver Koe voor de bedrijfsuitbreiding maar moeten uitwijken naar het landbouwon ontwikkelingsgebied van de Wieringermeer. Nadrukkelijk moet namelijk worden gezegd dat het nut en de noodzaak van een uitbreiding van het bedrijf Klaver Koe zelf, op de locatie aan de Langereis, niet kan worden aangetoond.

Dat onderhavige bouwblokvergroting aan de Langereis zeer onwenselijk is, houdt allereerst verband met de aanwezige woonbebouwing van burgers. Vanaf de kruising Langereis/Winkelerweg tot aan de oude provinciale weg zijn –behoudens het bedrijf van initiatiefnemer– alleen maar particuliere woningen aanwezig. Niet zonder reden wordt de Langereis ook wel als historisch lint aangeduid. Behalve dat de beoogde megastal niet past in deze setting moet uiteraard ook worden gewezen op de toename aan verkeersbewegingen die de bouwblokvergroting met zich mee zal brengen. Het houden van 745 melk- en kalfkoeien en 103 stuks jongvee zal een enorme hoeveelheid verkeersbewegingen tot gevolg hebben in de vorm van het afvoeren van mest, het aanleveren van krachtvoer door de voerleveranciers en het halen van ruwvoer/gras van de eigen gronden. Feit is evenwel dat in dit gebied met vrij smalle landbouwwegen ook functies aanwezig zijn die zich maar moeilijk verdragen met zwaar landbouwverkeer. Zo is tussen de Ooievaarsweg en de Winkelerweg een kinderdagverblijf gevestigd en bovendien is in het gebied een basisschool aanwezig. Hier wrekt zich volgens cliënten ook dat niet op een waarheidsgetrouwe manier inzichtelijk is gemaakt hoeveel extra verkeersbewegingen in vorenbedoelde zin de verdubbeling van het veebestand met zich brengt.

Volgens cliënten zijn in het kader van de MER de alternatieven ook niet zorgvuldig onderzocht. Gegeven bovengenoemde bezwaren tegen een bouwblokvergroting aan de Langereis geldt op dit punt mijns inziens een verzwaarde motiveringsplicht. Zo al Klaver Koe niet zou hoeven uit te wijken naar de Wieringenmeer, dan zou de bouwblokvergroting in ieder geval aan de oude provinciale weg moeten worden gevestigd. De gronden van initiatiefnemer lopen ook door tot aan deze weg. Terecht zeggen mijn cliënten dat het volstrekt logisch zou zijn, dat ingeval Klaver Koe alsnog zou aantonen dat voor haar zelf een bedrijfsuitbreiding absoluut noodzakelijk is (en dus niet voor Klaver Kaas), de beoogde megastal uitsluitend mag worden gesitueerd aan de oude provinciale weg (en dus niet midden in het agrarisch gebied waarin ook andere functies voorkomen).

Met betrekking tot onderhavig ontwerp-plan zijn cliënten het verder niet eens met artikel 4.3.2 onder b. Niet valt in te zien waarom initiatiefnemer eventueel langer respijt zou moeten krijgen voor wat betreft de aanleg en instandhouding van de landschapsmaatregelen zoals de beplanting en de aanleg van de aarden wal/helling conform het in Bijlage 1 van de regels opgenomen Beplantingsplan. Zodoende volstaat artikel 4.3.2 onder a.

Voorts kunnen cliënten zich niet verenigen met voorschrift 3.3 onder h, op grond waarvan vergunning kan worden verleend voor het bouwen van sleufsilos, mestsilos en mestopslagplaatsen buiten een bouwvlak. Volgens cliënten mogen dit soort bouwwerken uitsluitend binnen een bouwvlak worden opgericht.

Verder hebben cliënten bezwaren tegen de voorschriften 3.5 onder b, e, f, g en h behorende bij onderhavig ontwerp-plan. Terecht zeggen cliënten namelijk dat reeds bij de planvaststelling nader moet zijn onderzocht welke ruimtelijke implicaties deze omgevingsvergunningen tot gevolg kunnen hebben voor wat betreft de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden, het landschaps- en bebouwingsbeeld, de milieusituatie, het uitzicht van woningen van derden en de verkeersveiligheid. Waarom zou initiatiefnemer op voorhand de ruimte moeten krijgen om zijn bedrijf te verbreden met een bedrijfsmatige bed & breakfast voor 7 personen, 2 recreatieappartementen van 200 m³ per appartement, groepsaccommodaties (zonder maximale inhoudsmaat!), een lichte horecavorm van 75 m² (feitelijk worden er al regelmatig feesten, recepties e.d. gegeven zonder dat daartegen handhavend wordt opgetreden door uw gemeente), een atelier (zonder maximale inhoudsmaat!) en 15 kampeermiddelen? Volgens cliënten dienen de ruimtelijke gevolgen daarvan dus reeds op voorhand te worden onderzocht. Daarbij teken ik direct aan dat cliënten genoemde functies hoe dan ook ongewenst achten. Behoudens overigens de functie die beoogt mantelzorg mogelijk te maken.

Ander bezwaarpunt betreft het toestaan van een tweede dienstwoning. De huidige eigenaar van de tweede dienstwoning, de heer Piet Klaver, is namelijk niet werkzaam bij Klaver Koe en heeft in zoverre geen betrokkenheid bij de bedrijfsvoering op de locatie aan de Langereis. Volgens cliënten zou het logisch gevolg daarvan moeten zijn dat deze woning van de heer Piet Klaver als een geur- en geluidgevoelig object zou moeten worden beschouwd door uw gemeente.

Voorts hebben cliënten bezwaren tegen het ontwerp-bestemmingsplan en de MER nu op voorhand duidelijk is dat Klaver geen beschikking zal kunnen krijgen over een vergunning ingevolge de Natuurbeschermingswet. Daartoe is van belang dat de intrekking van de vergunning van de desbetreffende vier andere bedrijven moet worden gezien als een vorm van compensatie. Deze intrekkingsbesluiten strekken er immers niet toe de significante gevolgen die uit het project voortvloeien te voorkomen of te verminderen (mitigeren), maar beogen deze gevolgen te compenseren. In dat geval is vergunningverlening slechts mogelijk op basis van de ADC-toets van artikel 6 lid 4 van de Habitatrichtlijn waaraan in casu niet kan worden voldaan. Per slot van rekening kan niet worden gezegd dat met het project van Klaver een dwingende reden van groot openbaar belang is gemoeid. Uiteraard hebben cliënten bij deze grief aansluiting gezocht bij de uitspraak d.d. 15 mei 2014 van het Europees Hof (C-521/12). Nu op voorhand duidelijk is dat geen Nbw-vergunning zal kunnen worden bemachtigd, dient vaststelling van het bestemmingsplan achterwege te blijven. De vraag is overigens ook of de betreffende bedrijven van wie de vergunning is ingetrokken ten behoeve van de uitbreiding bij initiatiefnemer, al dan niet recent hun activiteiten hebben beëindigd. Ingeval deze bedrijven alweer geruime tijd hun agrarische activiteiten feitelijk hebben gestaakt, dan moet namelijk worden gezegd dat als gevolg van de uitbreiding bij Klaver de belasting op het natura 2000-gebied feitelijk enorm zal toenemen. Zulks doet in wezen afbreuk aan de staat van het betreffende natura 2000-gebied waarvoor de Habitatrichtlijn eigenlijk geen ruimte zou mogen geven.

In het verlengde van het bovenstaande wijzen cliënten erop dat het plangebied op 280 m afstand is gelegen van de Ecologische Verbindingszone en 800 m van de EHS. Nu de gronden ten oosten van het bedrijf, waar jaarlijks meerdere malen mest wordt geïnjecteerd direct grenzen aan die verbindingzone/EHS had in de MER omschreven moeten worden wat hiervan de precieze effecten zijn. Feit is immers dat de verbindingzone/EHS als voor verzuring gevoelige gebieden moeten worden aangemerkt. In zoverre bevat de MER een lacune.

Gelet op de huidige politieke discussie als het gaat om de noodzakelijke begrenzing van de melkveehouderij –vanwege het vervallen van het melkquotum per 1 januari 2015- zijn cliënten van mening dat de gemeenteraad en uw college van B&W ook een belangenafweging zouden moeten verrichten als het gaat om de vraag of het creëren van een megastal op deze locatie maatschappelijk gezien verantwoord valt te noemen. Volgens cliënten dient ook op zijn minst te gelden dat een bedrijfsuitbreiding alleen aan de orde zou mogen zijn ingeval er voldoende eigen grond beschikbaar is om de mest te kunnen afzetten/dragen. Uw gemeente zou niet moeten willen meewerken aan een ontwikkeling waarbij melkveehouders mestverwerkingscontracten moeten sluiten met extra vervoersbewegingen tot gevolg. Ook Klaver Koe zal daartoe moeten overgaan nu voor de verdubbeling van het veebestand in totaal 175 ha grond is benodigd (waarover hij dus niet beschikt).

Ook de gemeente Hollands Kroon zou zich het nationaal belang moeten aantrekken in die zin dat binnen haar gemeentegrenzen wordt meegewerkt aan het terugbrengen van de nationale fosfaatproductie. Wat dat betreft mag de gemeente Hollands Kroon dus niet wegstijven naar het Rijk. Van de gemeente verwachten cliënten dus een weloverwogen belangenafweging op dit punt. Vanzelfsprekend zeggen cliënten dat dit aspect in de te verrichten belangenafweging reden zou moeten zijn om geen toestemming te geven voor dit plan.

Met betrekking tot onderhavig ontwerp-plan/MER zijn cliënten verder van mening dat uit oogpunt van het belang van de omwonenden een specifiek op dit project betrekking hebbend gezondheidsrapport moet worden opgesteld door een ter zake kundig bureau. Principieel stellen cliënten zich op het standpunt dat niet zij maar initiatiefnemer objectief moet aantonen dat een bedrijf met een dergelijk groot veebestand geen gezondheidsrisico's voor omwonenden oplevert. Zolang initiatiefnemer dit bewijs niet levert, zou uw gemeente sowieso geen planologische medewerking mogen verlenen. In het kader van een bestemmingsplan moet namelijk ook nog altijd een belangenafweging worden verricht waarbij ook de belangen van omwonenden zwaar zouden moeten gelden.

Hetgeen volgens cliënten verder bij de stukken ontbreekt is een uitgebreide planschaderisicoanalyse waarin op voorhand in kaart is gebracht welke financiële gevolgen voor initiatiefnemer aan dit project zijn verbonden. Cliënten verwachten in ieder geval een aanzienlijke waardedaling van hun woning/perceel, waarbij ik overigens direct aanteken dat hun inspanningen primair zijn gericht op het tegenhouden van onderhavig plan. Zolang de financiële uitvoerbaarheid van het plan op dit punt niet inzichtelijk is gemaakt, kan niet worden gezegd dat het bestemmingsplan economisch uitvoerbaar is. Zodoende zal op zijn minst nog een planschaderisicoanalyse moeten worden opgesteld.

Bij het onderdeel MER is verder nog van belang dat er slechts een verkennend bodemonderzoek is gedaan tussen november 2007 en december 2008. Volgens de NEN 5740 mag een bodemonderzoek evenwel niet ouder zijn dan 5 jaar. Ook op dit punt bestaat dus een lacune.

Aangaande onderhavig ontwerp-plan zijn cliënten voorts van mening dat ook vanwege het geluidsaspect niet tot vaststelling daarvan zou mogen worden overgegaan. Hierna zal ik bij het onderdeel "milieu" van de ontwerp-omgevingsvergunning een en ander uitwerken.

Ontwerp-omgevingsvergunning:

Met betrekking tot de ontwerp-omgevingsvergunning komen cliënten allereerst op tegen de activiteit "bouwen". Wat dat aangaat betogen cliënten uiteraard dat hiervoor geen goede planologische basis bestaat in verband waarmee zij verwijzen naar de bezwaren zoals naar voren gebracht ten aanzien van het onderdeel "ontwerp-bestemmingsplan".

Verder kunnen cliënten zich niet verenigen met de ontwerp-omgevingsvergunning voor wat betreft de activiteit "milieu". Blijkens het ontwerp-besluit wordt deze activiteit vergund op basis van de voorschriften die zijn opgenomen bij eerder genoemde brief van de RUD van 7 augustus 2014.

Voor wat betreft voorschrift 5.1.3 valt cliënten allereerst op dat hierin geen omschrijving wordt gegeven van de incidentele bedrijfssituatie. Volgens cliënten dient zulks alsnog te geschieden, te meer nu in het voorschrift wordt gesproken over maximaal 4 keer per jaar terwijl de RUD op bladzijde 27 opmerkt dat de inrichting incidenteel (maximaal 3 keer per jaar) geluidsniveaus veroorzaakt van 66 dB(A) in de dagperiode, 65 dB(A) in de avondperiode en 65 dB(A) in de nachtperiode. Uit oogpunt van het belang van omwonenden bij behoud van een goed woon- en leefklimaat is het noodzakelijk dat in het voorschrift een precieze omschrijving wordt gegeven van de incidentele bedrijfsactiviteiten en de tijdsduur hiervan.

Daarnaast biedt voorschrift 5.1.8 geen enkele rechtsbescherming aan cliënten. Op grond van dit voorschrift moet het tussen 22.00 en 06.00 uur inkuilen van gras en/of maïs van tevoren worden gemeld aan het bevoegd gezag. Welke maatregelen kan het bevoegd gezag nu treffen ingeval zij een dergelijke melding zou willen weigeren? Voor cliënten is dit aspect van bijzonder belang nu de sleufsilos van de inrichting het meest dichtbij hun woning zijn gesitueerd. Volgens cliënten zou het inkuilen van gras en/of maïs tussen 22.00 en 06.00 uur niet toegestaan mogen worden. Merkwaardig is ook dat de RUD op bladzijde 27 opmerkt dat in de omgevingsvergunning voorschriften zijn opgenomen om geluidhinder bij het inkuilen van gras en maïs te beperken. Wordt daarbij bedoeld op voorschrift 5.1.8 dat geen enkele bescherming biedt voor cliënten?

Met betrekking tot de activiteit "inkuilen" is van essentieel belang om op te merken dat de sleufsilos in de lengterichting van de woning van cliënten zijn gelegen. Wanneer dus inkuilen in de nachtelijke periode zou worden toegestaan, dan hebben cliënten vanaf 22.00 uur enorme hinder van de in hun woning schijnende koplampen van de tractoren die het gras de bult op rijden. Vanwege de verdubbeling van het veebestand zal de bult ook twee keer zo hoog worden, althans zo verwachten cliënten, en zullen ter plaatse frequenter werkzaamheden plaatsvinden. Cliënten zijn er ook niet van overtuigd dat het geluidsonderzoek uitgaat van een representatieve bedrijfssituatie. Op welke manier is hierin met de verdubbeling rekening gehouden? Een uitgebreide toelichting op dit punt ontbreekt. Op de locatie van de sleufsilos/kuilvoerplaten zit in ieder geval ook het belangrijkste geluidszwaartepunt met nadelige gevolgen voor het woon- en leefklimaat van cliënten.

Bij cliënten is trouwens de vraag gerezen waarom in het geluidsonderzoek (maar ook bij het aspect geur) is uitgegaan van de bestaande bedrijfsvoering en niet van de locatie waar de megastal is beoogd. In het geluidsrapport worden de geluidspunten/cirkels berekend op de locatie van de bestaande bedrijfsvoering. In zoverre achten cliënten het geluidsrapport dus niet juist.

Een andere belangrijke geluidsbron betreft het met de kleine shovel schrapen van de mest op de betonnen ondergrond van stal D. De motor van deze kleine shovel moet enorme toeren draaien om de betonnen ondergrond goed schoon te schrapen en bij cliënten rijst dan ook de vraag of deze activiteit met een representatief aantal dB(A) is meegenomen in de berekening. Cliënten constateren dat de kleine shovel in het geluidsrapport niet als geluidsbron is meegenomen met een hieraan gekoppeld waarheidsgetroouw –dus zeer hoog- aantal dB(A). Dit zal dus alsnog moeten gebeuren. Los daarvan zijn cliënten van oordeel dat in de voorschriften sowieso moet worden opgenomen dat de betreffende activiteit niet zou mogen plaatsvinden vóór 07.00 uur. Op dit punt geldt namelijk nu ook al een onderlinge afspraak tussen cliënten en initiatiefnemer.

Nog een geluidsbron die niet is meegenomen in het geluidsrapport betreft het overpompen van de mest dat in de nachtelijke uren plaatsvindt. Ook deze geluidsbron dient nog nader te worden onderzocht, uiteraard ook voor wat betreft de tijdsduur dat een en ander plaatsvindt. Datzelfde geldt voor het verjagen van ganzen, eenden etc. door middel van het gebruik van een (buks)geweer, vanaf het terrein van de inrichting. In de vroege ochtenduren zitten cliënten uiteraard niet te wachten op dit soort knalgeluiden.

Ten aanzien van het aspect geluid merkt de RUD op bladzijde 27 ook nog op dat maatregelen om de geluidsemissie te beperken in de nachtperiode (geluidsscherm) vooralsnog (financieel) niet haalbaar c.q. uitvoerbaar zijn. Dit verwondert cliënten. Het gaat er bij cliënten niet in dat initiatiefnemer wel een forse uitbreiding van zijn bedrijf gefinancierd kan krijgen maar niet de oprichting van een noodzakelijk geluidsscherm. Op dit punt had de RUD van Klaver ook inzicht in zijn financiële gegevens moeten verlangen.

Aangaande het aspect geluid merken cliënten tot slot op dat voor de representatieve bedrijfssituatie wel degelijk de normen uit de Handreiking zouden moeten gelden. De verwijzing van de RUD naar de Afdelingsuitspraak van 28 november 2012 met zaaknummer 201106128/1/A4 kan volgens cliënten geen opgeld doen nu in casu een zeer grootschalige melkveehouderij zal ontstaan en er verder in de nabijheid nog slechts één agrarisch bedrijf actief is, te weten het bedrijf aan de Langereis 33. Zodoende is genoemde Afdelingsuitspraak niet van toepassing in deze zaak. Ter verduidelijking worden hieronder de adressen aan de Langereis en Winkelerweg vermeld met het bijbehorende feitelijk gebruik;

- Langereis 33 in Hoogwoud: het telen van granen, peulvruchten en oliehoudende zaden;
- Langereis 36 in Hoogwoud: agrarische bedrijfsvoering is beëindigd;
- Winkelerweg 5 in Winkel: in- en exportbedrijf in agrarische productie met uitsluitend een kantoorfunctie;
- Winkelerweg 7 in Winkel: handelonderneming in veeverzorgingsartikelen;
- Winkelerweg 8 in Winkel: teelt van sierplanten.

Verder zijn cliënten op dit onderdeel nog van mening dat vanwege de achteruitrijsignalering van de shovels een strafcorrectie van 5 dB(A) zou moeten worden toegepast. Dit veroorzaakt namelijk tonaal geluid ter plaatse van de woning van cliënten.

Als het gaat om de ter inzage liggende ontwerp-vergunning merken cliënten overigens nog op dat de opgestelde tekeningen van het bouwplan niet overeenstemmen met de huidige bedrijfsvoering. Van cruciaal belang daartoe is dat er een pad is gecreëerd tussen de mestzak en de mestopslag naar de voersilo's. Dit heeft ook tot gevolg dat de huidige locatie van de mestzak, het mestbassin en de silo's niet conform tekening zijn. Ook wordt nog aangevoerd dat het beplantingsplan nog niet volgens de tekeningen is uitgevoerd, doch slechts een klein deel daarvan.

Ik rond af. U wordt verzocht de zienswijzen van cliënten gegrond te verklaren!

Hoogachtend,

DAS

Dhr. mr. M.J. Smaling

Bijlage 2. Bedrijfsareaal firma Klaver Koe

Toelichting drogestof behoefte veestapel, ruwvoerproductie versus aankoop

Tabel: Opbouw veestapel

Verkoop -/ aankoop veestapel	2017
Melkkoeien	750
Jongvee < 1 jr.	50
Jongvee > 1 jr.	50

Tabel - Uitbesteden jongvee

Uitbesteden jongveeopfok	2017
Jongvee < 1 jaar (opfok bij derden)	40
Jongvee > 1 jaar (opfok bij derden)	40

Tabel: Drogestofbehoefte veestapel

Drogestof behoefte veestapel	2017	
Geleverde kilogrammen melk	6.300.000	
Geleverde. Kg. Meetmelk FCPM	6.533.100	
Rantsoenefficiëntie	1,28	
Behoeft Melkkoeien (kg ds.)	5.124.000	
Behoeft Melkkoeien (kg ds.)	5.124.000	
Behoeft Droge koeien (kg ds.)	328.500	
Behoeft Jongvee (kg ds.)	51.100	
Behoeft bedrijf aan kg ds.	5.503.600	
Eigenruwvoer productie (kg ds.)	2.961.842	77%
Aankoop krachtvoer (kg ds.)	1.665.609	
Beschikbaar bedrijf aan kg ds.	4.627.451	
Drogestof tekort (-) overschot (+)	-876.149	23%
Totale ruwvoerbehoefte op bedrijfsniveau	3.837.991	100%

Toelichting:

De drogestofbehoefte van de veestapel wordt bepaald door de samenstelling van de diverse diergroepen en de rantsoenefficiëntie van de melkkoeien. De rantsoenefficiëntie wordt geschat op basis van het productieniveau en geeft aan hoeveel kg melk uit 1 kg drogestof geproduceerd kan worden. De drogestofbehoefte van de gehele veestapel wordt gedekt door eigenruwvoer (zie onderstaande tabel) en aankoop van krachtvoer, bijproducten / ruwvoer en structuurrijk materiaal.

Tabel: Eigenruwvoerproductie

Voedergewassen / ruwvoerproductie	2017
Hectares gras	185
Hectares maïs	40
Hectares natuur	0
Totaal beschikbare hectares	225
Opbrengst gras (kg ds.)	12.550
Opbrengst maïs (kg ds.)	16.000
Opbrengst natuur (kg ds.)	0
Eigenruwvoer productie (kg ds.)	2.961.842

Tabel: Drogestofbehoefte diercategorieën

Melkgevende koeien	2017
Melkgevende koeien	660
kg melk / koe / dag	26,2
Kg meetmelk FCPM / Mkg	27,1
Rantsoenefficiëntie	1,28
Drogestof behoefte melkkoeien	21,3
kg krachtvoer / 100 kg melk	30,0
Ds opname per melkgevende koe / dag	
Krachtvoer (kg ds)	6,9
Bijproducten - ruwvoer (kg ds)	3,6
Structuurrijk ruwvoer (kg ds)	0,0
Eigenruwvoer (kg ds)	10,7
Opname kg ds / melkgevende koe / dag	21,3
Behoefte melkkoeien (kg ds)	5.124.000
Droogstaande koeien	2017
Aantal droogstaande koeien	90
% droogstand	12%
Aantal dagen droogstand	44
Kg ds / droogstaande koe /dag	10
Behoefte droge koeien (kg ds)	328.500
Jongvee	2017
Gem. Aantal stuks jongvee < 1 jaar	10
Gem. Aantal stuks jongvee > 1 jaar	10
Kg ds. Opname per dag (0-2 jaar)	7,0
kg ds. Opname ruwvoer	6,7
kg krachtvoer voor jongvee / jaar	2.738
Kg krachtvoer beschikbaar /dag /Jv	7,5
Behoefte jongvee (kg ds)	51.100
Behoefte bedrijf (kg ds)	5.503.600

Toelichting:

Bovenstaande tabellen geeft u inzicht in de drogestofopname per diercategorie per dag.

Toelichting op de mestproductie van de veestapel / plaatsingsruimte versus verplichte verwerkingsplicht en afzet in de omgeving

Tabel: Mestproductie en plaatsing

Bruto mestproductie (N-dierlijk)		2017	
Kg melk / koe		8.400	
Gemiddeld ureum		21	
Stikstof excretie / melkkoe		119	
100 Melk en kalfkoeien (gem.)		119	
101 Vrouwelijk jongvee < 1 jaar (gem.)		35	
102 Vrouwelijk jongvee > 1 jaar (gem.)		67	
Totale bruto N productie		89.893	
BEX voordeel stikstof (kg N)		-4.495	
Mestproductie stikstof na BEX correctie		85.398	
Plaatsingsruimte stikstof		2017	
Aandeel grasland totaal bouwplan		82%	
Uw gebruiksnorm / ha		250	
Mestproductie stikstof na BEX correctie		85.398	100%
Mestproductie stikstof te plaatsen op beschikbare hectares		56.250	66%
Niet te plaatsen stikstof (kg N)		29.148	34% *
* Overschot N in relatie tot forfaitaire productie			
Fosfaat productie		2017	
Totale P2O5 productie	148 / ha	31.815	
BEX voordeel fosfaat (kg P2O5)	7 / ha	-1.591	
Mestproductie P₂O₅ na BEX correctie	141 / ha	30.224	100%
Mestproductie fosfaat te plaatsen op beschikbare hectares	89 / ha	19.050	63%
Niet te plaatsen fosfaat (kg P2O5)	52	11.174	37% *

Samenvattend:

Van de totale behoefte aan ruwvoer wordt 77% voorzien door eigenruwvoer dat gewonnen wordt van het beschikbare areaal en 23% middels aankoop van ruwvoer.

Van de totale mestproductie (stikstof en fosfaat) kan tweederde (2/3) op het eigen bouwplan geplaatst worden.

Conclusie:

Voor zowel de ruwvoerbehoefte (77%) als voor de mestplaatsingsruimte (63%) weegt het aandeel van de beschikbare hectares zwaarder door dan de niet aan het bedrijf verbonden behoefte aan ruwvoer en ruimte voor de plaatsing van mest.

Uitspraak 201112559/1/R3

Datum van uitspraak: woensdag 19 december 2012

Tegen: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Breda

Proceduresoort: Eerste aanleg - meervoudig

Rechtsgebied: Ruimtelijke-orderingskamer - Bestemmingsplannen Noord-Brabant

201112559/1/R3.

Datum uitspraak: 19 december 2012

AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak in het geding tussen:

de stichting Stichting Brabantse Milieufederatie (hierna: de BMF), gevestigd te Tilburg,
appellante,

en

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Breda,
verweerder.

Procesverloop

Bij besluit van 11 oktober 2011 heeft het college het wijzigingsplan "Buitengebied Zuid, wijzigingsplan [locatie]" vastgesteld.

Tegen dit besluit heeft de BMF beroep ingesteld.

Het college heeft een verweerschrift ingediend.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 31 oktober 2012, waar de BMF, vertegenwoordigd door [gemachtigde] en mr. J.E. Dijk, advocaat te Haarlem, en het college, vertegenwoordigd door A.J.J. Neele, werkzaam bij de gemeente, zijn verschenen. Voorts is ter zitting [partij], vertegenwoordigd door [gemachtigde], gehoord.

Overwegingen

1. Het wijzigingsplan is gebaseerd op artikel 4, lid 4.6, onder a, van de planregels van het bestemmingsplan "Buitengebied Zuid" en voorziet in een vergroting van het agrarisch bouwvlak op het perceel [locatie]. Het perceel heeft in dat bestemmingsplan de bestemming "Agrarisch met waarden - landschapswaarden".

1.1. Bij uitspraak van 2 november 2011, in zaak nr. 200908508/1/R4 (www.raadvanstate.nl), heeft de Afdeling het bestemmingsplan "Buitengebied Zuid" vernietigd, onder meer voor zover het betreft de plandelen met de bestemming "Agrarisch met waarden - landschapswaarden".

1.2. Gelet op het voorgaande heeft het bestemmingsplan "Buitengebied Zuid", voor zover het gaat om het plangebied van het wijzigingsplan, geen rechtskracht meer.

Ingevolge artikel 3.6, derde lid, van de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro) maakt een wijzigingsplan deel uit van het bestemmingsplan waarop het is gebaseerd. De Afdeling overweegt dat hieruit volgt dat indien een bestemmingsplan waarop een wijzigingsplan is gebaseerd door een uitspraak van de Afdeling geen rechtskracht meer heeft, omdat het geheel of gedeeltelijk is vernietigd en dit de wijzigingsbevoegdheid raakt, het wijzigingsplan reeds daarom dient te worden vernietigd. In dit verband wijst zij op haar uitspraak van 30 november 2005, in zaak nr. 200502223/1. Voormelde situatie doet zich hier voor, nu het wijzigingsplan is gebaseerd op een wijzigingsbevoegdheid die hoort bij de bestemming "Agrarisch met waarden - landschapswaarden" en de plandelen met deze bestemming bij de hiervoor onder 1.1 genoemde uitspraak van 2 november 2011 zijn vernietigd.

1.3. Gelet op het vorenstaande is het wijzigingsplan in strijd met artikel 3.6, derde lid, van de Wro. Het beroep is gegrond. Het wijzigingsplan dient te worden vernietigd wegens strijd met voornoemde bepaling.

2. Het college voert aan dat met toepassing van artikel 8:72, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) de rechtsgevolgen van het wijzigingsplan in stand kunnen worden gelaten, nu het bestemmingsplan "Buitengebied", dat na de vernietiging van het bestemmingsplan "Buitengebied Zuid" weer voor het perceel [locatie] geldt, eveneens voorziet in een wijzigingsbevoegdheid voor een vergroting van een agrarisch bouwvlak en aan de daarin opgenomen wijzigingsvoorwaarden is voldaan.

2.1. Door de vernietiging van de plandelen met de bestemming "Agrarisch met waarden - landschapswaarden" uit het bestemmingsplan "Buitengebied Zuid" is voor het perceel [locatie] het bestemmingsplan "Buitengebied" gaan gelden. In dat bestemmingsplan heeft het perceel de bestemming "Agrarisch gebied", met de aanduiding "A(lk) landschappelijke en/of cultuurhistorische waarde". Blijkens de detailkaart had het perceel tevens de bestemming "Agrarisch bouwvlak".

Ingevolge artikel 18, tweede lid, aanhef en onder d, van de planregels is het college, met inachtneming van het in artikel 5.1 en 5.2 bepaalde, bevoegd het plan te wijzigen ten behoeve van de vergroting of vormverandering van een agrarisch bouwvlak binnen de gebiedsaanduiding "A(lk)".

In artikel 5.2, onder II, eerste lid, onder b, zijn voorwaarden opgenomen voor de uitbreiding van een agrarisch bedrijf. In het zevende lid, aanhef en onder a, zijn voorwaarden opgenomen voor een vergroting van het bouwvlak van een agrarisch bedrijf.

2.2. De Afdeling overweegt dat, hoewel in het bestemmingsplan "Buitengebied" eveneens een wijzigingsbevoegdheid is opgenomen voor een vergroting van een agrarisch bouwvlak, de wijzigingsvoorwaarden niet gelijk zijn aan de wijzigingsvoorwaarden in het bestemmingsplan "Buitengebied Zuid", waaraan in het kader van het voorliggende wijzigingsplan is getoetst. Niet is uit te sluiten dat toepassing van de in het bestemmingsplan "Buitengebied" opgenomen wijzigingsvoorwaarden zou leiden tot een ander wijzigingsplan en/of een andere motivering van het college vergt dan het thans heeft gegeven. Het college kan derhalve niet volstaan met de aan het wijzigingsplan ten grondslag gelegde belangenafweging en motivering. Het ligt op de weg van het college om in een nieuwe procedure te beoordelen of aan de in het bestemmingsplan "Buitengebied" gestelde wijzigingsvoorwaarden kan worden voldaan en op basis daarvan een wijzigingsplan kan worden vastgesteld dat in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening. Gelet op het voorgaande bestaat geen aanleiding de rechtsgevolgen van het bestreden besluit met toepassing van artikel 8:72, derde lid, van de Awb in stand te laten.

3. De Afdeling ziet uit het oogpunt van finale geschilbeslechting aanleiding ook de inhoudelijke beroepsgrond van de BMF tegen het wijzigingsplan te bespreken.

4. De BMF voert aan dat het wijzigingsplan in strijd met de provinciale Verordening ruimte Noord-Brabant 2011 (hierna: de Verordening) voorziet in een omschakeling van een grondgebonden agrarisch bedrijf naar een intensieve veehouderij. De BMF wijst daarbij op het rapport "Een definitie voor grondgebonden veehouderij" van CLM Onderzoek en Advies B.V. van juli 2004 (hierna: het rapport) waaruit volgt dat ter plaatse geen sprake zal zijn van een grondgebonden veehouderij.

4.1. Uit de kaarten bij de Verordening volgt dat het perceel ligt in een extensiveringsgebied.

Ingevolge artikel 9.2, eerste lid, onder a, van de Verordening bepaalt een bestemmingsplan dat is gelegen in een extensiveringsgebied dat nieuwvestiging, uitbreiding, hervestiging van en omschakeling naar een intensieve veehouderij niet zijn toegestaan.

In artikel 1, lid 36, is een grondgebonden agrarisch bedrijf gedefinieerd als een agrarisch bedrijf met een bedrijfsvoering die geheel of in overwegende mate niet in gebouwen plaatsvindt.

In lid 40 is een intensieve veehouderij gedefinieerd als een agrarisch bedrijf met een bedrijfsvoering die geheel of in overwegende mate in gebouwen plaatsvindt en gericht is op het houden van dieren, zoals rundveemestierij, varkens-, vleeskalver-, pluimvee-, pelsdier-, geiten- of schapenhouderij of een combinatie van deze bedrijfstvormen, alsmede naar de aard daarmee gelijk te stellen bedrijfstvormen, met uitzondering van grondgebonden melkrundveehouderij.

4.2. In de toelichting op de Verordening staat over het begrip intensieve veehouderij dat daarvoor is aangesloten bij de landelijke standaaraanbevelingen die bekend staan onder de naam "Op de digitale leest" uit 2003. Verder vallen volgens de toelichting op de Verordening onder grondgebonden melkrundveehouderijen in ieder geval melkrundveehouderijen die op de huiskavel en in de directe omgeving voldoende areaal grond ter beschikking hebben voor ruwvoederproductie en/of weidegang. Een indicatie voor de aard van de bedrijfsvoering wordt gegeven door het gebruikte stalsysteem en de feitelijke inrichting van de stal. Voor de vraag of er voldoende areaal grond voor ruwvoederproductie aanwezig is, wordt nagegaan hoe de ligging van de stallen ten opzichte van aangrenzende gronden en de omvang van de aangrenzende gronden is.

4.3. Uit de toelichting op het wijzigingsplan en het bijgevoegde advies van de Adviescommissie Agrarische Bouwaanvragen volgt dat het wijzigingsplan is vastgesteld ten behoeve van een omschakeling van een tuinbouwbedrijf naar een melkrundveehouderij, waarbij het bedrijf in de toekomst zal worden uitgebreid tot 140 melkkoeien. Het jongvee zal bij deze omvang elders worden opgefokt. Voorts staat in het advies dat is beoogd de huiskavel van 24 ha te gebruiken voor beweiding en dat het bedrijf in totaal beschikt over 39 ha cultuurgrond.

Het college heeft zich op het standpunt gesteld dat, gelet op het beschikbare areaal op de huiskavel en in de omgeving en gelet op de voorziene omvang van de veestapel sprake zal zijn van een grondgebonden melkrundveehouderij en niet van een intensieve veehouderij.

De Afdeling overweegt dat het college zich, gelet op de in de Verordening opgenomen definitiebepaling, terecht op dat standpunt heeft gesteld. Daarbij wordt geen aanleiding gezien voor het oordeel dat het college slechts rekening had mogen houden met gronden in eigendom of reguliere pacht, waardoor volgens de BMF onvoldoende areaal beschikbaar zou zijn voor een grondgebonden melkrundveehouderij. De raad heeft zich derhalve, anders dan de BMF betoogt, op het standpunt kunnen stellen dat aannemelijk is dat gedurende de planperiode kan worden beschikt over voldoende areaal grond om te voorzien in weidegang en/of ruwvoederproductie. Voor zover de BMF wijst op het rapport, leidt dit niet tot een ander oordeel, reeds omdat dit rapport in de Verordening, noch in de toelichting daarop is genoemd en derhalve geen invulling geeft aan het begrip intensieve veehouderij of grondgebonden melkrundveehouderij in de Verordening. Overigens staat in het rapport dat het doel hiervan is de discussie over grondgebonden veehouderij transparant te maken en niet om een definitie van een grondgebonden melkrundveehouderij te formuleren. Uit de Verordening en de toelichting daarop volgt niet dat slechts sprake kan zijn van een grondgebonden melkrundveehouderij indien het daar gehouden rundvee volledig kan worden gevoed van de beschikbare gronden en de mest op deze gronden kan worden afgezet.

Gelet op het voorgaande ziet de Afdeling in het door de BMF aangevoerde geen grond voor het oordeel dat het wijzigingsplan in strijd is met artikel 9.2 van de Verordening.

5. Het college dient op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

I. verklaart het beroep gegrond;

II. vernietigt het besluit van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Breda van 11 oktober 2011 tot vaststelling van het wijzigingsplan "Buitengebied Zuid, wijzigingsplan [locatie]";

III. veroordeelt het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Breda tot vergoeding van bij de stichting Stichting Brabantse Milieufederatie in verband met de behandeling van het beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van € 907,92 (zegge: negenhonderdzeven euro en tweeënnegentig cent), waarvan € 874,00 is toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

IV. gelast dat het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Breda aan de stichting Stichting Brabantse Milieufederatie het door haar voor de behandeling van het beroep betaalde griffierecht ten bedrage van € 302,00 (zegge: driehonderdtwee euro) vergoedt.

Aldus vastgesteld door mr. R. van der Spoel, voorzitter, en mr. M.W.L. Simons-Vinckx en mr. N.S.J. Koeman, leden, in tegenwoordigheid van mr. R. Kegge, ambtenaar van staat.

w.g. Van der Spoel w.g. Kegge
voorzitter ambtenaar van staat

Uitgesproken in het openbaar op 19 december 2012

459-715.

Uitspraak 201306991/1/R3

Datum van uitspraak: woensdag 22 oktober 2014

Tegen: het college van burgemeester en wethouders van Asten

Proceduresoort: Eerste aanleg - meervoudig

Rechtsgebied: Ruimtelijke-orderingskamer - Bestemmingsplannen Noord-Brabant

201306991/1/R3.

Datum uitspraak: 22 oktober 2014

AFDELING

BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak in het geding tussen:

[appellant] en de stichting Stichting Werkgroep Behoud de Peel, wonend te Asten, gemeente Deurne, onderscheidenlijk gevestigd te Deurne, appellanten,

en

het college van burgemeester en wethouders van Asten, verweerder.

Procesverloop

Bij besluit van 11 juni 2013 heeft het college het wijzigingsplan "Buitengebied Asten 2008, wijziging [locatie1]" vastgesteld.

Tegen dit besluit hebben [appellant] en de stichting beroep ingesteld.

Het college heeft een verweerschrift ingediend.

Daartoe in de gelegenheid gesteld heeft [belanghebbende] een schriftelijke uiteenzetting gegeven.

Het college, [appellant] en de stichting en [belanghebbende] hebben nadere stukken ingediend.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 28 mei 2014, waar [appellant] en de stichting, vertegenwoordigd door ir. A.K.M. van Hoof, en het college, vertegenwoordigd door ir. S.F. Olschewsky, werkzaam bij de gemeente, zijn verschenen. Verder is [belanghebbende], vertegenwoordigd door mr. F.H. Damen, advocaat te Tilburg, en bijgestaan door ing. G.A.C. Peters ter zitting gehoord.

Overwegingen

1. Het wijzigingsplan voorziet op grond van de in artikel 5 van de voorschriften van het bestemmingsplan "Buitengebied Asten 2008, tweede herziening" vervatte wijzigingsbevoegdheid in een wijziging van bouwblok

op het plandeel met de bestemming "Agrarisch - Landschappelijke- en Natuurwaarden" en de aanduiding "intensieve veehouderij" voor het perceel [locatie1] te Heusden. Hiermee wordt een vormverandering van het bestaande bouwblok van ongeveer 1,3 ha mogelijk gemaakt. Het bouwblok blijft in omvang gelijk.

2. [appellant] en de stichting betogen dat het college het wijzigingsplan ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voeren zij aan dat de vormverandering van het bouwblok in strijd is met artikel 9.3, eerste lid, onder e, van de Verordening ruimte 2012 van de provincie Noord-Brabant (hierna: Verordening 2012), omdat de locatie niet als duurzaam is aan te merken op grond van de provinciale "Handleiding duurzame locaties en duurzame projectlocaties voor intensieve veehouderij" en vanwege het leefgebied van kwetsbare soorten. Volgens [appellant] en de stichting heeft het college onvoldoende gemotiveerd dat het vanuit milieutechnisch en ruimtelijk oogpunt verantwoord is het bouwblok te veranderen en een uitbreiding van de inrichting mogelijk te maken. Ten onrechte gaat het college niet uit van een uitbreiding van het bouwblok in zowel noordelijke, oostelijke als zuidelijke richting. Ook is het college in de beantwoording van de zienswijze niet ingegaan op de verwijzing naar de Peelvenen, de ligging nabij de gebieden die deel uitmaken van de Ecologische hoofdstructuur (hierna: EHS) en de aanwezigheid van beschermde diersoorten die op de zogenoemde Rode Lijst staan.

2.1. Het college stelt zich op het standpunt dat de zeer geringe vormverandering van het bouwblok het leefgebied van de kwetsbare soorten niet aantast, aangezien de bouw mogelijkheden direct aan de openbare weg grenzen. De duurzaamheidstoets is overeenkomstig de Verordening 2012 uitgevoerd.

2.2. Ingevolge artikel 5, lid 5.6.4 (lees: 5.6.3), van de voorschriften van het bestemmingsplan "Buitengebied Asten, tweede herziening" kan het college van burgemeester en wethouders deze bestemming op onderdelen wijzigen ten behoeve van vergroting en/of vormverandering van een agrarisch bouwblok, mits wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

(...);

e. voor intensieve veehouderij, gelegen binnen het verweingsgebied kan vergroting tot maximaal 1,5 ha worden toegestaan, mits sprake is van een duurzame locatie voor de intensieve veehouderij (conform de provinciale handleiding duurzame locaties voor de intensieve veehouderij); hierbij dient ten minste 10% van de oppervlakte van het agrarisch bouwblok te worden aangewend voor een goede landschappelijke inpassing (...).

2.3. Ingevolge artikel 1.2, eerste lid, aanhef en onder a, van de Verordening 2012 wordt, tenzij de strekking van de bepaling zich daartegen verzet dan wel in deze verordening uitdrukkelijk anders is aangegeven, bij de toepassing van deze verordening onder bestemmingsplan tevens een wijzigingsplan als bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onder a, van de wet begrepen.

Ingevolge artikel 9.3, eerste lid, aanhef en onder e, van de Verordening 2012 kan een bestemmingsplan dat is gelegen in een verweingsgebied bepalen dat vormverandering van een bouwblok voor intensieve veehouderij is toegestaan op een duurzame locatie.

Ingevolge het tweede lid blijkt uit de toelichting bij een bestemmingsplan ten aanzien van een duurzame locatie als bedoeld in het eerste lid, onder b (lees: c) en d, dat:

a. aantoonbare ruimtelijk-economische belangen voor de lange termijn aanwezig zijn die noodzaken tot hervestiging, omschakeling of uitbreiding ter plaatse;

b. zuinig ruimtegebruik wordt toegepast door aan te sluiten bij bestaande bebouwing of, al dan niet doorerschikking, optimaal gebruik te maken van de beschikbare ruimte;

c. de beoogde ontwikkeling zowel vanuit milieuoogpunt, in het bijzonder wat betreft ammoniak, geur, fijnstof

en gezondheid van mensen, als vanuit ruimtelijk oogpunt, in het bijzonder wat betreft natuur, landschap en cultuurhistorie aanvaardbaar is.

Blijkens de kaarten behorende bij de Verordening 2012 ligt het plangebied in het verwevingsgebied. Volgens de toelichting van de Verordening 2012 is een duurzame locatie een bestaand bouwblok met een zodanige ligging dat het zowel vanuit milieuoogpunt als vanuit ruimtelijk oogpunt verantwoord is om ter plaatse door te laten groeien. Of een voorgenomen hervestiging of uitbreiding aan deze kwalificatie voldoet zal moeten blijken uit de toelichting en verantwoording bij het wijzigingsplan.

2.4. De vormverandering aan de west- en deels de noordzijde vindt plaats door een verkleining van het bouwblok, terwijl het bouwblok aan de zuid- en oostzijde wordt vergroot. Door de vormverandering wordt het mogelijk een bestaande stal uit te breiden en twee nieuwe stallen op te richten. In de plantoelichting staat dat door het onderzoeksbureau Geling Advies is getoetst wat de gevolgen zijn voor de aspecten ammoniak, geur en luchtkwaliteit. De conclusie luidt dat de gewenste ontwikkeling vanuit milieuoogpunt verantwoord is. Verder staat in de plantoelichting dat het plangebied in de Verordening 2012 is aangeduid als "attentiegebied EHS" en dat uit de watertoets volgt dat aan de voorwaarde dat de ontwikkeling geen negatief effect mag hebben op de waterhuishouding, wordt voldaan. [appellant] en de stichting hebben niet aannemelijk gemaakt dat de ligging van het plangebied nabij het gebied dat is aangeduid als "EHS" aan de vormverandering in de weg staat.

Verder hebben [appellant] en de stichting betoogd dat de woorden "door te laten groeien" in de toelichting van de Verordening 2012 impliceren dat bij iedere vormverandering van een bouwblok niet het voorziene bouwblok moet worden beoordeeld, maar dat uitgegaan moet worden van een oppervlakte van 1,5 ha omdat dit de maximale uitbreidingsmogelijkheid is die de Verordening 2012 biedt. Hiermee staat dan meteen vast of een locatie kan uitbreiden tot 1,5 ha. De Afdeling volgt dit standpunt niet. In de toelichting op de Verordening 2012 staat dat onder duurzame locatie een bestaand bouwblok wordt verstaan met een zodanige ligging dat het zowel uit milieuoogpunt als vanuit ruimtelijk oogpunt verantwoord is om ter plaatse door te laten groeien. Voorts staat in de toelichting dat ook voor een vormverandering geldt dat een omgevingstoets dient te worden gedaan en dat overwogen moet worden of sprake is van een duurzame locatie. Een redelijke uitleg van artikel 9.3, eerste lid, onder e, en het tweede lid van de Verordening 2012 brengt met zich dat bij een plan dat voorziet in een vormverandering van een bouwblok, ook in het geval dit kleiner is dan 1,5 ha zoals hier aan de orde, sprake kan zijn van een duurzame locatie en dat bij de beoordeling niet hoeft te worden uitgegaan van de mogelijkheid van doorgroei tot maximaal 1,5 ha. Het college heeft zich op basis van het voorgaande op het standpunt mogen stellen dat ter plaatse sprake is van een duurzame locatie en dat het wijzigingsplan in overeenstemming is met de Verordening 2012.

Voor zover [appellant] en de stichting aanvoeren dat niet is voldaan aan de provinciale handleiding overweegt de Afdeling dat het wijzigingsplan niet voorziet in een vergroting van het bouwblok, maar in een vormverandering, zodat de wijzigingsvoorwaarde als bedoeld in artikel 5, lid 5.6.3, onder e, van de voorschriften van voormeld bestemmingsplan niet van toepassing is. Nu aan voormelde handleiding niet behoefde te worden getoetst, behoeft het betoog van [appellant] en de stichting dat de uitbreiding plaatsvindt in een gebied met kwetsbare soorten, zoals zij ter zitting ook hebben erkend, geen bespreking meer. Het college hoefde, anders dan [appellant] en de stichting betogen, evenmin rekening te houden met het gebied aangeduid als RNLE-Peelvenen uit het inmiddels vervallen provinciale beleid, zoals het streekplan.

Verder hebben [appellant] en de stichting niet nader onderbouwd, daargelaten de vraag of het plangebied ligt in een kansrijk recreatief landelijk gebied en in het territorium van een steenuil, dat de ligging in deze gebieden de vormverandering in de weg staat.

De betogen falen.

3. [appellant] vreest voorts dat de bedrijfsvoering van zijn minicamping nadelige gevolgen zal ondervinden

van de toename van de geurbelasting als gevolg van de uitbreiding van de veehouderij. De geurbelasting zal zodanig toenemen op de mini- en landschapscamping en trekkershutten dat een aanvaardbaar verblijfsklimaat niet kan worden gegarandeerd. Daarbij speelt een rol dat de geurbelasting reeds fors is. [appellant] betwist dat trekkershutten geen geurgevoelige objecten zijn als bedoeld in de Wet geurhinder en veehouderij (hierna: Wgv). Voorts voert hij aan dat de geurbelasting bij de woning [locatie 2] onjuist is berekend, omdat de berekening bij de milieuvergunning is aangepast. Bovendien had uitgegaan moeten worden van de maximale planologische mogelijkheden. Dat aan de wettelijke geurnormen wordt voldaan betekent nog niet dat een aanvaardbaar verblijfsklimaat kan worden gegarandeerd.

3.1. Het college stelt zich op het standpunt dat zowel de mini- en landschapscamping als de trekkershutten op het perceel van [appellant] niet als geurgevoelige objecten als bedoeld in de Wgv kunnen worden aangemerkt. Gelet op het rapport "Onderzoek cumulatieve geurbelasting voor een varkenshouderij gelegen aan de [locatie 1] te Asten" van het onderzoeksbureau G&O Consult van 31 juli 2012, is het verblijfsklimaat aanvaardbaar.

Wat betreft de woning op het perceel [locatie 2] doet het college een beroep op artikel 8:69a van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb).

3.2. [appellant] exploiteert op zijn perceel aan de [locatie 3] te Asten een veehouderij met als nevenactiviteit een mini- en landschapscamping en trekkershutten. Vast staat dat dit perceel en het plangebied buiten de bebouwde kom liggen.

Ingevolge artikel 3, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wgv wordt een omgevingsvergunning met betrekking tot een veehouderij geweigerd indien de geurbelasting van die veehouderij op een geurgevoelig object, gelegen binnen een concentratiegebied, buiten de bebouwde kom meer bedraagt dan 14,0 odour units per kubieke meter lucht.

Ingevolge het tweede lid, aanhef en onder b, bedraagt, in afwijking van het eerste lid, de afstand tussen een veehouderij en een geurgevoelig object dat deel uitmaakt van een andere veehouderij, of dat op of na 19 maart 2000 heeft opgehouden deel uit te maken van een andere veehouderij ten minste 50 m indien het geurgevoelige object buiten de bebouwde kom is gelegen.

3.3. Ingevolge artikel 8:69a van de Awb vernietigt de bestuursrechter een besluit niet op de grond dat het in strijd is met een geschreven of ongeschreven rechtsregel of een algemeen rechtsbeginsel, indien deze regel of dit beginsel kennelijk niet strekt tot bescherming van de belangen van degene die zich daarop beroept.

3.4. De normen waar [appellant] een beroep op doet met betrekking tot de burgerwoning op het perceel [locatie 2] zien op de toegestane geurbelasting van het wijzigingsplan ter plaatse. Nu [appellant] niet zelf op dit perceel woont, strekken deze normen niet ter bescherming van het belang waarvoor [appellant] in deze procedure bescherming zoekt. Gelet hierop zal de Afdeling deze beroepsgrond buiten bespreking laten, nu artikel 8:69a van de Awb er aan in de weg staat dat het bestreden besluit om die reden wordt vernietigd.

De uitspraak van de Afdeling van 13 juli 2011, in zaak nr. 201008514/1/M3, waar [appellant] ter zitting op heeft gewezen, verschilt in zoverre van dit geval, omdat in dit geval de belangen van [appellant] niet gelijk te stellen zijn met de belangen van de burgerwoning op perceel [locatie 2]. Daarbij is van belang dat de burgerwoning aan de [locatie 2] een geurgevoelig object betreft dat op grond van de Wgv bescherming toekomt en de minicamping en trekkershutten van [appellant] deel uitmaken van zijn eigen veehouderij en niet gelijk zijn te stellen met voormelde burgerwoning.

3.5. Zoals de Afdeling reeds eerder heeft overwogen in haar uitspraak van 16 januari 2013, in zaak nr. 201106885/1/A4, is op het perceel van [appellant] sprake van een veehouderij, maken de door hem genoemde verblijfsrecreatieve voorzieningen deel uit van zijn veehouderij en wordt aan de afstand van 50 m als bedoeld in artikel 3, tweede lid, onder b, van de Wgv voldaan. Onder verwijzing naar haar uitspraak van

19 september 2012, in zaak nr. 201012080/1/R4 overweegt de Afdeling dat nu aan de afstandsnorm uit artikel 3, tweede lid, van de Wgv wordt voldaan in beginsel moet worden aangenomen dat, nog daargelaten de vraag of sprake is van geurgevoelige objecten, bij de mini- en landschapscamping en trekkershutten een aanvaardbaar verblijfsklimaat aanwezig is. Bijzondere omstandigheden die tot een ander oordeel nopen doen zich niet voor. De conclusie uit het "Onderzoek voorgrond geurbelasting; voor een varkenshouderij gelegen aan de [locatie1] te Asten" van 25 november 2013, opgesteld door onderzoeksbureau G&O Consult, geeft daar naar het oordeel van de Afdeling geen aanleiding toe, nu hieruit volgt dat een aanvaardbaar verblijfsklimaat bij de recreatieve voorzieningen op het perceel van [appellant] aanwezig is.

Het betoog faalt.

4. [appellant] en de stichting betogen dat ten onrechte geen passende beoordeling is gemaakt. Daartoe voeren zij aan dat het perceel in de nabijheid van verschillende Natura 2000-gebieden ligt en significante gevolgen als gevolg van het plan niet op voorhand kunnen worden uitgesloten. De gestelde daling van de maximale ammoniakemissie die is af te leiden uit de verleende milieuvergunning van 26 april 2011 kan daarvoor niet leidend zijn, nu het gebruik van luchtwassers en het soort dieren niet in het wijzigingsplan zijn vastgelegd. Naast het feit dat aan de maximale mogelijkheden van het plan is voorbij gegaan, is ook een onjuiste referentiedatum gehanteerd, omdat is uitgegaan van de belasting die op 26 januari 2005 is vergund middels een milieuvergunning. Verder voeren [appellant] en de stichting aan dat zij vrezen dat de toename aan bedrijfsbebouwing ten koste zal gaan van het foerageergebied van diverse soorten. Verder voeren zij aan dat als gevolg van de verplichting van een passende beoordeling ingevolge artikel 7.2a, eerste lid, van de Wet milieubeheer ook een milieueffectrapport (hierna: MER) had moeten worden opgesteld.

4.1. Het college stelt zich op het standpunt dat een passende beoordeling niet nodig is omdat de verleende en onherroepelijke milieuvergunning een representatieve invulling van de maximale planologische mogelijkheden van het plan biedt. In dit verband wijst het college er op dat deze vergunning van 26 april 2011 voorziet in een afname van de maximale ammoniakemissie ten opzichte van de thans bestaande en vergunde situatie. Een MER is evenmin vereist.

[belanghebbende] voert in dit kader aan dat er sprake van een zogenoemde één op één inpassing van een reeds vergunde situatie in een plan, zodat gelet op de uitspraak van de Afdeling van 1 mei 2013, in zaak nr. 201202866/1/R1, uitgesloten is dat het plan significante effecten heeft en een passende beoordeling niet is vereist.

4.2. Ingevolge het wijzigingsplan zijn de planregels van de bestemmingsplannen "Buitengebied Asten 2008" en "Buitengebied Asten 2008, tweede herziening" van overeenkomstige toepassing en bedraagt de oppervlakte aan gebouwen voor het houden van vee binnen het bouwblok maximaal 9.388 m².

Ingevolge artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de voorschriften van die plannen zijn de op kaart voor "Agrarisch -landschappelijke en natuurwaarden: aangewezen gronden bestemd voor de uitoefening van een agrarisch bedrijf.

Ingevolge artikel 5.2.1, voor zover hier van belang, zijn uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "agrarisch bouwblok" agrarische bedrijven toegestaan. (...) Op het agrarische bouwblok mag een grondgebonden agrarisch bedrijf worden uitgeoefend, voorts is, al dan niet in combinatie met een grondgebonden bedrijf, het volgende type agrarische bedrijf toegestaan overeenkomstig de aanduiding op de kaart: - (ivh of ivh-gg): intensieve veehouderij.

4.3. Ingevolge artikel 19j, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 (hierna: Nbw 1998) houdt een bestuursorgaan bij het nemen van een besluit tot het vaststellen van een plan dat, gelet op de instandhoudingsdoelstelling voor een Natura 2000-gebied, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of een significant verstorend effect kan hebben op de

soorten waarvoor het gebied is aangewezen, ongeacht de beperkingen die ter zake in het wettelijke voorschrift waarop het berust zijn gesteld, rekening met de gevolgen die het plan kan hebben voor het gebied.

Ingevolge het tweede lid maakt het bestuursorgaan voor plannen als bedoeld in het eerste lid, die niet direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar die afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende gebied, alvorens het plan vast te stellen een passende beoordeling van de gevolgen voor het gebied waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied.

Ingevolge artikel 7.2a, eerste lid, van de Wet milieubeheer wordt een milieueffectrapport gemaakt bij de voorbereiding van een op grond van een wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling verplicht vast te stellen plan waarvoor, in verband met een daarin opgenomen activiteit, een passende beoordeling moet worden gemaakt op grond van artikel 19j, tweede lid, van de Nbw 1998.

4.4. Het gebied Groote Peel is een Natura 2000-gebied als bedoeld in artikel 1, aanhef en onder n, van de Nbw 1998. De instandhoudingsdoelstellingen van dit Natura 2000-gebied hebben onder meer betrekking op voor verzuring gevoelige habitats en soorten die van die habitats afhankelijk zijn. Het Natura 2000-gebied Groote Peel ligt op een afstand van ongeveer 600 m van het plangebied.

4.5. Uit het aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied Groote Peel volgt dat het gebied voor de Taigarietgans en de Toendrarietgans als overnachtingsgebied functioneert. De gebieden daarbuiten dienen als foerageergebieden en spelen een belangrijke rol bij het realiseren van een goede staat van instandhouding. Nu [appellant] en de stichting hun betoog dat de vormverandering van het bouwblok het foerageergebied van deze soorten zal aantasten niet hebben onderbouwd ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat het college zich ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat een aantasting van dit gebied zich niet zal voordoen. Daarbij is van belang dat het om een geringe vormverandering van een bestaand bouwblok gaat, waarbij aansluitend op de bestaande bebouwing in het bouwblok nieuwbouw mogelijk wordt gemaakt.

Het betoog faalt.

4.6. Anders dan in de uitspraak van de Afdeling van 1 mei 2013, in zaak nr. 201202866/1/R1, is in dit geval geen sprake van een volledig onherroepelijk vergunde situatie die zijn vertaling vindt in het plan. Daarbij is van belang dat [belanghebbende] weliswaar beschikt over een onherroepelijke milieuvergunning van 26 april 2011 voor het houden van varkens in acht stallen met een maximale ammoniakuitstoot van 1.329,2 kg/NH₃ per jaar, maar niet is gebleken dat voor de bouw van de twee nieuwe stallen en de verbouw van een bestaande stal een onherroepelijke omgevingsvergunning voor bouwen bestaat, die in een plan als zodanig had moeten worden bestemd. Onder deze omstandigheden is de Afdeling van oordeel dat in het kader van artikel 19j, eerste lid, van de Nbw 1998 dient te worden uitgegaan van de feitelijke situatie ten tijde van de vaststelling van het plan teneinde te onderzoeken wat de gevolgen zijn van de maximale planologische mogelijkheden van het plan voor de instandhoudingsdoelstellingen. De feitelijke situatie ten tijde van de vaststelling van het plan was dat [belanghebbende] ter plaatse, conform haar milieuvergunning van 26 januari 2005 en haar veranderingsvergunning van 5 juni 2007, een intensieve veehouderij exploiteerde met zes stallen, waarin varkens werden gehouden met een maximale ammoniakemissie van 1.357,9 kg/NH₃ per jaar. Niet is geschil is dat deze vergunningen ten tijde van de vaststelling van het wijzigingsplan volledig werden benut, zodat moet worden gezien of de in het wijzigingsplan voorziene uitbreiding van de veehouderij ten opzichte van deze situatie significante gevolgen kan hebben. In dit geval brengen de maximale planologische mogelijkheden met zich dat op grond van het wijzigingsplan ter plaatse een intensieve veehouderij is toegestaan binnen het agrarische bouwblok en dat er binnen dit bouwblok maximaal 9.388 m² aan gebouwen mag worden benut voor het houden van vee. De Afdeling stelt vast dat hiermee de stallen aan een maximale oppervlakte zijn gebonden en niet in geschil is dat deze omvang

correspondeert met de vergunde acht stallen. Echter is niet vastgelegd dat in deze stallen uitsluitend varkens mogen worden gehouden, zodat planologisch niet uit te sluiten is dat ter plaatse een andere diersoort met een hogere ammoniakemissie kan worden gehouden. Indien de vergunde diersoort wel zou zijn vastgelegd in het plan was de situatie, zoals vergund met de milieuvergunning van 26 april 2011 in zoverre planologisch vastgelegd en hadden significante gevolgen als gevolg van het wijzigingsplan uitgesloten kunnen worden. Nu dit niet het geval is komt het wijzigingsplan in zoverre wegens strijd met artikel 19j van de Nbw 1998 voor vernietiging in aanmerking.

Nu is komen vast te staan dat [belanghebbende] geen bezwaar heeft tegen het vastleggen van de vergunde diersoort en niet aannemelijk is dat derdebelanghebbenden hierdoor in hun belangen zouden kunnen worden geschaad, ziet de Afdeling aanleiding om zelf in de zaak te voorzien en te bepalen dat deze uitspraak in zoverre in de plaats treedt.

Voor het vastleggen van de vergunde emissiearme stalsystemen met de voorgeschreven luchtwassers en de maximale ammoniakemissie in het wijzigingsplan, zoals door [appellant] en de stichting is bepleit, bestaat geen aanleiding, nu het college zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat deze vergunningplichtige inrichting na uitbreiding tot acht stallen op grond van haar milieuvergunning van 26 april 2011 en de geldende milieuregelgeving, waaronder het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij, in werking zal moeten zijn en geen verdere uitbreidingsruimte voor stallen meer heeft. Derhalve is niet aannemelijk dat deze veehouderij, waarvan de vergunde diersoort en het maximale aantal vierkante meters voor het houden van dieren is vastgelegd in het wijzigingsplan, legaal in werking zou kunnen zijn met minder geavanceerde huisvestingssystemen en luchtwassers en met een hogere ammoniakemissie dan thans is vergund. Onder deze omstandigheden is het in dit geval uitgesloten dat het wijzigingsplan ten opzichte van de huidige feitelijke situatie significante gevolgen heeft en is een passende beoordeling niet vereist. Een MER op grond van artikel 7.2a van de Wet milieubeheer is derhalve evenmin vereist.

5. In hetgeen [appellant] en de stichting hebben aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit is genomen in strijd met artikel 19j van de Nbw 1998. Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit dient te worden vernietigd, voor zover niet is vastgelegd dat uitsluitend varkens mogen worden gehouden. Nu niet aannemelijk is dat derdebelanghebbenden in hun belangen zouden kunnen worden geschaad, ziet de Afdeling aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, derde lid, onder b, van de Algemene wet bestuursrecht op de hierna te melden wijze zelf in de zaak te voorzien en te bepalen dat deze uitspraak ten aanzien van dit plan in de plaats treedt van het bestreden besluit, voor zover dit is vernietigd.

5.1. Het college dient op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

I. verklaart het beroep gegrond;

II. vernietigt het besluit van het college van burgemeester en wethouders van Asten van 11 juni 2013 tot vaststelling van het wijzigingsplan "Buitengebied Asten 2008, wijziging [locatie 1]", voor zover niet is vastgelegd dat in de gebouwen voor het houden van vee uitsluitend varkens mogen worden gehouden;

III. bepaalt dat aan onderdeel 2 van het bestreden besluit een onderdeel f wordt toegevoegd dat luidt:

f. het is verboden de gebouwen in het agrarisch bouwblok aan de [locatie 1] te Asten te gebruiken voor andere diersoorten dan varkens;

IV. bepaalt dat deze uitspraak in de plaats treedt van het bestreden besluit, voor zover dit is vernietigd;

V. veroordeelt het college van burgemeester en wethouders van Asten tot vergoeding van bij [appellant] en de stichting Stichting Werkgroep Behoud de Peel in verband met de behandeling van het beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van € 1.063,54 (zegge: duizenddrieënzestig euro en vierenvijftig cent), waarvan € 974,00 is toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand, met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de ander;

VI. gelast dat het college van burgemeester en wethouders van Asten aan [appellant] en de stichting Stichting Werkgroep Behoud de Peel het door hen voor de behandeling van het beroep betaalde griffierecht ten bedrage van € 318,00 (zegge: driehonderdachttien euro) vergoedt, met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de ander.

Aldus vastgesteld door mr. W.D.M. van Diepenbeek, voorzitter, en mr. E. Helder en mr. G. van der Wiel, leden, in tegenwoordigheid van mr. R. Kegge, griffier.

w.g. Van Diepenbeek w.g. Kegge
voorzitter griffier

Uitgesproken in het openbaar op 22 oktober 2014

459-661.

Uitspraak 201307831/1/R1

Datum van uitspraak: woensdag 23 april 2014

Tegen: de raad van de gemeente Zeevang

Proceduresoort: Eerste aanleg - enkelvoudig

Rechtsgebied: Ruimtelijke-orderingskamer - Bestemmingsplannen Noord-Holland

201307831/1/R1.

Datum uitspraak: 23 april 2014

AFDELING

BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak in het geding tussen:

[appellant] en anderen, allen wonend te Hobrede, gemeente Zeevang,
appellanten,

en

de raad van de gemeente Zeevang,
verweerder.

Procesverloop

Bij besluit van 9 juli 2013 heeft de raad het bestemmingsplan "[locatie]" vastgesteld.

Tegen dit besluit hebben [appellant] en anderen beroep ingesteld.

De raad heeft een verweerschrift ingediend.

[appellant] en anderen hebben een nader stuk ingediend.

Daartoe in de gelegenheid gesteld heeft [partij] een schriftelijke uiteenzetting gegeven.

De zaak is door een meervoudige kamer van de Afdeling verwezen naar een enkelvoudige.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 18 maart 2014, waar [appellant] en anderen, vertegenwoordigd door [gemachtigde], en de raad, vertegenwoordigd door P.G.T.M. Aalbers, werkzaam bij de gemeente, zijn verschenen. Voorts is ter zitting [partij], bijgestaan door [gemachtigde], als partij gehoord.

Overwegingen

1. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan heeft de raad beleidsvrijheid om bestemmingen aan te wijzen en regels te geven die de raad uit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht. De Afdeling toetst deze beslissing terughoudend. Dit betekent dat de Afdeling aan de hand van de beroepsgronden beoordeelt of aanleiding bestaat voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het plan strekt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening. Voorts beoordeelt de Afdeling aan de hand van de beroepsgronden of het bestreden besluit anderszins is voorbereid of genomen in strijd met het recht.

2. Het plan is vastgesteld naar aanleiding van de uitspraak van de Afdeling van 6 februari 2013, in zaak nr. 201201553/1/R1. Hierbij heeft de Afdeling het besluit van de raad van 13 september 2011 tot vaststelling van het bestemmingsplan "Dorpskernen 2011" vernietigd wat betreft de plandelen met de bestemming "Wonen" voor het perceel [locatie]. Voorts zijn de rechtsgevolgen van de plandelen met de bestemming "Wonen" voor de twee direct aan de lintbebouwing gelegen woningen in stand gelaten, behoudens voor zover het betreft artikel 22, lid 22.3, onder a, van de planregels, voor zover die bepaling betrekking heeft op deze twee plandelen. Het bestemmingsplan voorziet in vier nieuwbouwwoningen op het perceel [locatie] voor zover gelegen achter deze twee woningen.

3. [appellant] en anderen betogen dat in de uitspraak van de Afdeling is geoordeeld het gedeelte van het schadeloosstellingsrapport waarvoor de gemeente geen beroep kan doen op artikel 10 van de Wet openbaarheid bestuur (hierna: Wob) ter inzage moet worden gelegd. De raad heeft in onderhavige zaak ten onrechte dit gedeelte van het rapport niet ter inzage gelegd, aldus [appellant] en anderen.

3.1. In de uitspraak van 6 februari 2013 is in 13.2 overwogen dat het schadeloosstellingsrapport, voor het gedeelte waarvoor geen beroep kan worden gedaan op artikel 10 van de Wob, ten onrechte niet ter inzage zijn gelegd met het ontwerpplan. In 13.4 van die uitspraak heeft de Afdeling geconcludeerd dat de bestreden plandelen daarom onder meer zijn vastgesteld in strijd met artikel 3:11 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) en dat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

3.2. Vast staat dat het gedeelte van het schadeloosstellingsrapport waarvoor geen beroep kan worden gedaan op artikel 10 van de Wob wederom niet met het ontwerp ter inzage is gelegd. Dit is wederom in strijd met artikel 3:11, eerste lid, van de Awb. De stelling van de raad ter zitting dat uit de uitspraak van de Afdeling volgt dat deze stukken niet meer ter inzage hoefden te worden gelegd, is gelet op 13.4 van die uitspraak onjuist.

Het betoog slaagt.

4. Voorts betogen [appellant] en anderen dat in de uitspraak van de Afdeling is geoordeeld dat inzicht moet worden geboden in de uitkomst van het onderzoek naar de noodzaak van het aantal woningen. Dat is volgens hen niet gebeurd.

4.1. In overweging 18.2 van voornoemde uitspraak is overwogen dat de raad in redelijkheid een aantal van zes woningen noodzakelijk heeft kunnen achten. In hetgeen [appellant] en anderen hebben aangevoerd ziet de Afdeling geen grond om thans tot een ander oordeel te komen.

Het betoog faalt.

5. Voorts betogen [appellant] en anderen dat het plan in strijd is met het gemeentelijke volkshuisvestingbeleid nu geen woningen voor starters en levensloopbestendige woningen mogelijk worden gemaakt.

5.1. Blijkens de verbeelding voorziet het plan in de bestemming "Wonen" en vier bouwvlakken.

Ingevolge artikel 3, lid 3.1, van de planregels zijn de voor "Wonen" aangewezen gronden bestemd voor:

a. woningen;

met de daarbij behorende:

b. bijgebouwen;

c. bouwwerken, geen gebouwen zijnde;

d. erven.

5.2. In paragraaf 3.4 van de plantoelichting wordt verwezen naar het gemeentelijke beleidsrapport "Woonvisie Zeevang: 2020 in zicht" van 6 oktober 2009. De gemeente heeft het voornemen om tot 2020 tenminste 400 woningen te bouwen. Het gaat hier om kleinere projecten met een paar woningen per project. In de periode tot 2030 zullen naar schatting nog enkele tientallen woningen verspreid over de verschillende linten kunnen worden gerealiseerd vanwege bedrijfsverplaatsing en/of functieverandering.

Bij onderhavige ontwikkeling is sprake van transformatie van een agrarisch bedrijf in een woongebied. In Hobrede is behoefte aan woningen voor starters en levensloopbestendige woningen. De vier te bouwen woningen voldoen aan de laatstgenoemde behoefte, aldus de plantoelichting.

5.3. Naar het oordeel van de Afdeling volgt uit het beleid niet dat uitsluitend starters- en levensloopbestendige woningen mogen worden gerealiseerd. Voorts overweegt de Afdeling dat de raad zich in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat de woningen als levensloopbestendige woningen kunnen worden gerealiseerd waardoor in de behoefte zoals beschreven in het gemeentebestuur wordt voorzien.

Het betoog faalt.

6. [appellant] en anderen betogen dat het begrip hooi- of kaakberg rechtsonzeker is. Ingevolge artikel 1, lid 1.22, van de planregels wordt hieronder verstaan een hoog betimmerd gebouw met vierkante plattegrond en een vast piramidedak. Deze begripsbepaling maakt naar het oordeel van de Afdeling voldoende duidelijk wat hieronder moet worden verstaan.

Het betoog faalt.

7. [appellant] en anderen betogen dat in de plantoelichting ten onrechte niet verantwoord is in hoeverre rekening is gehouden met de kernkwaliteiten Nationaal Landschap nu bij dit reparatieplan opnieuw een gedeelte van het plangebied buiten het bestaand bebouwd gebied (hierna: BBG) als bedoeld in de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie (hierna: PRVS) ligt.

7.1. De raad stelt dat het college van gedeputeerde staten van de provincie Noord-Holland door middel van een brief heeft bevestigd dat het gehele plan voldoet aan het provinciale beleid. Het plan betekent een behoud en versterking van het open landelijk gebied en daarmee de belangen van het nationaal landschap Laag Holland, aldus de raad.

7.2. Ingevolge artikel 1, onder 23, van de PRVS wordt onder landelijk gebied verstaan het gebied, niet zijnde BBG.

Ingevolge artikel 1, onder 38, wordt onder verstedelijking verstaan alle functies die verband houden met wonen, bedrijvigheid, glastuinbouw, voorzieningen, bovengrondse en ondergrondse infrastructuur, stedelijk water en stedelijk groen, voor zover deze het oprichten van bebouwing mede mogelijk maken.

Ingevolge artikel 9 wordt als BBG aangewezen:

- a. het gebied, als zodanig aangegeven op kaart 2 en op de digitale verbeelding ervan en
- b. de bestaande of de bij een - op het moment van inwerkingtreden van de PRVS - geldend bestemmingsplan toegelaten woon- of bedrijfsbebouwing en kassen, waaronder mede begrepen de daarbij behorende bebouwing ten behoeve van openbare voorzieningen, verkeersinfrastructuur alsmede stedelijk water en stedelijk groen van een stad, dorp of kern.

Ingevolge artikel 15, eerste lid, houdt een bestemmingsplan dat voorziet in nieuwe of uitbreiding van bestaande verstedelijking, als bedoeld in de artikelen 12, 13 en 14 in het landelijk gebied rekening met:

- a. de kernkwaliteiten van de verschillende landschapstypen en aardkundige waarden als bedoeld in artikel 8;
- b. de kernkwaliteiten van de bestaande dorpsstructuur waaraan wordt gebouwd;
- c. de openheid van het landschap daarbij inbegrepen stilte en duisternis;
- d. de historische structuurlijnen;
- e. cultuurhistorische objecten;

overeenkomstig de in het tweede lid genoemde Leidraad Landschap en Cultuurhistorie (hierna: Leidraad). Daartoe geeft de toelichting bij het bestemmingsplan ten minste een verantwoording van de mate waarin deze nieuwe functies rekening houden met:

1. de ontwikkelingsgeschiedenis van het landschap;
2. de ordeningsprincipes van het landschap;
3. de bebouwingskarakteristieken (architectuur, stedenbouw, openbare ruimte) ter plaatse;
4. de inpassing van de nieuwe functies in de ruimere omgeving (grotere landschapseenheid);
5. de bestaande kwaliteiten van het gebied (inclusief de ondergrond) als hiervoor bedoeld en de maatregelen die nodig zijn om negatieve effecten op deze kwaliteiten op te heffen in relatie tot de nieuwe functies.

Ingevolge het tweede lid stellen provinciale staten de landschapstypen en kernkwaliteiten als bedoeld in het eerste lid vast in de Leidraad.

Ingevolge artikel 20, eerste lid en onder a, is als Nationaal Landschap nader begrensd het gebied Laag Holland (inclusief werelderfgoed De Beemster), zoals aangegeven op kaart 5 en op de digitale verbeelding ervan.

Ingevolge artikel 22, eerste lid, mag een bestemmingsplan uitsluitend voorzien in nieuwe functies en uitbreiding van de bebouwing van bestaande functies binnen de gebieden als bedoeld in artikel 20 voor zover deze de kernkwaliteiten en/of Uitzonderlijke Universele Waarden behouden of versterken, als bedoeld in de Leidraad.

Ingevolge het derde lid geldt onverminderd het bepaalde in artikel 15.

7.3. In paragraaf 3.2 van de plantoelichting staat dat de PRVS stelt dat de provincie regie voert over het behoud, duurzaam beheer en waar mogelijk versterking van de landschappelijke, cultuurhistorische en natuurlijke kernkwaliteiten van dit gebied. De kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap Laag Holland zijn onder meer het behoud en de ontwikkeling van de openheid van het landschap, het behoud van de rijkdom aan weide- en moerasvogels en het behoud en de ontwikkeling van karakteristieke dijk- en lintdorpen. Om deze kernkwaliteiten te kunnen behouden en ontwikkelen, voert de provincie regie op doelen zoals het open houden van het veenweidelandschap. Het plangebied, dat gedeeltelijk buiten bebouwd gebied valt, valt onder het regime van het nationaal landschap.

In paragraaf 3.2 staat voorts dat de provinciale Leidraad Landschap en Cultuurhistorie (2010) handreikingen en inspiratie biedt bij het opstellen van ruimtelijke plannen en aanmoedigt om zorgvuldig met de kernkwaliteiten van het Noord-Hollandse landschap om te gaan bij nieuwe ontwikkelingen. Hobrede is een lintdorp gelegen in het veenpolderlandschap. De kernkwaliteiten van Hobrede zijn de lineaire dorpsstructuur waarbij de weg de ruimtelijke structuurdrager is, de langs het lint gelegen bebouwing, de rafelige overgang van lintbebouwing naar achterland, de doorzichten vanuit de lintbebouwing naar het agrarische achterland en afwisselende soorten woningen. Deze ruimtelijke kernkwaliteiten zijn gebruikt bij de uitwerking van de bouwlocatie, aldus de plantoelichting.

7.4. Het perceel ligt op kaart 5 behorende bij de PRVS in het gebied Laag Holland. Voorts liggen de twee meest westelijk gelegen bouwvlakken en het noordoostelijk gelegen bouwvlak geheel in het gebied dat op kaart 2 behorende bij de PRVS als BBG is aangewezen. Het zuidoostelijk gelegen bouwvlak ligt geheel buiten het gebied dat als BBG is aangewezen.

7.5. Zoals de Afdeling heeft overwogen in haar uitspraak van 6 februari 2013 in zaak nr. 201202085/1/R1, waarnaar in de uitspraak met zaak nr. 201201553/1/R1 tevens is verwezen, behoeft de raad op grond van artikel 22 van de PRVS, gelezen in samenhang met artikel 15, in de plantoelichting alleen te verantwoorden in hoeverre rekening wordt gehouden met de kernkwaliteiten als bedoeld in artikel 15 bij verstedelijking binnen een Nationaal Landschap indien deze verstedelijking buiten BBG mogelijk wordt gemaakt. Voorts heeft de Afdeling in de voormelde uitspraak overwogen dat op grond van artikel 9 van de PRVS zowel het gehele gebied dat op kaart 2 behorende bij de PRVS als zodanig is aangewezen en de bestaande of de bij een op het moment van inwerkingtreden van de PRVS geldend bestemmingsplan toegelaten woon- en niet-agrarische bedrijfsbebouwing daarbuiten tot BBG behoren.

Het gedeelte van het perceel dat in het gebied ligt dat op de kaart als zodanig is aangewezen behoort derhalve tot BBG. Voor dit gedeelte van het perceel behoefde niet in de plantoelichting te worden verantwoord in hoeverre rekening wordt gehouden met de verschillende kernkwaliteiten.

7.6. Het gedeelte van het perceel dat daarbuiten ligt behoort niet tot BBG, nu op het perceel onder het voorheen geldende plan niet-agrarische bedrijfsbebouwing niet was toegestaan. Voor dat gedeelte van het perceel diende in de plantoelichting wel te worden verantwoord in hoeverre rekening wordt gehouden met de kernkwaliteiten. Dit is wederom niet gebeurd, nu in de plantoelichting is volstaan met een opsomming van de kernkwaliteiten en de stelling dat deze kernkwaliteiten zijn gebruikt bij de uitwerking van de bouwlocatie. De raad stelt ten onrechte dat deze verantwoording al was opgenomen in de toelichting bij het vorige bestemmingsplan. De Afdeling heeft immers in 16.6 van haar uitspraak van 6 februari 2013 uitdrukkelijk geoordeeld dat dat plan, voor zover het betreft het gedeelte dat is gelegen buiten BBG, is vastgesteld in strijd met artikel 22, gelezen in samenhang met artikel 15, van de PRVS, omdat in de plantoelichting een verantwoording ontbrak met betrekking tot de vraag in hoeverre rekening wordt gehouden met de kernkwaliteiten. Dat het college van gedeputeerde staten van de provincie Noord-Holland in een brief heeft gesteld dat het gehele plan voldoet aan het provinciale beleid doet verder niet af aan de verplichting van artikel 22, gelezen in samenhang met artikel 15 van de PRVS.

Het betoog slaagt.

8. [appellant] en anderen betogen dat het plan, uitgaande van de maximale mogelijkheden, voorziet in zeer ruime bouw mogelijkheden. Dit leidt tot een grote aantasting van het woon- en leefklimaat van omwonenden, aldus [appellant] en anderen.

8.1. De raad stelt dat [appellant] en anderen ten onrechte geen rekening houden met de randvoorwaarden in het plan waardoor het niet zeker is dat de maximale mogelijkheden in het plan ook benut zullen worden. De in de planregels opgenomen afwijkingsmogelijkheden zijn slechts mogelijk na een verleende omgevingsvergunning. Voorts stelt de raad dat ook onder het vorige plan binnen de voormalige agrarische bedrijfsbestemming zeer omvangrijke bebouwing in de vorm van agrarische bedrijfsgebouwen mogelijk was. Verplaatsing van het bestaande bedrijf zal tevens een forse kwaliteitsverbetering voor de woonomgeving opleveren, aldus de raad.

8.2. Ingevolge artikel 3, lid 3.2.1, van de planregels wordt ten aanzien van het bouwen van woningen bepaald dat:

- a. woningen uitsluitend mogen worden gebouwd binnen de bouwvlakken;
- b. per bouwvlak maximaal één woning mag worden gebouwd;

[...]

- f. de inhoud van een woning niet meer mag bedragen dan 650 m³;

[...]

Ingevolge lid 3.2.2, onder b, wordt ten aanzien van het bouwen van bijgebouwen en/of uitbreidingen bepaald dat de gezamenlijke oppervlakte van de bijgebouwen en/of uitbreidingen per woning niet meer mag bedragen dan een derde deel van het bouwperceel verminderd met de oppervlakte van de woning, tot een maximum van 60 m².

Ingevolge lid 3.3, onder c, kan het bevoegd gezag een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in:

- c. lid 3.2.2 onder b voor het bebouwen van een grotere oppervlakte met bijgebouwen, met inachtneming van de volgende regels:

- 1. de gezamenlijke oppervlakte per woning mag niet meer bedragen dan:

- a. 125 m², onverminderd het hierna onder sub b en c bepaalde;

b. 1/3 van het bouwperceel, voor zover dat gelegen is achter de voorgevel van de woning of het denkbeeldig verlengde daarvan, onverminderd het hierna onder c bepaalde;

c. 1,5 maal de oppervlakte van de woning, de aan de woning aangebouwde bijgebouwen worden bij de bepaling van de oppervlakte van de woning niet meegerekend;

2. de gezamenlijke inhoud van de bijgebouwen per woning niet meer mag bedragen dan 2/3 deel van de inhoud van de woning, de aan de woning aangebouwde bijgebouwen worden bij de bepaling van de inhoud van de woning niet meegerekend;

3. sub c, d en e van lid 3.2.2 zijn van overeenkomstige toepassing;

4. mits daarmee geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het karakter van het open landschap en de doorzichten naar het open landschap;

Ingevolge artikel 8, lid 8.1, kan het bevoegd gezag een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van in het plan bepaalde voor:

a. de bouw van utilitaire bouwwerken, waaronder transformatorhuisjes, gasdrukregel- en meetstations en gemalen, met inachtneming van de volgende regels:

1. de oppervlakte niet meer mag bedragen dan 25 m²;

2. de goothoogte niet meer mag bedragen dan 3,5 m;

3. de bouwhoogte niet meer mag bedragen dan 6 m;

b. het afwijken van de voorgeschreven goothoogte en bouwhoogte en voorgevelbreedte van de woonhuizen met niet meer dan 60 cm;

c. het afwijken van de voorgeschreven inhoudsmaat van woningen met niet meer dan 10%;

d. voor het bouwen van een hooi- of kaakberg, ten dienste van voornamelijk woondoeleinden, op het zij- en/of achtererf van de woning, met inachtneming van de volgende regels;

1. de hooi- of kaakberg mag uitsluitend worden gebouwd binnen de op de verbeelding aangegeven bouwvlakken;

2. de hooi- of kaakberg dient op een afstand van ten minste 3 m achter de voorgevel van de woning of het denkbeeldig verlengde daarvan gebouwd te worden;

3. de oppervlakte niet meer mag bedragen dan 65 m² en niet minder dan 30 m²;

4. de goothoogte niet meer mag bedragen dan 9 m;

de hooi- of kaakberg dient van een kap te worden voorzien, waarvan de dakhelling niet minder mag bedragen dan 20° en niet meer dan 30°.

Ingevolge lid 8.2 mogen de afwijkingsbevoegdheden als bedoeld in lid 8.1 uitsluitend worden toegepast indien de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van deze gronden niet onevenredig worden aangetast.

8.3. De Afdeling volgt niet het betoog van [appellant] en anderen dat de afwijkingsbevoegdheid waarmee kan worden afgeweken van de bouwregels en de voorwaarde dat landschappelijke en cultuurhistorische waarden niet onevenredig mogen worden aangetast rechtsonzeker zijn en onvoldoende bescherming bieden.

Het betoog faalt.

8.4. De Afdeling stelt vast dat het plan bij recht voorziet in de bouw van vier woningen met elk een maximale inhoud van 650 m³. Daarnaast voorziet het plan bij recht per woning in bijgebouwen en/of uitbreidingen met een gezamenlijke oppervlakte van maximaal 60 m². Zoals [appellant] en anderen terecht hebben gesteld, kan

per woning met de afwijkingsmogelijkheid tevens onder meer een hooi- of kaakberg met een maximale oppervlakte van 65 m² en maximale inhoud van 650 m³ worden gerealiseerd. Anders dan de raad betoogt, moet worden uitgegaan van de mogelijkheid dat de afwijkingsmogelijkheden maximaal worden benut, nu dat op voorhand niet is uitgesloten. Niet betwist is dat het plan aldus bebouwing mogelijk maakt van ongeveer 8.000 m³ op een bebouwingsoppervlakte van 1360 m². [appellant] en anderen hebben ter onderbouwing van de grote gevolgen van dergelijke bebouwing op de omgeving een 3D-impressie overgelegd. Niet is weersproken dat dit een juist beeld geeft van de mogelijkheden van het plan, uitgaande van de maximale bouw mogelijkheden. Niet is gebleken of en hoe de raad de gevolgen van het plan voor het woon- en leefklimaat van [appellant] en anderen, uitgaande van de maximale bouw mogelijkheden, heeft afgewogen tegen het belang dat is gediend met het bestemmingsplan. De enkele stelling dat het vorige plan ruimere bouw mogelijkheden bood en dat de situatie verbetert omdat een agrarisch bedrijf verdwijnt, is daarvoor onvoldoende. Gelet hierop berust het besluit in zoverre niet op een deugdelijke motivering.

Het betoog slaagt.

9. Gelet op 3.2. is het bestemmingsplan vastgesteld in strijd met artikel 3.11 van de Awb.

Gelet op 7.6. is het plandeel met de bestemming "Wonen" voor zover gelegen buiten BBG voorts vastgesteld in strijd met artikel 22 van de PRVS, gelezen in samenhang met artikel 15.

Gelet op 8.4. is het bestemmingsplan voorts vastgesteld in strijd met artikel 3:46 van de Awb.

Het beroep is gegrond. Het bestreden besluit dient te worden vernietigd. Hetgeen overigens is aangevoerd behoeft gelet hierop geen bespreking.

10. Uit oogpunt van rechtszekerheid en gelet op artikel 1.2.3 van het Bro, ziet de Afdeling aanleiding de raad op te dragen het hierna in de beslissing nader aangeduide onderdeel van deze uitspraak binnen vier weken na verzending van de uitspraak te verwerken op de landelijke voorziening, www.ruimtelijkeplannen.nl.

11. De raad dient op na te melden wijze tot vergoeding van de proceskosten te worden veroordeeld.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

I. verklaart het beroep gegrond;

II. vernietigt het besluit van de raad van de gemeente Zeevang van 9 juli 2013 tot vaststelling van het bestemmingsplan "[locatie]";

III. draagt de raad van de gemeente Zeevang op om binnen vier weken na verzending van deze uitspraak ervoor zorg te dragen dat het hiervoor vermelde onderdeel II wordt verwerkt op de landelijke voorziening, www.ruimtelijkeplannen.nl;

IV. veroordeelt de raad van de gemeente Zeevang tot vergoeding van bij [appellant] en anderen in verband met de behandeling van het beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van € 1424,00 (zegge: veertienhonderdvierentwintig euro), waarvan € 974,00 is toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand, met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de anderen;

V. gelast dat de raad van de gemeente Zeevang aan [appellant] en anderen het door hen voor de behandeling van het beroep betaalde griffierecht ten bedrage van € 160,00 (zegge: honderdzestig euro) vergoedt, met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de anderen.

Aldus vastgesteld door mr. Th.C. van Sloten, lid van de enkelvoudige kamer, in tegenwoordigheid van mr. B.C. Bošnjaković, ambtenaar van staat.

w.g. Van Sloten w.g. Bošnjaković
lid van de enkelvoudige kamer ambtenaar van staat

Uitgesproken in het openbaar op 23 april 2014

410-770.

Uitspraak 201208940/1/R3

Datum van uitspraak: woensdag 10 september 2014

Tegen: de raad van de gemeente Bernheze

Proceduresoort: Eerste aanleg - meervoudig

Rechtsgebied: Ruimtelijke-orderingskamer - Bestemmingsplannen Noord-Brabant

201208940/1/R3.

Datum uitspraak: 10 september 2014

AFDELING

BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak in het geding tussen:

1. [appellant sub 1], wonend te Heesch, gemeente Bernheze,
2. [appellant sub 2], wonend te Nistelrode, gemeente Bernheze,
3. [appellant sub 3], wonend te Nistelrode, gemeente Bernheze,
4. [appellant sub 4], wonend te Loosbroek, gemeente Bernheze,
5. [appellant sub 5A] en [appellante sub 5B], beiden wonend te Heeswijk-Dinther, gemeente Bernheze (hierna gezamenlijk en in enkelvoud: [appellant sub 5]),
6. [appellant sub 6], wonend te Loosbroek, gemeente Bernheze,
7. [appellant sub 7] en anderen, allen wonend te Heeswijk-Dinther, gemeente Bernheze,
8. [appellant sub 8], wonend te Heeswijk-Dinther, gemeente Bernheze,
9. [appellant sub 9], wonend te Vorstenbosch, gemeente Bernheze, en anderen, handelend onder de naam manege L'Avenir,
10. [appellante sub 10], waarvan de vennoten zijn [vennoot A], [vennoot B] en [vennoot C], gevestigd te Nistelrode, gemeente Bernheze,
11. [appellante sub 11], waarvan de maten zijn [maat A] en [maat B], gevestigd te Heeswijk-Dinther, gemeente Bernheze,
12. [appellant sub 12], wonend te Heeswijk-Dinther, gemeente Bernheze,
13. [appellant sub 13], wonend te Heeswijk-Dinther, gemeente Bernheze,
14. [appellant sub 14], wonend te Heeswijk-Dinther, gemeente Bernheze,
15. [appellante sub 15], gevestigd te Vorstenbosch, gemeente Bernheze,
16. de vereniging Afdeling Bernheze van de Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie, gevestigd te Nistelrode, gemeente Bernheze (hierna: ZLTO),
17. [appellant sub 17] en anderen, allen wonend te Heeswijk-Dinther, gemeente Bernheze,
18. [appellant sub 18], wonend te Heeswijk-Dinther, gemeente Bernheze,
19. [appellant sub 19], wonend te Heeswijk-Dinther, gemeente Bernheze,
20. [appellante sub 20], waarvan de vennoten zijn [vennoot A] en [vennoot B], gevestigd te Nistelrode, gemeente Bernheze,
21. [appellant sub 21], wonend te Heeswijk-Dinther, gemeente Bernheze,
22. [appellant sub 22], wonend te Heesch, gemeente Bernheze,

23. [appellant sub 23], wonend te Oss, en anderen,
24. [appellant sub 24], wonend te Heesch, gemeente Bernheze,
25. [appellant sub 25], wonend te Heesch, gemeente Bernheze,
26. [appellant sub 26A] en [appellante sub 26B], beiden wonend te Loosbroek, gemeente Bernheze (hierna gezamenlijk en in enkelvoud: [appellant sub 26]),
27. [appellant sub 27], wonend te Vorstenbosch, gemeente Bernheze,
28. [appellant sub 28], wonend te Heeswijk-Dinther, gemeente Bernheze,
29. [appellant sub 29A] en [appellante sub 29B], beiden wonend te Heeswijk-Dinther, gemeente Bernheze (hierna gezamenlijk en in enkelvoud: [appellant sub 29]),
30. [appellant sub 30A] en [appellant sub 30B], beiden wonend te Vinkel, gemeente Bernheze,
31. [appellant sub 31], wonend te Nistelrode, gemeente Bernheze,
32. [appellant sub 32], wonend te Loosbroek, gemeente Bernheze,
33. [appellant sub 33], wonend te Heeswijk-Dinther, gemeente Bernheze,
34. [appellant sub 34], wonend te Heeswijk-Dinther, gemeente Bernheze, en anderen,
35. [appellante sub 35], gevestigd te Nistelrode, gemeente Bernheze,
36. [appellante sub 36A] en [appellant sub 36B] en [appellante sub 36C], gevestigd onderscheidenlijk wonend te Nistelrode, gemeente Bernheze (hierna gezamenlijk en in enkelvoud: [appellant sub 36]),
37. [appellant sub 37], wonend te Nistelrode, gemeente Bernheze,
38. [appellante sub 38], gevestigd te Heeswijk-Dinther, gemeente Bernheze,
39. [appellante sub 39], wonend te Heeswijk-Dinther, gemeente Bernheze,
40. [appellant sub 40], wonend te Nistelrode, gemeente Bernheze,
41. [appellant sub 41], wonend te Nistelrode, gemeente Bernheze,
42. [appellant sub 42], wonend te Nistelrode, gemeente Bernheze,
43. [appellant sub 43A] en [appellante sub 43B], beiden wonend te Heeswijk-Dinther, gemeente Bernheze, (hierna gezamenlijk en in enkelvoud: [appellant sub 43]),
44. [appellant sub 44], wonend te Heeswijk-Dinther, gemeente Bernheze,
45. [appellant sub 45], wonend te Loosbroek, gemeente Bernheze,
46. [appellant sub 46], wonend te Heeswijk-Dinther, gemeente Bernheze,
47. [appellant sub 47], wonend te Nistelrode, gemeente Bernheze,
48. [appellante sub 48], gevestigd te Vorstenbosch, gemeente Bernheze,
49. [appellante sub 49], gevestigd te Nistelrode, gemeente Bernheze,
50. [appellante sub 50A] en [appellant sub 50B], beiden wonend te Rotterdam (hierna tezamen en in enkelvoud: [appellant sub 50]),
51. [appellante sub 51A] en [appellant sub 51B], gevestigd onderscheidenlijk wonend te Heeswijk-Dinther, gemeente Bernheze (hierna gezamenlijk en in enkelvoud: [appellant sub 51]),

en

de raad van de gemeente Bernheze,
verweerder.

Procesverloop

Bij besluit van 26 juni 2012 heeft raad het bestemmingsplan "Buitengebied Bernheze" vastgesteld.

Tegen dit besluit hebben appellanten beroep ingesteld.

De raad heeft een verweerschrift ingediend.

De Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening heeft desverzocht een deskundigenbericht uitgebracht. Hiertegen heeft een aantal appellanten een zienswijze naar voren gebracht.

Een aantal partijen heeft nadere stukken ingediend.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 7, 8 en 9 april 2014, waar het merendeel van de partijen in persoon, een aantal bijgestaan door een raadsman, is verschenen of zich heeft doen vertegenwoordigen.

Buiten bezwaren van partijen zijn na de zitting nog stukken in het geding gebracht.

Overwegingen

1. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan heeft de raad beleidsvrijheid om bestemmingen aan te wijzen en regels te geven die de raad uit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht. De Afdeling toetst deze beslissing terughoudend. Dit betekent dat de Afdeling aan de hand van de beroepsgronden beoordeelt of aanleiding bestaat voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het plan strekt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening. Voorts beoordeelt de Afdeling aan de hand van de beroepsgronden of het bestreden besluit anderszins is voorbereid of genomen in strijd met het recht.

2. Het bestemmingsplan voorziet in een planologische regeling voor het buitengebied van de gemeente Bernheze.

Archeologische dubbelbestemmingen

3. Een aantal appellanten richt zich tegen de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 1", "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3", voor zover die zijn toegekend aan verscheidene agrarische percelen, en/of het daaraan gebonden omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van werken en/of werkzaamheden.

3.1. Ingevolge artikel 18, lid 18.1, van de planregels zijn de voor "Waarde - Archeologie 1" aangewezen gronden mede bestemd voor de bescherming en veiligstelling van gronden van (zeer hoge) archeologische waarden.

Ingevolge lid 18.2, onder 18.2.1, dient de aanvrager van een omgevingsvergunning voor het bouwen overeenkomstig de regels voor de andere op deze gronden voorkomende bestemmingen voor bouwwerken met een oppervlakte groter dan 100 m² en dieper dan 40 cm, een rapport te overleggen waarin de archeologische waarden van de gronden die blijkens de aanvraag zullen worden verstoord, naar oordeel van de vergunningverlener in voldoende mate zijn vastgesteld, waarbij advies wordt ingewonnen van een senior-archeoloog over de aard van het uit te voeren onderzoek.

Ingevolge het bepaalde onder 18.2.3 wordt de vergunning geweigerd indien uit het in 18.2.1 genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het verlenen van de omgevingsvergunning voor het bouwen zullen worden verstoord zonder dat het mogelijk is om deze door de in 18.2.2 genoemde voorwaarden veilig te stellen.

Ingevolge lid 18.3, onder 18.3.1, is het verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning op de in 18.1 bedoelde gronden de volgende andere werken uit te voeren:

- a. het ophogen, egaliseren en ontginnen van gronden;
- b. het bodemverlagen of afgraven van gronden;
- c. het uitvoeren van grondbewerkingen dieper dan 0,40 m vanaf maaiveld;
- d. het aanbrengen van diepwortelende beplantingen;

- e. het aanleggen of verharden van wegen, rijwielpaden, banen of parkeergelegenheden en het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen;
- f. het aanbrengen van ondergrondse of bovengrondse transport- energie- of telecommunicatieleidingen en de daarmee verband houdende constructies;

Ingevolge het bepaalde onder 18.3.2 kan een omgevingsvergunning slechts worden verleend indien door de werken en/of werkzaamheden, dan wel door de daarvan (direct of indirect) te verwachten gevolgen de archeologische waarden niet onevenredig (kunnen) worden geschaad.

Ingevolge het bepaalde onder 18.3.3, is het in 18.3.1 vervatte verbod niet van toepassing, indien:

- a. het gaat om onderhouds- en vervangingswerkzaamheden van bestaande bestratingen en beplantingen en werkzaamheden binnen bestaande tracés van kabels en leidingen;
- b. er sprake is van bodemingrepen kleiner dan 100 m² en niet dieper dan 0,4 m vanaf het maaiveld;
- c. op basis van bureauonderzoek, inventariserend of aanvullend archeologisch vooronderzoek is aangetoond dat op de betrokken locatie geen behoudenswaardige archeologische relictten aanwezig zijn;
- d. de werken en werkzaamheden die
 - 1. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan;
 - 2. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning;
- e. de werken en werkzaamheden op aanvullend of definitief archeologisch onderzoek zijn gericht;
- f. de werken en werkzaamheden het normale onderhoud en/of de normale exploitatie betreffen.

Ingevolge artikel 19, lid 19.1, zijn de voor "Waarde - Archeologie 2" aangewezen gronden mede bestemd voor de bescherming en veiligstelling van gronden van archeologische waarde en gronden met een hoge archeologische verwachtingswaarde.

Ingevolge lid 19.2, onder 19.2.1, dient de aanvrager van een omgevingsvergunning voor het bouwen overeenkomstig de regels voor de andere op deze gronden voorkomende bestemmingen, voor bouwwerken met een oppervlakte groter dan 250 m² en dieper dan 40 cm, een rapport te overleggen waarin de archeologische waarden van de gronden die blijkens de aanvraag zullen worden verstoord, naar oordeel van de vergunningverlener in voldoende mate zijn vastgesteld, waarbij advies wordt ingewonnen van een senior-archeoloog over de aard van het uit te voeren onderzoek.

Ingevolge het bepaalde onder 19.2.3 wordt de vergunning geweigerd indien uit het in 19.2.1 genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het verlenen van de omgevingsvergunning voor het bouwen zullen worden verstoord zonder dat het mogelijk is om deze door de in 19.2.2 genoemde voorwaarden veilig te stellen.

Ingevolge lid 19.3, onder 19.3.1, is het verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning op de in 19.1 bedoelde gronden dezelfde andere werken uit te voeren als opgenomen in artikel 18, lid 18.3, onder 18.3.1.

Ingevolge het bepaalde onder 19.3.2 kan een omgevingsvergunning slechts worden verleend indien door de werken en/of werkzaamheden, dan wel door de daarvan (direct of indirect) te verwachten gevolgen de archeologische waarden niet onevenredig (kunnen) worden geschaad.

Ingevolge het bepaalde onder 19.3.3, is het in 19.3.1 vervatte verbod niet van toepassing, indien:

- a. het gaat om onderhouds- en vervangingswerkzaamheden van bestaande bestratingen en beplantingen en werkzaamheden binnen bestaande tracés van kabels en leidingen;
- b. er sprake is van bodemingrepen kleiner dan 250 m² en niet dieper dan 0,4 m vanaf het maaiveld;
- c. op basis van bureauonderzoek, inventariserend of aanvullend archeologisch vooronderzoek is aangetoond dat op de betrokken locatie geen behoudenswaardige archeologische relictten aanwezig zijn;
- d. de werken en werkzaamheden die
 1. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan;
 2. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning;
- e. de werken en werkzaamheden op aanvullend of definitief archeologisch onderzoek zijn gericht;
- f. de werken en werkzaamheden het normale onderhoud en/of de normale exploitatie betreffen.

Ingevolge artikel 20, lid 20.1, zijn de voor "Waarde - Archeologie 3" aangewezen gronden mede bestemd voor de bescherming en veiligstelling van gronden van archeologische waarde en gronden met een middelhoge archeologische verwachtingswaarde.

Ingevolge lid 20.2, onder 20.2.1, dient de aanvrager van een omgevingsvergunning voor het bouwen overeenkomstig de regels voor de andere op deze gronden voorkomende bestemmingen voor bouwwerken met een oppervlakte groter dan 2.500 m² en dieper dan 40 cm, een rapport te overleggen waarin de archeologische waarden van de gronden die blijkens de aanvraag zullen worden verstoord, naar oordeel van de vergunningverlener in voldoende mate zijn vastgesteld, waarbij advies wordt ingewonnen van een senior-archeoloog over de aard van het uit te voeren onderzoek.

Ingevolge het bepaalde onder 20.2.3 wordt de vergunning geweigerd indien uit het in 20.2.1 genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het verlenen van de omgevingsvergunning voor het bouwen zullen worden verstoord zonder dat het mogelijk is om deze door de in 20.2.2 genoemde voorwaarden veilig te stellen.

Ingevolge lid 20.3, onder 20.3.1, is het verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning op de in 20.1 bedoelde gronden dezelfde andere werken uit te voeren als opgenomen in artikel 18, lid 18.3, onder 18.3.1.

Ingevolge het bepaalde onder 20.3.2 kan een omgevingsvergunning slechts worden verleend indien door de werken en/of werkzaamheden, dan wel door de daarvan (direct of indirect) te verwachten gevolgen de archeologische waarden niet onevenredig (kunnen) worden geschaad.

Ingevolge het bepaalde onder 20.3.3, is het in 20.3.1 vervatte verbod niet van toepassing, indien:

- a. het gaat om onderhouds- en vervangingswerkzaamheden van bestaande bestratingen en beplantingen en werkzaamheden binnen bestaande tracés van kabels en leidingen;
- b. er sprake is van bodemingrepen kleiner dan 2.500 m² en niet dieper dan 0,4 m vanaf het maaiveld;
- c. op basis van bureauonderzoek, inventariserend of aanvullend archeologisch vooronderzoek is aangetoond dat op de betrokken locatie geen behoudenswaardige archeologische relictten aanwezig zijn;
- d. de werken en werkzaamheden die

1. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan;
2. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning;
- e. de werken en werkzaamheden op aanvullend of definitief archeologisch onderzoek zijn gericht;
- f. de werken en werkzaamheden het normale onderhoud en/of de normale exploitatie betreffen.

3.2. Ingevolge artikel 38a, eerste lid, van de Monumentenwet 1988 houdt de raad bij de vaststelling van een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro) en bij de bestemming van de in het plan begrepen grond, rekening met de in de grond aanwezige dan wel te verwachten monumenten. Onder verwijzing naar haar uitspraak van 9 december 2009, in zaak nr. 200801932/1, overweegt de Afdeling dat ingevolge artikel 38a van de Monumentenwet 1988 op het gemeentebestuur de plicht rust zich voldoende te informeren omtrent de archeologische situatie in het gebied alvorens bij het plan uitvoerbare bestemmingen kunnen worden aangewezen en concrete regels voor die bestemmingen kunnen worden vastgesteld. Het onderzoek dat nodig is voor de bescherming van archeologische (verwachtings)waarden kan blijkens de geschiedenis van de Wet op de archeologische monumentenzorg (Kamerstukken II 2003/04, 29 259, nr. 3, blz. 46) bestaan uit het raadplegen van beschikbaar kaartmateriaal, maar wanneer het beschikbare kaartmateriaal ontoereikend is, zal plaatselijk bodemonderzoek in de vorm van proefboringen, proefsleuven of anderszins nodig zijn.

3.3. In opdracht van de raad heeft BAAC BV - een onderzoeks- en adviesbureau voor bouwhistorie, archeologie, architectuur en cultuurhistorie - het rapport "Archeologische verwachtings- en beleidskaart" (hierna: archeologisch rapport) en de bijbehorende archeologische verwachtingskaart opgesteld. In dit rapport staat dat op basis van een landschappelijke inventarisatie, waarbij de mogelijke bodemverstoringen in kaart zijn gebracht, en een archeologische inventarisatie, waarbij onder meer waarnemingen uit de database Archis zijn geraadpleegd, de archeolandschappelijke eenhedenkaart is vervaardigd. De bodemverstoringen zijn in kaart gebracht aan de hand van de provinciale ontgrondingenkaart, de bodemkaart, de geomorfologische kaart en het Actueel Hoogtebestand Nederland. Voorts heeft een veldonderzoek plaatsgevonden, waarbij boringen zijn uitgevoerd om de opbouw van de bodem te controleren. Op basis van dit bureau-, waarbij voornoemde bronnen zijn geraadpleegd, en veldonderzoek is de verwachtingskaart opgesteld, waarop tot op perceelsniveau de archeologische verwachtingswaarden voor het grondgebied van de gemeente Bernheze zijn weergegeven.

Op basis van het archeologisch rapport en de daarvan deel uitmakende verwachtingskaart is het gemeentelijke archeologiebeleid, zoals vervat in de "Nota Archeologiebeleid gemeente Bernheze" (hierna: archeologiebeleid) en de bijbehorende archeologische beleidskaart, vastgesteld. Op basis van die archeologische beleidskaart zijn de archeologische waarden bepaald en de daarmee samenhangende dubbelbestemmingen toegekend aan delen van het plangebied. Voor gronden met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 1", "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" is in de planregels het (laten) verrichten van archeologisch onderzoek, waarbij advies wordt ingewonnen van een senior-archeoloog, als vereiste voor een omgevingsvergunning voor het bouwen van bouwwerken met een oppervlakte van, onderscheidenlijk, meer dan 100 m², 250 m² en 2.500 m² en vanaf een diepte van meer dan 0,4 m opgenomen. Voorts is in de planregels het vereiste van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van onder meer grondbewerkingen over een oppervlakte van, onderscheidenlijk, meer dan 100 m², 250 m² en 2.500 m² en vanaf een diepte van meer dan 0,4 m vanaf het maaiveld opgenomen, echter onder meer tenzij op basis van bureauonderzoek, inventariserend of aanvullend archeologisch vooronderzoek is aangetoond dat op de betrokken locatie geen behoudenswaardige archeologische relictten aanwezig zijn.

3.4. De gronden binnen de bouwvlakken zijn niet uitgezonderd van de archeologische dubbelbestemmingen. Ter zitting heeft de raad erkend dat - daar waar het betreft de binnen een bouwvlak gelegen gronden die ter plaatse van de archeologische dubbelbestemming ten tijde van de vaststelling van het plan volledig zijn

bebouwd - slechts in overeenstemming met de beleidskaart tot het daaraan toekennen van een archeologische dubbelbestemming had kunnen worden overgegaan, indien uit een van gemeentewege uitgevoerd archeologisch onderzoek zou zijn gebleken dat zich aldaar, ondanks de aanwezigheid van bebouwing, nog behoudenswaardige archeologische relictten in de bodem bevinden. Naar het oordeel van de Afdeling valt evenwel niet in te zien waarom wel zonder een van gemeentewege uitgevoerd archeologisch onderzoek in overeenstemming met de beleidskaart tot het toekennen van een archeologische dubbelbestemming is overgegaan, waar het betreft de binnen een bouwvlak gelegen gronden die ter plaatse van de archeologische dubbelbestemming ten tijde van de vaststelling van het plan niet volledig, maar wel gedeeltelijk zijn bebouwd. Of een bouwvlak ter plaatse van de dubbelbestemmingen volledig is bebouwd, is in zoverre niet relevant voor de vraag of zich ter plaatse van de bebouwing nog behoudenswaardige archeologische relictten in de bodem bevinden.

Voorts heeft de raad ter zitting erkend dat in het plan niet is verankerd dat de op de omgevingsvergunning voor het bouwen en het uitvoeren van werken en/of werkzaamheden betrekking hebbende onderzoeksverplichtingen niet van toepassing zijn indien op een andere wijze dan in de artikelen 18, 19 en 20 van de planregels staat aangegeven, kan worden aangetoond dat redelijkerwijs geen behoudenswaardige archeologische relictten aanwezig zijn ter plaatse van de voorgenomen uitvoering van het bouwwerk of de werken en/of werkzaamheden als bedoeld in die artikelen.

3.5. Voor het opnemen van een beschermingsregeling als neergelegd in de artikelen 18, 19 en 20 van de planregels is niet vereist dat de aanwezigheid van de archeologische sporen ter plaatse vast staat, doch dat aannemelijk is dat dergelijke sporen in het gebied voorkomen. De raad heeft de aanwezigheid van die waarden gebaseerd op voormeld bureau- en veldonderzoek. Het laten verrichten van veldonderzoeken met betrekking tot het gehele buitengebied heeft de raad te verstrekkend kunnen achten in relatie tot de daarvan te verwachten resultaten. Gelet hierop heeft de raad, behoudens het voorgaande onder 3.4, voldoende onderzoek gedaan naar de archeologische waarden in het plangebied teneinde op basis daarvan tot het toekennen van archeologische dubbelbestemmingen te kunnen overgaan. Daarbij is ook van belang dat werken en werkzaamheden die het normale onderhoud en/of de normale exploitatie betreffen in ieder geval zijn uitgezonderd van de omgevingsvergunningplicht voor het uitvoeren van de betreffende werken en/of werkzaamheden.

3.6. In het navolgende zal de Afdeling met inachtneming van het hiervoor overwogene de beroepen die zijn gericht tegen de archeologische dubbelbestemmingen en/of het daaraan gebonden omgevingsvergunningstelsel per appellant beoordelen.

Het beroep van ZLTO

Ingetrokken beroepsgronden

4. ZLTO heeft ter zitting haar procedurele grond en de beroepsgronden over de gehanteerde lettercodering voor een burger- en bedrijfswoning, het ontbreken van een wijzigingsbevoegdheid van een intensieve veehouderij naar een grondgebonden agrarisch bedrijf en het verbod op uitbreidingen ten behoeve van geiten- en schapenhouderijen ingetrokken.

Intensieve veehouderij

5. ZLTO kan zich niet verenigen met de aanduidingen "milieuzone - 1000m kernen" en "milieuzone - 250m cluster woningen". Ter plaatse van de gronden waarop deze aanduidingen rusten, kan de wijzigingsbevoegdheid voor het vergroten van het bouwvlak van een intensieve veehouderij geen toepassing vinden. ZLTO voert onder verwijzing naar de uitspraak van 9 februari 2011, in zaak nr. 200907470/1/R3, aan dat het Rijk, noch het provinciebestuur een aan te houden afstand tussen intensieve veehouderijen en woningen voorschrijft. Verder betoogt ZLTO dat de keuze van de raad om vaste afstanden tussen intensieve

veehouderijen en woningen te hanteren niet berust op een deugdelijke motivering. Zij voert aan dat uit de interimrapportage "Mogelijke effecten van bedrijven met intensieve veehouderij op de gezondheid van omwonenden: onderzoek naar blootstelling en gezondheidsproblemen" van 7 juni 2011 van het Institute for Risk Assessment Sciences (IRAS) van de Universiteit Utrecht, het Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg (NIVEL) en het RIVM (hierna: het IRAS-rapport) niet kan worden afgeleid dat dergelijke afstanden in acht moeten worden genomen. ZLTO voert ook aan dat de raad de intensieve veehouderijen die zijn gevestigd in het gebied waarop de aanduidingen rusten op slot zet, waardoor hun mogelijkheden om op een duurzame wijze te kunnen produceren juist worden beperkt.

5.1. De raad stelt dat hij streeft naar het realiseren van een gezonde en evenwichtige leef-, woon- en werkomgeving voor zowel burgers als bedrijven. De raad heeft gekozen voor een terughoudende opstelling ten opzichte van onder meer schaalvergroting van agrarische bedrijven, gelet op het grote aantal intensieve veehouderijen in de gemeente en de maatschappelijke onrust over de gezondheidsrisico's vanwege die intensieve veehouderijen. Om de gezondheidsrisico's te beperken, heeft de raad, naar hij stelt als voorzorgsprincipe, afstanden gehanteerd die moeten worden aangehouden tussen intensieve veehouderijen en kwetsbare functies, omdat ontwikkelingen van intensieve veehouderijen op voldoende afstand van kernen of andere bebouwingsconcentraties volgens de raad minder gezondheidsrisico's met zich brengen dan in de nabijheid daarvan.

5.2. In de artikelen 3, 5, 6, en 7 zijn planregels opgenomen die van toepassing zijn op gronden met onderscheidenlijk de bestemming "Agrarisch", "Agrarisch met waarden - Landschappelijk, cultuurhistorische en/of abiotische waarden", "Agrarisch met waarden - leefgebied struweelvogels" en "Agrarisch met waarden - leefgebied dassen".

Ingevolge artikel 3, lid 3.9.1, onder d, artikel 5, lid 5.9.1 onder c, artikel 6, lid 6.9.1, onder c, en artikel 7, lid 7.9.1, onder c, van de planregels kan het college van burgemeester en wethouders het plan wijzigen en het bouwvlak voor een intensief veehouderijbedrijf vergroten, onder de voorwaarden dat:

(...)

2. sprake is van een 'duurzame locatie intensieve veehouderij' en de gronden ter plaatse van de uitbreiding niet zijn aangeduid als "milieuzone - 250m cluster woningen" en "milieuzone - 1000m kernen";

(...).

5.3. In opdracht van de gemeente Bernheze heeft het Bureau Gezondheid, Milieu & Veiligheid GGD'en Brabant/Zeeland ten behoeve van het plan advies uitgebracht over verschillende gezondheidsaspecten. Onder meer zijn de infectierisico's van veehouderijen vanwege biologische agentia, zoönosen en antibioticaresistentie bezien. De resultaten daarvan zijn neergelegd in het rapport "Gezondheidseffectscreening Ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Gemeente Bernheze" van 21 mei 2012 (hierna: het GGD-advies).

Hierin staat dat uit onderzoek blijkt dat op 250 m rondom intensieve veehouderijen nog verhoging van endotoxinen zijn gemeten. Blootstelling kan leiden tot ademklachten en griepachtige verschijnselen. Wegens het ontbreken van een beoordelingskader om de effecten op de gezondheid te kwantificeren en in afwachting van een advies van de Gezondheidsraad, wordt geadviseerd om bij nieuwvestiging van intensieve veehouderijen dan wel ontwikkeling van nieuwe woonwijken een afstand van 250 m in acht te nemen. Het advies daarbij is om binnen een afstand van 250 tot 1.000 m tussen een intensieve veehouderij tot een woonkern of lintbebouwing een aanvullende gezondheidkundige risicobeoordeling uit te voeren. Ook wordt in het GGD-advies geadviseerd om uitbreiding, omschakeling of nieuwbouw binnen een bestaand bouwblok of vergroting van het bouwblok van intensieve veehouderijbedrijven die liggen op een afstand van minder dan 250 m van een woning alleen toe te staan wanneer deze niet leidt tot milieuhygiënische

belemmeringen en wanneer deze voor de gezondheid van omwonenden aanvaardbaar is. Vermeld is dat voor deze gezondheidkundige beoordeling nog geen direct bruikbaar instrument of beoordelingskader voorhanden is. Vermeld is verder dat het risico op zoönosen voor omwonenden voor een groot deel wordt bepaald door de hygiënestatus op een veehouderijbedrijf. Een bedrijf waar de hygiënemaatregelen correct worden gehanteerd heeft minder insleep en uitstoot van micro-organismen die schadelijk kunnen zijn voor omwonenden.

5.4. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 9 februari 2011, in zaak nr. 200907470/1/R3) zijn aspecten van volksgezondheid, zoals de mogelijke besmetting van dierziekten vanwege nabijgelegen agrarische bedrijven, een bij de vaststelling van een bestemmingsplan mee te wegen belang. De bestrijding van besmettelijke dierziekten vindt echter zijn regeling primair in andere regelgeving. Voorts kunnen aan te verlenen omgevingsvergunningen voorschriften worden verbonden om de gevolgen voor de volksgezondheid te voorkomen dan wel te beperken. Hieruit volgt dat de mogelijke besmetting van dierziekten een ruimtelijk relevant belang is. Voorts volgt uit het voorgaande dat de Wro in dit kader een aanvullend karakter heeft.

Dat het Rijk, noch het provinciebestuur ten tijde van het nemen van het bestreden besluit een afstandsmaat had vastgesteld of aanbevolen die moet of zou kunnen worden aangehouden tussen intensieve veehouderijen en woningen, laat de bevoegdheid van de raad om in een bestemmingsplan een regeling op te nemen ter behartiging van ruimtelijk relevante belangen, bijvoorbeeld door het hanteren van een afstand tussen bepaalde functies, onverlet, mits hieraan een voldoende draagkrachtige motivering ten grondslag ligt.

Uit het aan het plan ten grondslag liggende GGD-advies volgt evenwel niet dat een uitbreiding van een intensieve veehouderij vanuit het oogpunt van volksgezondheid moet worden verboden binnen een bepaalde afstand tot een woning. De keuze van de raad om bij gebreke van algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten over de gezondheidsrisico's van intensieve veehouderijen uit te gaan van maximale afstanden die in het GGD-advies worden genoemd, acht de Afdeling onvoldoende draagkrachtig gemotiveerd. Dat binnen de gemeente Bernheze een groot aantal intensieve veehouderijen is gevestigd en dat maatschappelijke onrust is ontstaan over de gevolgen daarvan voor de volksgezondheid, biedt op zichzelf onvoldoende grond voor de in het voorliggende plan neergelegde vergaande beperking van intensieve veehouderijen, welke ertoe leidt dat op geen enkele locatie binnen de opgenomen milieuzones, ook in niet in de situatie waarin sprake is van een duurzame locatie als bedoeld in artikel 1, onder 1.31, van de planregels, nog uitbreiding mogelijk is. Daarbij wordt mede in aanmerking genomen dat, naar ZLTO terecht betoogt, het vergroten van het bouwvlak een mogelijkheid kan bieden voor een verbetering van de bedrijfsvoering en daarmee voor een terugdringen van de milieubelasting van het bedrijf voor de omgeving. Het betoog slaagt.

6. ZLTO betoogt dat de begrenzing van de landbouwontwikkelingsgebieden in het plan ten onrechte afwijkt van de begrenzing van de landbouwontwikkelingsgebieden zoals die in de Verordening 2012 zijn aangeduid.

6.1. De raad brengt naar voren dat hij is uitgegaan van de begrenzing van de landbouwontwikkelingsgebieden zoals die op de bij de Verordening 2012 behorende kaart "Ontwikkeling intensieve veehouderij" zijn aangeduid. De raad stelt dat in het plan binnen de landbouwontwikkelingsgebieden deelgebieden zijn aangeduid waar uitbreiding van intensieve veehouderijen is toegestaan. Aan die deelgebieden is de bestemming "Agrarisch - Landbouwontwikkelingsgebied" toegekend. De raad acht de uitbreiding van intensieve veehouderijen op de overige gronden binnen de landbouwontwikkelingsgebieden vanuit het oogpunt van volksgezondheid onwenselijk, omdat die gronden binnen een straal van 1.000 m van een kern of binnen een straal van 250 m van een cluster woningen liggen en vanwege de risico's voor de volksgezondheid niet als duurzame locatie kunnen worden aangemerkt.

6.2. Ingevolge artikel 9.4, eerste lid, aanhef en onder c, van de Verordening ruimte 2012 (hierna: Verordening 2012) kan een bestemmingsplan dat is gelegen in een landbouwontwikkelingsgebied voorzien

in uitbreiding van bouwblokken voor intensieve veehouderij die kleiner zijn dan 1,5 hectare tot een omvang van ten hoogste 1,5 hectare, in welk geval ten minste 10% van het bouwblok wordt aangewend voor een goede landschappelijke inpassing.

6.3. Aan de betreffende deelgebieden binnen de LOG's is de bestemming "Agrarisch - Landbouwontwikkelingsgebied" toegekend.

Ingevolge artikel 4, lid 4.9, onder 4.9.1, aanhef en onder d, van de planregels kan het college van burgemeester en wethouders het plan wijzigen en het bouwvlak van een intensief veehouderijbedrijf vergroten, onder de voorwaarden dat:

1. sprake is van een 'duurzame locatie intensieve veehouderij';

(...);

3. de oppervlakte van het bouwvlak mag worden vergroot met maximaal 50% en na vergroting ten hoogste 1,5 ha bedraagt;

(...).

Aan de overige gronden binnen de LOG's is de bestemming "Agrarisch" toegekend.

Ingevolge artikel 3, lid 3.9, onder 3.9.1, onder d, kan het college van burgemeester en wethouders het plan wijzigen en het bouwvlak voor een intensief veehouderijbedrijf vergroten, onder de voorwaarden dat:

(...)

2. sprake is van een 'duurzame locatie intensieve veehouderij' en de gronden ter plaatse van de uitbreiding niet zijn aangeduid als "milieuzone - 250m cluster woningen" en "milieuzone - 1000m kernen";

3. de oppervlakte van het bouwvlak mag worden vergroot met maximaal 25% en na vergroting ten hoogste 1,5 ha bedraagt;

(...).

6.4. De Afdeling overweegt dat de raad de ruimte heeft om de exacte omvang te bepalen van de mogelijke ontwikkelingen in landbouwontwikkelingsgebieden zoals die zijn aangeduid op de bij de Verordening 2012 behorende kaart "Ontwikkeling intensieve veehouderij", waarbij is aangesloten bij de begrenzing van die gebieden in het reconstructieplan. De ligging van een perceel in een landbouwontwikkelingsgebied betekent niet dat de raad op grond van de Verordening 2012 gehouden is om de bestemming "Agrarisch - Landbouwontwikkelingsgebied" met bijbehorende uitbreidingsmogelijkheden voor intensieve veehouderijen onverkort toe te kennen. De raad heeft de exacte omvang van de toegelaten ontwikkelingen in landbouwontwikkelingsgebieden nader begrensd door aan een deel van de binnen de landbouwontwikkelingsgebieden gelegen gronden niet de bestemming "Agrarisch - Landbouwontwikkelingsgebied" toe te kennen, maar de bestemming "Agrarisch", met de daarbij behorende planregeling die voorziet in de aan te houden milieuzones. De bestemming "Agrarisch" voorziet, gelet op artikel 3, lid 3.9, onder 3.9.1, onder d, ten tweede en derde, van de planregels in verdergaande beperkingen voor de uitbreidingsmogelijkheden van intensieve veehouderijen dan de bestemming "Agrarisch - Landbouwontwikkelingsgebied". De motivering van de raad om hiertoe over te gaan, acht de Afdeling onder verwijzing naar overweging 5.4 evenwel onvoldoende. Het betoog slaagt.

Archeologie

7. ZLTO betoogt dat de raad het omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van werken en/of

werkzaamheden als bedoeld in de artikelen 18, lid 18.3, 19, lid 19.3 en 20, lid 20.3, van de planregels ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voert zij aan dat het gemeentelijke archeologiebeleid en de beleidskaart aan de hand van te grofmazige informatie zijn opgesteld, zodat met het opnemen van het omgevingsvergunningstelsel, onder verwijzing naar de uitspraak van de Afdeling van 22 februari 2012, in zaak nr. 201003351/1/T1/R4, onvoldoende rekening is gehouden met agrarische bodemingrepen in het verleden en de belangen van de agrariërs.

7.1. Gelet op het voorgaande onder 3.3 zijn de gebieden met de archeologische dubbelbestemmingen gebaseerd op de beleidskaart, die op basis van bureau- en veldonderzoek is opgesteld en waarbij de bodemverstoringen aan de hand van voornoemde bronnen in kaart zijn gebracht. Niet in geschil is dat de begrenzingen van de gebieden met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 1", "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" in het plan overeenstemmen met de op de beleidskaart aangeduide en onderverdeelde gebieden met, onderscheidenlijk, zeer hoge archeologische waarde, hoge archeologische waarde en verwachting en middelhoge archeologische verwachting. Gelet hierop ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat het archeologiebeleid en de daarbij behorende beleidskaart aan de hand van te grofmazige informatie zijn opgesteld en dat het archeologisch rapport, anders dan in de door ZLTO genoemde uitspraak, een gebrek aan kennis bevat over de mate van verstoring van de grond door agrarisch grondgebruik in het verleden. Het betoog faalt.

7.2. Gelet op het voorgaande onder 3.5 heeft de raad de mogelijke aanwezigheid van archeologische sporen van de onbebouwde gronden waar werken en/of werkzaamheden kunnen plaatsvinden aannemelijk gemaakt. Uit de niet nader geconcretiseerde stelling van ZLTO dat in het verleden bodemingrepen hebben plaatsgevonden, kan niet worden afgeleid dat alle mogelijk aanwezige archeologische sporen verstoord of verdwenen zijn. Gelet hierop heeft ZLTO niet aannemelijk gemaakt dat het omgevingsvergunningstelsel voor werken en/of werkzaamheden ten behoeve van de bescherming van de archeologische waarden niet opgenomen had hoeven worden. Het betoog faalt.

7.3. Voor zover wordt aangevoerd dat de raad met het opnemen van het omgevingsvergunningstelsel voor werken en/of werkzaamheden onvoldoende rekening heeft gehouden met de belangen van de agrariërs, wordt met inachtneming van het voorgaande onder 3.4 overwogen dat het bepaalde in artikel 18, lid 18.3, onder 18.3.3, sub c, artikel 19, lid 19.3, onder 19.3.3, sub c, en artikel 20, lid 20.3, onder 20.3.3, sub c, van de planregels onzorgvuldig is, in die zin dat ook anderszins kan worden aangetoond dat redelijkerwijs geen behoudenswaardige archeologische relictten aanwezig zijn ter plaatse van de voorgenomen uitvoering van werken en/of werkzaamheden. Het betoog slaagt.

7.4. Behoudens het voorgaande onder 7.3 ziet de Afdeling, gelet op het voorgaande onder 3.5, geen aanleiding voor het oordeel dat het aan de dubbelbestemmingen gekoppelde omgevingsvergunningstelsel voor werken en/of werkzaamheden leidt tot een onevenredige belemmering van de agrarische bedrijfsvoering. Het betoog faalt.

Overige onderwerpen

8. ZLTO betoogt dat onder de definitie "paardenhouderij" ten onrechte zowel een gebruiksgerichte als een productiegerichte paardenhouderij valt. Voorts zijn rijbakken ten onrechte binnen noch buiten het agrarische bouwvlak bij recht toegestaan.

8.1. Ingevolge artikel 6.4, eerste lid, aanhef en onder d, van de Verordening 2012 bepaalt een bestemmingsplan dat is gelegen in de groenblauwe mantel dat gebouwen, bijbehorende bouwwerken en andere permanente voorzieningen ten behoeve van een grondgebonden agrarisch bedrijf worden geconcentreerd in een bouwblok.

Ingevolge artikel 8.3, eerste lid, aanhef en onder d, bepaalt een bestemmingsplan dat is gelegen in een

agrarijs gebied dat gebouwen, bijbehorende bouwwerken en andere permanente voorzieningen ten behoeve van een grondgebonden agrarijs bedrijf worden geconcentreerd in een bouwblok.

8.2. Ingevolge artikel 1, lid 1.39, van de planregels wordt onder gebruiksgesichte paardenhouderij verstaan: een niet-agrarijs bedrijf dat in hoofdzaak is gericht op (de ondersteuning bij) het gebruik van het paard als hulpmiddel voor de recreërende mens, zoals maneges, paardenverhuurbedrijven en paardenstallingsbedrijven.

Ingevolge lid 1.73 wordt onder productiegesichte paardenhouderij verstaan: een agrarijs bedrijf dat in hoofdzaak is gericht op het door middel van een gericht fok- en/of africhtingsprogramma trachten een paard op een hoger niveau te brengen, waardoor de waarde van dat paard in het economische verkeer toeneemt, zoals (op)fokkerijsbedrijven, hengstenstations, africhtings- en trainingsbedrijven.

Ingevolge artikel 3, lid 3.2, onder 3.2.1, aanhef en sub h, zijn rijbakken binnen de bestemming "Agrarijs" uitsluitend binnen het bouwvlak toegestaan.

In de planregels zijn gelijkkluidende bepalingen opgenomen voor gronden met de bestemming "Agrarijs - Landbouwonwikkelingsgebied", "Agrarijs met waarden - Landschappelijke, cultuurhistorische en/of abiotische waarden", "Agrarijs met waarden - Leefgebied dassen" en "Agrarijs met waarden - Leefgebied struweelvogels".

8.3. In het bestemmingsplan is onderscheid gemaakt tussen een gebruiksgesichte paardenhouderij, die volgens de definitieomschrijving een niet-agrarijs bedrijf is, en een productiegesichte paardenhouderij. Voorts zijn rijbakken binnen het agrarijs bouwvlak bij recht toegestaan. Gelet hierop mist het betoog van ZLTO in zoverre feitelijke grondslag.

Gelet op artikel 6.4, eerste lid, aanhef en onder d, en artikel 8.3, eerste lid, aanhef en onder d, van de Verordening 2012 heeft de raad terecht geen rijbakken bij agrarische bedrijven buiten het agrarijs bouwvlak mogelijk gemaakt. Het betoog faalt.

9. Ter zitting heeft ZLTO haar betoog over teeltondersteunende voorzieningen met een permanent karakter toegespijst op de mogelijkheid om kassen tot een oppervlakte van 5.000 m² binnen het bouwvlak of binnen een differentiatievlak met de aanduiding "specifieke vorm van agrarijs - teeltondersteunende voorziening" op te richten. Volgens haar is onduidelijk of dat in het plan is toegestaan.

9.1. Ingevolge artikel 3, lid 3.2, onder 3.2.1, aanhef en sub e, van de planregels zijn teeltondersteunende kassen uitsluitend toegestaan binnen het bouwvlak van een agrarijs bedrijf met de aanduiding "intensieve kwekerij" of "agrarijs bedrijf", mits dit gelegen is buiten de gronden met de aanduiding "groenblauwe mantel".

Ingevolge het bepaalde sub f zijn in afwijking van het bepaalde sub e bestaande teeltondersteunende kassen toegestaan ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarijs - teeltondersteunende voorziening".

Ingevolge het bepaalde onder 3.2.2, aanhef en sub e, geldt voor teeltondersteunende kassen ten dienste van een agrarijs bedrijf een maximale bouwhoogte van 8 m en een maximale oppervlakte ten behoeve van één bedrijf van 5.000 m² (binnen het bouwvlak en de aanduiding "specifieke vorm van agrarijs - teeltondersteunende voorzieningen" tezamen).

In de planregels zijn gelijkkluidende bepalingen opgenomen voor gronden met de bestemming "Agrarijs met waarden - Landschappelijke, cultuurhistorische en/of abiotische waarden", "Agrarijs met waarden - Leefgebied dassen" en "Agrarijs met waarden - Leefgebied struweelvogels". Voor de gronden met de bestemming "Agrarijs - Landbouwonwikkelingsgebied" zijn teeltondersteunende kassen met een maximale

oppervlakte van 5.000 m² alleen toegestaan ter plaatse van het bouwvlak van een agrarisch bedrijf met de aanduiding "intensieve kwekerij" of "agrarisch bedrijf", mits dit gelegen is buiten de gronden met de aanduiding "groenblauwe mantel". Voor deze gronden is in het plangebied geen aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - teeltondersteunende voorziening" opgenomen.

9.2. In het plan mogen, zoals de raad ter zitting ook heeft bevestigd, teeltondersteunende kassen binnen het agrarisch bouwvlak, mits de gronden niet zijn aangewezen als groenblauwe mantel, en binnen de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - teeltondersteunende voorziening", die aan enkele gronden buiten de agrarische bouwvlakken is toegekend, met een maximale oppervlakte van 5.000 m² ten behoeve van één agrarisch bedrijf worden opgericht. Dit is naar het oordeel van de Afdeling voldoende duidelijk in de planregels neergelegd. Dat kassen niet zijn toegestaan binnen de groenblauwe mantel, is in overeenstemming met de Verordening 2012. Het betoog faalt.

10. ZLTO betoogt dat de raad de aanduiding "wro-zone - natuurontwikkelingsgebied" ten onrechte heeft vastgesteld, omdat de betreffende gronden op grond van het provinciale beleid geen extra bescherming behoeven. Ter zitting heeft ZLTO toegelicht dat de beperking voor de agrarische bedrijfsvoering ter plaatse van deze aanduiding is gelegen in het kunnen toepassen van de wijzigingsbevoegdheid ten behoeve van vormverandering of vergroting van het agrarisch bouwvlak.

10.1. De raad stelt zich op het standpunt dat deze aanduiding aan landbouwgronden is toegekend die bijzonder geschikt zijn voor het ontwikkelen van nieuwe natuur, waarmee de realisatie van de ecologische hoofdstructuur (hierna: EHS) en de wijziging naar de bestemming "Natuur" op vrijwillige basis mogelijk wordt gemaakt. Van belang is dat ruimtelijke ingrepen achterwege blijven die de natuurontwikkeling in de toekomst kunnen frustreren.

10.2. Ingevolge artikel 3, lid 3.9, onder 3.9.1, aanhef en sub b, van de planregels kan het college van burgemeester en wethouders voor gronden met de bestemming "Agrarisch" het plan wijzigen en vormverandering van het bouwvlak van een agrarisch bedrijf toestaan, onder de voorwaarden dat:

(...);

6. op gronden gelegen ter plaatse van de aanduiding "wro - zone - natuurontwikkelingsgebied", zonder de aanduiding "wro - zone - ecologische verbingszone", de wijziging uitsluitend is toegestaan, indien dit gebied niet minder geschikt wordt voor de verwezenlijking van natuur;

(...).

Ingevolge het bepaalde sub c kan het college van burgemeester en wethouders het plan wijzigen en het bouwvlak voor een grondgebonden agrarisch bedrijf of intensieve kwekerij vergroten, al dan niet in combinatie van vormverandering van het functieaanduidingsvlak "specifieke vorm van agrarisch - teeltondersteunende voorzieningen", onder de voorwaarden dat:

(...);

8. op gronden gelegen ter plaatse van de aanduiding "wro - zone - natuurontwikkelingsgebied", zonder de aanduiding "wro - zone - ecologische verbingszone", de wijziging uitsluitend is toegestaan, indien dit gebied niet minder geschikt wordt voor de verwezenlijking van natuur;

(...).

Ingevolge het bepaalde sub d kan het college van burgemeester en wethouders het plan wijzigen en het bouwvlak voor een intensief veehouderijbedrijf vergroten, onder de voorwaarden dat:

(...);

12. op gronden gelegen ter plaatse van de aanduiding "wro - zone - natuurontwikkelingsgebied", zonder de aanduiding "wro - zone - ecologische verbindingzone", de wijziging uitsluitend is toegestaan, indien dit gebied niet minder geschikt wordt voor de verwezenlijking van natuur;

(...).

In de planregels zijn gelijkkluidende bepalingen opgenomen voor gronden met de bestemming "Agrarisch - Landbouwonwikkelingsgebied", "Agrarisch met waarden - Landschappelijke, cultuurhistorische en/of abiotische waarden", "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" en "Agrarisch met waarden - Leefgebied struweelvogels".

10.3. Volgens de plantoelichting omvatten de gronden met de aanduiding "wro-zone - natuurontwikkelingsgebied" de bestaande EHS, de ecologische verbindingzones en de gebieden die op de beheertypenkaart en de ambitiekaart van het Natuurbeheerplan van de provincie zijn aangemerkt als "nog om te vormen van landbouw". Deze aanduiding is vrijwel geheel toegekend aan de gronden met de bestemming "Natuur". Dat voor het toekennen van de aanduiding "wro-zone - natuurontwikkelingsgebied" aan enkele agrarische gronden in het plan op grond van de Verordening 2012 geen aanleiding bestaat, maakt niet dat de raad hiervoor geen regeling in het plan heeft mogen opnemen. De wijzigingsbevoegdheid ten behoeve van vergroting of vormverandering van het agrarische bouwvlak kan alleen worden toegepast indien de gronden niet minder geschikt worden gemaakt voor de verwezenlijking van natuur. De Afdeling acht dit niet onredelijk, waarbij tevens van belang is dat ZLTO niet heeft geconcretiseerd waar dit leidt tot een onevenredige belemmering in de agrarische bedrijfsvoering. Het betoog faalt.

11. ZLTO betoogt dat de raad met het opnemen van het omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van werken of werkzaamheden als bedoeld in de artikelen 3, lid 3.7, 4, lid 4.7, 5, lid 5.7, 6, lid 6.7 en 7, lid 7.7, van de planregels onvoldoende rekening heeft gehouden met de belangen van de agrariërs. Voorts is onvoldoende duidelijk wat in de definitieomschrijving onder normaal onderhoud of de normale exploitatie valt. Zo lijken werkzaamheden die bij uitstek onder de normale onderhoudswerkzaamheden van een agrariër zouden vallen, te zijn uitgezonderd van het normale onderhoud of de normale exploitatie indien hierdoor een onherstelbare aantasting van de aan een gebied toegekende waarde ontstaat.

11.1. De raad stelt zich op het standpunt dat onder normaal onderhoud of de normale exploitatie werkzaamheden worden begrepen die regelmatig noodzakelijk zijn voor een goed beheer van de gronden, waartoe de werkzaamheden die tot een onherstelbare aantasting van de aan een gebied toegekende waarde leiden niet behoren.

11.2. Ingevolge artikel 1, lid 1.67, van de planregels wordt onder normale onderhoudswerkzaamheden verstaan: werkzaamheden die ter plaatse regelmatig terugkeren, teneinde tot een goed beheer van de gronden te komen. Hieronder vallen niet de incidentele ingrepen in bijvoorbeeld de cultuurtechnische situatie of werkzaamheden die een onherstelbare aantasting betekenen van de aan een gebied toegekende waarde.

Ingevolge artikel 3, lid 3.7, onder 3.7.1, is het verboden zonder een omgevingsvergunning de hierin opgenomen werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren.

Ingevolge het bepaalde onder 3.7.2 is het in 3.7.1 vervatte verbod niet van toepassing op werken en werkzaamheden die:

- a. uitgevoerd worden binnen een op de verbeelding opgenomen bouwvlak;
- b. het normale onderhoud en/of de normale exploitatie betreffen;
- c. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van inwerkingtreding van dit bestemmingsplan.

Ingevolge het bepaalde onder 3.7.4 is uitvoering van de in 3.7.1 genoemde werken of werkzaamheden in strijd met de bestemming, indien daardoor dan wel door de daarvan (direct of indirect) te verwachten gevolgen een onevenredige aantasting van de waarden van deze gronden kan plaatsvinden.

In de planregels zijn gelijkkluidende bepalingen opgenomen voor gronden met de bestemming "Agrarisch - Landbouwontwikkelingsgebied", "Agrarisch met waarden - Landschappelijke, cultuurhistorische en/of abiotische waarden", "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" en "Agrarisch met waarden - Leefgebied struweelvogels". Per bestemming is een opsomming gegeven welke werken en werkzaamheden zijn gekoppeld aan een dergelijke omgevingsvergunning.

11.3. In het plan is voor de agrarische bestemmingen een omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van bepaalde werken en/of werkzaamheden opgenomen. De omgevingsvergunning kan worden verleend indien de genoemde werken of werkzaamheden niet leiden tot een onevenredige aantasting van de ter plaatse aanwezige waarden. Deze waarden zijn in de planregels per bestemming en aanduiding nader omschreven. Het vergunningvereiste is niet van toepassing op werken en werkzaamheden die worden uitgevoerd binnen het op de verbeelding opgenomen bouwvlak, het normale onderhoud en/of de normale exploitatie betreffen of reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van inwerkingtreding van dit bestemmingsplan. Het begrip "normale onderhoud en/of de normale exploitatie" is een in de ruimtelijke ordening gebruikelijk begrip en voorts is het begrip "normale onderhoudswerkzaamheden" in de planregels en in de plantoelichting omschreven. Zo vallen hieronder alle reguliere werkzaamheden, zolang daarbij geen onherstelbare aantasting van de aan een gebied toegekende waarde plaatsvindt, zoals ook in artikel 1, lid 1.67, van de planregels is bepaald. De Afdeling ziet geen aanleiding voor het oordeel dat deze omschrijving zo onduidelijk is dat het omgevingsvergunningstelsel in strijd moet worden geacht met het rechtszekerheidsbeginsel. Gelet op voornoemde uitzonderingen van de vergunningplicht, ziet de Afdeling in hetgeen ZLTO heeft aangevoerd ook geen aanleiding voor het oordeel dat de raad daarbij onvoldoende blijkt heeft gegeven van een zorgvuldige afweging van de belangen die zijn betrokken bij de bescherming van de aanwezige waarden en de bedrijfsbelangen. Het betoog faalt.

12. ZLTO betoogt dat de raad de bestemmingen "Agrarisch met waarden - Leefgebied struweelvogels" en "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voert zij aan dat voor de bescherming van de struweelvogels en dassen in het plan geen noodzaak bestaat. Bovendien genieten struweelvogels en dassen op grond van de regeling inzake de groenblauwe mantel in de Verordening 2012 voldoende bescherming.

12.1. De raad stelt zich op het standpunt dat de in de provinciale Interimstructuurvisie Noord-Brabant aangewezen weidevogel-, struweelvogel- en dassenleefgebieden veelal geen deel uitmaken van de in de Verordening 2012 aangewezen groenblauwe mantel. Dat wil niet zeggen dat de leefgebieden daarmee niet meer aanwezig zijn, zodat de raad ervoor heeft gekozen om ook de leefgebieden die zijn gelegen buiten bedoelde groenblauwe mantel in het plan op te nemen.

12.2. De Afdeling stelt vast dat aan een gedeelte van het plangebied de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied struweelvogels" en aan een gedeelte van het plangebied de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" is toegekend. De raad heeft zich voor de regeling ter bescherming van het leefgebied van de dassen en de struweelvogels gebaseerd op het vorige plan, waarin deze leefgebieden ook een differentiatievlak toegekend hadden gekregen, de Interimstructuurvisie Noord-Brabant en de Paraplunota ruimtelijke ordening. Dit toenmalige provinciale beleid heeft de raad in zoverre tot het zijne gemaakt. Niet in geschil is dat de gebieden in kwestie op de bij de Paraplunota behorende kaart "Zonering van het buitengebied" zijn aangeduid als leefgebied van struweelvogels onderscheidenlijk dassen.

De begrenzingen van de gebieden met de bestemmingen "Agrarisch met waarden - Leefgebied struweelvogels" en "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" vallen niet overal samen met de begrenzing van de in het plan toegekende gebiedsaanduiding "groenblauwe mantel". Dat voor de

bescherming van deze waarden, voor zover deze waarden zijn toegekend aan de gronden buiten de groenblauwe mantel, op grond van de Verordening 2012 geen aanleiding bestaat, maakt niet dat de raad ter bescherming van de dassen en struweelvogels geen regeling in het plan heeft mogen opnemen. ZLTO heeft niet aannemelijk gemaakt dat de raad bij vaststelling van de planregeling ter bescherming van het leefgebied van struweelvogels en dassen hieraan een te groot gewicht heeft toegekend.

Het betoog faalt.

13. ZLTO betoogt dat het plan ten onrechte voorziet in de mogelijkheid om burgerwoningen toe te staan. Zij voert aan dat nieuwe woningen kunnen leiden tot belemmering van de uitbreidingsmogelijkheden van de in het plangebied gevestigde agrarische bedrijven. Zij verzoekt om in het plan te waarborgen dat slechts kan worden meegewerkt aan het toestaan van een nieuwe woning indien de woning geen belemmering kan vormen voor de uitbreidingsmogelijkheden van omliggende agrarische bedrijven. Ter zitting heeft ZLTO toegelicht dat zij doelt op de wijzigingsbevoegdheid die is opgenomen in artikel 3, lid 3.9, onder 3.9.1, aanhef en onder g, van de planregels.

13.1. Ingevolge artikel 3, lid 3.9, onder 3.9.1, van de planregels kan het college van burgemeester en wethouders het plan wijzigen en:

g. het functietype "agrarisch bedrijf", "agrarisch verwant bedrijf" of het functietype "bedrijf" wijzigen in het functietype "wonen", waarbij onder meer de voorwaarde is gesteld dat alle bedrijfsactiviteiten moeten zijn beëindigd;

h. bestaande woningen/hoofdgebouwen met het functietype "wonen" onder voorwaarden splitsen in maximaal twee woningen.

In lid 3.9, onder 3.9.2, is bepaald dat een in 3.9.1 genoemde wijziging slechts kan worden vastgesteld mits geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

b. de milieusituatie; er dient sprake te zijn van een goede milieuhygiënische uitvoerbaarheid;

d. het woon- en leefmilieu van de omgeving; dit betekent in ieder geval dat de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende percelen niet onevenredig mogen worden beperkt.

Ingevolge artikel 1, lid 1.61, wordt onder milieuhygiënische uitvoerbaarheid verstaan een overkoepelend begrip voor milieuaspecten zoals geluid, bodem, geurhinder, luchtkwaliteit, externe veiligheid et cetera aan welke bijbehorende wettelijke kaders getoetst dient te worden, onder andere zodat omliggende bedrijven niet onnodig in hun bedrijfsvoering worden belemmerd.

13.2. De raad heeft ter zitting toegelicht dat de hiervoor weergegeven wijzigingsbevoegdheid, gezien de daaraan verbonden voorwaarden, slechts beperkt kan worden toegepast. Volgens de raad is met het bepaalde in lid 3.9, onder 3.9.2, bovendien voldoende gewaarborgd dat deze wijzigingsbevoegdheid uitsluitend kan worden toegepast als de bedrijfsvoering van de agrarische bedrijven in de omgeving daarvan geen onevenredige belemmering ondervindt.

Hetgeen ZLTO heeft aangevoerd, geeft geen aanleiding voor het oordeel dat de raad hiervan bij de planvaststelling niet heeft kunnen uitgaan. Het betoog faalt.

Conclusie

13.3. In hetgeen ZLTO heeft aangevoerd, ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit voor zover dat ziet op de vaststelling van de aanduidingen "milieuzone - 1000m kernen" en "milieuzone - 250m cluster woningen" en de plandelen met de bestemming "Agrarisch" ter plaatse van de gronden die op de bij de Verordening 2012 behorende kaart "Ontwikkeling intensieve veehouderij" in een

landbouwontwikkelingsgebied liggen, is genomen in strijd met artikel 3:46 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb).

In hetgeen ZLTO voorts heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit, voor zover dat ziet op de vaststelling van de artikelen 18, 19 en 20 van de planregels, voor zover niet is opgenomen dat de in lid 18.3, onder 18.3.3, sub c, lid 19.3, onder 19.3.3, sub c, en lid 20.3, onder 20.3.3, sub c, genoemde onderzoeksplicht niet behoeft te worden uitgevoerd indien anderszins kan worden aangetoond dat redelijkerwijs geen behoudenswaardige archeologische relictten aanwezig zijn ter plaatse van de voorgenomen uitvoering van werken en/of werkzaamheden, is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb.

Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

13.4. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde en vijfde lid, van de Awb, zoals deze bepalingen luiden ten tijde van belang, de raad op te dragen om voor de hierna in de beslissing nader aangeduide vernietigde planonderdelen met inachtneming van deze uitspraak een nieuw plan vast te stellen en zal daartoe een termijn stellen. Het door de raad te nemen nieuwe besluit behoeft niet overeenkomstig afdeling 3.4 van de Awb te worden voorbereid.

14. De raad dient ten aanzien van dit beroep op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Het beroep van [appellante sub 15]

15. [appellante sub 15] voert aan dat in de Verordening 2012 alleen ten aanzien van percelen die in een verwevingsgebied liggen de eis wordt gesteld dat uitbreiding van een intensieve veehouderij uitsluitend mag plaatsvinden op een duurzame locatie. Zij betoogt dat het voorliggende plan ten onrechte deze eis ook stelt ten aanzien van percelen die in een landbouwontwikkelingsgebied liggen.

15.1. Ingevolge artikel 8.2, eerste lid, van de Wro, zoals deze bepaling luidde ten tijde van belang, in samenhang gelezen met artikel 6:13 van de Awb, kan door een belanghebbende geen beroep worden ingesteld tegen onderdelen van het besluit tot vaststelling van een bestemmingsplan waarover hij bij het ontwerpplan geen zienswijze naar voren heeft gebracht, tenzij hem redelijkerwijs niet kan worden verweten dit te hebben nagelaten.

15.2. [appellante sub 15] heeft geen zienswijze bij de raad naar voren gebracht over het ontwerpplan.

Aan het perceel [locatie 1] te Heeswijk-Dinther, waar [appellante sub 15] een varkenshouderij exploiteert, is de bestemming "Agrarisch" toegekend. In artikel 3, lid 3.9, onder 3.9.1, aanhef en onder d, sub 2, van de planregels is bepaald dat het college van burgemeester en wethouders het bouwvlak voor een intensief veehouderijbedrijf kan vergroten, onder de voorwaarde dat sprake is van een 'duurzame locatie intensieve veehouderij'. In het ontwerpplan was aan het perceel [locatie 1] eveneens de bestemming "Agrarisch" toegekend en was in artikel 3, lid 3.9, onder 3.9.1, aanhef en onder d, sub 2, van de planregels dezelfde voorwaarde opgenomen. De begripsomschrijving van 'duurzame locatie intensieve veehouderij' is ten opzichte van het ontwerpplan niet gewijzigd vastgesteld. Niet is gebleken van omstandigheden op grond waarvan [appellante sub 15] redelijkerwijs niet kan worden verweten dat hij heeft nagelaten om een zienswijze tegen dit planonderdeel naar voren te brengen. Het beroep van [appellante sub 15] steunt in zoverre niet op een bij de raad naar voren gebrachte zienswijze.

Het beroep van [appellante sub 15] is in zoverre niet-ontvankelijk.

16. [appellante sub 15] voert aan dat lid 27.6 van artikel 27 van de planregels wel in het vastgestelde plan, maar niet in het ontwerpplan was opgenomen. Uit het besluit tot vaststelling van het plan blijkt volgens haar

niet dat de raad heeft besloten om dit artikellid aan de planregels toe te voegen. Lid 27.6 maakt daarom geen deel uit van het vastgestelde plan, aldus [appellante sub 15]

16.1. Ingevolge artikel 27, lid 27.6, van de planregels zijn ter plaatse van de gebiedsaanduiding "milieuzone - 1000m kernen" specifieke regels van toepassing die zijn opgenomen bij: 3.9.1 onder d, 4.9.1 onder d, 5.9.1 onder c, 6.9.1 onder c, 7.9.1 onder c.

16.2. In het ontwerpplan was de gebiedsaanduiding "milieuzone - 1000m kernen" en het daarop van toepassing zijnde artikel 27, lid 27.6, van de planregels niet opgenomen. Evenmin waren in het ontwerpplan vergelijkbare regels opgenomen.

In de bijlage 'Ambtshalve wijzigingen algemeen', die deel uitmaakt van het bestreden besluit, staat onder nummer 34 het volgende: "In de regels zijn aanvullende criteria van een duurzame locatie (1.000 meter tot kernen en 250 meter tot clusters van woningen) niet opgenomen. Noch zijn deze criteria in de begripsomschrijving van duurzame locatie opgenomen. Een en ander is hersteld". Hieruit volgt dat de raad heeft besloten om voormelde aanduidingen en planregels vast te stellen. Het betoog faalt.

17. [appellante sub 15] betoogt dat de aanduiding "milieuzone - 1000m kernen" die op het perceel [locatie 1] rust ten onrechte een uitbreiding van de daar gevestigde intensieve veehouderij onmogelijk maakt. Zij voert aan dat artikel 9.4 van de Verordening 2012 niet in de weg staat aan een uitbreiding.

17.1. Aan het perceel [locatie 1] zijn de bestemming "Agrarisch" en de aanduidingen "intensieve veehouderij", "bouwvlak" en "milieuzone - 1000m kernen" toegekend.

Ingevolge artikel 3, lid 3.1, van de planregels zijn de voor "Agrarisch" aangewezen gronden bestemd voor:

a. agrarisch grondgebruik;

b. de uitoefening van het agrarisch bedrijf, meer in het bijzonder:

1. een intensief veehouderijbedrijf, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "intensieve veehouderij" (functietype 'agrarisch bedrijf');

(...).

Ingevolge lid 3.9, onder 3.9.1, aanhef en onder d, kan het college van burgemeester en wethouders het plan wijzigen en het bouwvlak voor een intensief veehouderijbedrijf vergroten, onder de voorwaarden dat:

(...);

2. sprake is van een 'duurzame locatie intensieve veehouderij' en de gronden ter plaatse van de uitbreiding niet zijn aangeduid als "milieuzone - 250m cluster woningen" en "milieuzone - 1000m kernen";

(...).

17.2. Zoals volgt uit hetgeen hiervoor is overwogen onder 5.4, berust het toekennen van de aanduiding "milieuzone - 1000m kernen" aan het perceel niet op een toereikende motivering. Het betoog slaagt.

18. In hetgeen [appellante sub 15] heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit voor zover dat ziet op de vaststelling van de aanduiding "milieuzone - 1000m kernen" ter plaatse van het perceel [locatie 1] is genomen in strijd met artikel 3:46 van de Awb. Het beroep is, voor zover ontvankelijk, gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

19. De raad dient ten aanzien van dit beroep op na te melden wijze in de proceskosten te worden

veroordeeld.

Het beroep van [appellant sub 29]

20. [appellant sub 29] kan zich niet verenigen met de aanduiding "milieuzone - 250m cluster woningen" ter plaatse van het perceel [locatie 2] te Heeswijk-Dinther. Hij betoogt dat de uitbreidingsmogelijkheden voor de intensieve veehouderij op het perceel hierdoor ten onrechte worden beperkt.

20.1. Aan het perceel [locatie 2] zijn de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschappelijke, cultuurhistorische en/ of abiotische waarden" en de aanduidingen "intensieve veehouderij", "bouwvlak" en, voor het zuidelijke deel van het perceel, "milieuzone - 250m cluster woningen" toegekend.

Ingevolge artikel 5, lid 5.1, van de planregels zijn de voor "Agrarisch met waarden - Landschappelijke, cultuurhistorische en/ of abiotische waarden" aangewezen gronden bestemd voor:

(...);

f. agrarisch grondgebruik;

g. de uitoefening van het agrarisch bedrijf, meer in het bijzonder:

1. een intensief veehouderijbedrijf, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "intensieve veehouderij" (functietype 'agrarisch bedrijf');

(...).

Ingevolge lid 5.9, onder 5.9.1, aanhef en onder c, kan het college van burgemeester en wethouders het plan wijzigen en het bouwvlak voor een intensief veehouderijbedrijf vergroten, onder de voorwaarden dat:

(...);

2. sprake is van een "duurzame locatie intensieve veehouderij" en de gronden ter plaatse van de uitbreiding niet zijn aangeduid als 'milieuzone - 250m cluster woningen' en 'milieuzone - 1000m kernen';

3. de oppervlakte van het bouwvlak, mag worden vergroot met maximaal 25% en na vergroting ten hoogste 1,5 ha bedraagt;

(...).

20.2. Zoals volgt uit hetgeen hiervoor is overwogen onder 5.4, berust het toekennen van de aanduiding "milieuzone - 250m kernen" aan het perceel niet op een toereikende motivering. Het betoog slaagt.

21. [appellant sub 29] betoogt dat de raad het plandeel met de bestemming "Waarde - Archeologie 3" voor zijn gronden aan de [locatie 2] ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voert hij aan dat de raad onderzoek had moeten verrichten naar de archeologische waarden van deze gronden, te meer nu het door de in het verleden gedane bodemingrepen ter plaatse van de bestaande bebouwing niet aannemelijk is dat daar nog archeologische resten aanwezig zijn.

21.1. Gelet op het voorgaande onder 3.3 is nader onderzoek verricht naar de archeologische waarden van de gronden in het plangebied, waarvan het resultaat is vastgelegd in de beleidskaart. Niet in geschil is dat de gronden van [appellant sub 29] waaraan de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" is toegekend, op de beleidskaart zijn aangeduid als een gebied met middelhoge archeologische verwachting. Evenmin in geschil is dat binnen het bouwvlak, waaraan nagenoeg geheel de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" is toegekend, bebouwing staat. Gelet op het voorgaande onder 3.4 heeft de raad in zoverre het plan niet

met de vereiste zorgvuldigheid vastgesteld. Het betoog slaagt.

21.2. Voor zover de raad de dubbelbestemming aan de onbebouwde gronden heeft toegekend, is van belang dat [appellant sub 29] niet aan de hand van stukken aannemelijk heeft gemaakt dat deze gronden zodanig zijn geroerd dat ter plaatse geen archeologische waarden meer aanwezig zijn. Gelet hierop en op het voorgaande onder 3.5 ziet de Afdeling in het aangevoerde geen aanleiding voor het oordeel dat de raad in zoverre niet in redelijkheid de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" aan deze gronden heeft kunnen toekennen. Het betoog faalt.

22. In hetgeen [appellant sub 29] heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit voor zover dat ziet op de vaststelling van de aanduiding "milieuzone - 250m kernen" ter plaatse van het perceel [locatie 2] is genomen in strijd met artikel 3:46 van de Awb.

In hetgeen [appellant sub 29] voorts heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit, voor zover dat ziet op de vaststelling van het plandeel met de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3", voor zover die is toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 2], is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb.

Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

23. De raad dient ten aanzien van dit beroep op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Het beroep van [appellant sub 37]

24. [appellant sub 37] exploiteert een intensieve veehouderij op onder meer het perceel [locatie 3]. Hij voert aan dat het gebied waarin zijn perceel ligt in de Verordening 2012 is aangewezen als verwevingsgebied. Hij betoogt dat in het voorliggende plan uitdrukkelijk moet worden bepaald welke percelen in een verwevingsgebied liggen.

[appellant sub 37] betoogt verder dat het plan ten onrechte voorziet in verdergaande beperkingen van de uitbreidingsmogelijkheden van intensieve veehouderijen dan in de Verordening 2012 daaraan worden gesteld. Hiertoe voert [appellant sub 37] aan dat zijn bouwvlak op grond van de Verordening 2012 mag worden uitgebreid tot 1,5 ha. De beperking van deze uitbreidingsmogelijkheid in artikel 5, lid 5.9, onder 5.9.1, onder c, sub 3, van de planregels is niet gerechtvaardigd, noch gemotiveerd. Hij voert aan dat het provinciebestuur de belangen die de raad beoogt te beschermen reeds heeft afgewogen bij het vaststellen van de Verordening 2012.

Voorts voert [appellant sub 37] hiertoe aan dat in het plan ten onrechte is bepaald dat zijn perceel niet als duurzame locatie kan worden aangemerkt nu het perceel is voorzien van de aanduiding "milieuzone - 1000m kernen". Uit artikel 9.3, tweede lid, onder a tot en met c, van de Verordening 2012 volgt dat sprake is van een duurzame locatie als aan de in die bepalingen geformuleerde voorwaarden is voldaan. In een bestemmingsplan mogen volgens hem geen nadere eisen worden gesteld aan dit begrip. Ook betoogt [appellant sub 37] dat de in het plan aangehouden afstanden tot kernen en clusters van woningen willekeurig zijn en onvoldoende onderbouwd.

[appellant sub 37] betoogt dat in artikel 5, lid 5.9, onder 5.9.1, onder c, punt 6, van de planregels ten onrechte de eis wordt gesteld dat voor de uitbreiding van een bouwvlak van een intensieve veehouderij een gezondheidseffectscreening moet worden uitgevoerd. In dit verband voert hij aan dat op rijksniveau wordt gewerkt aan een toetsingskader ten aanzien van de uitstoot van micro-organismen dat in acht moet worden genomen bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning. De raad loopt ten onrechte hierop vooruit. Ook stelt [appellant sub 37] dat dit aspect niet in het ruimtelijke spoor, maar in het milieuspoor, bij een aanvraag

om een omgevingsvergunning, moet worden beoordeeld.

24.1. Aan het perceel [locatie 3] zijn de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschappelijke, cultuurhistorische en/of abiotische waarden" en de aanduidingen "intensieve veehouderij", "bouwvlak" en "milieuzone - 1000m kernen" toegekend.

Ingevolge artikel 5, lid 5.1, van de planregels zijn de voor "Agrarisch met waarden - Landschappelijke, cultuurhistorische en/of abiotische waarden" aangewezen gronden bestemd voor:

(...);

f. agrarisch grondgebruik;

g. de uitoefening van het agrarisch bedrijf, meer in het bijzonder:

1. een intensief veehouderijbedrijf, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'intensieve veehouderij' (functietype 'agrarisch bedrijf');

(...).

Ingevolge artikel 5, lid 5.9, onder 5.9.1, aanhef en onder c, kan het college van burgemeester en wethouders het plan wijzigen en het bouwvlak voor een intensief veehouderijbedrijf vergroten, onder de voorwaarden dat:

(...);

2. sprake is van een 'duurzame locatie intensieve veehouderij' en de gronden ter plaatse van de uitbreiding niet zijn aangeduid als "milieuzone - 250m cluster woningen" en "milieuzone - 1000m kernen";

3. de oppervlakte van het bouwvlak mag worden vergroot met maximaal 25% en na vergroting ten hoogste 1,5 ha bedraagt;

(...);

6. een individuele Gezondheidseffectscreening wordt uitgevoerd indien de afstand tot het functietype 'wonen', 'specifieke vorm van wonen - ruimte voor ruimte' en 'specifieke vorm van wonen - beperkte inhoudsmaat' minder dan 250 m bedraagt, waaruit dient te blijken dat de risico's voor de volksgezondheid aanvaardbaar zijn;

(...).

24.2. Ingevolge artikel 9.3, eerste lid, aanhef en onder d, van de Verordening 2012 kan een bestemmingsplan dat is gelegen in een verwevingsgebied voorzien in uitbreiding van bouwblokken voor intensieve veehouderij die kleiner zijn dan 1,5 hectare tot een omvang van ten hoogste 1,5 hectare op een duurzame locatie in welk geval ten minste 10 % van het bouwblok wordt aangewend voor een goede landschappelijke inpassing.

Ingevolge het tweede lid blijkt uit de toelichting bij een bestemmingsplan ten aanzien van een duurzame locatie als bedoeld in het eerste lid, onder b en d, dat:

a. aantoonbare ruimtelijk-economische belangen voor de lange termijn aanwezig zijn die noodzaken tot hervestiging, omschakeling of uitbreiding ter plaatse;

b. zuinig ruimtegebruik wordt toegepast door aan te sluiten bij bestaande bebouwing of, al dan niet door herschikking, optimaal gebruik te maken van de beschikbare ruimte;

c. de beoogde ontwikkeling zowel vanuit milieuoogpunt, in het bijzonder wat betreft ammoniak, geur, fijnstof en gezondheid voor mensen, als vanuit ruimtelijk oogpunt, in het bijzonder wat betreft natuur, landschap en cultuurhistorie, aanvaardbaar is.

24.3. Het perceel [locatie 3] ligt op de bij de Verordening 2012 behorende kaart "Ontwikkeling intensieve veehouderij" in een verwevingsgebied.

24.4. Op de bij de Verordening 2012 behorende kaart "Ontwikkeling intensieve veehouderij" zijn verwevingsgebieden aangeduid en in de Verordening 2012 zijn regels gesteld die betrekking hebben op deze gebieden. Uit de Verordening 2012 volgt geen verplichting tot het aanduiden van verwevingsgebieden op de verbeelding van een bestemmingsplan of het uitdrukkelijk aanwijzen van verwevingsgebieden in de planregels. Voor het oordeel dat het plan in zoverre gebrekkig is, bestaat dan ook geen aanleiding. Het betoog faalt.

24.5. De Afdeling stelt voorop dat het de raad in beginsel vrijstaat om verdergaande beperkingen te stellen aan de uitbreidingsmogelijkheden van intensieve veehouderijen in een verwevingsgebied dan de beperkingen die zijn opgenomen in artikel 9.3 van de Verordening 2012.

24.5.1. De raad acht het toestaan van uitbreidingen van intensieve veehouderijen met meer dan 25% van de oppervlakte van het bouwvlak tot maximaal 1,5 ha niet wenselijk, omdat een dergelijke uitbreiding kan leiden tot een grootschalige uitbreiding, wat gepaard kan gaan met ongewenste ruimtelijke gevolgen zoals geurhinder. Dit standpunt van de raad acht de Afdeling niet onredelijk. Het betoog ten aanzien van artikel 5, lid 5.9, onder 5.9.1, onder c, sub 3, van de planregels, faalt.

24.6. Zoals volgt uit hetgeen hiervoor is overwogen onder 5.4, berust de keuze van de raad om te bepalen dat ter plaatse van de gronden met de aanduiding "milieuzone - 1000m kernen" geen uitbreidingen van intensieve veehouderijen toe te staan niet op een toereikende motivering. Het betoog slaagt.

24.7. Ten aanzien van het betoog met betrekking tot artikel 5, lid 5.9, onder 5.9.1, onder c, sub 6, van de planregels, wordt als volgt overwogen.

Ingevolge artikel 3.6, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wro kan bij een bestemmingsplan worden bepaald dat met inachtneming van de bij het plan te geven regels het college van burgemeester en wethouders binnen bij het plan te bepalen grenzen het plan kan wijzigen.

Mede gelet op de rechtszekerheid van belanghebbenden dient in een wijzigingsbepaling in voldoende mate te worden bepaald in welke gevallen en op welke wijze hiervan gebruik mag worden gemaakt. Een op artikel 3.6 van de Wro berustende wijzigingsbevoegdheid dient derhalve in deze beide opzichten door voldoende objectieve normen te worden begrensd. De vraag of een wijzigingsbepaling door voldoende objectieve normen wordt begrensd hangt af van de omstandigheden van het geval. Hierbij kan onder meer belang worden gehecht aan de aard van de wijziging, de omvang van het gebied waarop de wijzigingsbevoegdheid ziet en de aanleiding voor het opnemen van de wijzigingsbevoegdheid. Onder omstandigheden kan voldoende zijn dat duidelijk is welke bij het plan gelegde bestemming in welke andere bestemming kan worden gewijzigd.

24.8. Uit de planregels blijkt niet wat onder een gezondheidseffectscreening als bedoeld in artikel 5, lid 5.9, onder 5.9.1, onder c, sub 6, van de planregels moet worden verstaan. Onduidelijk is welke aspecten in een gezondheidseffectscreening moeten worden onderzocht en aan welke eisen een gezondheidseffectscreening moet voldoen. Zoals de raad heeft erkend, was ten tijde van de vaststelling van het plan geen handreiking of beoordelingskader beschikbaar voor het onderzoeken en beoordelen van de risico's voor de volksgezondheid vanwege intensieve veehouderijen. Daarnaast staat in het GGD-advies dat een gezondheidseffectscreening is bedoeld voor inventarisaties op gebiedsniveau en niet voor individuele

bedrijfsontwikkelingen. Verder is onduidelijk wanneer sprake is van een aanvaardbaar risico voor de volksgezondheid. De wijzigingsvoorwaarde is daarom niet objectief begrensd en derhalve rechtsonzeker. Het betoog slaagt.

25. [appellant sub 37] betoogt dat de raad de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" voor zijn perceel [locatie 3] ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voert hij aan dat door in het verleden gedane bodemingrepen ter plaatse geen archeologische resten meer aanwezig zijn.

25.1. Gelet op het voorgaande onder 3.3 is nader onderzoek verricht naar de archeologische waarden van de gronden in het plangebied, waarvan het resultaat is vastgelegd in de beleidskaart. Niet in geschil is dat de gronden van [appellant sub 37] waaraan de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" zijn toegekend, op de beleidskaart zijn aangeduid als een gebied met hoge archeologische waarde en verwachting onderscheidenlijk een gebied met middelhoge archeologische verwachting. Evenmin in geschil is dat binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 3], waaraan nagenoeg geheel de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 2" en voor het overige gedeelte de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" is toegekend, bebouwing staat. Gelet op het voorgaande onder 3.4 heeft de raad in zoverre het plan niet met de vereiste zorgvuldigheid vastgesteld. Het betoog slaagt.

25.2. Voor zover de raad de dubbelbestemmingen aan de onbebouwde gronden heeft toegekend, is van belang dat [appellant sub 37] niet aan de hand van stukken aannemelijk heeft gemaakt dat deze gronden zodanig zijn geroerd dat ter plaatse geen archeologische waarden meer aanwezig zijn. Gelet hierop en op het voorgaande onder 3.5 ziet de Afdeling in het aangevoerde geen aanleiding voor het oordeel dat de raad in zoverre niet in redelijkheid de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" aan deze gronden heeft kunnen toekennen. Het betoog faalt.

26. In hetgeen [appellant sub 37] heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit voor zover dat ziet op de vaststelling van de aanduiding "milieuzone - 1000m kernen" ter plaatse van het perceel [locatie 3] en de vaststelling van artikel 5, lid 5.9, onder 5.9.1, onder c, sub 6, van de planregels is genomen in strijd met artikel 3:46 van de Awb onderscheidenlijk met het rechtszekerheidsbeginsel.

In hetgeen [appellant sub 37] voorts heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit, voor zover dat ziet op de vaststelling van de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3", voor zover die zijn toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 3], is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb.

Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

27. De raad dient ten aanzien van dit beroep op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Instandlaten rechtsgevolgen

28. De Afdeling zal bezien of er aanleiding bestaat de rechtsgevolgen van het bestreden besluit voor zover het betreft de vaststelling van artikel 5, lid 5.9, onder 5.9.1, onder c, sub 6, van de planregels, in stand te laten en overweegt hiertoe het volgende.

28.1. De raad heeft zich op het standpunt gesteld dat de risico's voor de volksgezondheid vanwege intensieve veehouderijen alsnog kunnen worden beoordeeld aan de hand van het "Aanvullend toetsingsinstrument, Een risico-inventarisatie en -evaluatie voor gezondheid bij veehouderij" van september 2013, dat is opgesteld door het Bureau Gezondheid, Milieu & Veiligheid GGD'en Brabant/Zeeland (hierna:

het Toetsingsinstrument).

28.2. Het Toetsingsinstrument is een instrument waarmee de gemeente gezondheidsrisico's kan afwegen in de besluitvorming over ontwikkelingen in de veehouderij. Het toetsingsinstrument is uitgewerkt als een risico-inventarisatie en -evaluatie met handvatten voor te nemen maatregelen. Bij de toepassing maakt de gemeente - afhankelijk van de lokale omstandigheden en het aantal blootgestelde omwonenden - een afweging of de ontwikkeling passend is. Het Toetsingsinstrument bestaat uit een checklist met verschillende gezondheidkundige criteria waaraan uitbreidingen van veehouderijen kunnen worden beoordeeld. De checklist heeft betrekking op de aspecten geur, fijn stof en zoönosen. Ook de aspecten landschappelijke inpassing en transport zijn hierin betrokken. In de checklist is per aspect de oorzaak/activiteit, uitstoot, verspreiding, blootstelling en effect beschreven. Vervolgens zijn maatregelen vermeld die getroffen kunnen worden om de belasting vanwege dat aspect te verminderen.

28.3. Het Toetsingsinstrument bevat maatregelen die van belang zijn voor en die kunnen worden meegewogen bij de beoordeling of een uitbreiding van een intensieve veehouderij aanvaardbaar kan worden geacht vanuit het oogpunt van volksgezondheid. De afweging of dat het geval is, dient echter vervolgens te worden gemaakt door de raad, zo volgt uit het Toetsingskader. Het Toetsingskader bevat daarom geen normen waaruit kan worden afgeleid wanneer een uitbreiding aanvaardbaar kan worden geacht. De Afdeling acht het Toetsingsinstrument daarom niet geschikt om te kunnen dienen als gezondheidseffectscreening als bedoeld in artikel 5, lid 5.9, onder 5.9.1, onder c, punt 6, van de planregels. De Afdeling ziet dan ook geen aanleiding om de rechtsgevolgen op dit punt in stand te laten.

Het beroep van [appellant sub 32]

29. [appellant sub 32] kan zich niet verenigen met de bestemmingsregeling voor zijn perceel [locatie 4]-[locatie 5] te Loosbroek. Hij betoogt dat de bestemming "Agrarisch - Landbouwontwikkelingsgebied" aan het perceel moet worden toegekend, omdat zijn perceel op de bij de Verordening 2012 behorende kaart "Ontwikkeling intensieve veehouderij" in een landbouwontwikkelingsgebied ligt. Hij voert aan dat in een gelijk geval, te weten het perceel Kampweg 41, ook deze bestemming is toegekend. Daarnaast voert [appellant sub 32] aan dat de raad ten onrechte een afstand aanhoudt van 1.000 m tot een kern en 250 m tot een cluster van woningen, waarbinnen een uitbreiding van een intensieve veehouderij niet is toegestaan. Hij betoogt dat de raad het hanteren van deze afstanden onvoldoende heeft gemotiveerd. Hiertoe voert hij aan dat uit het rapport van de GGD niet volgt dat dergelijke afstanden vanuit het oogpunt van volksgezondheid moeten worden aangehouden. [appellant sub 32] wijst erop dat in het rapport van de GGD enkel wordt geadviseerd om een afstand van 250 m ten opzichte van een woonwijk aan te houden bij nieuwvestiging van een intensieve veehouderij. Ook stelt hij dat het rapport slechts een screening is en geen uitvoerig onderzoek. Verder voert hij aan dat onduidelijk is wat onder een cluster van woningen moet worden verstaan. [appellant sub 32] betoogt dat de door de raad opgelegde beperking ten aanzien van de uitbreiding van een intensieve veehouderij ten onrechte strenger is dan de beperkingen die in de Verordening 2012 daaraan worden gesteld.

29.1. Aan het perceel [locatie 4]-[locatie 5] zijn de bestemming "Agrarisch" en de aanduidingen "intensieve veehouderij" en "bouwvlak" toegekend. Daarnaast is aan het westelijke deel van het perceel de aanduiding "milieuzone - 1000m kernen" en aan de zuidoostelijke hoek van het perceel de aanduiding "milieuzone - 250m cluster woningen" toegekend.

Ingevolge artikel 3, lid 3.1, zijn de voor "Agrarisch" aangewezen gronden bestemd voor:

a. agrarisch grondgebruik;

b. de uitoefening van het agrarisch bedrijf, meer in het bijzonder:

1. een intensief veehouderijbedrijf, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "intensieve veehouderij"

(functietype 'agrarisch bedrijf').

(...).

Ingevolge lid 3.9, onder 3.9.1, aanhef en onder d, van de planregels kan het college van burgemeester en wethouders het plan wijzigen en het bouwvlak voor een intensief veehouderijbedrijf vergroten, onder de voorwaarden dat:

(...);

2. sprake is van een 'duurzame locatie intensieve veehouderij' en de gronden ter plaatse van de uitbreiding niet zijn aangeduid als "milieuzone - 250m cluster woningen" en "milieuzone - 1000m kernen";

(...).

29.2. Zoals volgt uit hetgeen hiervoor is overwogen onder 5.4, berust het toekennen van de aanduidingen "milieuzone - 250m cluster woningen" en "milieuzone - 1000m kernen" aan het perceel niet op een toereikende motivering. Het betoog slaagt.

29.3. Het perceel [locatie 5] ligt op de bij de Verordening 2012 behorende kaart "Ontwikkeling intensieve veehouderij" in een landbouwontwikkelingsgebied. In het voorliggende plan is de bestemming "Agrarisch" in plaats van de bestemming "Agrarisch - Landbouwontwikkelingsgebied" aan het perceel toegekend. De ligging van het perceel in een landbouwontwikkelingsgebied betekent niet dat de raad op grond van de Verordening 2012 gehouden is om de bestemming "Agrarisch - Landbouwontwikkelingsgebied" met bijbehorende uitbreidingsmogelijkheden voor intensieve veehouderijen onverkort toe te kennen. De raad heeft in dit geval ervoor gekozen de intensieve veehouderij op het perceel geen uitbreidingsmogelijkheden te bieden door de aanduidingen "milieuzone - 1000m kernen" en "milieuzone - 250m cluster woningen" aan het perceel en de daaraan grenzende gronden toe te kennen. Zoals volgt uit hetgeen hiervoor is overwogen onder 6.4., berust deze keuze van de raad niet op een toereikende motivering. Het betoog slaagt.

30. In hetgeen [appellant sub 32] heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit voor zover dat ziet op de vaststelling van het plandeel met de bestemming "Agrarisch" en de aanduidingen "milieuzone - 250m cluster woningen" en "milieuzone - 1000m kernen" ter plaatse van het perceel [locatie 4]-[locatie 5] is genomen in strijd met artikel 3:46 van de Awb. Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

31. De raad dient ten aanzien van dit beroep op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Het beroep van [appellant sub 36]

32. [appellant sub 36] betoogt dat de raad de aanduiding "bouwvlak" voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschappelijke-, cultuurhistorische, en/of abiotische waarden" aan de [locatie 6] te Nistelrode ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voert zij aan dat niet alle (bedrijfs)gebouwen en kuilvoeropslagen in overeenstemming met de tekening die als bijlage bij de melding als bedoeld in het toenmalige Besluit landbouw milieubeheer (hierna: BIm) is bijgevoegd, binnen het bouwvlak zijn opgenomen.

32.1. De raad stelt zich op het standpunt dat de legale bebouwing binnen het bouwvlak ligt.

32.2. Het perceel [locatie 6] heeft de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschappelijke-, cultuurhistorische, en/of abiotische waarden" en onder meer de aanduidingen "agrarisch bedrijf" en "bouwvlak".

Ingevolge artikel 1, lid 1.24, van de planregels wordt onder bouwwerk verstaan: elke constructie van enige

omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.

Ingevolge artikel 5, lid 5.1, zijn de voor "Agrarisch met waarden - Landschappelijke-, cultuurhistorische, en/of abiotische waarden" aangewezen gronden bestemd voor:

(...);

g. de uitoefening van het agrarisch bedrijf, meer in het bijzonder:

(...);

2. een grondgebonden agrarisch bedrijf, ter plaatse van de aanduiding "agrarisch bedrijf", en tevens ter plaatse van de aanduidingen "bomenteelt" of "intensieve veehouderij" (functietype 'agrarisch bedrijf');

(...).

Ingevolge lid 5.2 mogen op de voor "Agrarisch met waarden - Landschappelijke-, cultuurhistorische, en/of abiotische waarden" aangewezen gronden uitsluitend gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde worden gebouwd, die ten dienste staan van de bestemming, met dien verstande dat:

a. gebouwen worden uitsluitend opgericht binnen het bouwvlak;

b. buiten het bouwvlak zijn bouwwerken, geen gebouwen zijnde, uitgezonderd erfafscheidingen, toegestaan tot een maximale bouwhoogte van 2 m;

(...).

Ingevolge artikel 5, lid 5.5, onder 5.5.3, aanhef en sub b, wordt tot een met de bestemming strijdig gebruik gerekend het gebruik van de gronden en opstallen anders dan het toegestane gebruik op grond van het bepaalde in lid 5.1 waaronder in ieder geval wordt verstaan het gebruik van de gronden als stort- of opslagplaats van al dan niet aan het gebruik onttrokken voorwerpen, stoffen en materialen, behoudens opslag die geschiedt in het kader van de normale bedrijfsvoering.

32.3. De raad heeft bij het aanpassen van het bouwvlak naar aanleiding van de zienswijze van [appellant sub 36] rekening gehouden met de in 2002 vergunde situatie, waarbij het bouwvlak is vergroot tot een omvang van ongeveer 7.000 m². Voor zover [appellant sub 36] heeft aangevoerd dat niet alle (bedrijfs)gebouwen en voeropslagen in overeenstemming met de tekening die als bijlage bij de in 2007 gedane melding in het kader van het Blm is aangeleverd binnen het bouwvlak staan, is van belang dat aan een acceptatie van een dergelijke melding geen planologische betekenis toekomt. [appellant sub 36] heeft niet aannemelijk gemaakt dat legaal opgerichte gebouwen buiten het bouwvlak staan. Gelet op artikel 5, lid 5.2, aanhef en onder b, gelezen in samenhang met artikel 1, lid 1.24, van de planregels, zijn de buiten het bouwvlak aangebrachte kuilvoerplaten, die zijn aan te merken als een bouwwerk, geen gebouw zijnde, toegestaan. Voorts vindt voeropslag in het kader van de normale bedrijfsvoering van de melkveehouderij van [appellant sub 36] plaats, zodat artikel 5, lid 5.5, onder 5.5.3, aanhef en sub b, van de planregels niet aan dit gebruik in de weg staat. Het betoog faalt.

33. [appellant sub 36] betoogt dat de raad het plandeel met de bestemming "Natuur" en de aanduiding "wro-zone - ecologische verbindingszone" aan de [locatie 6] ten onrechte heeft vastgesteld. De strook waaraan de bestemming "Natuur" volgens [appellant sub 36] zou zijn toegekend is in eigendom bij [appellant sub 36] en voor agrarische doeleinden in gebruik, hetgeen, net als bij het perceel [locatie 7], dient te worden gerespecteerd. Een ecologische verbindingszone is volgens haar beter op zijn plaats bij de noordelijk gelegen houtwal van Staatsbosbeheer en de Groldersedijk, die tot de EHS behoren.

33.1. De raad stelt zich op het standpunt dat de gronden van [appellant sub 36] niet de bestemming "Natuur" hebben. De ligging en de maatvoering van het zoekgebied van de ecologische verbindingszone vloeit voort uit de Verordening 2012.

33.2. Ingevolge artikel 4.3, eerste lid, van de Verordening 2012 strekt een bestemmingsplan dat is gelegen in een zoekgebied voor ecologische verbindingszone tot de verwezenlijking, het behoud en het beheer van een ecologische verbindingszone waarbij dat zoekgebied een breedte heeft van:

- a. ten minste 50 m in bestaand stedelijk gebied en zoekgebied voor stedelijke ontwikkeling, en
- b. ten minste 25 m in alle overige gebieden.

Ingevolge het tweede lid, aanhef en onder b, stelt een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid regels ten aanzien van het aanbrengen van oppervlakteverhardingen of verharde oppervlakten van meer dan 100 m², anders dan een bouwwerk.

33.3. Aan een gedeelte van het perceel [locatie 6] is de aanduiding "wro-zone - ecologische verbindingszone" toegekend.

Ingevolge artikel 5, lid 5.1, aanhef en onder p, van de planregels zijn de voor "Agrarisch met waarden - Landschappelijke-, cultuurhistorische, en/of abiotische waarden" aangewezen gronden bestemd voor de verwezenlijking, het behoud en het beheer van een ecologische verbindingszone ter plaatse van de aanduiding "wro-zone - ecologische verbindingszone".

Ingevolge lid 5.7, onder 5.7.1, aanhef en sub a, is het verboden zonder een omgevingsvergunning ter plaatse van de aanduiding "wro-zone - ecologische verbindingszone" oppervlakteverhardingen of verharde oppervlakten van meer dan 100 m² aan te brengen.

Ingevolge het bepaalde onder 5.7.2 is het in 5.7.1 vervatte verbod niet van toepassing op werken en werkzaamheden die:

- a. uitgevoerd worden binnen een op de verbeelding opgenomen bouwvlak;
- b. het normale onderhoud en/of de normale exploitatie betreffen;
- c. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van inwerkingtreding van dit bestemmingsplan.

33.4. De Afdeling stelt mede aan de hand van het verweerschrift en het deskundigenbericht vast dat aan de gronden van [appellant sub 36] op het perceel [locatie 6] niet de bestemming "Natuur" is toegekend. Het betoog mist in zoverre feitelijke grondslag.

De aan het perceel [locatie 7] in het ontwerpplan toegekende natuurbestemming is in het vastgestelde plan gewijzigd in een agrarische bestemming. Omdat aan het perceel [locatie 6] geen natuurbestemming maar een agrarische bestemming is toegekend, faalt het betoog dat de raad ten opzichte van het perceel [locatie 7] op dit punt in strijd met het gelijkheidsbeginsel heeft gehandeld reeds hierom.

33.5. De Afdeling stelt vast dat de gronden van het perceel [locatie 6] in de Verordening 2012 gedeeltelijk zijn aangewezen als zoekgebied voor een ecologische verbindingszone, hetgeen de raad bij de vaststelling van het plan terecht in acht heeft genomen. Om te voldoen aan de bijbehorende algemene regels heeft de raad aan deze gronden de aanduiding "wro-zone - ecologische verbindingszone" toegekend, waarvoor in de planregels in artikel 5, lid 5.7, onder 5.7.1, aanhef en onder a, het vereiste van een omgevingsvergunning voor het aanbrengen van oppervlakteverhardingen of verharde oppervlakten van meer dan 100 m² is opgenomen. De Afdeling acht dit niet onredelijk. Daarbij is van belang dat het plan niet in de weg staat aan het bestaande gebruik van de gronden voor agrarische doeleinden, nu aan het perceel tevens de

bestemming "Agrarisch met waarden - Landschappelijke-, cultuurhistorische, en/of abiotische waarden" is toegekend, en werken en werkzaamheden binnen het bouwvlak en betreffende het normale onderhoud en/of normale exploitatie van de gronden zijn uitgezonderd van de omgevingsvergunningplicht als bedoeld in artikel 5, lid 5.7, onder 5.7.1, van de planregels. Het betoog faalt.

34. [appellant sub 36] betoogt dat de raad het plandeel met de dubbelbestemming "Waarde - Wijstgebieden" aan de [locatie 6] ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voert zij aan dat het perceel niet op de zogenoemde Peelrandbreuklijn ligt, zodat dit geen zogenoemd wijstgebied is. De raad verwijst ter motivering naar een provinciale kaart, maar die heeft niet met het ontwerpplan ter inzage gelegen.

34.1. De raad stelt zich op het standpunt dat het invloedsgebied van de Peelrandbreuk verder strekt dan alleen de gronden direct grenzend aan de Peelrandbreuk. De in het vorige plan aangewezen wijstgronden waren aangeduid als "geologisch/geomorfologisch waardevol" en zijn in het voorliggende plan vertaald in de aanduiding "Waarde - Wijstgebieden". De begrenzing hiervan is in overeenstemming met de provinciale kaart. Dit provinciale beleid heeft de raad in zoverre tot het zijne gemaakt.

34.2. Aan een gedeelte van het perceel [locatie 6] is de dubbelbestemming "Waarde - Wijstgebieden" toegekend.

Ingevolge artikel 1, lid 1.99, van de planregels wordt onder wijstgebied verstaan: gebied waarin het grondwater als gevolg van een slecht doorlatende kleilaag langs een breukzone in een opwaartse beweging aan de oppervlakte komt.

Ingevolge artikel 23, lid 23.1, zijn de voor "Waarde - Wijstgebieden" aangewezen gronden, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming, mede bestemd voor het behoud en herstel van de wijstgronden, zijnde een besloten landschapsbeeld door de aanwezigheid van bosjes, elzensingels en knotwilgen met de aanwezigheid van kleine slootjes in de singels.

Ingevolge lid 23.2, onder 23.2.1, mag op de voor "Waarde - Wijstgebieden" aangewezen gronden, met uitzondering van de bouwvlakken, niet worden gebouwd.

Ingevolge lid 23.3, onder 23.3.1, is het verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen gebouwen zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. het aanbrengen van verhardingen en/of verharde oppervlakten anders dan een bouwwerk.

Ingevolge het bepaalde onder 23.3.2 is het onder 23.3.1 vervatte verbod niet van toepassing op werken en werkzaamheden:

a. die het normale onderhoud en/of de normale exploitatie betreffen;

b. die reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit plan.

Ingevolge het bepaalde onder 23.3.3 kan een onder 23.3.1 genoemde vergunning slechts worden verleend indien de werken en/of werkzaamheden dan wel de daarvan (direct of indirect) te verwachten gevolgen niet in strijd zijn met het plan.

Ingevolge artikel 30, lid 30.2, geldt waar een enkelbestemming samenvalt met een dubbelbestemming primair het bepaalde ten aanzien van de dubbelbestemming.

34.3. Blijkens de plantoelichting valt het grondwatersysteem door de aanwezigheid van de Peelrandbreuk in twee delen uiteen. Op het relatief hooggelegen deel Peelhorst komen op geringe diepte slecht doorlatende lagen voor, waardoor het water langs de randen van de Peelhorst afstroomt. Door een slecht doorlatende kleilaag langs de Peelrandbreuklijn wordt het grondwater van de Peelhorst opgestuwd. De gronden met dit

verschijnsel zijn op de structuurvisiekaart bij het "Provinciaal Waterplan Noord-Brabant 2010-2015" (hierna: Provinciaal Waterplan) opgenomen en aangewezen als "projectgebieden wijst". Een gedeelte van de gronden van [appellant sub 36] waaraan de medebestemming "Waarde - Wijstgebieden" is toegekend, behoren tot dit als "projectgebieden wijst" aangewezen gebied, waaraan de raad in redelijkheid belang heeft mogen toekennen. Dat de gronden van [appellant sub 36] niet op de Peelrandbreuk liggen, leidt gelet op het voorgaande niet tot het oordeel dat deze gronden niet als wijstgebied kunnen worden aangemerkt. Ter bescherming van de wijstgebieden heeft de raad een bouwverbod, met uitzondering van de bouwvlakken, en een omgevingsvergunningstelsel voor het aanbrengen van verhardingen en/of verharde oppervlakten, anders dan een bouwwerk, in het plan opgenomen. De Afdeling acht dit niet onredelijk.

Voor zover [appellant sub 36] zich op het standpunt stelt dat het Provinciaal Waterplan en de daarbij behorende structuurvisiekaart ten onrechte niet met het ontwerpplan ter inzage zijn gelegd - wat daar ook van zij -, wordt overwogen dat dit openbare stukken zijn die niet in het kader van deze procedure zijn opgesteld. Deze stukken hoefde de raad daarom niet op de voet van artikel 3:11, eerste lid, van de Awb met het ontwerpplan ter inzage te leggen.

Het betoog faalt.

35. [appellant sub 36] heeft zich in het beroepschrift voor het overige beperkt tot het verwijzen naar de inhoud van de zienswijze. In de overwegingen van het bestreden besluit is ingegaan op deze zienswijze. [appellant sub 36] heeft in het beroepschrift, noch ter zitting redenen aangevoerd waarom de weerlegging van de desbetreffende zienswijze in het bestreden besluit onjuist zou zijn.

36. Het beroep van [appellant sub 36] is ongegrond.

37. Voor een proceskostenveroordeling bestaat ten aanzien van dit beroep geen aanleiding.

Het beroep van [appellant sub 6]

38. [appellant sub 6] betoogt dat de raad het plandeel met de bestemming "Agrarisch" en de aanduiding "recreatiewoning" op het perceel [locatie 8] te Loosbroek ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voert hij aan dat het gebruik van de woning voor permanente bewoning op het perceel sinds 1993 en voor de inwerkingtreding van het vorige bestemmingsplan "Buitengebied" van 1998 was aangevangen, zodat dit gebruik onder het overgangsrecht van dat plan viel, hetgeen het college van burgemeester en wethouders bij brief van 10 december 1998 eveneens heeft erkend. In de brief van 14 juli 2011 staat bovendien dat het gebruik van de woning voor permanente bewoning mag worden voortgezet. Omdat het gebruik wederom ten onrechte onder het overgangsrecht is gebracht, had een woonbestemming moeten worden toegekend.

38.1. De raad stelt zich op het standpunt dat in de brief van 14 juli 2011 is gewezen op de mogelijkheid van persoonsgebonden overgangsrecht voor permanente bewoning van de recreatiewoning. Om deze reden is artikel 3, lid 3.6, onder 3.6.1, sub g, van de planregels opgenomen.

38.2. Het perceel [locatie 8] heeft de bestemming "Agrarisch" en de aanduidingen "recreatiewoning" en "bouwvlak".

Ingevolge artikel 3, lid 3.1, aanhef en onder e, van de planregels zijn de voor "Agrarisch" aangewezen gronden bestemd voor recreatieve functies (functietype 'recreatie') ter plaatse aangeduid zoals opgenomen in de in bijlage 1 opgenomen Lijst van functieaanduidingen Agrarisch en overeenkomstig de omschreven aard/functie van de bebouwing in de 'Tabel functietype 'Recreatie'.

In bijlage 1 is bij de 'Tabel functietype 'Recreatie' en de aanduiding "recreatiewoning" een recreatiewoning opgenomen.

Ingevolge lid 3.5, onder 3.5.3, aanhef en sub e, wordt tot een met de bestemming strijdig gebruik gerekend het gebruik van de gronden en opstallen anders dan het toegestane gebruik op grond van het bepaalde in lid 3.1, waaronder in ieder geval wordt verstaan het gebruik van recreatiewoningen ten behoeve van permanente bewoning.

Ingevolge lid 3.6, onder 3.6.1, aanhef en sub g, kan bij een omgevingsvergunning worden afgeweken van het bepaalde onder 3.5.3, aanhef en sub e, en toestaan dat de recreatiewoning wordt gebruikt voor permanente bewoning, mits de permanente bewoning reeds bestond op 31 oktober 2002, onder de voorwaarde dat de permanente bewoning dient te eindigen bij vertrek van de ten tijde van de inwerkingtreding van dit bestemmingsplan aanwezige bewoner.

Ingevolge artikel 31, lid 31.4, mag het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van de inwerkingtreding van het plan en hiermee in strijd is, worden voortgezet naar die aard en omvang, behoudens voor zover uit de Vogel- en Habitatrichtlijnen (richtlijn 79/409/EEG van 2 april 1979 en richtlijn 92/43/EEG van 21 mei 1992) beperkingen voortvloeien ten aanzien van ten tijde van de inwerkingtreding van dit plan bestaand gebruik.

Ingevolge lid 31.7 is het bepaalde in lid 31.4 niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

38.3. Ingevolge artikel 25, tweede lid, van de planvoorschriften van het vorige bestemmingsplan "Buitengebied" van 1998 geldt het in artikel 26a en 26b bepaalde met betrekking tot ander gebruik van de gronden dan bouwen en het gebruik van opstallen niet voor zover het van de bestemming afwijkende gebruik reeds plaatsvond voor de datum waarop het plan onherroepelijk rechtskracht heeft verkregen.

Ingevolge artikel 26a, eerste lid, is het verboden de in dit plan opgenomen gronden en bouwwerken te gebruiken op een wijze of tot een doel strijdig met de aan de grond gegeven bestemming, zoals die nader is aangegeven in de doeleinden.

38.4. In de brief van het college van burgemeester en wethouders van 10 december 1998 staat dat het gebruik van de recreatiewoning op het perceel [locatie 8] voor permanente bewoning reeds onder de bescherming van het overgangsrecht van het bestemmingsplan "Buitengebied" van 1998 viel. De Afdeling stelt vast dat het gebruik voor permanente bewoning wederom onder het overgangsrecht van het voorliggende plan is gebracht.

Voor het opnieuw onder het overgangsrecht brengen van gebruik is in een geval als dit vereist dat de gerechtvaardigde verwachting bestaat dat het bestaande gebruik binnen de planperiode zal worden beëindigd, hetgeen niet aannemelijk is gemaakt. Gelet hierop stond het de raad niet vrij het gebruik opnieuw onder het overgangsrecht te brengen. De raad heeft ter zitting toegelicht dat hij alsnog zal bezien of de permanente bewoning van de recreatiewoning als zodanig kan worden bestemd. Nu de raad in het kader van de vaststelling van het plan niet stil heeft gestaan bij de vraag of de permanente bewoning van de recreatiewoning als zodanig had kunnen worden bestemd door middel van het toekennen van een woonbestemming, dan wel of voor het gebruik voor permanente bewoning niet een uitsterfregeling in het plan had kunnen worden opgenomen, is het besluit in zoverre onzorgvuldig tot stand gekomen en in strijd met het beginsel van de rechtszekerheid. Voor zover de raad wijst op de in artikel 3, lid 3.6, onder 3.6.1, aanhef en sub g, van de planregels opgenomen afwijkingsbevoegdheid voor het toestaan van permanente bewoning van recreatiewoningen, kan dit aan het voorgaande niet afdoen, omdat de daaraan te ontleen rechten minder ver reiken dan die welke ontleend kunnen worden aan een positieve bestemming of een uitsterfregeling bij recht.

Het betoog slaagt.

38.5. In hetgeen [appellant sub 6] heeft aangevoerd, ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het

bestreden besluit, voor zover dat ziet op de vaststelling van het plandeel met de bestemming "Agrarisch" en de aanduiding "recreatiewoning" op het perceel [locatie 8] te Loosbroek, is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb en het rechtszekerheidsbeginsel. Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

38.6. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde en vijfde lid, van de Awb, zoals deze bepalingen luiden ten tijde van belang, de raad op te dragen om voor het vernietigde planonderdeel met inachtneming van deze uitspraak een nieuw plan vast te stellen en zal daartoe een termijn stellen. Het door de raad te nemen nieuwe besluit behoeft niet overeenkomstig afdeling 3.4 van de Awb te worden voorbereid.

39. De raad dient ten aanzien van dit beroep op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Het beroep van [appellant sub 47]

40. Over het betoog van de raad dat het beroep van [appellant sub 47], voor zover gericht tegen de aanduiding "agrarisch bedrijf" voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch" op het perceel [locatie 9]-[locatie 10] te Nistelrode, voor zover niet is uitgesloten dat één agrarisch bedrijf is toegestaan, niet-ontvankelijk is omdat hij dit niet in de zienswijze heeft aangevoerd, wordt als volgt overwogen. Binnen de door de wet en de goede procesorde begrensde mogelijkheden staat er geen rechtsregel aan in de weg dat bij de beoordeling van het beroep gronden worden betrokken die na het nemen van het bestreden besluit zijn aangevoerd en niet als zodanig in de uniforme openbare voorbereidingsprocedure met betrekking tot het desbetreffende besluitonderdeel naar voren zijn gebracht. [appellant sub 47] heeft in de zienswijze aangevoerd dat de raad ten onrechte geen medewerking heeft verleend aan het verzoek tot bouwvlakvergroting ten behoeve van zijn intensieve veehouderij, waarover ten tijde van het indienen van de zienswijze nog een ontheffingsprocedure liep bij de provincie. Gelet hierop steunt het beroep van [appellant sub 47], voor zover gericht tegen de aanduiding "agrarisch bedrijf", ter plaatse waarvan geen intensieve veehouderij is toegestaan, op een naar voren gebrachte zienswijze. Het beroep is in zoverre ontvankelijk.

41. [appellant sub 47] betoogt dat de raad de aanduidingen "agrarisch bedrijf" en "bouwvlak" voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch" op het perceel [locatie 9]-[locatie 10] ten onrechte heeft vastgesteld, voor zover niet wordt voorzien in de uitbreiding van een intensieve veehouderij tot een omvang van meer dan 1,5 ha. Daartoe voert hij aan dat hij ter plaatse een intensieve veehouderij exploiteert, nu de koeien jaarrond op stal worden gehouden. Het college van burgemeester en wethouders heeft voorts toegezegd planologische medewerking te zullen verlenen aan de voorgenomen uitbreiding. Het college van gedeputeerde staten heeft de ontheffing op grond van artikel 9.6 van de Verordening 2011 ten onrechte geweigerd omdat sprake zou zijn van nieuwvestiging van een agrarisch bedrijf. Daarnaast is het gemeentelijk landbouwbeleid zoals verwoord in de plantoelichting in strijd met de Verordening 2012 en het reconstructieplan Maas en Meijerij. [appellant sub 47] betoogt voorts dat de raad de aanduiding "agrarisch bedrijf" ten onrechte heeft vastgesteld, voor zover niet is uitgesloten dat meer dan één agrarisch bedrijf op het perceel [locatie 9]-[locatie 10] is toegestaan.

41.1. De raad stelt zich onder verwijzing naar de Verordening 2012 en de Handreiking Verordening Ruimte en Grondgebonden Melkrundveehouderij op het standpunt dat ter plaatse een grondgebonden agrarisch bedrijf wordt geëxploiteerd. Voorts staat het plan niet in de weg aan de beoogde uitbreiding van de melkrundveehouderij met 200 melkkoeien. De raad stelt zich verder op het standpunt dat per bouwvlak slechts één agrarisch bedrijf is toegestaan.

41.2. Het perceel [locatie 9]-[locatie 10] heeft de bestemming "Agrarisch". Voor het perceel is één gezamenlijk bouwvlak op de verbeelding opgenomen met onder meer de aanduiding "agrarisch bedrijf".

Ingevolge artikel 1, lid 1.7, van de planregels wordt in de planregels onder agrarisch bedrijf verstaan: een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen (houtteelt daaronder begrepen) en/of het houden van dieren, met inbegrip van andere activiteiten van ondergeschikte betekenis. Met dien verstande dat een gebruiksgerichte paardenhouderij (manege) niet als agrarisch bedrijf wordt aangemerkt.

Ingevolge lid 1.40 wordt onder een grondgebonden agrarisch bedrijf verstaan: een agrarisch bedrijf met een bedrijfsvoering die geheel of in overwegende mate niet in gebouwen plaatsvindt.

Ingevolge lid 1.47 wordt onder intensief veehouderijbedrijf verstaan: agrarisch bedrijf met een bedrijfsvoering die geheel of in overwegende mate in gebouwen plaatsvindt en gericht is op het houden van dieren, zoals rundveemesterij, varkens-, vleeskalver-, pluimvee-, pelsdier-, geiten-, of schapenhouderij of een combinatie van deze bedrijfstvormen, almede naar de aard daarmee gelijk te stellen bedrijfstvormen, met uitzondering van grondgebonden (melk)rundveehouderij.

Ingevolge artikel 3, lid 3.1, aanhef en onder b, zijn de voor "Agrarisch" aangewezen gronden bestemd voor de uitoefening van het agrarisch bedrijf, meer in het bijzonder:

1. een intensief veehouderijbedrijf, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "intensieve veehouderij" (functietype 'agrarisch bedrijf');
2. een grondgebonden agrarisch bedrijf, ter plaatse van de aanduiding "agrarisch bedrijf", en tevens ter plaatse van de aanduiding "intensieve veehouderij" (functietype 'agrarisch bedrijf') en ter plaatse van de aanduiding "bomenteelt" (functietype 'agrarisch bedrijf');

(...).

Ingevolge lid 3.2, onder 3.2.2, aanhef en sub f, geldt voor bouwwerken ten dienste van een agrarisch bedrijf (functietype 'agrarisch bedrijf') dat er uitsluitend mag worden gebouwd ten behoeve van een doelmatig, reëel agrarisch bedrijf waarbij geldt dat overtollige of leegstaande bebouwing en reeds verstrekte vergunningen worden betrokken bij de beoordeling van de doelmatigheid en de noodzaak van de bebouwing.

41.3. Wat betreft het betoog dat ten onrechte niet is voorzien in de uitbreiding van het bouwvlak tot 2,5 ha ten behoeve van een intensieve veehouderij is van belang dat het college van gedeputeerde staten bij besluit van 20 december 2011, aldus voor de vaststelling van het plan, heeft geweigerd voor het perceel [locatie 9]-[locatie 10] ontheffing te verlenen van het in artikel 9.3, eerste lid, aanhef en onder d, van de Verordening 2011 vervatte verbod op uitbreiding van een bouwblok tot meer dan 1,5 ha ten behoeve van een intensieve veehouderij. Bij uitspraak van de Afdeling van 22 januari 2014, in zaak nr. 201211119/1/R3, is het beroep van [belanghebbende A] hiertegen ongegrond verklaard. Zonder de vereiste ontheffing kon de raad niet voorzien in de door [appellant sub 47] gewenste uitbreiding van het bouwvlak tot 2,5 ha ten behoeve van een intensieve veehouderij zonder in strijd te handelen met provinciale algemene regels. Het betoog faalt.

Gelet op het voorgaande behoeft het aangevoerde over het landbouwbeleid en het reconstructieplan Maas en Meijerij geen bespreking.

41.4. Het bedrijf viel in de bestaande vorm ten tijde van de vaststelling van het plan onder de werking van het Blm. In het deskundigenbericht staat dat [appellant sub 47] in 2009 zijn veebezetting heeft beëindigd en een nieuwe veestapel aan het opbouwen is. Niet in geschil is dat op de landbouwgronden met een omvang van ongeveer 23 ha in de directe omgeving van de huiskavel van [appellant sub 47] prei wordt geteeld. Voorts worden in de stallen ongeveer 45 stuks jongvee gehouden. Gelet hierop heeft de raad in de bedrijfssituatie ten tijde van de planvaststelling in redelijkheid geen aanleiding behoeven te zien de aanduiding "intensieve veehouderij" toe te kennen.

De raad heeft ter zitting toegelicht dat alle melkrundveehouderijen in het plangebied als grondgebonden zijn aangemerkt. De definities van een grondgebonden agrarisch bedrijf en een intensief veehouderijbedrijf in het plan sluiten aan bij de definities daarvan in de Verordening 2012. In de toelichting bij de Verordening 2012 staat over de definitie van intensieve veehouderijen dat grondgebonden melkrundveehouderijen, die daarvan zijn uitgezonderd, in ieder geval melkrundveehouderijen zijn die op de huiskavel en in de directe omgeving voldoende areaal grond ter beschikking hebben voor ruwvoederproductie en weidegang. De raad heeft zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat de melkrundveehouderij van [appellant sub 47] in de toekomstige bedrijfssituatie, waarin hij ongeveer 200 melkkoeien zal houden die jaarrond op stal zullen staan, niet als intensieve veehouderij dient te worden aangemerkt. Daarbij is van belang dat hoewel de bedrijfsvoering feitelijk voor een groot deel in gebouwen zal plaatsvinden, wel voldoende gronden bij het bedrijf aanwezig zijn voor ruwvoederproductie en weidegang, zodat het plan niet aan deze uitbreiding in de weg staat.

Het betoog faalt.

41.5. Wat betreft het betoog dat in het plan niet is uitgesloten dat ter plaatse van de aanduiding "agrarisch bedrijf" binnen de bestemming "Agrarisch" meerdere agrarische bedrijven zijn toegestaan, wordt overwogen dat artikel 3, lid 3.1, aanhef en onder b, sub 2, van de planregels ter plaatse een agrarisch bedrijf toestaat, zijnde een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen (houtteelt daaronder begrepen) en/of het houden van dieren, met inbegrip van andere activiteiten van ondergeschikte betekenis. Gelet hierop is het exploiteren van meer dan één agrarisch bedrijf op het perceel niet toegestaan. Het betoog faalt.

42. [appellant sub 47] betoogt dat binnen het bouwvlak voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch" op het perceel [locatie 9]-[locatie 10] ten onrechte geen agrarisch kinderdagverblijf is toegestaan. Daartoe voert hij aan dat een agrarisch kinderdagverblijf geen milieugevoelig object is, omliggende agrarische bedrijven op zodanige afstand liggen dat niet voor beperkingen behoeft te worden gevreesd en hij hiervoor inmiddels een van rechtswege verleende omgevingsvergunning heeft verkregen.

42.1. De raad stelt zich op het standpunt dat de vestiging van een agrarisch kinderdagverblijf voor maximaal 36 kinderen kan worden opgevat als het toevoegen van een gevoelig object aan het buitengebied, hetgeen niet wenselijk is. Voor de vaststelling van het plan is voorts niet gebleken van een concreet plan tot oprichting van een kinderdagverblijf.

42.2. Ingevolge artikel 1 van de Wet geurhinder en veehouderij (hierna: Wgv) wordt als een geurgevoelig object aangemerkt een gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of op een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt.

42.3. In het stelsel van de Wro is een bestemmingsplan het ruimtelijke instrument waarin de wenselijke toekomstige ontwikkeling van een gebied wordt neergelegd. De raad dient bij de vaststelling van een bestemmingsplan rekening te houden met een particulier initiatief betreffende ruimtelijke ontwikkelingen, voor zover dat initiatief voldoende concreet is, tijdig kenbaar is gemaakt en ten tijde van de vaststelling van het plan op basis van de op dat moment bekende gegevens de ruimtelijke aanvaardbaarheid daarvan kan worden beoordeeld.

Anders dan [appellant sub 47] betoogt, kan een kinderdagverblijf, gezien het verblijf van kinderen op het terrein, worden aangemerkt als een geurgevoelig object als bedoeld in de Wgv. De Afdeling acht het standpunt van de raad dat de toevoeging van geurgevoelige objecten in het buitengebied niet is toegestaan, omdat dit kan leiden tot belemmeringen in de bedrijfsvoering van omliggende agrarische bedrijven, niet onredelijk. Voorts heeft [appellant sub 47] eerst op 25 januari 2013, aldus na de vaststelling van het plan, een aanvraag ingediend voor de oprichting van het agrarisch kinderdagverblijf. Omdat niet is gebleken dat

[appellant sub 21] ten tijde van de vaststelling van het plan reeds een zodanig concreet plan voor de oprichting van het agrarisch kinderdagverblijf bij de gemeente had ingediend, waarmee bij de vaststelling van het plan rekening had kunnen worden gehouden, ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat het plan ten onrechte niet voorziet in het agrarisch kinderdagverblijf.

Het betoog faalt.

43. [appellant sub 47] heeft zich in het beroepschrift voor het overige beperkt tot het verwijzen naar de inhoud van de zienswijze. In de overwegingen van het bestreden besluit is ingegaan op deze zienswijze. [appellant sub 47] heeft in het beroepschrift, noch ter zitting redenen aangevoerd waarom de weerlegging van de desbetreffende zienswijze in het bestreden besluit onjuist zou zijn.

44. Het beroep van [appellant sub 47] is ongegrond.

45. Voor een proceskostenveroordeling bestaat ten aanzien van dit beroep geen aanleiding.

Het beroep van [appellant sub 41]

46. [appellant sub 41], die op het perceel [locatie 10] een paardenhouderij exploiteert, richt zich in beroep tegen de aanduiding "agrarisch bedrijf" voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch" op het perceel [locatie 9]-[locatie 10] te Nistelrode, voor zover slechts één agrarisch bedrijf is toegestaan. Volgens hem was het voor de raad duidelijk dat ter plaatse twee agrarische bedrijven zijn gevestigd en onder verwijzing naar de uitspraak van de Afdeling van 3 oktober 2012, in zaak nr. 201201850/1/R4, voert [appellant sub 41] aan dat hij in zijn beroep ontvankelijk is.

46.1. Ingevolge artikel 8.2, eerste lid, van de Wro, zoals dit luidde ten tijde van belang, in samenhang gelezen met artikel 6:13 van de Awb, kan door een belanghebbende slechts beroep worden ingesteld tegen het besluit tot vaststelling van een bestemmingsplan, voor zover dit beroep de vaststelling van plandelen, regels of aanduidingen betreft die de belanghebbende in een tegen het ontwerpplan naar voren gebrachte zienswijze heeft bestreden. Dit is slechts anders indien een belanghebbende redelijkerwijs niet kan worden verweten dat hij ter zake geen zienswijze naar voren heeft gebracht. Deze omstandigheid doet zich niet voor.

De zienswijze van [appellant sub 41] richt zich tegen de omvang van het bouwvlak dat voor het perceel [locatie 9]-[locatie 10] is opgenomen en niet tegen de aanduiding "agrarisch bedrijf" en de daarbij behorende planregel dat ter plaatse een grondgebonden agrarisch bedrijf is toegestaan. Dat het volgens [appellant sub 41] voor de raad duidelijk was dat ter plaatse twee agrarische bedrijven aanwezig zijn - wat daar ook van zij - is geen reden om daarover geen zienswijze in te dienen. De verwijzing naar de genoemde uitspraak maakt dit niet anders, nu in dat geval sprake was van een wel tegen het betreffende besluitonderdeel ingediende zienswijze. De aanduiding "agrarisch bedrijf" en de daarbij behorende planregel dat ter plaatse een grondgebonden agrarisch bedrijf is toegestaan zijn bij de vaststelling van het plan niet gewijzigd.

Het beroep van [appellant sub 41] is in zoverre niet-ontvankelijk.

47. [appellant sub 41] betoogt dat de raad de aanduiding "bouwvlak" voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch" op het perceel [locatie 9]-[locatie 10] ten onrechte heeft toekend, voor zover een gedeelte van de bestaande legale bebouwing niet in het bouwvlak is opgenomen.

47.1. In de Nota van Zienswijzen, die deel uitmaakt van het vaststellingsbesluit, heeft de raad bij de beantwoording van de zienswijze van [appellant sub 41] te kennen gegeven dat in overeenstemming met zijn verzoek het bouwvlak zou worden vergroot ten behoeve van de bestaande legale bebouwing en dat het ontwerpplan in zoverre zou worden aangepast. Ter zitting heeft de raad erkend dat deze wijziging niet is verwerkt in de vastgestelde verbeelding. Het betoog slaagt.

48. In hetgeen [appellant sub 41] heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit en het plan in onderlinge samenhang bezien is vastgesteld in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel, voor zover het betreft het plandeel met de bestemming "Agrarisch" op het perceel [locatie 9]-[locatie 10] te Nistelrode, voor zover niet alle bestaande legale bebouwing binnen het bouwvlak is opgenomen. Het beroep is, voor zover ontvankelijk, gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

48.1. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde en vijfde lid, van de Awb, zoals deze bepalingen luiden ten tijde van belang, de raad op te dragen om voor het vernietigde planonderdeel met inachtneming van deze uitspraak een nieuw plan vast te stellen en zal daartoe een termijn stellen. Het door de raad te nemen nieuwe besluit behoeft niet overeenkomstig afdeling 3.4 van de Awb te worden voorbereid.

49. Van proceskosten die ten aanzien van dit beroep voor vergoeding in aanmerking komen is niet gebleken.

Het beroep van [appellant sub 9] en anderen ([manege])

50. [appellant sub 9] en anderen kunnen zich niet verenigen met de bestemming "Agrarisch" en de omvang van het bouwvlak ter plaatse van het perceel [locatie 11] te Vorstenbosch. Zij betogen dat het plandeel ten onrechte niet voorziet in een bestemming die het mogelijk maakt om een manege die is gevestigd op het perceel [locatie 12] te verplaatsen naar het perceel [locatie 11]. Het standpunt van de raad dat het voornemen tot verplaatsing onvoldoende concreet is om in het plan op te nemen achten [appellant sub 9] en anderen onjuist. Zij voeren aan dat het plan door gemeenteambtenaren is besproken in een ambtelijk overleg met ambtenaren van de provincie Noord-Brabant en dat een ruimtelijke onderbouwing met een aantal onderzoeksrapporten en een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor milieu is ingediend. [appellant sub 9] en anderen voeren verder aan dat het perceel momenteel niet in gebruik is voor een agrarisch bedrijf, maar in afwachting van de verplaatsing van de manege wordt gebruikt voor burgerbewoning. De agrarische bestemming zal volgens hen niet worden gerealiseerd.

50.1. De raad stelt zich op het standpunt dat het voornemen van [appellant sub 9] en anderen om de manege te verplaatsen onvoldoende concreet is om in het plan op te kunnen nemen.

50.2. Aan het perceel [locatie 11] zijn de bestemming "Agrarisch" en de aanduiding "bouwvlak" en "agrarisch bedrijf" toegekend.

Ingevolge artikel 1, onder 1.7, wordt onder agrarisch bedrijf verstaan een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen (houtteelt daaronder begrepen) en/of het houden van dieren, met inbegrip van andere activiteiten van ondergeschikte betekenis. Met dien verstande dat een gebruiksgerichte paardenhouderij (manege) niet als agrarisch bedrijf wordt aangemerkt.

Ingevolge artikel 3, lid 3.1, zijn de voor "Agrarisch" aangewezen gronden bestemd voor:

a. agrarisch grondgebruik;

b. de uitoefening van het agrarisch bedrijf, meer in het bijzonder:

(...);

2. een grondgebonden agrarisch bedrijf, ter plaatse van de aanduiding "agrarisch bedrijf" (...).

50.3. Gezien de bestemming "Agrarisch" en de daarbij behorende planregels is een manege niet toegestaan op het perceel [locatie 11].

50.4. In het stelsel van de Wro is een bestemmingsplan het ruimtelijke instrument waarin de wenselijke toekomstige ontwikkeling van een gebied wordt neergelegd. De raad dient bij de vaststelling van een bestemmingsplan rekening te houden met een particulier initiatief betreffende ruimtelijke ontwikkelingen, voor zover dat initiatief voldoende concreet is, tijdig kenbaar is gemaakt en ten tijde van de vaststelling van het plan op basis van de op dat moment bekende gegevens de ruimtelijke aanvaardbaarheid daarvan kan worden beoordeeld.

50.5. [appellant sub 9] heeft een ruimtelijke onderbouwing, getiteld "Gemeente Bernheze, Ruimtelijke onderbouwing, Hippisch expertise centrum [locatie 11] te Vorstenbosch", bij het gemeentebestuur ingediend, die op 4 mei 2010 bij de gemeente is binnengekomen. Als bijlage bij de ruimtelijke onderbouwing bevindt zich een advies van de Adviescommissie Agrarische Bouwaanvragen, een geuronderzoek en waterberekeningen. In de ruimtelijke onderbouwing is onder meer een situatietekening opgenomen van de gewenste indeling van het perceel met nieuwe bebouwing. Ook heeft [appellant sub 9] een aanvraag voor een vergunning op grond van de Wet milieubeheer, gedateerd op 13 januari 2010, bij het gemeentebestuur ingediend. [appellant sub 9] heeft in zijn zienswijze ten aanzien van het voorliggende plan verwezen naar deze stukken. Gelet op deze stukken is de Afdeling van oordeel dat sprake is van een voldoende concreet initiatief betreffende een ruimtelijke ontwikkeling dat de raad bij de vaststelling van het plan had kunnen en moeten betrekken. De raad heeft zich derhalve niet in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat het plan van [appellant sub 9] en anderen onvoldoende concreet is om in het voorliggende plan op te kunnen nemen. Het betoog slaagt.

51. In hetgeen [appellant sub 9] en anderen hebben aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit voor zover dat ziet op de vaststelling van het plandeel met de bestemming "Agrarisch" ter plaatse van het perceel [locatie 11] te Vorstenbosch is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb. Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

52. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde lid en vijfde lid, van de Awb, zoals deze bepalingen luiden ten tijde van belang, de raad op te dragen om voor het vernietigde plandeel met inachtneming van deze uitspraak een nieuw plan vast te stellen en zal daartoe een termijn stellen. Het door de raad te nemen nieuwe besluit behoeft overeenkomstig afdeling 3.4 van de Awb te worden voorbereid.

53. De raad dient op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Het beroep van [appellant sub 7] en anderen

Ingetrokken beroepsgrond

54. [appellant sub 7] en anderen hebben ter zitting hun beroepsgrond over de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2008 (hierna: SVBP 2008) ingetrokken.

Tijdelijke huisvesting van seizoenarbeiders

55. [appellant sub 7] en anderen betogen dat de raad artikel 3, lid 3.6, onder 3.6.1, sub e, en artikel 5, lid 5.6, onder 5.6.1, sub e, van de planregels ten onrechte heeft vastgesteld, voor zover tijdelijke huisvesting van seizoenarbeiders alleen in bestaande bedrijfsgebouwen op de percelen [locatie 13] en [locatie 14] te Heeswijk-Dinther is toegestaan. Daartoe voeren zij aan dat dit onveilige situaties in de hand werkt, omdat bestaande panden niet altijd geschikt zijn voor huisvesting. Voorts is onduidelijk of de verscheidene bedrijfslocaties van [appellant sub 7] en anderen voor de toepassing van deze planregels als één bedrijf worden opgevat.

55.1. Het perceel [locatie 13] heeft de bestemming "Agrarisch" en een bouwvlak. Het perceel [locatie 14] heeft de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschappelijke-, cultuurhistorische, en/of abiotische waarden" en een bouwvlak.

Ingevolge artikel 1, lid 1.87, van de planregels wordt onder tijdelijke huisvesting seizoenarbeiders verstaan: het huisvesten van werknemers, die in een periode van grote arbeidsbehoefte gedurende enkele maanden, met een maximum van 8 maanden per jaar, op een agrarisch bedrijf werkzaam zijn om naar de aard kortdurend werk te verrichten.

Ingevolge artikel 3, lid 3.5, onder 3.5.3, aanhef en sub c, wordt tot een met de bestemming "Agrarisch" strijdig gebruik gerekend het gebruik van de gronden en opstallen anders dan het toegestane gebruik op grond van het bepaalde in lid 3.1, waaronder in ieder geval wordt verstaan het gebruik van de gebouwen voor de huisvesting van seizoenarbeiders.

Ingevolge lid 3.6, onder 3.6.1, aanhef en sub e, kan bij een omgevingsvergunning worden afgeweken van het bepaalde in 3.5.3, sub c ten behoeve van tijdelijke huisvesting van seizoenarbeiders, onder de voorwaarden dat:

(...);

2. de huisvesting plaatsvindt in de bedrijfswoning van dat bedrijf, of in (een gedeelte van) een bestaand, aangepast bedrijfsgebouw van dat bedrijf;

3. de huisvesting uitsluitend medewerkers betreft, die alleen binnen het bedrijf waar ze gehuisvest zijn, werkzaamheden verrichten;

(...).

Een gelijkkluidende bepaling is opgenomen in artikel 5, lid 5.5, onder 5.5.3, aanhef en sub c, en lid 5.6, onder 5.6.1, aanhef en sub e, van de planregels voor gronden met de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschappelijke-, cultuurhistorische, en/of abiotische waarden".

55.2. Op de percelen [locatie 13] en [locatie 14] is tijdelijke huisvesting van seizoenarbeiders bij afwijkingsbevoegdheid onder voorwaarden mogelijk. Zo is de voorwaarde opgenomen dat huisvesting van seizoenarbeiders uitsluitend mag plaatsvinden in de bedrijfswoning van dat bedrijf, of in (een gedeelte van) een bestaand, aangepast bedrijfsgebouw van dat bedrijf, waarmee de raad heeft willen voorkomen dat nieuwe bebouwing ten behoeve van de tijdelijke huisvesting van seizoenarbeiders in het buitengebied wordt gebouwd. De Afdeling acht deze voorwaarde met het oog op zuinig ruimtegebruik en gelet op de tijdelijke aard van de huisvesting niet onredelijk. Daarbij is tevens van belang dat het vorige bestemmingsplan geen regeling bood voor de huisvesting van seizoenarbeiders. Dat bestaande panden niet altijd geschikt zijn voor huisvesting laat onverlet dat de raad uit oogpunt van een goede ruimtelijke ordening het toevoegen van nieuwe woningen in het buitengebied onwenselijk heeft kunnen achten.

De raad heeft de tijdelijke huisvestingsmogelijkheden van seizoenarbeiders ten behoeve van een agrarisch bedrijf in het buitengebied voorts mogelijk willen maken onder de voorwaarde dat de huisvesting uitsluitend seizoenarbeiders betreft, die werkzaam zijn in het bedrijf waar ze ook gehuisvest zijn. Hiermee wordt voorkomen dat huisvesting wordt geboden aan seizoenarbeiders die elders werkzaam zijn. [appellant sub 7] en anderen exploiteren op drie locaties in Heeswijk-Dinther onder één holding een tuinbouwbedrijf dat met elkaar samenhangende bedrijfsactiviteiten uitvoert. De raad heeft voor de toepassing van de planregels deze onder één holding opererende bedrijven aangemerkt als één bedrijf, zodat de seizoenarbeiders, die bijvoorbeeld op de locatie [locatie 14] worden gehuisvest, ook op de bedrijfslocatie aan de [locatie 13] werkzaam kunnen zijn. De Afdeling ziet geen aanleiding voor het oordeel dat de voorwaarde dat huisvesting wordt beperkt tot seizoenarbeiders die in het bedrijf zelf werkzaam zijn, onduidelijk is.

Het betoog faalt.

Bedrijfswoningen

56. [appellant sub 7] en anderen betogen dat de raad de aanduiding "aantal bedrijfswoningen = 0" voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch" op het perceel [locatie 13] ten onrechte heeft toegekend. Daartoe voeren zij aan dat in de in 2005 verleende bouwvergunning voor de bouw van een tweede bedrijfswoning op het perceel geen voorschrift over de tijdelijkheid van de in pandige woongeleggenheid van het bedrijfsgebouw is opgenomen. Bovendien wordt voor twee bedrijfswoningen WOZ-belasting betaald.

56.1. De raad stelt zich op het standpunt dat in het verleden een bouwvergunning is verleend voor één bedrijfswoning ter vervanging van de in pandige bedrijfswoning. Deze legale bedrijfswoning is per abuis niet als zodanig bestemd. De bewoning van de in pandige bedrijfswoning betreft een illegale situatie.

56.2. Aan het perceel [locatie 13] is de aanduiding "aantal bedrijfswoningen = 0" toegekend. Ingevolge artikel 3, lid 3.2, onder 3.2.1, aanhef en sub a, van de planregels, gelezen in samenhang met de verbeelding, is ter plaatse geen bedrijfswoning toegestaan.

56.3. In 2005 is met toepassing van artikel 15 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening een bouwvergunning (thans: omgevingsvergunning voor bouwen) verleend voor een bedrijfswoning op het perceel [locatie 13]. In de Nota van Zienswijzen die deel uitmaakt van het vaststellingsbesluit, heeft de raad bij de beantwoording van de zienswijze van [appellant sub 7] en anderen te kennen gegeven dat deze legale bedrijfswoning als zodanig zou moeten worden bestemd en dat het ontwerpplan in zoverre zou worden aangepast. De Afdeling stelt vast dat deze wijziging niet is verwerkt op de vastgestelde verbeelding. Het betoog slaagt.

56.4. De in het verleden voor bewoning in gebruik zijnde ruimte in het bedrijfsgebouw op het perceel [locatie 13] is in het plan evenmin als bedrijfswoning bestemd. Niet in geschil is dat dit gebouw op basis van een daartoe strekkende bouwvergunning als bedrijfsgebouw is gebouwd. Uit het advies van de Adviescommissie Agrarische Bouwaanvragen van 16 oktober 2003 kan worden afgeleid dat de bouw van de bedrijfswoning als hiervoor onder 56.3 bedoeld, is gekoppeld aan de oprichting van een presentatieruimte in de destijds voor bewoning in gebruik zijnde ruimte in het bedrijfsgebouw. [appellant sub 7] en anderen hebben ter zitting verklaard dat deze ruimte niet meer in gebruik is voor woondoeleinden. Reeds hierom heeft de raad geen aanleiding hoeven te zien om bewoning ter plaatse als zodanig toe te staan. Aan de door [appellant sub 7] en anderen genoemde omstandigheid dat hiervoor WOZ-belasting wordt betaald - wat daar verder ook van zij - hebben zij niet het gerechtvaardigd vertrouwen kunnen ontleen dat de raad het gebruik voor woondoeleinden als zodanig in het plan zou bestemmen. Het betoog faalt.

Archeologie

57. [appellant sub 7] en anderen betogen dat de raad de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" voor de percelen [locatie 14], [locatie 13] en Justitiweg, kadastraal bekend gemeente Heeswijk, sectie F, nummers 46, 990 en 1107, ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voeren zij aan dat de raad nader onderzoek had moeten verrichten naar de archeologische waarden van deze gronden, te meer nu door in het verleden gedane bodemingrepen ter plaatse geen archeologische resten meer aanwezig zijn. De dubbelbestemmingen leiden tot onnodige beperkingen.

57.1. Voor een weergave van de artikelen 19 en 20 van de planregels wordt verwezen naar 3.1.

57.2. Gelet op het voorgaande onder 3.3 is nader onderzoek verricht naar de archeologische waarden van de gronden in het plangebied, waarvan het resultaat is vastgelegd in de beleidskaart. Niet in geschil is dat de gronden van [appellant sub 7] en anderen waaraan de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" zijn toegekend, op de beleidskaart zijn aangeduid als een gebied met hoge archeologische waarde en verwachting onderscheidenlijk een gebied met middelhoge archeologische verwachting. Evenmin in geschil is dat binnen de bouwvlakken op de percelen [locatie 14] en [locatie 13], waaraan de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 2" en voor het overige gedeelte de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" is toegekend, bebouwing staat. Gelet op het voorgaande onder

3.4 heeft de raad in zoverre het plan niet met de vereiste zorgvuldigheid vastgesteld. Het betoog slaagt.

57.3. Voor zover de raad de dubbelbestemmingen aan de onbebouwde gronden van voornoemde percelen heeft toegekend, is van belang dat [appellant sub 7] en anderen niet aan de hand van stukken aannemelijk hebben gemaakt dat deze gronden zodanig zijn geroerd dat ter plaatse geen archeologische waarden meer aanwezig zijn. Gelet hierop en op het voorgaande onder 3.5 ziet de Afdeling in het aangevoerde geen aanleiding voor het oordeel dat de raad in zoverre niet in redelijkheid de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" aan deze gronden heeft kunnen toekennen. Het betoog faalt.

57.4. Voor zover wordt aangevoerd dat de dubbelbestemmingen leiden tot onnodige beperkingen, wordt als volgt overwogen.

Met inachtneming van het voorgaande onder 3.4 dienen de artikelen 19 en 20 van de planregels overeenkomstig de erkenning van de raad te worden aangepast, in die zin dat het in lid 19.2, onder 19.2.1 en lid 20.2, onder 20.2.1, van de planregels genoemde rapport niet hoeft te worden opgesteld indien ook anderszins kan worden aangetoond dat redelijkerwijs geen behoudenswaardige archeologische relictten aanwezig zijn ter plaatse van de voorgenomen uitvoering van het bouwwerk. Voorts dient het bepaalde in lid 19.3, onder 19.3.3, sub c, en lid 20.3, onder 20.3.3, sub c, van de planregels te worden aangepast, in die zin dat ook anderszins kan worden aangetoond dat redelijkerwijs geen behoudenswaardige archeologische relictten aanwezig zijn ter plaatse van de voorgenomen uitvoering van werken en/of werkzaamheden.

Het betoog slaagt.

57.5. Behoudens het voorgaande onder 57.4 ziet de Afdeling, gelet op het voorgaande onder 3.5, geen aanleiding voor het oordeel dat de dubbelbestemmingen leiden tot een onevenredige belemmering. Het betoog faalt.

Struweelvogels, ecologische verbindingszone en natuurontwikkelingsgebied

58. [appellant sub 7] en anderen betogen dat de raad het plandeel met de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied struweelvogels" op de percelen aan de Justitieweg, kadastraal bekend gemeente Heeswijk, sectie F, nummers 46, 47, 990 en 1107 ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voeren zij aan dat zij door het daaraan gekoppelde omgevingsvergunningstelsel voor onder meer het aanleggen van drainage, het diepploegen en het gebruik van afdekmaterialen en lage tunnels in de bedrijfsvoering worden belemmerd. Voorts heeft de raad de aanduidingen "wro-zone - ecologische verbindingszone" en "wro-zone - natuurontwikkelingsgebied" ten onrechte aan een gedeelte van voornoemde percelen toegekend, omdat deze gronden voor agrarische doeleinden in gebruik zijn, hetgeen dient te worden gerespecteerd. Zij worden hierdoor ernstig in de bedrijfsvoering belemmerd.

58.1. De raad stelt zich op het standpunt dat de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied struweelvogels" is toegekend ter bescherming van struweelvogels in dit gebied. Dit brengt voor de normale agrarische bedrijfsvoering of werkzaamheden geen belemmeringen met zich. Voor het standpunt van de raad over de aanduiding "wro-zone - ecologische verbindingszone" en "wro-zone - natuurontwikkelingsgebied" wordt verwezen naar 33.1 onderscheidenlijk 10.1.

58.2. Voor een weergave van artikel 4.3 van de Verordening 2012 wordt verwezen naar 33.2.

58.3. De percelen aan de Justitieweg hebben de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied struweelvogels". Aan een gedeelte van de percelen zijn de aanduidingen "wro-zone - ecologische verbindingszone" en "wro-zone - natuurontwikkelingsgebied" toegekend.

Ingevolge artikel 7, lid 7.1, van de planregels zijn de voor "Agrarisch met waarden - Leefgebied struweelvogels" aangewezen gronden bestemd voor:

(...);

e. agrarisch grondgebruik:

(...);

n. de verwezenlijking, het behoud en het beheer van een ecologische verbindingszone ter plaatse van de aanduiding "wro-zone - ecologische verbindingszone";

(...);

p. natuurontwikkeling ter plaatse van de aanduiding "wro-zone - natuurontwikkelingsgebied";

(...).

Ingevolge lid 7.7, onder 7.7.1, is het verboden zonder een omgevingsvergunning de hierin genoemde werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden, waaronder het diepploegen en -woelen, het aanleggen van drainage en het gebruik van afdekmaterialen en lage tunnels, uit te voeren. In het bijzonder is het ter plaatse van de aanduiding "wro-zone - ecologische verbindingszone" verboden zonder een omgevingsvergunning oppervlakteverhardingen of verharde oppervlakten van meer dan 100 m² aan te brengen.

Ingevolge het bepaalde onder 7.7.2 is het in 7.7.1 vervatte verbod niet van toepassing op werken en werkzaamheden die:

a. uitgevoerd worden binnen een op de verbeelding opgenomen bouwvlak;

b. het normale onderhoud en/of de normale exploitatie betreffen;

c. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van inwerkingtreding van dit bestemmingsplan.

Ingevolge het bepaalde onder 7.7.4 is uitvoering van de in 7.7.1 genoemde werken of werkzaamheden in strijd met de bestemming, indien daardoor dan wel door de daarvan (direct of indirect) te verwachten gevolgen een onevenredige aantasting van de waarden van deze gronden kan plaatsvinden.

Ingevolge het bepaalde onder 7.7.5, aanhef en sub a, wordt onder de in 7.7.4 genoemde waarden verstaan ten aanzien van de in 7.7.1, onder a genoemde werken of werkzaamheden: de waarden van de ecologische verbindingszone voor uitwisseling van flora en fauna tussen natuurgebieden.

Ingevolge lid 7.9, aanhef en onder j, kan het college van burgemeester en wethouders het plan wijzigen en de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied struweelvogels" met de aanduiding "wro-zone - natuurontwikkelingsgebied" wijzigen in de bestemming "Natuur" onder de voorwaarden dat de inrichting van de gronden tot natuur geen onevenredige belemmering vormt voor het agrarisch gebruik van de belendende agrarische percelen.

58.4. Om de bescherming van de struweelvogels voldoende te waarborgen, heeft de raad aan een gedeelte van het plangebied, waaronder voornoemde percelen aan de Justitieweg, de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied struweelvogels" toegekend. Zoals de raad ter zitting heeft toegelicht, heeft de raad zich voor de regeling ter bescherming van het leefgebied van de struweelvogels gebaseerd op het vorige plan, de Interimstructuurvisie Noord-Brabant en de Paraplunota ruimtelijke ordening. Dit toenmalige provinciale beleid heeft de raad in zoverre tot het zijne gemaakt. Niet in geschil is dat de gebieden in kwestie op de bij de Paraplunota horende kaart "Zonering van het buitengebied" zijn aangeduid als leefgebied van struweelvogels. [appellant sub 7] en anderen hebben niet aannemelijk gemaakt dat de raad bij vaststelling van de planregeling ter bescherming van het leefgebied van struweelvogels hieraan een onevenredig groot

gewicht heeft toegekend.

[appellant sub 7] en anderen hebben de percelen aan de Justitieweg met de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied struweelvogels" in gebruik voor kersenteelt. Voor zover [appellant sub 7] en anderen stellen dat zij door dit omgevingsvergunningstelsel in het agrarische gebruik worden beperkt en daarbij onder meer wijzen op het vereiste van een omgevingsvergunning voor het gebruik van afdekmaterialen en lage tunnels, wordt overwogen dat in het vorige plan hiervoor tevens een aanlegvergunningplicht was opgenomen. Voorts wordt ingevolge artikel 7, lid 7.7, onder 7.7.2 een uitzondering gemaakt voor het normale onderhoud en/of de normale exploitatie. [appellant sub 7] en anderen hebben niet aannemelijk gemaakt dat het omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden tot een onevenredige belemmering van de agrarische bedrijfsvoering leidt.

Het betoog faalt.

58.5. De Afdeling stelt vast dat de percelen aan de Justitieweg in de Verordening 2012 gedeeltelijk zijn aangewezen als zoekgebied voor ecologische verbindingszone, hetgeen de raad bij de vaststelling van het plan terecht in acht heeft genomen. Om te voldoen aan de bijbehorende algemene regels heeft de raad aan deze gronden de aanduiding "wro-zone - ecologische verbindingszone" toegekend, waarvoor in de planregels in artikel 7, lid 7.7, onder 7.7.1, aanhef en sub a, het vereiste van een omgevingsvergunning voor het aanbrengen van oppervlakteverhardingen of verharde oppervlakten van meer dan 100 m² is opgenomen. De Afdeling acht dit niet onredelijk. Daarbij is van belang dat het plan niet in de weg staat aan het bestaande gebruik van de gronden voor agrarische doeleinden, nu aan het perceel tevens de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied struweelvogels" is toegekend, en het normale onderhoud en/of gebruik van de gronden en de werkzaamheden die reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van inwerkingtreding van dit bestemmingsplan zijn uitgezonderd van de omgevingsvergunningplicht. Voorts is een wijziging van de gronden met de aanduiding "wro-zone - natuurontwikkelingsgebied" naar de bestemming "Natuur" alleen mogelijk als dat geen onevenredige belemmering vormt voor het agrarisch gebruik van de belendende agrarische percelen.

Het betoog faalt.

Permanente teeltondersteunende voorzieningen

59. [appellant sub 7] en anderen betogen dat de raad voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied struweelvogels" op de percelen aan de Justitieweg, kadastraal bekend gemeente Heeswijk, sectie F, nummers 46, 47, 990 en 1107, ten onrechte niet de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - teeltondersteunende voorziening" heeft toegekend. Daartoe voeren zij aan dat de bestaande en vergunde permanente teeltondersteunende voorzieningen met een hoogte van 2 m ten behoeve van de kersenteelt ten onrechte niet als zodanig zijn bestemd.

59.1. De raad stelt zich op het standpunt dat de omgevingsvergunning is verleend op basis van het oude bestemmingsplan. Naar aanleiding van een amendement is besloten om binnen de agrarische bestemmingen met waarden alleen permanente teeltondersteunende voorzieningen binnen bestaande bouwvlakken toe te staan. De gronden aan de Justitieweg zijn bovendien gelegen binnen de gebiedsaanduiding "groenblauwe mantel", waarbinnen wordt gestreefd naar behoud, herstel of duurzame ontwikkeling van het watersysteem en de ecologische en landschappelijke waarden en kenmerken van die gebieden.

59.2. Voor de percelen aan de Justitieweg met de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied struweelvogels" en de aanduiding "groenblauwe mantel" is geen bouwvlak opgenomen.

Ingevolge artikel 1, lid 1.85, van de planregels wordt onder teeltondersteunende voorzieningen verstaan: ondersteunende voorzieningen die een onderdeel zijn van de vollegrondse bedrijfsvoering van een

tuinbouwbedrijf, fruitteeltbedrijf of boomkwekerij.

Ingevolge lid 1.88 wordt onder tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen verstaan: teeltondersteunende voorzieningen welke op dezelfde locatie gebruikt kunnen worden zo lang de teelt dit vereist, met een maximum van zes aaneengesloten maanden per jaar. De voorzieningen hebben een directe relatie met het grondgebruik.

Ingevolge artikel 7, lid 7.2, onder 7.2.1, aanhef en sub e, gelezen in samenhang met lid 7.2, geldt voor de op te richten bebouwing op de voor "Agrarisch met waarden - Leefgebied struweelvogels" aangewezen gronden dat teeltondersteunende voorzieningen met een permanent karakter en bestaande teeltondersteunende kassen zijn toegestaan ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - teeltondersteunende voorzieningen".

59.3. De percelen aan de Justitieweg hadden in het vorige bestemmingsplan "Buitengebied" van 1998 de bestemming "Agrarisch gebied met faunistische waarde". Voor de percelen was een aanlegvergunningplicht voor het aanleggen van blijvende ondersteunende voorzieningen voor teelt van gewassen vrij van de grond opgenomen.

59.4. Bij besluit van 25 januari 2012, aldus voor de vaststelling van het plan, is een omgevingsvergunning verleend voor het aanbrengen van teeltondersteunende voorzieningen met een maximale bouwhoogte van 2 m op de percelen aan de Justitieweg, waarvan niet in geschil is dat dit permanente teeltondersteunende voorzieningen als bedoeld in het plan zijn. Deze percelen zijn niet voorzien van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - teeltondersteunende voorzieningen", zodat de vergunde permanente teeltondersteunende voorzieningen niet zijn toegestaan. Daargelaten de vraag of de Verordening 2012 in de weg staat aan het aanbrengen van permanente teeltondersteunende voorzieningen in de groenblauwe mantel, dient de raad in beginsel de bestaande legale situatie, gelet op de rechtszekerheid, planologisch vast te leggen. Dit uitgangspunt kan onder meer uitzondering vinden indien concreet zicht op verwijdering van de teeltondersteunende voorzieningen bestaat. Niet aannemelijk is dat aan deze voorwaarde zal worden voldaan, nu niet is gebleken van voornemens daartoe van de zijde van [appellant sub 7] en anderen en ter zitting evenmin is gebleken van gemeentelijke voornemens tot aankoop of onteigening van de gronden waarop de permanente teeltondersteunende voorzieningen zijn aangelegd. Gelet hierop zijn de bestaande vergunde teeltondersteunende voorzieningen op de percelen aan de Justitieweg ten onrechte niet als zodanig bestemd. Het betoog slaagt.

Overig

60. [appellant sub 7] en anderen hebben zich in het beroepsschrift voor het overige beperkt tot het verwijzen naar de inhoud van de zienswijze. In de overwegingen van het bestreden besluit is ingegaan op deze zienswijze. [appellant sub 7] en anderen hebben in het beroepsschrift, noch ter zitting redenen aangevoerd waarom de weerlegging van de desbetreffende zienswijze in het bestreden besluit onjuist zou zijn.

Conclusie

61. Gelet op hetgeen is overwogen onder 56.3 en 59.4 is de Afdeling van oordeel dat het bestreden besluit is genomen in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel, voor zover het betreft de vaststelling van:

- de aanduiding "aantal bedrijfswoningen = 0" voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" aan de [locatie 13] te Heeswijk-Dinther, en
- het plandeel met de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied struweelvogels" op de percelen aan de Justitieweg te Heeswijk-Dinther, kadastraal bekend gemeente Heeswijk, sectie F, nummers 46, 47, 990 en 1107, voor zover hieraan niet de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - teeltondersteunende voorziening" is toegekend.

Gelet op hetgeen is overwogen onder 57.2 en 57.4 is de Afdeling van oordeel dat het bestreden besluit is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb, voor zover het betreft de vaststelling van:

- de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3", voor zover die zijn toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen de bouwvlakken op de percelen [locatie 14] en [locatie 13] te Heeswijk-Dinther, en
- de artikelen 19 en 20 van de planregels, voor zover niet is opgenomen dat het in lid 19.2, onder 19.2.1 en lid 20.2, onder 20.2.1 genoemde rapport onderscheidenlijk de in lid 19.3, onder 19.3.3, sub c, en lid 20.3, onder 20.3.3, sub c, genoemde onderzoeksplicht niet behoeft te worden opgesteld onderscheidenlijk uitgevoerd indien anderszins kan worden aangetoond dat redelijkerwijs geen behoudenswaardige archeologische relictten aanwezig zijn ter plaatse van de voorgenomen uitvoering van het bouwwerk onderscheidenlijk werken en/of werkzaamheden.

Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

61.1. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde en vijfde lid, van de Awb, zoals deze bepalingen luiden ten tijde van belang, de raad op te dragen om voor de hierna in de beslissing nader aangeduide vernietigde planonderdelen met inachtneming van deze uitspraak een nieuw plan vast te stellen en zal daartoe een termijn stellen. Het door de raad te nemen nieuwe besluit behoeft niet overeenkomstig afdeling 3.4 van de Awb te worden voorbereid.

62. De raad dient ten aanzien van dit beroep op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Het beroep van [appellant sub 25]

63. [appellant sub 25] betoogt dat het plan ten onrechte niet voorziet in een schuur ter plaatse van het perceel Zoggelsestraat (ongenummerd) te Heesch. Hij voert aan dat een legale schuur op het perceel stond die onder het overgangsrecht van het voorheen geldende plan was gebracht. Na het tenietgaan van de schuur door een calamiteit, heeft hij binnen twee jaar na de calamiteit een bouwaanvraag voor de herbouw van de schuur ingediend. [appellant sub 25] betoogt dat hij daarom recht heeft op de herbouw van de schuur. [appellant sub 25] betoogt daarnaast dat de schuur onder het overgangsrecht van het voorliggende plan valt, op grond waarvan herbouw van de schuur is toegestaan.

63.1. Aan het perceel Zoggelseweg (ongenummerd) is de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied struweelvogels" toegekend. Ter plaatse van de voormalige schuur is geen aanduiding "bouwvlak" opgenomen.

In artikel 7, lid 7.2, aanhef en onder a, van de planregels, dat van toepassing is op gronden met de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied struweelvogels", is bepaald dat gebouwen uitsluitend worden opgericht binnen het bouwvlak.

Ingevolge artikel 31, lid 31.1, mag een bouwwerk dat op het tijdstip van de inwerkingtreding van het plan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;

b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van een omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

Ingevolge lid 31.3, is het bepaalde in lid 31.1 niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van de inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsregel van dat plan.

63.2. In het voorheen geldende bestemmingsplan "Buitengebied" was aan het perceel Zoggelseweg (ongenummerd) de bestemming "Agrarisch gebied met landschappelijke/cultuurhistorische en of abiotische waarden" toegekend.

Ingevolge artikel 7, vierde lid, van de planvoorschriften van dat plan mag op de gronden niet worden gebouwd, met uitzondering van bouwwerken, geen gebouwen zijn (...).

Ingevolge artikel 25, eerste lid, voor zover van belang, mogen bouwwerken, welke bestaan op het tijdstip van de tervisielegging van het ontwerp van het plan op voorwaarde dat de bestaande afwijking van het plan, ook in kwalitatieve zin, niet wordt vergroot en, behoudens onteigening:

c. na calamiteit worden herbouwd, mits de betreffende bouwvergunning binnen twee jaren na de datum van de calamiteit bij het college van burgemeester en wethouders is aangevraagd dan wel de melding als bedoeld in artikel 42 van de Woningwet binnen twee jaren na de datum van de calamiteit bij het college van burgemeester en wethouders is aangevraagd.

63.3. De schuur was in het voorheen geldende plan niet als zodanig bestemd. Tussen partijen is niet in geschil dat de schuur onder het bouwovergangsrecht van het voorheen geldende plan viel.

63.4. In het deskundigenbericht staat dat de schuur in de periode december 2006/januari 2007 grotendeels is verwoest door een storm. In navolging van het bepaalde in artikel 25, eerste lid, onder c, van de planvoorschriften van het voorheen geldende plan is binnen twee jaar, op 28 januari 2008, een aanvraag om bouwvergunning ingediend voor de herbouw van de schuur. Op 16 juni 2008 heeft het college van burgemeester en wethouders geweigerd de bouwvergunning te verlenen. Tegen het besluit tot weigering van de bouwvergunning is geen bezwaar ingediend, zodat dit besluit in rechte onaanvaardbaar is. Nadien is geen nieuwe aanvraag om bouwvergunning voor de herbouw van de schuur ingediend.

63.5. De Afdeling stelt vast dat ten tijde van de vaststelling van het plan geen schuur op het perceel stond, noch was een bouwvergunning (thans: omgevingsvergunning voor bouwen) voor een schuur op het perceel verleend die in het plan had moeten worden opgenomen. Met de aanvraag om een bouwvergunning voor de herbouw van de schuur die [appellant sub 25] overeenkomstig de overgangsbepaling uit het voorheen geldende plan binnen twee jaar na het tenietgaan van de schuur had ingediend, behoeft de raad bij de vaststelling van het voorliggende plan geen rekening te houden, nu die bouwvergunning niet heeft geresulteerd in een verleende bouwvergunning. De vraag of het college van burgemeester en wethouders terecht heeft geweigerd een bouwvergunning voor de herbouw van de schuur te verlenen, kan niet in deze procedure aan de orde komen.

Gelet op de bouwovergangsbepaling in artikel 31, lid 31.1, van de planregels van het voorliggende plan, is het bouwovergangsrecht uitgewerkt en niet van toepassing op de tenietgegane schuur.

Gelet op het voorgaande geeft hetgeen [appellant sub 25] heeft aangevoerd geen aanleiding voor het oordeel dat de raad had moeten voorzien in een bouwvlak voor een schuur voor het perceel. Het betoog faalt.

64. Gelet op het voorgaande is het beroep van [appellant sub 25] ongegrond.

65. Voor een proceskostenveroordeling ten aanzien van dit beroep bestaat geen aanleiding.

Het beroep van [appellante sub 35]

66. Het beroep van [appellante sub 35] heeft betrekking op het perceel [locatie 15] te Nistelrode.

[appellante sub 35] voert aan dat het bouwvlak deels in een extensiveringsgebied ligt en deel in een verwevingsgebied. Zij betoogt dat een bouwvlak niet binnen twee verschillende gebieden mag liggen en stelt dat het bouwvlak geheel in het verwevingsgebied moet liggen.

[appellante sub 35] kan zich daarnaast niet verenigen met de omvang van het bouwvlak. Zij betoogt dat het bouwvlak aan de oostzijde moet worden vergroot. Hiertoe voert zij aan dat een deel van de bestaande bebouwing ten onrechte niet binnen het bouwvlak is opgenomen. Daarnaast voert zij aan dat de huidige stallen moeten worden vergroot om te kunnen voldoen aan de eisen voor het staloppervlak die worden gesteld in de wetgeving omtrent dierenwelzijn. Zij wenst daartoe gebruik te maken van de in de Verordening 2012 geboden mogelijkheid voor vergroting van bouwblokken in bestemmingsplannen in verband met dierenwelzijneisen, waarvoor vóór 1 januari 2013 toestemming moet zijn verleend. Hiertoe heeft zij tijdig een daartoe strekkende aanvraag ingediend bij het gemeentebestuur. Ook is een vergroting van het bouwvlak volgens haar noodzakelijk om de opslag en verwerking van mest op het perceel mogelijk te maken.

[appellante sub 35] kan zich voorts niet verenigen met de aanduiding "wro-zone - woonwerkontwikkelingsgebied" die op een deel van het bouwvlak rust. Zij betoogt dat het bouwvlak buiten het gebied met deze aanduiding behoort te liggen.

66.1. Aan het perceel [locatie 15] zijn de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschappelijke, cultuurhistorische en/of abiotische waarden" en de aanduidingen "intensieve veehouderij", "bouwvlak", "milieuzone - 1000m kernen" en, voor het noordoostelijke deel van het bouwvlak, "wro-zone - woonwerkontwikkelingsgebied" toegekend.

Ingevolge artikel 5, lid 5.1, zijn de voor "Agrarisch met waarden - Landschappelijke, cultuurhistorische en/of abiotische waarden" aangewezen gronden bestemd voor:

1. het behoud, bescherming en/of herstel van de aanwezige landschappelijke en ecologische waarden;

(...);

f. agrarisch grondgebruik;

g. de uitoefening van het agrarisch bedrijf, meer in het bijzonder:

1. een intensief veehouderijbedrijf, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'intensieve veehouderij' (functietype 'agrarisch bedrijf');

(...).

66.2. Ingevolge artikel 9.2, eerste lid, aanhef en a, van de Verordening 2012 bepaalt een bestemmingsplan dat is gelegen in een extensiveringsgebied dat nieuwvestiging en hervestiging van intensieve veehouderij, omschakeling naar intensieve veehouderij alsmede uitbreiding van bestaande intensieve veehouderij niet zijn toegestaan.

66.3. [appellante sub 35] is bij het bepalen van de ligging van het bouwvlak niet uitgegaan van het bouwvlak dat in het plan is opgenomen, maar van het door haar gewenste, ruimere bouwvlak. De Afdeling stelt vast dat het bouwvlak op de bij de Verordening 2012 behorende kaart "Ontwikkeling intensieve veehouderij" in een verwevingsgebied ligt en dat in overeenstemming hiermee het bouwvlak in het voorliggende plan niet is voorzien van de aanduiding "reconstructiewetzone - extensiveringsgebied". De gronden die grenzen aan de oostzijde van het bouwvlak en die [appellante sub 35] bij haar bouwvlak wenst te betrekken, liggen in een extensiveringsgebied en zijn in overeenstemming hiermee op de verbeelding voorzien van de aanduiding

"reconstructiewetzone - extensiveringsgebied". Het betoog dat het bouwvlak gedeeltelijk in een extensiveringsgebied ligt, mist feitelijke grondslag.

66.4. De door [appellante sub 35] gewenste vergroting van het bouwvlak in oostelijke richting betekent dat het bouwvlak zou worden vergroot ter plaatse van een extensiveringsgebied. De raad heeft zich terecht op het standpunt gesteld dat dit in strijd is met artikel 9.2, eerste lid, aanhef en onder a, van de Verordening 2012. De Verordening 2012 voorziet niet in een mogelijkheid tot afwijken of ontheffing van deze bepaling. De mogelijkheid voor vergroting van bouwblokken in bestemmingsplannen in verband met dierenwelzijnseisen waarop [appellante sub 35] doelt, is opgenomen in artikel 9.3, vierde lid, van de Verordening 2012 en is uitsluitend van toepassing binnen verwevingsgebieden. De raad heeft dan ook terecht niet voorzien in een groter bouwvlak. Het betoog faalt.

66.5. In de nota van zienswijzen, die deel uitmaakt van het bestreden besluit, staat dat het bouwvlak zodanig is aangepast dat alle aanwezige bebouwing binnen het bouwvlak ligt. Ook staat daarin dat de aanduiding "wro-zone - woonwerkontwikkelingsgebied" zal worden aangepast aan het bouwvlak. De Afdeling stelt vast dat op de verbeelding die behoort bij het vastgestelde plan een deel van de bebouwing buiten het bouwvlak ligt en dat voormelde aanduiding op een deel van het bouwvlak rust. De verbeelding stemt in zoverre niet overeen met het vaststellingbesluit. Gelet hierop geeft hetgeen [appellante sub 35] aanvoert aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit en het plan in onderlinge samenhang bezien in zoverre zijn vastgesteld in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel. Het betoog slaagt.

67. [appellante sub 35] betoogt dat het bewerken en verwerken van mest binnen het bouwvlak ten onrechte niet is toegestaan.

67.1. Ingevolge artikel 3, lid 3.5, onder 3.5.2, onder a, punt 2, van de planregels is mestbewerking als nevenactiviteit ten behoeve van het agrarisch bedrijf toegestaan, met dien verstande dat mestbewerking voor derden niet is toegestaan.

67.2. In het deskundigenbericht staat dat het [appellante sub 35] gaat om het bewerken en verwerken van mest die afkomstig is van haar eigen bedrijf. Gelet op voormelde planregel zijn die activiteiten toegestaan. Het betoog mist feitelijke grondslag.

68. Voorts verzoekt [appellante sub 35] om als voorwaarde in het plan op te nemen dat enige activiteit in de omgeving niet mag leiden tot belemmering van de huidige activiteiten en toekomstmogelijkheden van het bedrijf.

68.1. In dit niet nader gespecificeerde betoog ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de planregeling voor de gronden in de omgeving van het bedrijf van [appellante sub 35] in zoverre gebreken vertoont. Het betoog faalt.

69. [appellante sub 35] betoogt dat de raad de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" voor de gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 15] ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voert zij aan dat door in het verleden gedane bodemingrepen ter plaatse geen archeologische resten meer aanwezig zijn.

69.1. Gelet op het voorgaande onder 3.3 is nader onderzoek verricht naar de archeologische waarden van de gronden in het plangebied, waarvan het resultaat is vastgelegd in de beleidskaart. Niet in geschil is dat de gronden van [appellante sub 35] ter plaatse van het bouwvlak, waaraan nagenoeg geheel de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 2" en voor het overige gedeelte de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" is toegekend, op de beleidskaart zijn aangeduid als een gebied met hoge archeologische waarde en verwachting onderscheidenlijk een gebied met middelhoge archeologische verwachting. Evenmin in geschil is dat binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 15] bebouwing staat. Gelet hierop en op het voorgaande onder 3.4 heeft de raad in zoverre het plan niet met de vereiste zorgvuldigheid vastgesteld. Het

betoog slaagt.

69.2. Voor zover de raad de dubbelbestemmingen aan de onbebouwde gronden binnen het bouwvlak heeft toegekend, is van belang dat [appellante sub 35] niet aan de hand van stukken aannemelijk heeft gemaakt dat deze gronden zodanig zijn geroerd dat ter plaatse geen archeologische waarden meer aanwezig zijn. Gelet hierop en op het voorgaande onder 3.5 ziet de Afdeling in het aangevoerde geen aanleiding voor het oordeel dat de raad in zoverre niet in redelijkheid de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" aan deze gronden heeft kunnen toekennen. Het betoog faalt.

70. In hetgeen [appellante sub 35] heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit voor zover daarin niet is voorzien in de aanduiding "bouwvlak" ter plaatse van een deel van de bestaande bebouwing op het oostelijke deel van het perceel [locatie 15] en voor zover dat ziet op de vaststelling van de aanduiding "wro-zone - woonwerkontwikkelingsgebied" voor het bouwvlak ter plaatse van het perceel [locatie 15], is genomen in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel.

In hetgeen [appellante sub 35] voorts heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit, voor zover dat ziet op de vaststelling van de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3", voor zover die zijn toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 15], is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb.

Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

71. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde en vijfde lid, van de Awb, zoals deze bepalingen luiden ten tijde van belang, de raad op te dragen om voor één van de vernietigde plandelen met inachtneming van deze uitspraak een nieuw plan vast te stellen en zal daartoe een termijn stellen. Het door de raad te nemen nieuwe besluit behoeft niet overeenkomstig afdeling 3.4 van de Awb te worden voorbereid.

72. De raad dient ten aanzien van dit beroep op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Het beroep van [appellante sub 48]

73. [appellante sub 48] heeft ter zitting zijn beroepsgrond over de aanduiding "bouwvlak" voor het perceel [locatie 16] te Vorstenbosch ingetrokken.

74. [appellante sub 48] betoogt dat de raad de aanduiding "intensieve veehouderij" voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch" aan de [locatie 17] te Vorstenbosch ten onrechte gewijzigd heeft vastgesteld. Daartoe voert zij aan dat de nieuwvestiging van een intensieve veehouderij in strijd met de Verordening 2012 wordt mogelijk gemaakt. Voorts vreest [appellante sub 48] voor een beperking in de exploitatie van haar op een afstand van ongeveer 17 m gelegen kampeerboerderij. Van de wijzigingsbevoegdheid als bedoeld in artikel 3, lid 3.9, eerste lid, onder i, van de planregels kan om die reden geen gebruik meer worden gemaakt.

[appellante sub 48] betoogt voorts dat de raad het plandeel met de bestemming "Agrarisch" voor het perceel [locatie 16] ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voert zij aan dat ter plaatse een vergunde kampeerboerderij wordt geëxploiteerd, die ten onrechte niet als zodanig is bestemd. Voorts heeft zij uitbreidingsplannen voor de recreatieve activiteiten. Het plan is in zoverre in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel, te meer nu het gebied is aangewezen als recreatie-ontwikkelingsgebied.

74.1. De raad stelt zich op het standpunt dat het vergunde agrarisch bedrijf op het perceel [locatie 17] dient te worden aangemerkt als een intensieve veehouderij. Voorts werd in het vorige plan, anders dan in dit plan,

geen onderscheid gemaakt in intensieve veehouderijen en overige agrarische bedrijven.

De raad stelt zich voorts op het standpunt dat een recreatieve bestemming in verband met de hindercirkel van de naastgelegen intensieve veehouderij niet mogelijk is. Een recreatieve voorziening kan alleen worden opgericht als nevenactiviteit bij een agrarisch bedrijf.

74.2. Het perceel [locatie 17] heeft de bestemming "Agrarisch" en onder meer de aanduidingen "intensieve veehouderij" en "bouwvlak". Het perceel [locatie 16] heeft de bestemming "Agrarisch" en onder meer de aanduidingen "wro-zone - recreatie-ontwikkelingsgebied", "agrarisch bedrijf" en "bouwvlak".

Ingevolge artikel 1, lid 1.63, van de planregels wordt onder nevenactiviteit verstaan: een bedrijfs- of beroepsmatige activiteit die in ruimtelijk, functioneel en inkomenswervend opzicht duidelijk ondergeschikt is aan de op de ingevolge dit bestemmingsplan toegestane hoofdfunctie op een bouwperceel. De nevenschiktheid volgt in dit kader uit de afhankelijkheid van de hoofdfunctie.

Voor een weergave van artikel 1, lid 1.47, en artikel 3, lid 3.1, aanhef en onder b, sub 1 en 2, van de planregels wordt verwezen naar 41.2.

Ingevolge artikel 3, lid 3.1, zijn de voor "Agrarisch" aangewezen gronden bestemd voor:

(...);

h. nevenactiviteiten bij een agrarisch bedrijf en aan huis gebonden beroep in de bestaande aard en omvang;

(...);

n. recreatieontwikkeling ter plaatse van de aanduiding "wro-zone - recreatie-ontwikkelingsgebied";

(...).

Ingevolge lid 3.9, onder 3.9.1, aanhef en sub i, kan het college van burgemeester en wethouders het plan wijzigen en het functietype 'agrarisch bedrijf' of 'agrarisch verwant bedrijf' wijzigen in het functietype 'recreatie' (zijnde een verblijfsrecreatiebedrijf), onder de voorwaarden dat:

1. de wijziging uitsluitend is toegestaan op een locatie gelegen binnen de gebiedsaanduiding "wro-zone - recreatie-ontwikkelingsgebied" en/of binnen de gebiedsaanduiding "wro-zone - woonwerkontwikkelingsgebied";

(...).

Ingevolge het bepaalde onder 3.9.2, aanhef en sub d, kan een onder 3.9.1 genoemde wijziging bovendien slechts worden vastgesteld mits geen onevenredige aantasting plaatsvindt van het woon- en leefmilieu van de omgeving; dit betekent in ieder geval dat de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende percelen niet onevenredig mogen worden beperkt.

74.3. De percelen [locatie 17] en 15 hadden in het vorige bestemmingsplan "Buitengebied" van 1998 de bestemming "Agrarisch gebied" en de medebestemming "Agrarische bedrijfsdoeleinden".

Ingevolge artikel 1, aanhef en onder 3, van de planvoorschriften van dat plan wordt in deze voorschriften verstaan onder agrarisch bedrijf: een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren.

Ingevolge artikel 21, eerste lid, onder a, zijn de op een detailplankaart aangewezen gronden voor "Agrarische bedrijfsdoeleinden" bestemd voor de uitoefening van een agrarisch bedrijf.

Ingevolge artikel 24, zevende lid, onder e, gelezen in samenhang met het bepaalde onder a, kan de medebestemming "Agrarische bedrijfsdoeleinden" ten behoeve van het hergebruik van een, vanwege algehele bedrijfsbeëindiging vrijkomend voormalig agrarisch bedrijfsgebouw, niet zijnde een kas, worden gewijzigd in de bestemming "Recreatieve doeleinden" ten behoeve van de vestiging van een vakantiegroepsverblijf mits:

(...);

2. het te vestigen vakantiegroepsverblijf geen belemmeringen oplevert voor de omliggende functies;

(...);

4. de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende agrarische bedrijven niet worden beperkt;

(...).

74.4. Naar aanleiding van de zienswijze van de eigenaar van het perceel [locatie 17], [belanghebbende B], en aan de hand van de milieuvergunning heeft de raad aan het perceel [locatie 17] de aanduiding "intensieve veehouderij" toegekend. Ter zitting is komen vast te staan dat ter plaatse een zodanige hoeveelheid aantal dieren worden gehouden dat het houden van dieren geen hobbymatig karakter heeft. Voorts is in het plan niet de voorwaarde gesteld dat het dient te gaan om een volwaardig intensief veehouderijbedrijf. In hetgeen [appellante sub 48] heeft aangevoerd ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de raad het agrarisch bedrijf op het perceel [locatie 17] niet in redelijkheid heeft kunnen aanmerken als een intensieve veehouderij. Het betoog van [appellante sub 48] dat hiermee is voorzien in de nieuwvestiging van een intensieve veehouderij faalt, nu het vorige plan ter plaatse, gelet op de definitieomschrijving van een agrarisch bedrijf in dat plan, ook een intensieve veehouderij toestond.

Gelet op de in het vorige plan geboden agrarische ontwikkelingsmogelijkheden op het perceel [locatie 17] en de in het vorige plan geboden recreatieve ontwikkelingsmogelijkheden op het perceel [locatie 16] wordt [appellante sub 48] in het voorliggende plan door de aanduiding "intensieve veehouderij" niet beperkt in zijn recreatieve ontwikkelingsmogelijkheden. Het betoog faalt.

74.5. [appellante sub 48] exploiteert op het perceel [locatie 16] een kersenboomgaard en een kampeerboerderij. Voor het oprichten van de kampeerboerderij als nevenactiviteit bij een agrarisch bedrijf als hoofdfunctie is een vrijstelling verleend. Gelet op het bepaalde in artikel 3, lid 3.1, aanhef en onder h, van de planregels is deze vergunde kampeerboerderij als nevenactiviteit bij een agrarisch bedrijf in de bestaande aard en omvang als zodanig bestemd. De Afdeling acht het standpunt van de raad dat de door [appellante sub 48] beoogde recreatieve bestemming gelet op de omliggende agrarische bedrijven niet wenselijk is, niet onredelijk. Dat het een recreatie-ontwikkelingsgebied betreft, maakt dat niet anders, nu de raad daarvoor weliswaar ruimere uitbreidingsmogelijkheden van bestaande functies en mogelijkheden voor omschakelingen van agrarische bedrijven naar recreatiebedrijven heeft willen bieden, maar hieraan wel voorwaarden heeft willen verbinden. Voorts zijn de agrarische bedrijfsactiviteiten op het perceel [locatie 16] niet beëindigd. Het betoog faalt.

75. Het beroep van [appellante sub 48] is ongegrond.

76. Voor een proceskostenveroordeling bestaat ten aanzien van dit beroep geen aanleiding.

De beroepen van [appellant sub 23] en anderen en [appellant sub 1]

Procedureel

77. [appellant sub 1] betoogt dat de raad zijn aanvullende zienswijze bij brief van 29 mei 2012 over het onder het persoonsgebonden overgangsrecht brengen van het gebruik van de boerderij die op het perceel

[locatie 18] te Heesch, kadastraal bekend gemeente Heesch, sectie F, nummer 891 staat, ten onrechte buiten beschouwing heeft gelaten.

77.1. Ingevolge artikel 3:16, eerste lid, van de Awb bedraagt de termijn voor het naar voren brengen van zienswijzen zes weken.

77.2. De Afdeling stelt vast dat de door [appellant sub 1] bedoelde brief buiten de in artikel 3:16, eerste lid, van de Awb gestelde termijn voor het indienen van zienswijzen bij de raad is ingekomen. De raad heeft de in de desbetreffende brief geuite aanvullende zienswijze terecht buiten beschouwing gelaten. Het betoog faalt.

Inhoudelijk

78. [appellant sub 1], die op het perceel [locatie 18] te Heesch, kadastraal bekend gemeente Heesch, sectie F, nummer 890 woont, betoogt dat het gebruik van de vervallen boerderij als schuur op het naastgelegen perceel [locatie 18] met perceelnummer 891 ten onrechte wederom onder het algemene overgangsrecht is gebracht en dat hooguit in plaats daarvan persoonsgebonden overgangsrecht had moeten worden opgenomen. Daartoe voert hij aan dat deze niet beeldbepalende boerderij gesloopt dient te worden, zoals door het gemeentebestuur in het verleden is toegezegd. In de bouwvergunning van 1970 was de voorwaarde van sloop weliswaar niet expliciet opgenomen, maar blijkt de bijbehorende situatietekening zou de boerderij worden vervangen.

[appellant sub 23] en anderen betogen dat de raad het plandeel met de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" op het perceel [locatie 18] met perceelnummer 891 ten onrechte heeft vastgesteld, voor zover hieraan niet de aanduiding "bouwvlak" en een woonbestemming is toegekend. Daartoe voeren zij aan dat op dit perceel een legaal opgerichte en cultuurhistorisch waardevolle kortgevelboerderij staat, die ten onrechte onder het overgangsrecht is gebracht. Met het oog op het behoud van deze waarden willen zij de boerderij restaureren. De sloop van de boerderij is niet expliciet als voorwaarde in de bouwvergunning voor de bouw van een nieuwe woning op het perceel [locatie 18] opgenomen. De constatering van de raad dat een woonbestemming niet mogelijk is gebleken, dateert van na het bestreden besluit. Dit was ten tijde van de vaststelling van het plan geen reden om geen woonbestemming op te nemen.

78.1. De raad stelt zich op het standpunt dat in het verleden een bouwvergunning is verleend voor het oprichten van een nieuwe woning op het perceel [locatie 18]. Als gevolg hiervan mocht de bestaande boerderij niet meer als woning worden gebruikt, omdat er één woning was toegestaan. Zoals opgemerkt in de Nota van Zienswijzen zou, zo mogelijk via een separate procedure, naar een maatwerkoplossing kunnen worden gezocht. Volgens de raad is voor de vaststelling van het plan niet gebleken van concreet zicht op restauratie van de boerderij ten behoeve van een woonbestemming.

78.2. Het perceel [locatie 18], kadastraal bekend gemeente Heesch, sectie F, nummer 891 heeft de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen". Voor dit perceel is geen bouwvlak opgenomen.

Ingevolge artikel 6, lid 6.2, aanhef en onder c, van de planregels mogen op de voor "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" aangewezen gronden uitsluitend gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd, die ten dienste staan van de bestemming, met dien verstande dat de op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerp bestemmingsplan bestaande bebouwing mag worden gehandhaafd, hersteld, vervangen en uitgebreid met inachtneming van het bepaalde in dit lid, met dien verstande dat wanneer de bestaande bebouwing en bestaande maatvoering afwijken van hetgeen in de hierna volgende regels is aangegeven, de afwijking niet mag worden vergroot. De voorgaande volzin is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerp van dit plan, doch zijn gebouwd in strijd met het toen geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat

plan.

78.3. In het vorige bestemmingsplan "Buitengebied" van 1998 had het perceel [locatie 18] de bestemming "Woondoeleinden". Deze bestemming omvatte beide percelen met nummers 890 en 891.

Ingevolge artikel 20, derde lid, van de planvoorschriften van dat plan zijn in verband met de bestemming "Woondoeleinden" toegelaten:

a. één woning. Voor bewoning mag worden gebruikt het gehele hoofdgebouw. Tevens mogen aan het hoofdgebouw aangebouwde bijgebouwen voor bewoning worden gebruikt, voor zover het gezamenlijke oppervlak van het hoofdgebouw en aangebouwde bijgebouwen de inhoud van 600 m³ niet overschrijdt;

b. bij woningen behorende bijgebouwen;

(...).

78.4. Niet in geschil is dat de boerderij in het verleden met een bouwvergunning voor bedrijfsmatig gebruik is opgericht. Bij besluit van 25 maart 1970 heeft het college van burgemeester en wethouders een bouwvergunning voor de oprichting van een nieuwe woning op het perceel [locatie 18] verleend. Aan de bouwvergunning is geen voorwaarde verbonden dat de boerderij diende te worden gesloopt. Daartoe is de situatietekening, niet zijnde een bouwtekening, waarop staat dat de boerderij als zogenoemde krotwoning dient te worden vervangen, onvoldoende. Zoals de raad heeft toegelicht is hiermee bedoeld de woonvoorzieningen uit de boerderij te verwijderen, omdat op het perceel slechts één woning was toegestaan. De boerderij was in het vorige plan als bijgebouw bij de woning bestemd en thans, gelet op artikel 6, lid 6.2, aanhef en onder c, van de planregels als gebouw binnen de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" als zodanig bestemd. De betogen dat de boerderij onder het overgangsrecht is gebracht missen feitelijke grondslag.

78.5. Gelet op het voorgaande onder 78.4 behoeft het betoog van [appellant sub 1] dat de boerderij vanwege de voorwaarde aan de bouwvergunning gesloopt dient te worden en dat hooguit ten onrechte geen persoonsgebonden overgangsrecht is opgenomen geen bespreking.

78.6. In het stelsel van de Wro is een bestemmingsplan het ruimtelijke instrument waarin de wenselijke toekomstige ontwikkeling van een gebied wordt neergelegd. De raad dient bij de vaststelling van een bestemmingsplan rekening te houden met een particulier initiatief betreffende ruimtelijke ontwikkelingen, voor zover dat initiatief voldoende concreet is, tijdig kenbaar is gemaakt en ten tijde van de vaststelling van het plan op basis van de op dat moment bekende gegevens de ruimtelijke aanvaardbaarheid daarvan kan worden beoordeeld.

[appellant sub 23] en anderen zijn voornemens de bestaande en vervallen boerderij te restaureren, waarbij zij de boerderij als burgerwoning wensen te gebruiken. De raad heeft zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat voor het toekennen van een woonbestemming geen aanleiding bestaat. Daarbij is van belang dat de boerderij in het vorige plan niet als woning maar als bijgebouw bij de woning was bestemd en ten tijde van de vaststelling van het plan in gebruik was als opslag van materialen in de particuliere sfeer. [appellant sub 23] en anderen hebben geen stukken overgelegd waaruit een concreet bouwplan voor een burgerwoning blijkt. Aldus heeft de raad zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat de wens van [appellant sub 23] en anderen onvoldoende concreet is om in het voorliggende plan te kunnen worden betrokken.

Het betoog faalt.

Conclusies

79. De beroepen van [appellant sub 1] en [appellant sub 23] en anderen zijn ongegrond.

80. Voor een proceskostenveroordeling bestaat ten aanzien van deze beroepen geen aanleiding.

Het beroep van [appellant sub 4]

81. [appellant sub 4] betoogt dat het bestemmingsplan niet voldoet aan de SVBP 2008. Zo is de aanduiding "wonen" ten onrechte onder de agrarische bestemmingen geplaatst.

81.1. De raad stelt zich op het standpunt dat de benamingen en de opbouw van de bestemmingen in het plan voldoen aan de SVBP 2008.

81.2. Ingevolge paragraaf 2.2 van de SVBP 2008 wordt de aanduiding "wonen" onder de bestemming "Wonen" geplaatst. Uit artikel 2, eerste lid, van de Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2008 (hierna: de Regeling), zoals die luidde ten tijde van belang, in samenhang met artikel 1.2.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (hierna: Bro), volgt dat de raad een bestemmingsplan dient vorm te geven, in te richten en beschikbaar te stellen overeenkomstig de SVBP 2008, die als bijlage II deel uitmaakt van de Regeling. Voor zover de plaatsing van de aanduiding "wonen" in het plan onder de bestemmingen "Agrarisch", "Agrarisch - Landbouwonwikkelingsgebied", "Agrarisch met waarden - Landschappelijke, cultuurhistorische en/of abiotische waarden", "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen", "Agrarisch met waarden - Leefgebied struweelvogels" of "Natuur" zich al niet met artikel 2, eerste lid, van de Regeling in samenhang met artikel 1.2.6 van het Bro verdraagt, ziet de Afdeling aanleiding om dit gebrek te passeren met toepassing van artikel 6:22 van de Awb, zoals dit luidde ten tijde van belang. Daartoe wordt overwogen dat niet is gebleken dat [appellant sub 4] en andere belanghebbenden hierdoor worden benadeeld. Het betoog faalt.

81.3. [appellant sub 4] heeft zijn betoog, behoudens de verwijzing naar de aanduiding "wonen", niet nader onderbouwd. Gelet hierop ziet de Afdeling derhalve geen aanleiding voor het oordeel dat het plan, behoudens voor zover het betreft de aanduiding "wonen", in strijd met de SVBP 2008 is vastgesteld. Het betoog faalt.

82. [appellant sub 4] betoogt dat de raad de aanduiding "verwevingsgebied" voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch" aan de [locatie 19] te Loosbroek ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voert hij aan dat dit perceel in de Verordening 2012 is aangewezen als landbouwonwikkelingsgebied (hierna: LOG) en hij door de planregeling wordt beperkt in zijn ontwikkelingsmogelijkheden.

82.1. De raad stelt zich op het standpunt dat het perceel weliswaar in het LOG, maar op een afstand van minder dan 1.000 m van de kom van Loosbroek ligt, zodat dit geen duurzame locatie is. De regels voor de bestemming "Agrarisch" zijn op het perceel van toepassing en een groter bouwvlak is niet mogelijk.

82.2. Ingevolge artikel 9.4, eerste lid, aanhef en onder d, van de Verordening 2012 bepaalt een bestemmingsplan dat is gelegen in een LOG dat bouwblokken voor intensieve veehouderij die kleiner zijn dan 1,5 ha tot een omvang van ten hoogste 1,5 ha mogen uitbreiden.

82.3. Het perceel [locatie 19] heeft de bestemming "Agrarisch" en onder meer de aanduidingen "intensieve veehouderij", "bouwvlak" en voor het overgrote deel de aanduiding "milieuzone - 1000 m kernen". De Afdeling stelt vast dat aan het perceel, anders dan in het ontwerpplan, niet de aanduiding "verwevingsgebied" is toegekend. Het betoog mist in zoverre feitelijke grondslag.

Voor zover wordt betoogd dat aan het perceel de bestemming "Agrarisch - Landbouwonwikkelingsgebied" had moeten worden toegekend omdat het perceel in de Verordening 2012 is aangewezen als LOG, wordt overwogen dat [appellant sub 4] door het toekennen van de bestemming "Agrarisch" en de aanduidingen "intensieve veehouderij" en "bouwvlak", die over een perceelgedeelte ter grootte van ongeveer 1,7 ha is aangebracht, in zijn ontwikkelingsmogelijkheden niet wordt beperkt ten opzichte van de regels die daarover

ten aanzien van het LOG in de Verordening 2012 zijn gesteld.

Het betoog faalt.

83. [appellant sub 4] betoogt dat de raad de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" voor zijn perceel [locatie 19] ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voert hij aan dat de raad nader onderzoek had moeten verrichten naar de archeologische waarden van deze gronden. Onduidelijk is waarom juist ter plaatse van het bouwvlak een hogere verwachtingswaarde ligt dan daarbuiten. De dubbelbestemmingen leiden tot onnodige beperkingen.

83.1. Voor een weergave van de artikelen 19 en 20 van de planregels wordt verwezen naar 3.1.

83.2. Gelet op het voorgaande onder 3.3 is nader onderzoek verricht naar de archeologische waarden van de gronden in het plangebied, waarvan het resultaat is vastgelegd in de beleidskaart. Niet in geschil is dat de gronden van [appellant sub 4] waaraan de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" zijn toegekend, op de beleidskaart zijn aangeduid als een gebied met hoge archeologische waarde en verwachting onderscheidenlijk een gebied met middelhoge archeologische verwachting. Evenmin in geschil is dat binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 19], waaraan nagenoeg geheel de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 2" en voor het overige gedeelte de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" is toegekend, bebouwing staat. Gelet op het voorgaande onder 3.4 heeft de raad in zoverre het plan niet met de vereiste zorgvuldigheid vastgesteld. Het betoog slaagt.

83.3. Voor zover de raad de dubbelbestemmingen aan de onbebouwde gronden heeft toegekend, is van belang dat [appellant sub 4] niet aan de hand van stukken aannemelijk heeft gemaakt dat deze gronden zodanig zijn geroerd dat ter plaatse geen archeologische waarden meer aanwezig zijn. Gelet hierop en op het voorgaande onder 3.5 ziet de Afdeling in het aangevoerde geen aanleiding voor het oordeel dat de raad in zoverre niet in redelijkheid de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" aan deze gronden heeft kunnen toekennen. Het betoog faalt.

83.4. Voor zover wordt aangevoerd dat de dubbelbestemmingen tot onnodige beperkingen leiden, overweegt de Afdeling met inachtneming van het voorgaande onder 57.4 dat de artikelen 19 en 20 van de planregels overeenkomstig de erkenning van de raad dienen te worden aangepast. Het betoog slaagt.

83.5. Behoudens het voorgaande onder 83.4 ziet de Afdeling, gelet op het voorgaande onder 3.5, geen aanleiding voor het oordeel dat de dubbelbestemmingen leiden tot een onevenredige belemmering. Het betoog faalt.

84. Gelet op hetgeen is overwogen onder 83.2 en 83.4 is de Afdeling van oordeel dat het bestreden besluit is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb, voor zover het betreft de vaststelling van:

- de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3", voor zover die zijn toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 19] te Loosbroek, en

- de artikelen 19 en 20 van de planregels, voor zover niet is opgenomen dat het in lid 19.2, onder 19.2.1 en lid 20.2, onder 20.2.1 genoemde rapport onderscheidenlijk de in lid 19.3, onder 19.3.3, sub c, en lid 20.3, onder 20.3.3, sub c, genoemde onderzoeksplicht niet hoeft te worden opgesteld onderscheidenlijk uitgevoerd indien anderszins kan worden aangetoond dat redelijkerwijs geen behoudenswaardige archeologische relictten aanwezig zijn ter plaatse van de voorgenomen uitvoering van het bouwwerk onderscheidenlijk werken en/of werkzaamheden.

Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

84.1. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde en vijfde lid, van de Awb, zoals deze bepalingen luiden ten tijde van belang, de raad op te dragen om voor de hierna in de beslissing nader aangeduide vernietigde planonderdelen met inachtneming van deze uitspraak een nieuw plan vast te stellen en zal daartoe een termijn stellen. Het door de raad te nemen nieuwe besluit behoeft niet overeenkomstig afdeling 3.4 van de Awb te worden voorbereid.

85. De raad dient ten aanzien van dit beroep op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Het beroep van [appellante sub 39]

86. [appellante sub 39], die op het perceel [locatie 20] te Heeswijk-Dinther een intensieve veehouderij exploiteert, betoogt dat op het perceel [locatie 21] ten onrechte geen burgerwoning is toegestaan. Daartoe voert zij aan dat het college van burgemeester en wethouders van de voormalige gemeente Heeswijk-Dinther bij brief van 23 april 1993 het bestaan van een tweede woning op het perceel [locatie 22] heeft onderkend en hieraan huisnummer [locatie 21] heeft toegekend.

86.1. De raad stelt zich op het standpunt dat het pand met huisnummer 19a al geruime tijd niet meer wordt bewoond. In de Nota van Zienswijzen is gewezen op de Adviesnota van het college van burgemeester en wethouder van 27 oktober 2009, waarin staat dat voor dit adres om voornoemde reden geen extra woonbestemming zou worden opgenomen. Een nieuwe woonbestemming in het buitengebied kan de bedrijfsvoering van omliggende bedrijven nadelig beïnvloeden. Voorts kan ter plaatse van de woning geen aanvaardbaar woon- en leefklimaat worden gegarandeerd.

86.2. De percelen [locatie 22]/[locatie 21] en [locatie 20] hebben de bestemming "Agrarisch". Voor de percelen is één gezamenlijk bouwvlak op de verbeelding opgenomen met de aanduiding "aantal bedrijfswoningen=2".

Ingevolge artikel 3, lid 3.2, onder 3.2.1, aanhef en sub a, van de planregels, gelezen in samenhang met de verbeelding, zijn ter plaatse twee bedrijfswoningen toegestaan.

86.3. In het deskundigenbericht staat dat op de percelen [locatie 22] en [locatie 20] twee bedrijfswoningen staan. Deze bedrijfswoningen zijn, net als in het vorige plan, als zodanig bestemd. De woning op het perceel [locatie 22] is in de jaren '80 verbouwd, zodat een tweede woongedeelte in deze woning is ontstaan. Dit woongedeelte zou op grond van de door het college van burgemeester en wethouders van de voormalige gemeente Heeswijk-Dinther op 19 januari 1993 vastgestelde nota "Legalisatiebeleid dubbele woningen 1992" in aanmerking komen voor legalisatie, zodat hieraan in het verleden een huisnummer is toegekend. Dit woongedeelte is in het vorige bestemmingsplan "Buitengebied" van 1998 echter niet als burgerwoning bestemd.

Niet in geschil is dat bedoeld woongedeelte op het perceel [locatie 21] af en toe voor tijdelijke huisvesting verhuurd is geweest. Ten tijde van de vaststelling van het plan was dit woongedeelte echter niet als woning in gebruik, zodat de raad ervoor heeft gekozen om dit woongedeelte niet als zelfstandige burgerwoning te bestemmen. Het standpunt van de raad dat het voorzien in een nieuwe burgerwoning in het buitengebied onwenselijk is, acht de Afdeling niet onredelijk. Aan een toekenning van een huisnummer komt voorts geen betekenis toe voor de vraag of een gebouw, dat in dit geval in het verleden voor woondoeleinden in gebruik is geweest, als zodanig moet worden bestemd. Dat met het oog op legalisatie aan dit woongedeelte in het verleden een huisnummer is toegekend leidt, gelet op het aanzienlijke tijdsverloop tussen het moment van toekenning van dat huisnummer en de vaststelling van dit plan, niet tot een ander oordeel, nog daargelaten dat [appellante sub 39] niet aannemelijk heeft gemaakt dat door of namens de raad verwachtingen zijn gewekt dat zou worden voorzien in een zelfstandige burgerwoning op het perceel [locatie 21].

Het betoog faalt.

86.4. Het beroep van [appellante sub 39] is ongegrond.

87. Voor een proceskostenveroordeling bestaat ten aanzien van dit beroep geen aanleiding.

Het beroep van [appellante sub 38]

88. [appellante sub 38] betoogt dat de raad de aanduiding "milieuzone - boringsvrije zone" voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" op zijn perceel [locatie 23] te Heeswijk-Dinther ten onrechte gewijzigd heeft willen vaststellen. Omdat artikel 27, lid 27.4, van de planregels niet is opgenomen in de lijst van wijzigingen, maakt deze aanduiding volgens haar geen deel uit van het vaststellingsbesluit. Voor zover de aanduiding voor haar perceel wel juist is vastgesteld, voert [appellante sub 38] aan dat een motivering voor het toekennen van deze aanduiding ontbreekt. Als gevolg van deze zone moet zij voor bepaalde activiteiten aan de regels uit de Provinciale milieuverordening Noord-Brabant (hierna: PMV) voldoen, hetgeen zij niet wenselijk acht.

88.1. De raad stelt zich op het standpunt dat de aanduiding "milieuzone - boringsvrije zone" naar aanleiding van de zienswijze van het college van gedeputeerde staten van Noord-Brabant in het plan is opgenomen.

88.2. Ingevolge artikel 1.2, eerste lid, van de Wet milieubeheer stellen provinciale staten ter bescherming van het milieu een verordening vast.

Ingevolge het tweede lid, aanhef en onder a, bevat de verordening ten minste regels ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning in bij de verordening aangewezen gebieden.

Ingevolge artikel 5.1.1.2, eerste lid, van de PMV 2010 zijn er beschermingszones voor winningen van grondwater dat is bestemd voor menselijke consumptie.

Ingevolge het tweede lid zijn als beschermingszones, bedoeld in het eerste lid, aangewezen de gebieden opgenomen in bijlage 5.

Ingevolge het derde lid kunnen de beschermingszones, bedoeld in het tweede lid, bestaan uit één of meer:

a. waterwingebieden;

(...);

d. boringsvrije zones.

Ingevolge het achtste lid zijn de waterwingebieden en de boringsvrije zones op de bij deze verordening behorende kaarten als zodanig aangegeven.

In paragraaf 5.1.4 zijn regels voor boringsvrije zones opgenomen.

88.3. Het perceel [locatie 23] heeft de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" en onder meer de aanduiding "milieuzone - boringsvrije zone".

Ingevolge artikel 27, lid 27.4, van de planregels zijn gronden ter plaatse van de aanduiding "milieuzone - boringsvrije zone" mede bedoeld voor bescherming van de daarin aanwezige beschermde kleilaag. De regels ter bescherming van de boringsvrije zone, zoals vermeld in de PMV zijn van toepassing.

88.4. De Afdeling stelt vast dat de toevoeging van de aanduiding "milieuzone - boringsvrije zone" op de vastgestelde verbeelding is opgenomen in de lijst van wijzigingen, die door de raad is gewaarmerkt als behorend bij zijn besluit van 26 juni 2012. Voorts is in die lijst vermeld dat voor deze zone regels dienen te worden opgenomen. Dat het bij die aanduiding behorende artikel 27, lid 27.4, van de planregels niet expliciet

is vermeld, maakt niet dat dit artikel geen deel uitmaakt van het vaststellingsbesluit. Het betoog faalt.

88.5. Ten behoeve van het in de PMV 2010 aangewezen waterwingebied Loosbroek zijn de omliggende gronden, waaronder het perceel [locatie 23], als boringsvrije zone aangewezen. Omdat de regels voor boringsvrije zones in de PMV moeten worden aangemerkt als algemeen verbindende voorschriften, moeten deze in acht worden genomen ongeacht of in het plan dienaangaande regels worden opgenomen. Gelet hierop wordt de vrees van [appellante sub 38] dat door de wijziging van het plan aan de regels uit de PMV dient te worden voldaan, niet door het plan bewerkstelligd. Voorts zijn in het bestemmingsplan geen verdergaande beperkende regels opgenomen ten opzichte van de regels die zijn opgenomen in paragraaf 5.1.4 van de PMV 2010. Het betoog faalt.

88.6. Het beroep van [appellante sub 38] is ongegrond.

89. Voor een proceskostenveroordeling bestaat ten aanzien van dit beroep geen aanleiding.

Het beroep van [appellant sub 50]

90. [appellant sub 50] betoogt dat de raad voor het plandeel met de bestemming "Natuur" ter plaatse van het vakantiechalet op het perceel [locatie 24] te Heeswijk-Dinther, kadastraal bekend gemeente Heeswijk-Dinther, sectie D, nummer 941, ten onrechte geen bouwvlak met de aanduiding "recreatiewoning" heeft opgenomen.

90.1. In de Nota van Zienswijzen heeft de raad bij de beantwoording van de zienswijze van [appellant sub 50] te kennen gegeven dat de recreatiewoning op het perceel [locatie 24] als zodanig is bestemd. De raad heeft zich in het verweerschrift op het standpunt gesteld dat de toegekende aanduidingen "bouwvlak" en "recreatiewoning" op de verbeelding aan het verkeerde perceel zijn toegekend en dat deze aanduidingen ten behoeve van het vergunde vakantiechalet op het perceel [locatie 24] hadden moeten worden toegekend. Nu de raad zich in zoverre op een ander standpunt stelt dan hij in het bestreden besluit heeft gedaan en niet is gebleken dat gewijzigde omstandigheden hiertoe aanleiding hebben gegeven, moet worden geoordeeld dat het bestreden besluit in zoverre niet met de vereiste zorgvuldigheid is voorbereid. Het betoog slaagt.

91. [appellant sub 50] betoogt dat het plaatsen van vier caravans en het gebruik als sportveld op het perceel [locatie 24] ten onrechte niet als zodanig met een op maat toegesneden recreatieve functie is toegestaan, maar voor de tweede keer onder het overgangsrecht is gebracht.

91.1. De raad stelt zich op het standpunt dat het perceel in een gebied ligt waar de bescherming van de aanwezige natuurwaarden voorop staat. Het ter plaatse beperkte recreatieve gebruik, zoals omschreven in de brief van 1 maart 2006, rechtvaardigt geen recreatieve bestemming. Dat dit recreatieve gebruik onder het overgangsrecht valt, maakt dat volgens de raad niet anders.

91.2. Het perceel [locatie 24] heeft de bestemming "Natuur" en onder meer de aanduiding "wro-zone - natuurontwikkelingsgebied".

Ingevolge artikel 9, lid 9.5, onder 9.5.2, aanhef en sub a, van de planregels wordt tot een met de bestemming "Natuur" strijdig gebruik gerekend het gebruik van de gronden en opstallen anders dan het toegestane gebruik op grond van het bepaalde in lid 9.1, waaronder in ieder geval wordt verstaan het gebruik van de gronden als standplaats voor kampeermiddelen, waaronder tevens caravans of woonunits ten behoeve van de bewoning door seizoenarbeiders of permanente bewoning.

91.3. In het vorige bestemmingsplan "Buitengebied" van 1998 had het perceel de bestemming "Bosgebied". Voor een weergave van artikel 25, tweede lid, en artikel 26a, eerste lid, wordt verwezen naar 38.3.

91.4. Op het perceel [locatie 24] zijn, naast het vakantiechalet, een sportveld en vier caravanstandplaatsen

aanwezig. Tijdens vakantieperiodes worden mobiele caravans voor een aaneengesloten periode van maximaal twee tot drie weken op de caravanstandplaatsen neergezet. Gelet op het bepaalde in artikel 9, lid 9.5, onder 9.5.2, aanhef en sub a, van de planregels wordt dit recreatieve gebruik als strijdig aangemerkt. De Afdeling stelt vast dat dit recreatieve gebruik van de gronden voor de tweede maal onder het overgangsrecht is gebracht. Dit is slechts toegestaan als aannemelijk is dat het gebruik binnen de planperiode zal worden beëindigd. Niet is gebleken dat [appellant sub 50] zijn huidige activiteiten zal staken en evenmin is gebleken dat het gemeentebestuur voornemens is het gebruik te beëindigen door verwerving van de gronden. Gelet hierop stond het de raad niet vrij het gebruik opnieuw onder het overgangsrecht te brengen. Ter zitting heeft de raad toegelicht dat dient te worden gezien of een maatbestemming kan worden opgenomen. Aldus is het niet uitgesloten dat een maatbestemming mogelijk is. Het had op de weg van de raad gelegen om voor de vaststelling van het plan te kijken of voor bedoeld recreatief gebruik van de gronden een maatbestemming of een andere passende regeling in het plan had kunnen worden opgenomen.

Door bedoeld recreatief gebruik van de gronden opnieuw onder het algemene overgangsrecht te brengen zonder na te gaan of daarvoor een andere regeling in het plan had kunnen worden opgenomen, is het besluit in zoverre onzorgvuldig tot stand gekomen en in strijd met het beginsel van de rechtszekerheid.

Het betoog slaagt.

92. In hetgeen [appellant sub 50] heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit, voor zover dat ziet op de vaststelling van het plandeel met de bestemming "Natuur" voor het perceel [locatie 24] te Heeswijk-Dinther, is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb en het rechtszekerheidsbeginsel. Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

92.1. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde en vijfde lid, van de Awb, zoals deze bepalingen luiden ten tijde van belang, de raad op te dragen om voor het vernietigde planonderdeel met inachtneming van deze uitspraak een nieuw plan vast te stellen en zal daartoe een termijn stellen. Het door de raad te nemen nieuwe besluit behoeft niet overeenkomstig afdeling 3.4 van de Awb te worden voorbereid.

93. De raad dient ten aanzien van dit beroep op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Het beroep van [appellant sub 5]

94. Het betoog van [appellant sub 5] dat het bestemmingsplan niet voldoet aan de SVBP 2008 omdat de naamgeving van de bestemmingen niet eenduidig is, faalt onder verwijzing naar hetgeen is overwogen onder 81.2 en 81.3.

95. [appellant sub 5] kan zich niet verenigen met de aanduiding "milieuzone - 1000m kernen" ter plaatse van zijn perceel [locatie 25] te Heeswijk-Dinther. Hij voert aan dat de raad ten onrechte een afstand van 1.000 m hanteert tussen kernen en intensieve veehouderijen, waarbinnen een uitbreiding van het bouwvlak van een intensieve veehouderij niet is toegestaan. Hierdoor worden de uitbreidingsmogelijkheden van zijn bedrijf vergaand beperkt. Hij betoogt - kort gezegd - dat een deugdelijke onderbouwing van deze afstand ontbreekt.

95.1. Aan het perceel [locatie 25] zijn de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" en de aanduidingen "intensieve veehouderij", "bouwvlak", "milieuzone - 1000m kernen" en "reconstructiewetzone - extensiveringsgebied" toegekend. Daarnaast rust op het zuidwestelijke deel van het perceel de aanduiding "wro-zone - woonwerkontwikkelingsgebied", op het oostelijke deel van het perceel de aanduiding "wro-zone - recreatie-ontwikkelingsgebied" en op de zuidelijke punt van het perceel de aanduiding "wro-zone - natuurontwikkelingsgebied".

Ingevolge artikel 6, lid 6.1, van de planregels zijn de voor "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" aangewezen gronden bestemd voor:

a. behoud, herstel en ontwikkeling van landschappelijke en natuurwaarden, die relevant zijn voor het leefgebied van de dassen;

(...);

e. agrarisch grondgebruik;

f. de uitoefening van het agrarisch bedrijf, meer in het bijzonder:

1. een intensief veehouderijbedrijf, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'intensieve veehouderij' (functietype 'agrarisch bedrijf');

(...).

Ingevolge lid 6.2, onder 6.2.2, onder g, is ter plaatse van de aanduiding 'reconstructiewetzone - extensiveringsgebied' vergroting van de bestaande oppervlakte bebouwing ten behoeve van een intensieve veehouderij niet toegestaan.

Ingevolge lid 6.9, onder 6.9.1, aanhef en onder c, kan het college van burgemeester en wethouders het plan wijzigen en het bouwvlak voor een intensief veehouderijbedrijf vergroten, onder de voorwaarden dat:

(...);

2. sprake is van een 'duurzame locatie intensieve veehouderij' en de gronden ter plaatse van de uitbreiding niet zijn aangeduid als 'milieuzone - 250m cluster woningen' en 'milieuzone - 1000m kernen';

3. de oppervlakte van het bouwvlak, mag worden vergroot met maximaal 25% en na vergroting ten hoogste 1,5 ha bedraagt;

(...).

95.2. Het perceel [locatie 25] ligt op de bij de Verordening 2012 behorende kaart "Ontwikkeling intensieve veehouderij" in een extensiveringsgebied.

Ingevolge artikel 9.2, eerste lid, aanhef en onder a, van de Verordening 2012 bepaalt een bestemmingsplan dat is gelegen in een extensiveringsgebied dat nieuwvestiging en hervestiging van intensieve veehouderij, omschakeling naar intensieve veehouderij alsmede uitbreiding van bestaande intensieve veehouderij niet zijn toegestaan.

95.3. Gelet op de ligging van het perceel in een extensiveringsgebied waar uitbreiding ingevolge artikel 9.2 van de Verordening 2012 niet is toegestaan, heeft de raad terecht in navolging hiervan in het plan niet voorzien in uitbreidingsmogelijkheden voor de intensieve veehouderij op het perceel van [appellant sub 5]. Het betoog dat de uitbreidingsmogelijkheden van het bedrijf ten onrechte worden beperkt in het plan, faalt.

96. [appellant sub 5] kan zich niet verenigen met artikel 6, lid 6.7, onder 6.7.1, van de planregels, op grond waarvan een omgevingsvergunning is vereist voor de daar genoemde werken en werkzaamheden. Hij betoogt dat de normale bedrijfsvoering van zijn agrarische bedrijf hierdoor vergaand wordt belemmerd.

96.1. Ingevolge artikel 6, lid 6.7, onder 6.7.1, van de planregels, voor zover van belang, is het verboden zonder een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

- c. het afgraven;
- d. het ophogen;
- e. het vergraven;
- f. het diepploegen en -woelen;
- g. het egaliseren;
- h. het indrijven van voorwerpen in de grond;
- i. het aanleggen van drainage;
- j. het aanleggen van onderbemaling;
- k. het aanleggen, verbreden of verbeteren van sloten en greppels;
- l. het dempen van sloten of greppels;
- m. het aanbrengen van oeverbeschoeiingen;
- n. het rooien van houtgewas;
- o. het aanplanten van houtgewas (anders dan ten behoeve van een boomkwekerij);
- p. het omzetten van grasland in bouwland;
- q. het omzetten van grasland in boomkwekerij of sierteeltgrond;
- r. het aanbrengen van verhardingen groter dan 200 m²;
- s. het aanbrengen van verhardingen op wegen en (fiets)paden;
- t. het aanbrengen van ondergrondse leidingen;
- u. het gebruik van afdekmaterialen en lage tunnels.

Ingevolge lid 6.7, onder 6.7.2, is het in 6.7.1 vervatte verbod niet van toepassing op werken en werkzaamheden die:

- a. uitgevoerd worden binnen een op de verbeelding opgenomen bouwvlak;
- b. het normale onderhoud en/of de normale exploitatie betreffen;
- c. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van inwerkingtreding van dit bestemmingsplan.

Ingevolge lid 6.7, onder 6.7.4 is uitvoering van de in 6.7.1 genoemde werken of werkzaamheden in strijd met de bestemming, indien daardoor dan wel door de daarvan (direct of indirect) te verwachten gevolgen een onevenredige aantasting van de waarden van deze gronden kan plaatsvinden.

Ingevolge lid 6.7, onder 6.7.5, worden onder de in 6.7.4 genoemde waarden verstaan:

- f. ten aanzien van de in 6.7.1, onder c, d, e, f, g, h, n, o, p, q, r, s, t en u genoemde werken of werkzaamheden: de natuurwaarden van dassenleefgebied, bepaald door:

1. burchten,
2. gelijkblijvende grondwaterstand,
3. afwisselend landschap met droog bos, lijnvormige elementen, natte graslanden, ontbreken van barrières.

96.2. In het deskundigenbericht staat dat de gronden van [appellant sub 5] aan de oostzijde grenzen aan een klein bosgebied met daarin een waterplas. Volgens [appellant sub 5] zijn in dat bosgebied dassen aanwezig en worden de gronden gebruikt als foerageergebied. Verder staat in het deskundigenbericht dat [appellant sub 5] de gronden met de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" gebruiken als grasland en als akkerbouwland voor de teelt voor mais.

96.3. De raad heeft in artikel 6, lid 6.7, onder 6.7.2, van de planregels voorzien in uitzonderingen op de vergunningplicht, onder meer voor werkzaamheden die het normale onderhoud en/of de normale exploitatie betreffen. [appellant sub 5] heeft niet onderbouwd waarom hij desondanks in zijn bedrijfsvoering wordt beperkt. De Afdeling ziet in het summiere betoog van [appellant sub 5] geen aanleiding voor het oordeel dat de raad onvoldoende gewicht heeft toegekend aan de bedrijfsbelangen van [appellant sub 5] bij het opnemen van het aan de agrarische bestemming gekoppelde omgevingsvergunningstelsel ter bescherming van dassen. Het betoog faalt.

97. [appellant sub 5] voert aan dat het bouwvlak ter plaatse van het perceel [locatie 25] deels de aanduiding "wro-zone- recreatie-ontwikkelingsgebied" heeft en deels de aanduiding "wro-zone - woonwerkontwikkelingsgebied". Hij betoogt dat hierdoor de onwenselijke situatie is ontstaan dat twee planologische regimes van toepassing zijn op het bouwvlak. Hij voert aan dat uit het bestreden besluit volgt dat de verbeelding op dit punt zou worden aangepast.

Daarnaast betoogt [appellant sub 5] dat zijn gronden ten onrechte zijn voorzien van de aanduidingen "wro-zone - natuurontwikkelingsgebied" en "wro-zone - ecologische verbindingszone".

97.1. In de Nota van Zienswijzen, die deel uitmaakt van het bestreden besluit, staat dat het verwarrend is dat zowel de aanduiding "wro-zone- recreatie-ontwikkelingsgebied" als de aanduiding "wro-zone - woonwerkontwikkelingsgebied" is toegekend aan het perceel. Het zou logisch zijn om uitsluitend de aanduiding "wro-zone - woonwerkontwikkelingsgebied" op te nemen, zo staat in de Nota van Zienswijzen. De Afdeling stelt vast dat deze wijziging niet is verwerkt op de vastgestelde verbeelding. Hetgeen [appellant sub 5] aanvoert, geeft daarom aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit en het plan in onderlinge samenhang bezien in zoverre zijn vastgesteld in strijd met de rechtszekerheid. Het betoog slaagt.

97.2. In het deskundigenbericht staat dat ter plaatse van de beek de Leijgraaf aan een zone van ongeveer 50 m breed de aanduidingen "wro-zone - natuurontwikkelingsgebied" en "wro-zone - ecologische verbindingszone" zijn toegekend. Uit artikel 6, lid 6.1, aanhef en onder q en o, van de planregels volgt dat de gronden hiermee mede zijn bestemd voor natuurontwikkeling en de verwezenlijking, het behoud en beheer van een ecologische verbindingszone. [appellant sub 5] heeft niet aannemelijk gemaakt dat zijn bedrijfsvoering onevenredig wordt beperkt vanwege deze aanduidingen. De Afdeling ziet dan ook geen aanleiding voor het oordeel dat de raad niet in redelijkheid deze aanduidingen aan de gronden heeft kunnen toekennen. Het betoog faalt.

98. [appellant sub 5] betoogt dat de raad de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 1", "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" voor zijn perceel [locatie 25] ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voert hij aan dat de raad nader onderzoek had moeten verrichten naar de archeologische waarden van deze gronden en dat het onduidelijk is waarop de toekenning van deze bestemmingen is gebaseerd. Voorts is onduidelijk waarom juist binnen het bouwvlak een hogere verwachtingswaarde ligt dan daarbuiten. Het vergunningstelsel is rechtsonzeker, omdat het onduidelijk is hoe wordt omgegaan met een aanvraag om een omgevingsvergunning voor de bouw van een gebouw op

gronden waaraan gedeeltelijk deze drie dubbelbestemmingen zijn toegekend. Voorts leiden de dubbelbestemmingen tot onnodige beperkingen.

98.1. Voor een weergave van de planregels wordt verwezen naar 3.1.

98.2. Gelet op het voorgaande onder 3.3 is nader onderzoek verricht naar de archeologische waarden van de gronden in het plangebied, waarvan het resultaat is vastgelegd in de beleidskaart. Niet in geschil is dat de gronden van [appellant sub 5] waaraan de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 1", "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" zijn toegekend, op de beleidskaart zijn aangeduid als een gebied met, onderscheidenlijk, zeer hoge archeologische waarde, hoge archeologische waarde en verwachting en middelhoge archeologische verwachting. Evenmin in geschil is dat binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 25], waaraan gedeeltelijk de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 1", "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" is toegekend, ter plaatse van deze dubbelbestemmingen bebouwing staat. Gelet op het voorgaande onder 3.4 heeft de raad in zoverre het plan niet met de vereiste zorgvuldigheid vastgesteld. Het betoog slaagt.

98.3. Voor zover de raad de dubbelbestemmingen aan de onbebouwde gronden heeft toegekend, is van belang dat [appellant sub 5] niet aan de hand van stukken aannemelijk heeft gemaakt dat deze gronden zodanig zijn geroerd dat ter plaatse geen archeologische waarden meer aanwezig zijn. Gelet hierop en op het voorgaande onder 3.5 ziet de Afdeling in het aangevoerde geen aanleiding voor het oordeel dat de raad in zoverre niet in redelijkheid de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 1", "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" aan deze gronden heeft kunnen toekennen. Het betoog faalt.

98.4. Aangezien de regels die van toepassing zijn op de bestemming "Waarde - Archeologie 3" minder verstrekkend zijn dan de regels die van toepassing zijn op de bestemmingen "Waarde - Archeologie 2" onderscheidenlijk "Waarde - Archeologie 1", is strijdigheid tussen de regelingen uitgesloten. Er bestaat om die reden geen grond voor het oordeel dat de planregeling op dit punt zo onduidelijk is dat deze in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel moet worden geacht. Het betoog faalt.

98.5. Voor zover wordt aangevoerd dat de dubbelbestemmingen tot onnodige beperkingen leiden, wordt als volgt overwogen.

Met inachtneming van het voorgaande onder 3.4 dienen de artikelen 18, 19 en 20 van de planregels overeenkomstig de erkenning van de raad te worden aangepast, in die zin dat het in lid 18.2, onder 18.2.1, lid 19.2, onder 19.2.1 en lid 20.2, onder 20.2.1, van de planregels genoemde rapport niet behoeft te worden opgesteld indien ook anderszins kan worden aangetoond dat redelijkerwijs geen behoudenswaardige archeologische relictten aanwezig zijn ter plaatse van de voorgenomen uitvoering van het bouwwerk. Voorts dient het bepaalde in lid 18.3, onder 18.3.3, sub c, lid 19.3, onder 19.3.3, sub c, en lid 20.3, onder 20.3.3, sub c, van de planregels te worden aangepast, in die zin dat ook anderszins kan worden aangetoond dat redelijkerwijs geen behoudenswaardige archeologische relictten aanwezig zijn ter plaatse van de voorgenomen uitvoering van werken en/of werkzaamheden.

Het betoog slaagt.

99. Behoudens het voorgaande onder 98.5 ziet de Afdeling, gelet op het voorgaande onder 3.5, geen aanleiding voor het oordeel dat de dubbelbestemmingen leiden tot een onevenredige belemmering. Het betoog faalt.

100. In hetgeen [appellant sub 5] heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit voor zover dat ziet op de vaststelling van de aanduiding "wro-zone - recreatie-ontwikkelingsgebied" die is toegekend aan het bouwvlak voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" ter plaatse van het perceel [locatie 25], is genomen in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel.

In hetgeen [appellant sub 5] voorts heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit, voor zover dat ziet op de vaststelling van de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 1", "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3", voor zover die zijn toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 25], is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb.

In hetgeen [appellant sub 5] voorts heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit, voor zover dat ziet op de vaststelling van de artikelen 18, 19 en 20 van de planregels, voor zover niet is opgenomen dat het in lid 18.2, onder 18.2.1, lid 19.2, onder 19.2.1 en lid 20.2, onder 20.2.1 genoemde rapport onderscheidenlijk de in lid 18.3, onder 18.3.3, sub c, lid 19.3, onder 19.3.3, sub c, en lid 20.3, onder 20.3.3, sub c, genoemde onderzoeksplaat niet hoeft te worden opgesteld onderscheidenlijk uitgevoerd indien anderszins kan worden aangetoond dat redelijkerwijs geen behoudenswaardige archeologische relikten aanwezig zijn ter plaatse van de voorgenomen uitvoering van het bouwwerk onderscheidenlijk werken en/of werkzaamheden, is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb.

Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

101. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde en vijfde lid, van de Awb, zoals deze bepalingen luiden ten tijde van belang, de raad op te dragen om voor de hierna in de beslissing nader aangeduide vernietigde planonderdelen met inachtneming van deze uitspraak een nieuw plan vast te stellen en zal daartoe een termijn stellen. Het door de raad te nemen nieuwe besluit hoeft niet overeenkomstig afdeling 3.4 van de Awb te worden voorbereid.

102. De raad dient ten aanzien van dit beroep in de proceskosten te worden veroordeeld.

Het beroep van [appellante sub 20]

103. Het beroep van [appellante sub 20] heeft betrekking op het perceel [locatie 26] te Nistelrode, waar zij een intensieve veehouderij exploiteert. [appellante sub 20] betoogt dat ten onrechte de aanduiding "milieuzone - 1000m kernen" op haar perceel rust. Hiertoe voert zij aan dat een deugdelijke onderbouwing van de gehanteerde afstand van 1.000 m tussen intensieve veehouderijen en een kern ontbreekt. Er is geen onderzoek gedaan naar de gezondheidseffecten vanwege intensieve veehouderijen. Dat onrust is ontstaan over de gezondheidsrisico's is volgens haar onvoldoende om in een bestemmingsplan te voorzien in ingrijpende beperkingen voor intensieve veehouderijen. [appellante sub 20] betoogt voorts dat in artikel 3, lid 3.9, onder 3.9.1, aanhef en onder d, van de planregels ten onrechte de voorwaarde is gesteld dat voor de uitbreiding van een bouwvlak van een intensieve veehouderij een positief advies van de GGD moet worden uitgebracht. Zij acht de GGD in deze kwesties niet objectief en daarom niet de juiste instantie om advies uit te brengen. Daarnaast kan [appellante sub 20] zich niet verenigen met de voorwaarde in artikel 3, lid 3.9, onder 3.9.1, aanhef en onder b, dat een landschappelijke inpassing met een oppervlakte van 10% van het bouwvlak is vereist voor een vormverandering van een bouwvlak. [appellante sub 20] betoogt verder dat gebreken kleven aan het milieueffectrapport (hierna: plan-MER). Hiertoe voert zij aan dat de aanvullende criteria voor de beoordeling van duurzame locaties ontbreken in het plan-MER en dat de milieueffecten onvoldoende zijn onderzocht.

103.1. Aan het perceel [locatie 26] zijn de bestemming "Agrarisch" en de aanduidingen "intensieve veehouderij" en "milieuzone - 1000m kernen" toegekend.

Ingevolge artikel 3, lid 3.1, zijn de voor "Agrarisch" aangewezen gronden bestemd voor:

a. agrarisch grondgebruik;

b. de uitoefening van het agrarisch bedrijf, meer in het bijzonder:

1. een intensief veehouderijbedrijf, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "intensieve veehouderij" (functietype 'agrarisch bedrijf').

Ingevolge lid 3.9, onder 3.9.1, aanhef en onder d, van de planregels kan het college van burgemeester en wethouders het plan wijzigen en het bouwvlak voor een intensief veehouderijbedrijf vergroten, onder de voorwaarden dat:

(...);

2. sprake is van een 'duurzame locatie intensieve veehouderij' en de gronden ter plaatse van de uitbreiding niet zijn aangeduid als "milieuzone - 250m cluster woningen" en "milieuzone - 1000m kernen";

3. de oppervlakte van het bouwvlak mag worden vergroot met maximaal 25% en na vergroting ten hoogste 1,5 ha bedraagt;

(...);

6. een individuele Gezondheidseffectscreening wordt uitgevoerd indien de afstand tot het functietype 'wonen', 'specifieke vorm van wonen - ruimte voor ruimte' en 'specifieke vorm van wonen - beperkte inhoudsmaat' minder dan 250 m bedraagt, waaruit dient te blijken dat de risico's voor de volksgezondheid aanvaardbaar zijn.

Ingevolge lid 3.9, onder 3.9.1, aanhef en onder b, onder 4, kan het college van burgemeester en wethouders het plan wijzigen en vormverandering van het bouwvlak van een agrarisch bedrijf toestaan, onder de voorwaarde dat uit een inrichtingsplan moet blijken dat een goede ruimtelijke uitstraling gewaarborgd is. Een landschappelijke inpassing met een oppervlakte van minimaal 10% van het bouwvlak is vereist.

103.2. Zoals volgt uit hetgeen hiervoor is overwogen onder 5.4, berust het toekennen van de aanduiding "milieuzone - 1000m kernen" aan het perceel niet op een toereikende motivering. Het betoog slaagt.

103.3. In het deskundigenbericht staat dat het bouwvlak een omvang van 1,6 ha heeft. De wijzigingsbevoegdheid in artikel 3, lid 3.9, onder 3.9.1, aanhef en onder d, van de planregels, onder toepassing waarvan het bouwvlak tot maximaal 1,5 ha kan worden vergroot, kan daarom geen toepassing vinden voor het perceel van [appellante sub 20]. De aan deze wijzigingsbevoegdheid gekoppelde voorwaarde dat een gezondheidseffectscreening moet worden uitgevoerd, is daarom evenmin van toepassing. Dit betoog blijft dan ook buiten bespreking.

103.4. De voorwaarde in artikel 3, lid 3.9, onder 3.9.1, aanhef en onder b, onder 4, van de planregels, dat een landschappelijke inpassing is vereist bij vormverandering van een bouwvlak, heeft de raad gesteld om te voldoen aan de bepaling in artikel 2.2 van de Verordening 2012 dat een bestemmingsplan dat voorziet in een ruimtelijke ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied moet bijdragen aan kwaliteitsverbetering. Ook heeft de raad in aanmerking genomen dat middels een vormverandering van een bouwvlak ruimte kan worden gecreëerd voor nieuwe bebouwing, wat een aanzienlijke invloed kan hebben op de omgeving. In de niet nader onderbouwde stelling van [appellante sub 20] ziet de Afdeling geen aanleiding om deze voorwaarde onredelijk te achten. Het betoog faalt.

103.5. Ten behoeve van het plan is een plan-MER opgesteld en een aanvulling daarop, "Bestemmingsplan buitengebied Bernheze, aanvulling op het milieueffectrapport" van 30 mei 2012 (hierna: de aanvulling), door het onderzoeksbureau Arcadis. In de aanvulling zijn de effecten beoordeeld van de beperkingen die in het vastgestelde plan ten opzichte van het ontwerpplan zijn aangebracht ten aanzien van intensieve veehouderijen. Hierbij is rekening gehouden met de keuze van de raad om binnen 1.000 m van kernen en

250 m van een cluster van woningen geen uitbreiding van een bouwvlak van een intensieve veehouderij toe te staan. Het betoog van [appellante sub 20] dat met deze keuze van de raad ten onrechte geen rekening is gehouden in het plan-MER, faalt derhalve.

In het plan-MER en de aanvulling zijn de effecten van de in het plan geboden mogelijkheden voor intensieve veehouderijen onderzocht op de volgende aspecten: geurhinder, ammoniak en natuur, zwevende deeltjes (PM10), geluid, verkeer, water en bodem, landschap, cultuurhistorie en archeologie. In de niet nader onderbouwde stelling van [appellante sub 20] V.O.F. ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de milieueffecten onvoldoende zijn onderzocht.

Gelet op het voorgaande faalt het betoog dat gebreken kleven aan het plan-MER.

104. [appellante sub 20] betoogt dat de raad de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" voor het perceel [locatie 26] ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voert zij aan dat de raad hieraan geen gedegen archeologisch onderzoek ten grondslag heeft gelegd.

104.1. Gelet op het voorgaande onder 3.3 is nader onderzoek verricht naar de archeologische waarden van de gronden in het plangebied, waarvan het resultaat is vastgelegd in de beleidskaart. Niet in geschil is dat de gronden van [appellante sub 20] waaraan de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" zijn toegekend, op de beleidskaart zijn aangeduid als een gebied met, onderscheidenlijk, hoge archeologische waarde en verwachting en middelhoge archeologische verwachting. Evenmin in geschil is dat het bouwvlak op het perceel [locatie 26], waaraan grotendeels de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 2" en voor het overige gedeelte de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" is toegekend, is bebouwd. Gelet op het voorgaande onder 3.4 heeft de raad in zoverre het plan niet met de vereiste zorgvuldigheid vastgesteld. Het betoog slaagt.

104.2. Voor zover de raad de dubbelbestemmingen aan de onbebouwde gronden heeft toegekend, is van belang dat [appellante sub 20] niet aan de hand van stukken aannemelijk heeft gemaakt dat deze gronden zodanig zijn geroerd dat ter plaatse geen archeologische waarden meer aanwezig zijn. Gelet hierop en op het voorgaande onder 3.5 ziet de Afdeling in het aangevoerde geen aanleiding voor het oordeel dat de raad in zoverre niet in redelijkheid de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" aan deze gronden heeft kunnen toekennen. Het betoog faalt.

105. In hetgeen [appellante sub 20] heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit voor zover dat ziet op de vaststelling van de aanduiding "milieuzone - 1000m kernen" ter plaatse van het perceel [locatie 26] is genomen in strijd met artikel 3:46 van de Awb. In hetgeen [appellante sub 20] voorts heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit, voor zover dat ziet op de vaststelling van de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3", voor zover die zijn toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 26], is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb.

Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

106. De raad dient ten aanzien van dit beroep op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Het beroep van [appellant sub 27]

107. [appellant sub 27] kan zich niet verenigen met de omvang van 1 ha van het bouwvlak ter plaatse van het perceel [locatie 27] te Vorstenbosch, waar hij een agrarisch bedrijf exploiteert. Hij voert aan dat uit de uitspraak van de Afdeling van 3 april 2002, in zaak nr. 199901372/1, ten aanzien van het voorheen geldende

bestemmingsplan "Buitengebied", volgt dat een bouwvlak van 1,25 ha aan zijn perceel moet worden toegekend. De noodzaak hiertoe volgt volgens hem ook uit een advies van de Adviescommissie Agrarische Bouwaanvragen van 18 april 2005. [appellant sub 27] betoogt dat de raad in strijd met het toentertijd geldende artikel 30 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening geen gevolg heeft gegeven aan voormelde uitspraak. Onder verwijzing naar de voorgeschiedenis, stelt hij dat deze nalatigheid met zich brengt dat hij recht heeft op uitbreidingsruimte. In het voorliggende plan had daarom alsnog een bouwvlak met een omvang van 1,25 ha moeten worden opgenomen, aldus [appellant sub 27]. [appellant sub 27] kan zich om dezelfde redenen niet verenigen met artikel 3, lid 3.2.2, onder g, van de planregels, waarin is bepaald dat vergroting van de bestaande bebouwing niet is toegestaan. Volgens hem is het, gelet op de voorgeschiedenis, aan de raad te wijten dat hij de mogelijkheid voor vergroting van de bebouwing van intensieve veehouderijen die is opgenomen in artikel 9.2, eerste lid, sub c, van de Verordening 2012 niet heeft kunnen benutten. Als de raad het bestemmingsplan wél had aangepast in navolging van voormelde uitspraak van de Afdeling, was de aanvraag om bouwvergunning die [appellant sub 27] op 30 september 2010 had ingediend in overeenstemming geweest met dat bestemmingsplan en had hij voormelde mogelijkheid kunnen benutten.

Voorts betoogt [appellant sub 27] dat de dubbelbestemming "Waterstaat - beschermingszone watergang" zijn uitbreidingsmogelijkheden beperkt, omdat ter plaatse niet mag worden gebouwd.

107.1. Aan het perceel [locatie 27] zijn de bestemming "Agrarisch" en, voor de westelijke strook van het perceel, de dubbelbestemming "Waterstaat - beschermingszone watergang" en de aanduidingen "intensieve veehouderij", "bouwvlak", "milieuzone - 1000m kernen" en "reconstructiewetzone - extensiveringsgebied" toegekend.

Ingevolge artikel 3, lid 3.1, van de planregels zijn de voor "Agrarisch" aangewezen gronden bestemd voor:

a. agrarisch grondgebruik;

b. de uitoefening van het agrarisch bedrijf, meer in het bijzonder:

1. een intensief veehouderijbedrijf, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "intensieve veehouderij" (functietype 'agrarisch bedrijf');

(...).

Ingevolge lid 3.2, onder 3.2.2, onder g, is ter plaatse van de aanduiding "reconstructiewetzone - extensiveringsgebied" vergroting van de bestaande oppervlakte aan bebouwing ten behoeve van een intensieve veehouderij niet toegestaan.

Ingevolge lid 3.9, onder 3.9.2, aanhef en onder d, van de planregels kan het college van burgemeester en wethouders het plan wijzigen en het bouwvlak voor een intensief veehouderijbedrijf vergroten, onder de voorwaarden dat:

(...);

2. sprake is van een 'duurzame locatie intensieve veehouderij' en de gronden ter plaatse van de uitbreiding niet zijn aangeduid als "milieuzone - 250m cluster woningen" en "milieuzone - 1000m kernen";

3. de oppervlakte van het bouwvlak mag worden vergroot met maximaal 25% en na vergroting ten hoogste 1,5 ha bedraagt;

(...).

Ingevolge artikel 24, lid 24.1, zijn de voor "Waterstaat - beschermingszone watergang" aangewezen

gronden, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming (basisbestemming), met voorrang mede bestemd voor de bescherming en het onderhoud van de in deze zone gelegen dan wel daaraan grenzende watergang.

Ingevolge lid 24.2 mag op de voor "Waterstaat - beschermingszone watergang" aangewezen gronden niet worden gebouwd.

Ingevolge lid 24.3 kan bij een omgevingsvergunning worden afgeweken van het bepaalde in lid 24.2 en worden toegestaan dat wordt gebouwd ten dienste van en conform de (basis)bestemming.

107.2. Ingevolge artikel 9.2, eerste lid, van de Verordening 2012 bepaalt een bestemmingsplan dat is gelegen in een extensiveringsgebied dat:

a. nieuwvestiging en hervestiging van intensieve veehouderij, omschakeling naar intensieve veehouderij alsmede uitbreiding van bestaande intensieve veehouderij niet zijn toegestaan;

(...);

c. de bebouwing voor intensieve veehouderij ten hoogste een zodanige omvang heeft dat deze overeenkomt met de bebouwing ten behoeve van een intensieve veehouderij welke op 1 oktober 2010 aanwezig of in uitvoering was, gebouwd mag worden krachtens een verleende vergunning dan wel gebaseerd is op een vóór 1 oktober 2010 ingediende volledige en ontvankelijke bouwaanvraag in overeenstemming met het geldend bestemmingsplan per 1 oktober 2010.

107.3. In het deskundigenbericht staat dat het bouwvlak plaatse van het perceel [locatie 27] een omvang heeft van ongeveer 1 ha.

107.4. In het voorheen geldende bestemmingsplan "Buitengebied", dat is vastgesteld op 19 november 1998, was ter plaatse van het perceel een bouwvlak met een omvang van 0,7 ha opgenomen. In de uitspraak van de Afdeling van 3 april 2002, in zaak nr. 199901372/1, waarin het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan "Buitengebied" aan de orde was, is over de omvang van het bouwvlak het volgende overwogen:

"De Afdeling stelt vast dat volgens de door de gemeente gehanteerde methode van bouwvlaktoekenning een standaardbouwvlak van 1 hectare uitgangspunt is. Niet aangegeven is waarom in dit geval is afgeweken van dit uitgangspunt. Daarbij neemt de Afdeling in aanmerking dat de gronden van appellante blijkens de stukken geen bijzondere landschappelijke of natuurwetenschappelijke waarden hebben. Gelet op het vorenstaande is de Afdeling van oordeel dat verweerders op basis van een ontoereikende motivering goedkeuring hebben verleend aan dit planonderdeel."

Het college van gedeputeerde staten heeft vervolgens bij besluit van 15 juli 2003 goedkeuring onthouden aan het besluit van de raad tot vaststelling van het bestemmingsplan "Buitengebied" van 3 april 2002, onder meer voor zover het betrof de vaststelling van het plandeel met de bestemming "Agrarische bedrijfsdoeleinden" ter plaatse van het perceel [locatie 27].

De raad heeft vervolgens niet voldaan de in artikel 30 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening neergelegde verplichting een nieuw plan vast te stellen, indien aan een eerder vastgesteld bestemmingsplan (gedeeltelijk) goedkeuring is onthouden.

107.5. Uit voormelde uitspraak en voormeld besluit volgt uitsluitend dat de omvang van 0,7 ha van het bouwvlak dat in het voorheen geldende bestemmingsplan was opgenomen onvoldoende was gemotiveerd, gelet op de standaardmaat van 1 ha die de raad had gehanteerd bij het toekennen van agrarische bouwvlakken. De vraag of een bouwvlak met een omvang van 1,25 ha aan het perceel moet worden

toegekend, heeft in die procedure niet ter beoordeling gestaan. Anders dan [appellant sub 27] stelt, volgt uit voormelde uitspraak en voormeld besluit van het college van gedeputeerde staten daarom niet reeds dat een bouwvlak van 1,25 ha moet worden toegekend aan het perceel.

Op de bij de Verordening 2012 behorende kaart "Ontwikkeling intensieve veehouderij" ligt het perceel [locatie 27] in een extensiveringsgebied. Uit artikel 9.2, eerste lid, van de Verordening 2012 volgt dat uitbreiding van een intensieve veehouderij in een extensiveringsgebied niet is toegestaan. Het toekennen van een bouwvlak van 1,25 ha om ruimte te bieden voor het uitbreiden van de intensieve veehouderij van [appellant sub 27], is in strijd is met die bepaling.

Gelet op het voorgaande heeft de raad in redelijkheid geen aanleiding gezien om een bouwvlak met een omvang van 1,25 ha toe te kennen. Het betoog faalt.

107.6. Naar aanleiding van voormelde uitspraak van de Afdeling heeft de raad een bouwvlak met een omvang van ongeveer 1 ha aan het perceel toegekend. Binnen dit bouwvlak is ruimte om de bestaande bebouwing uit te breiden. Evenwel is uitbreiding van de bestaande bebouwing vanwege de ligging in een extensiveringsgebied op grond van artikel 9.2, eerste lid, aanhef en onder a en c, van de Verordening 2012 niet toegestaan. Vaststaat dat [appellant sub 27] vóór 1 oktober 2010 een aanvraag om bouwvergunning voor het uitbreiden van de bedrijfsbebouwing had ingediend. Ter zitting heeft de raad te kennen gegeven dat hij gelet op de voorgeschiedenis bereid is om medewerking te verlenen aan een uitbreiding van de bedrijfsbebouwing binnen het toegekende bouwvlak en dat hij welwillend is het provinciebestuur te verzoeken of in dit geval een afwijking van artikel 9.2 van de Verordening alsnog mogelijk is. Gelet op dit standpunt van de raad is de Afdeling van oordeel dat het plan op dit punt niet met de daarbij vereiste zorgvuldigheid is vastgesteld. Het betoog slaagt.

107.7. De dubbelbestemming "Waterstaat - beschermingszone watergang" is toegekend aan een strook van ongeveer 5 m breed over de gehele lengte van de westzijde van het bouwvlak, grenzend aan een watergang. De dubbelbestemming is toegekend om onder meer het beheer van de watergang en de oevers daarvan mogelijk te maken. Naar het oordeel van de Afdeling heeft de raad hieraan in redelijkheid een groter belang kunnen toekennen dan aan het belang dat [appellant sub 27] heeft bij de mogelijkheid om de op zijn perceel toegestane bebouwing ook ter plaatse van de strook met de dubbelbestemming te kunnen bouwen. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat het bouwvlak een breedte heeft van ongeveer 49 m en een lengte van ongeveer 200 m, zodat voldoende ruimte voor bebouwing resteert binnen het bouwvlak. Het betoog faalt.

108. In hetgeen [appellant sub 27] heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit voor zover het betreft artikel 3, lid 3.2, onder 3.2.2, onder g, van de planregels, voor zover dit artikel van toepassing is voor het perceel [locatie 27], is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb. Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

109. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde en vijfde lid, van de Awb, zoals deze bepalingen luiden ten tijde van belang, de raad op te dragen om voor het vernietigde plandeel met inachtneming van deze uitspraak een nieuw plan vast te stellen en zal daartoe een termijn stellen. Het door de raad te nemen nieuwe besluit behoeft niet overeenkomstig afdeling 3.4 van de Awb te worden voorbereid.

110. De raad dient op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Het beroep van [appellante sub 10]

111. [appellante sub 10] kan zich niet verenigen met de omvang van het bouwvlak dat is toegekend ter plaatse van het perceel [locatie 28]-[locatie 29] te Nistelrode. Zij betoogt dat de omvang van het bouwvlak moet worden vergroot tot 2,5 ha, zodat zij haar varkenshouderij kan uitbreiden. Zij betoogt dat haar concrete

uitbreidingsplan ten onrechte niet in het plan is verwerkt. Zij voert aan dat het college van gedeputeerde staten een ontheffing als bedoeld in artikel 9.6 van de toentertijd geldende provinciale verordening heeft verleend voor een vergroting van het bouwvlak. Ook voert zij aan dat het college van burgemeester en wethouders in 10 juni 2008 principemedewerking aan het uitbreidingsplan heeft toegezegd en een milieuvergunning heeft verleend. [appellante sub 10] voert daarnaast aan, onder verwijzing naar een brief van 28 november 2007 van het college van burgemeester en wethouders, dat de raad zich uitdrukkelijk heeft geconformeerd aan het beleid dat in het reconstructieplan Maas en Meierij is neergelegd ten aanzien van uitbreidingen van intensieve veehouderijen. Ook betoogt [appellante sub 10] dat geen planologische beletselen bestaan voor de gewenste uitbreiding. Zij wijst er in dit verband op, onder verwijzing naar de uitspraak van 5 oktober 2011, in zaak nr. 201000256/1/R3, dat reeds een milieuvergunning voor haar uitbreidingsplan is verleend. Zij betoogt recht te hebben op de uitbreiding en stelt dat zij gerechtvaardigd heeft mogen vertrouwen op toezeggingen van het gemeentebestuur.

[appellante sub 10] betoogt verder dat ten onrechte de aanduiding "milieuzone - 1000m kernen" aan haar perceel is toegekend. Hiertoe voert zij aan dat het perceel in een verwevingsgebied ligt en als duurzame locatie kan worden aangemerkt.

111.1. De raad brengt naar voren dat hij op 30 maart 2011 heeft besloten om geen ontheffingen als bedoeld in artikel 9.6 van de toentertijd geldende provinciale verordening aan te vragen bij het provinciebestuur, omdat de raad het niet wenselijk achtte om mee te werken aan het vergroten van bouwvlakken van intensieve veehouderijen tot boven 1,5 ha. Op last van de voorzieningenrechter van de rechtbank 's-Hertogenbosch heeft de raad alsnog voor acht 'knelgevallen' een ontheffing aangevraagd. De raad stelt zich op het standpunt dat hij niet gehouden is om de ontheffingen die toen zijn verleend in het plan te verwerken en acht, onder verwijzing naar het besluit van 30 maart 2011, het verlenen van medewerking aan een uitbreiding van het bouwvlak niet wenselijk vanwege het gewijzigde provinciale en gemeentelijke beleid ten aanzien van intensieve veehouderijen.

111.2. Aan het perceel [locatie 28]-[locatie 29], waar [appellante sub 10] een varkenshouderij exploiteert, zijn de bestemming "Agrarisch" en de aanduidingen "intensieve veehouderij", "bouwvlak" en "milieuzone - 1000m kernen" toegekend.

Ingevolge artikel 3, lid 3.1, zijn de voor "Agrarisch" aangewezen gronden bestemd voor:

a. agrarisch grondgebruik;

b. de uitoefening van het agrarisch bedrijf, meer in het bijzonder:

1. een intensief veehouderijbedrijf, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "intensieve veehouderij" (functietype 'agrarisch bedrijf');

(...).

Ingevolge lid 3.9, onder 3.9.2, aanhef en onder d, van de planregels kan het college van burgemeester en wethouders het plan wijzigen en het bouwvlak voor een intensief veehouderijbedrijf vergroten, onder de voorwaarden dat:

(...);

2. sprake is van een 'duurzame locatie intensieve veehouderij' en de gronden ter plaatse van de uitbreiding niet zijn aangeduid als "milieuzone - 250m cluster woningen" en "milieuzone - 1000m kernen";

(...).

111.3. Het college van gedeputeerde staten heeft op 19 maart 2010 een voorbereidingsbesluit genomen dat

is gericht op het beperken van ontwikkelingen in de intensieve veehouderij met het oog op de toentertijd in voorbereiding zijnde "Verordening ruimte Noord-Brabant, fase 1", die in werking is getreden op 1 juni 2010. Bij brief van 26 juli 2010 heeft het college van gedeputeerde staten aan gemeenten gevraagd om een inventarisatie van zogenaamde autonome ontwikkelingen op bestaande locaties die door de inwerkingtreding van voormelde verordening geen doorgang meer zouden kunnen vinden. Het college van burgemeester en wethouders van Bernheze heeft in reactie op die brief acht zogenoemde knelgevallen doorgegeven, waaronder het uitbreidingsplan van [appellante sub 10].

111.4. In de Verordening ruimte Noord-Brabant 2011 (hierna: Verordening 2011), die in werking is getreden op 1 maart 2011, is in artikel 9.6 voorzien in een ontheffingsmogelijkheid van het in artikel 9.3, eerste lid, onder d, opgenomen verbod op uitbreiding van een bouwvlak van een intensieve veehouderij die in verwevingsgebied ligt tot meer dan 1,5 ha. Om een dergelijke ontheffing te kunnen verkrijgen, diende vóór 1 april 2011 een daartoe strekkende aanvraag door de gemeenteraad te worden ingediend.

111.5. Op 30 maart 2011 heeft de raad besloten om geen aanvragen om ontheffingen als bedoeld in artikel 9.6 van de Verordening 2011 in te dienen voor de knelgevallen. De raad heeft hiertoe besloten vanwege de volgende redenen:

- de 'lopende zaken' zijn in strijd met het bestemmingsplan "Buitengebied 1998", dat uitbreiding van bouwvlakken van intensieve veehouderijen tot maximaal 1,5 ha toestaat;
- de provinciale verordening beperkt de uitbreidingsmogelijkheden voor intensieve veehouderijen;
- het gemeentelijke beleid zou worden gewijzigd: uitbreidingen groter dan 1,5 ha worden niet meer toegestaan.

111.6. Onder meer [appellante sub 10] heeft vervolgens de voorzieningenrechter van de rechtbank 's-Hertogenbosch verzocht om de gemeenteraad op te dragen om een ontvankelijke aanvraag om een ontheffing als bedoeld in artikel 9.6 van de Verordening 2011 in te dienen bij het college van gedeputeerde staten. De voorzieningenrechter heeft deze vordering bij uitspraak van 31 maart 2011 toegewezen. Hieraan heeft de raad gevolg gegeven.

Bij besluit van 13 maart 2012 heeft het college van gedeputeerde staten ontheffing van artikel 9.3 van de Verordening 2011 verleend voor de uitbreiding van een bouwvlak van de intensieve veehouderij tot een totale omvang van maximaal 2,5 ha op het adres [locatie 28]-[locatie 29] te Nistelrode.

111.7. In het plan is een bouwvlak met een omvang van 1,9 ha, dezelfde omvang als in het voorheen geldende plan, toegekend aan het perceel. Het bouwvlak is geheel bebouwd en biedt derhalve geen ruimte voor de bouw van de door [appellante sub 10] gewenste nieuwe stal.

111.8. De raad stelt terecht dat de Wro noch de provinciale verordening verplicht tot het vaststellen van een bestemmingsplan dat voorziet in een regeling waarmee gevolg wordt gegeven aan de verleende ontheffing. Dit laat evenwel onverlet dat de raad hiertoe wel bevoegd is.

Met de stelling, onder verwijzing naar het besluit van 30 maart 2011, dat de uitbreidingsmogelijkheden voor intensieve veehouderijen in de provinciale verordening zijn beperkt, gaat de raad eraan voorbij dat in de Verordening 2011 was voorzien in een ontheffingsmogelijkheid van het verbod op vergroting van het bouwvlak boven 1,5 ha, om ervoor zorg te dragen dat reeds lopende trajecten voor uitbreidingen van intensieve veehouderijen niet in de knel zouden komen door het gewijzigde, strengere provinciale beleid. Deze overgangsregeling in de Verordening 2011 brengt met zich dat van een ontheffing die is verleend voor een lopend traject ook gebruik kan worden gemaakt na inwerkingtreding van de Verordening 2012.

Bij de vaststelling van het plan heeft de raad geen afweging gemaakt ten aanzien van de ruimtelijke

aanvaardbaarheid van een uitbreiding van de intensieve veehouderij van [appellante sub 10] met één stal, zoals de raad ter zitting heeft erkend. Met de enkele verwijzing naar het gewijzigde gemeentelijke beleid ten aanzien van intensieve veehouderijen, heeft de raad onvoldoende gemotiveerd, gelet op de omstandigheden van dit geval, dat de uitbreiding onwenselijk is. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat één van de voorwaarden voor het verlenen van de ontheffing door het provinciebestuur is dat het aan de orde zijnde perceel een duurzame locatie als bedoeld in de Verordening 2011 betreft en dat uit het besluit van het college van gedeputeerde staten blijkt dat aan die voorwaarde is voldaan. Voor zover de raad een uitbreiding van de intensieve veehouderij onwenselijk acht vanwege de vrees voor risico's voor de volksgezondheid, volgt uit hetgeen is overwogen onder 5.4 dat deze motivering onvoldoende is. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat het perceel op een afstand van ongeveer 880 m van de kern Nistelrode ligt. Ook wordt daarbij in aanmerking genomen dat in het deskundigenbericht staat dat met de uitbreiding een gesloten bedrijfsstructuur ontstaat waarbij geen transport van biggen van en naar elders meer hoeft plaats te vinden. Bij een gesloten bedrijf bestaat minder kans op insleep van zoönosen, omdat er geen dieren van andere bedrijven worden aangevoerd, zo staat in het GES.

Gelet op het voorgaande, ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat de omvang van het bouwvlak ter plaatse van het perceel [locatie 28]-[locatie 29] niet berust op een deugdelijke motivering. Het betoog slaagt.

111.9. Ten aanzien van de aanduiding "milieuzone - 1000m kernen" die op een deel van het perceel rust, wordt overwogen dat, zoals volgt uit hetgeen hiervoor is overwogen onder 5.4, het toekennen van de aanduiding "milieuzone - 1000m kernen" aan het perceel niet berust op een toereikende motivering. Het betoog slaagt.

112. [appellante sub 10] betoogt dat de raad de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" voor het perceel [locatie 28]-[locatie 29] ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voert zij aan dat de raad hieraan geen gedegen archeologisch onderzoek ten grondslag heeft gelegd. Door de in het verleden gedane bodemingrepen is het niet aannemelijk dat ter plaatse nog archeologische resten aanwezig zijn.

112.1. Gelet op het voorgaande onder 3.3 is nader onderzoek verricht naar de archeologische waarden van de gronden in het plangebied, waarvan het resultaat is vastgelegd in de beleidskaart. Niet in geschil is dat de gronden van [appellante sub 10] waaraan de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" zijn toegekend, op de beleidskaart zijn aangeduid als een gebied met, onderscheidenlijk, hoge archeologische waarde en verwachting en middelhoge archeologische verwachting. Evenmin in geschil is dat het bouwvlak op het perceel [locatie 28]-[locatie 29], waaraan gedeeltelijk de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 2" en voor het overige gedeelte de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" is toegekend, is bebouwd. Gelet op het voorgaande onder 3.4 heeft de raad in zoverre het plan niet met de vereiste zorgvuldigheid vastgesteld. Het betoog slaagt.

112.2. Voor zover de raad de dubbelbestemmingen aan de onbebouwde gronden heeft toegekend, is van belang dat [appellante sub 10] niet aan de hand van stukken aannemelijk heeft gemaakt dat deze gronden zodanig zijn geroerd dat ter plaatse geen archeologische waarden meer aanwezig zijn. Gelet hierop en op het voorgaande onder 3.5 ziet de Afdeling in het aangevoerde geen aanleiding voor het oordeel dat de raad in zoverre niet in redelijkheid de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" aan deze gronden heeft kunnen toekennen. Het betoog faalt.

113. In hetgeen [appellante sub 10] heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit voor zover dat ziet op de vaststelling van de aanduidingen "bouwvlak" en "milieuzone - 1000m kernen" die zijn toegekend aan het plandeel met de bestemming "Agrarisch" ter plaatse van het perceel [locatie 28]-[locatie 29] is genomen in strijd met artikel 3:46 van de Awb. Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

In hetgeen [appellante sub 10] voorts heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit, voor zover dat ziet op de vaststelling van de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3", voor zover die zijn toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 28]-[locatie 29] te Nistelrode, is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb.

Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

114. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde en vijfde lid, van de Awb, zoals deze bepalingen luiden ten tijde van belang, de raad op te dragen om voor het hierna in de beslissing nader aangeduide vernietigde planonderdeel met inachtneming van deze uitspraak een nieuw plan vast te stellen en zal daartoe een termijn stellen. Het door de raad te nemen nieuwe besluit behoeft niet overeenkomstig afdeling 3.4 van de Awb te worden voorbereid.

115. De raad dient ten aanzien van dit beroep op na te melden wijze te worden veroordeeld in de proceskosten.

Het beroep van [appellant sub 30B] en [appellant sub 30A]

116. [appellant sub 30B] exploiteert een melkgeitenhouderij op het perceel [locatie 30] te Vinkel. Hij betoogt dat de zonering van het verwevingsgebied ten onrechte ontbreekt op de verbeelding. [appellant sub 30B] betoogt daarnaast dat ten onrechte een afstand van 1.000 m tussen kernen en intensieve veehouderijen wordt aangehouden in het plan, waarbinnen uitbreiding van een intensieve veehouderij niet is toegestaan. [appellant sub 30B] betoogt voorts dat de bepaling in artikel 6, lid 6.9, onder 6.9.1, aanhef en onder c, sub 6, van de planregels dat een gezondheidseffectscreening moet worden uitgevoerd bij toepassing van de wijzigingsbevoegdheid voor het uitbreiden van een bouwvlak van een intensieve veehouderij leidt tot overbodige en onnodige administratieve lasten. Daarnaast voert [appellant sub 30B] aan dat in de Verordening 2012 is bepaald dat het bouwvlak van een intensieve veehouderij in verwevingsgebied mag uitbreiden tot 1,5 ha. Hij betoogt dat deze uitbreidingsmogelijkheid ten onrechte en zonder een deugdelijke motivering in artikel 6, lid 6.9, onder 6.9.1, aanhef en onder c, onder 3, van de planregels is beperkt tot 25% van 1,5 ha.

116.1. Aan het perceel [locatie 30] zijn de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" en de aanduidingen "intensieve veehouderij" en "bouwvlak" toegekend.

Ingevolge artikel 6, lid 6.1, zijn de voor "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" aangewezen gronden bestemd voor:

a. behoud, herstel en ontwikkeling van landschappelijke en natuurwaarden, die relevant zijn voor het leefgebied van de dassen;

(...);

e. agrarisch grondgebruik;

f. de uitoefening van het agrarisch bedrijf, meer in het bijzonder:

1. een intensief veehouderijbedrijf, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "intensieve veehouderij" (functietype 'agrarisch bedrijf').

(...).

Ingevolge lid 6.2, onder 6.2.1, onder i, is vergroting van de bebouwing ten behoeve van een geiten- of schapenhouderij, welke op de peildatum 12 december 2009 aanwezig of in uitvoering was dan wel gebouwd

mag worden krachtens een onherroepelijk verleende vergunning, niet toegestaan.

Ingevolge lid 6.4, onder 6.4.1, aanhef en onder i, kan bij een omgevingsvergunning worden afgeweken van het bepaalde in lid 6.2.1, onder i, voor het bouwen ten behoeve van een geiten- of schapenhouderij, onder de voorwaarde dat het verbod in de Verordening ruimte Noord-Brabant is komen te vervallen.

Ingevolge lid 6.9, onder 6.9.1, aanhef en onder c, kan het college van burgemeester en wethouders het plan wijzigen en het bouwvlak voor een intensief veehouderijbedrijf vergroten, onder de voorwaarde dat:

(...);

2. sprake is van een 'duurzame locatie intensieve veehouderij' en de gronden ter plaatse van de uitbreiding niet zijn aangeduid als "milieuzone - 250m cluster woningen" en "milieuzone - 1000m kernen";

3. de oppervlakte van het bouwvlak mag worden vergroot met maximaal 25% en na vergroting ten hoogste 1,5 ha bedraagt;

(...);

6. een individuele Gezondheidseffectscreening wordt uitgevoerd indien de afstand tot het functietype "wonen" en "specifieke vorm van wonen - beperkte inhoudsmaat" minder dan 250 m bedraagt (...).

(...).

116.2. Het perceel [locatie 30] ligt op de bij de Verordening 2012 behorende kaart "Ontwikkeling intensieve veehouderij" in een verwevingsgebied.

Ingevolge artikel 9.3, aanhef en eerste lid, van de Verordening 2012 kan een bestemmingsplan dat is gelegen in verwevingsgebied voorzien in uitbreiding van bouwblokken voor intensieve veehouderij die kleiner zijn dan 1,5 hectare tot een omvang van ten hoogste 1,5 hectare op een duurzame locatie in welk geval ten minste 10% van het bouwblok wordt aangewend voor een goede landschappelijke inpassing.

116.3. De Afdeling verwijst met betrekking tot het punt dat het verwevingsgebied op de verbeelding ontbreekt naar hetgeen is overwogen onder 24.4. Het betoog faalt.

116.4. Uit artikel 6, lid 6.9, onder 6.9.1, aanhef en onder c, punt 2, van de planregels volgt dat toepassing van de wijzigingsbevoegdheid voor het uitbreiden van een bouwvlak van een intensieve veehouderij niet is toegestaan ter plaatse van de aanduidingen "milieuzone - 1000m kernen" of "milieuzone - 250m cluster woningen". Het perceel [locatie 30] is niet voorzien van deze aanduidingen. Het betoog van [appellant sub 30B] dat hij beperkingen zal ondervinden vanwege het verbod op uitbreiding van een bouwvlak van een intensieve veehouderij binnen 1.000 m van een kern, mist feitelijke grondslag.

116.5. In een straal van 250 m rondom het bouwvlak ter plaatse van het perceel [locatie 30] zijn geen plandelen met de aanduiding "wonen" of "specifieke vorm van wonen - beperkte inhoudsmaat" op de verbeelding opgenomen. De bepaling in artikel 6, lid 6.9, onder 6.9.1, aanhef en onder c, sub 6, van de planregels dat een gezondheidseffectscreening moet worden uitgevoerd, is derhalve niet van toepassing voor het perceel. Het betoog van [appellant sub 30B] dat deze bepaling voor hem leidt tot overbodige en onnodige administratieve kosten, mist feitelijke grondslag.

116.6. Gelet op hetgeen is overwogen onder 24.5 en 24.5.1, faalt het betoog dat in artikel 6, lid 6.9, onder 6.9.1, aanhef en onder c, sub 3, van de planregels in strijd met de Verordening 2012 een beperking is gesteld aan een uitbreiding van een bouwvlak van een intensieve veehouderij.

117. [appellant sub 30A] exploiteert een melkkoeienhouderij op het perceel [locatie 31] te Vinkel. [appellant

sub 30A] betoogt dat in artikel 6, lid 6.9, onder 6.9.1, aanhef en onder a, van de planregels ten onrechte de voorwaarde wordt gesteld dat een landschappelijke inpassing met een oppervlakte van 10% van het bouwvlak is vereist voor een vormverandering van het bouwvlak van een agrarisch bedrijf.

117.1. Aan het perceel [locatie 31] zijn de bestemming "Agrarisch - Leefgebied dassen" toegekend en de aanduidingen "agrarisch bedrijf" en "bouwvlak".

In artikel 6 zijn bepalingen opgenomen die betrekking hebben op de bestemming "Agrarisch - Leefgebied dassen".

Ingevolge artikel 6, lid 6.9, onder 6.9.1, aanhef en onder a, sub 4, van de planregels kan het college van burgemeester en wethouder het plan wijzigen en vormverandering van een agrarisch bedrijf toestaan, onder de voorwaarde dat uit een inrichtingsplan moet blijken dat een goede ruimtelijke uitstraling gewaarborgd is. Een landschappelijke inpassing met een oppervlakte van minimaal 10% van het bouwvlak is vereist.

117.2. De voorwaarde in artikel 6, lid 6.9, onder 6.9.1, aanhef en onder a, sub 4, van de planregels heeft de raad gesteld om te voldoen aan de bepaling in de Verordening 2012 dat een bestemmingsplan dat voorziet in een ruimtelijke ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied moet bijdragen aan kwaliteitsverbetering. Ook heeft de raad in aanmerking genomen dat door een vormverandering van een bouwvlak ruimte kan worden gecreëerd voor nieuwe bebouwing, wat een aanzienlijke invloed kan hebben op de omgeving. De Afdeling ziet in hetgeen [appellant sub 30A] naar voren brengt geen aanleiding om deze voorwaarde onredelijk te achten. Dat de Verordening 2012 geen soortgelijke bepaling bevat, laat onverlet dat de raad in een bestemmingsplan daarin in het kader van een goede ruimtelijke ordening wel kan voorzien. Het betoog faalt.

118. [appellant sub 30B] en [appellant sub 30A] kunnen zich niet verenigen met de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" voor hun gronden. [appellant sub 30A] kan zich evenmin verenigen met de bestemming "Agrarisch met waarden - Struweelvogels" voor een deel van zijn gronden. Zij voeren aan dat hun bedrijfsvoering wordt beperkt door deze bestemmingen en de daarbij behorende aanlegvergunningstelsels. Zij wijzen erop dat in de Verordening 2012 niet is voorzien in specifieke regels ter bescherming van struweelvogels en dassen. [appellant sub 30B] betoogt dat de bepaling dat voor werkzaamheden die behoren tot het normale onderhoud en/of de normale exploitatie geen omgevingsvergunning voor aanleggen is vereist rechtsonzeker is, omdat onduidelijk is welke werkzaamheden daaronder worden verstaan.

118.1. Aan de gronden van [appellant sub 30B] en [appellant sub 30A] is de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" toegekend. Daarnaast is aan een deel van de gronden van [appellant sub 30A] de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied struweelvogels" toegekend.

Ingevolge artikel 6, lid 6.1, zijn de voor "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" aangewezen gronden bestemd voor

a. behoud, herstel en ontwikkeling van landschappelijke en natuurwaarden, die relevant zijn voor het leefgebied van de dassen;

(...)

e. agrarisch grondgebruik;

f. de uitoefening van het agrarisch bedrijf, meer in het bijzonder:

1. een intensief veehouderijbedrijf, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'intensieve veehouderij' (functietype 'agrarisch bedrijf');

2. een grondgebonden agrarisch bedrijf, ter plaatse van de aanduiding 'agrarisch bedrijf' en tevens ter plaatse van de aanduiding 'intensieve veehouderij'(functietype 'agrarisch bedrijf');

(...).

Ingevolge lid 6.7, onder 6.7.1, is het verboden zonder een omgevingsvergunning de in a tot en met u opgesomde werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren.

Ingevolge lid 6.7, onder 6.7.2, is het in 6.7.1 vervatte verbod niet van toepassing op werken en werkzaamheden die:

- a. uitgevoerd worden binnen een op de verbeelding opgenomen bouwvlak;
- b. het normale onderhoud en/of de normale exploitatie betreffen;
- c. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van inwerkingtreding van dit bestemmingsplan.

Ingevolge lid 6.7, onder 6.7.4 is uitvoering van de in 6.7.1 genoemde werken of werkzaamheden in strijd met de bestemming, indien daardoor dan wel door de daarvan (direct of indirect) te verwachten gevolgen een onevenredige aantasting van de waarden van deze gronden kan plaatsvinden.

Ingevolge lid 6.7, onder 6.7.5, worden onder de in 6.7.4 genoemde waarden verstaan:

f. ten aanzien van de in 6.7.1, onder c, d, e, f, g, h, n, o, p, q, r, s, t en u genoemde werken of werkzaamheden: de natuurwaarden van dassenleefgebied, bepaald door:

1. burchten,
2. gelijkblijvende grondwaterstand,
3. afwisselend landschap met droog bos, lijnvormige elementen, natte graslanden, ontbreken van barrières.

118.2. Het betoog dat de bepaling dat werken en werkzaamheden die het normale onderhoud en/of de normale exploitatie betreffen zijn uitgezonderd van de vergunningplicht rechtsonzeker is, faalt. Het begrip "normale onderhoud en/of de normale exploitatie" is een gebruikelijk begrip en daarnaast is het begrip "normale onderhoudswerkzaamheden" in artikel 1, onder 1.67, van de planregels gedefinieerd.

118.3. De omstandigheid dat in de Verordening 2012 geen bepalingen zijn opgenomen ter bescherming van dassen en struweelvogels, brengt niet met zich dat de raad in het kader van een goede ruimtelijke ordening geen regels daaromtrent mag opnemen in een bestemmingsplan.

118.4. In het deskundigenbericht staat dat de gronden van [appellant sub 30B] en [appellant sub 30A] grenzen aan een waterloop met daarachter een strook bos. In deze strook is een dassenburcht aanwezig. De dassen gebruiken de gronden van [appellant sub 30B] en [appellant sub 30A] als foerageergebied, aldus het deskundigenbericht. Ter bescherming van de dassenburcht en het foerageergebied heeft de raad de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" aan de betreffende gronden toegekend en is in artikel 6, lid 6.7, van de planregels een aantal werken en werkzaamheden vergunningplichtig gesteld. Hieronder vallen ook de werkzaamheden diepploegen en het omzetten van grasland naar bouwland, die volgens [appellant sub 30B] en [appellant sub 30A] regelmatig op hun gronden worden uitgevoerd ten behoeve van het gebruik van de gronden voor afwisselend grasland en de teelt van snijmaïs.

118.5. Naar het oordeel van de Afdeling heeft de raad in redelijkheid een groter gewicht kunnen toekennen aan het belang van de bescherming van de dassen dan aan het belang dat [appellant sub 30B] en [appellant sub 30A] hebben bij een geheel onbelemmerde bedrijfsvoering. Hierbij wordt in aanmerking

genomen dat in het deskundigenbericht staat dat het op grote schaal omzetten van grasland in bouwland in het foerageergebied gevolgen kan hebben voor de foerageermogelijkheden van dassen. Niet is gebleken dat de bedrijfsvoering van [appellant sub 30B] en [appellant sub 30A] onevenredig wordt belemmerd vanwege de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen". Hierbij neemt de Afdeling in aanmerking dat werken en werkzaamheden die behoren tot het normale onderhoud en/of de normale exploitatie zijn uitgezonderd van het vergunningvereiste. Het betoog faalt.

118.6. Ten aanzien van de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied struweelvogels" die is toegekend aan een deel van de gronden van [appellant sub 30A], heeft de raad zich ter zitting op het standpunt gesteld dat deze bestemming per abuis is toegekend. Gelet hierop ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit in zoverre niet met de vereiste zorgvuldigheid is voorbereid. Het betoog slaagt.

119. [appellant sub 30B] en [appellant sub 30A] betogen dat de raad het plandeel met de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" voor de percelen [locatie 30] en [locatie 31] ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voeren zij aan dat de raad onderzoek had moeten verrichten naar de archeologische waarden van deze gronden, te meer nu het door de in het verleden gedane bodemingrepen niet aannemelijk is dat ter plaatse nog archeologische resten aanwezig zijn.

119.1. Gelet op het voorgaande onder 3.3 is nader onderzoek verricht naar de archeologische waarden van de gronden in het plangebied, waarvan het resultaat is vastgelegd in de beleidskaart. Niet in geschil is dat de gronden van [appellant sub 30B] en [appellant sub 30A] waaraan de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" is toegekend, op de beleidskaart zijn aangeduid als een gebied met middelhoge archeologische verwachting. Evenmin in geschil is dat de bouwvlakken op de percelen [locatie 30] en [locatie 31], waaraan gedeeltelijk de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" is toegekend, ter plaatse van deze dubbelbestemming zijn bebouwd. Gelet op het voorgaande onder 3.4 heeft de raad in zoverre het plan niet met de vereiste zorgvuldigheid vastgesteld. Het betoog slaagt.

119.2. Voor zover de raad de dubbelbestemming aan de onbebouwde gronden heeft toegekend, is van belang dat [appellant sub 30B] en [appellant sub 30A] niet aan de hand van stukken aannemelijk hebben gemaakt dat deze gronden zodanig zijn geroerd dat ter plaatse geen archeologische waarden meer aanwezig zijn. Gelet hierop en op het voorgaande onder 3.5 ziet de Afdeling in het aangevoerde geen aanleiding voor het oordeel dat de raad in zoverre niet in redelijkheid de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" aan deze gronden heeft kunnen toekennen. Het betoog faalt.

120. In hetgeen [appellant sub 30B] en [appellant sub 30A] hebben aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit voor zover dat ziet op de vaststelling van het plandeel met de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied struweelvogels" die is toegekend aan een deel van de gronden van [appellant sub 30A], zoals nader aangeduid op de aan deze uitspraak gehechte kaart, is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb.

In hetgeen [appellant sub 30B] en [appellant sub 30A] voorts hebben aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit, voor zover dat ziet op de vaststelling van het plandeel met de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3", voor zover die is toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen de bouwvlakken op de percelen [locatie 30] en [locatie 31] te Vinkel, is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb.

Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

121. De raad dient op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Het beroep van [appellant sub 51]

122. [appellant sub 51] voert aan dat de leden 27.5 en 27.6 van artikel 27 van de planregels wel in het vastgestelde plan, maar niet in het ontwerpplan waren opgenomen. Uit het besluit tot vaststelling van het plan blijkt volgens haar niet dat de raad heeft besloten om het ontwerpplan gewijzigd vast te stellen in die zin dat voormelde leden aan artikel 27 moeten worden toegevoegd. Deze leden maken daarom geen deel uit van het plan, aldus [appellant sub 51].

122.1. Ingevolge artikel 27, lid 27.5, van de planregels zijn ter plaatse van de gebiedsaanduiding "milieuzone - 250m cluster woningen" specifieke regels van toepassing die zijn opgenomen bij: 3.9.1 onder d, 4.9.1 onder d, 5.9.1 onder c, 6.9.1 onder c, 7.9.1 onder c.

Ingevolge lid 27.6 zijn ter plaatse van de gebiedsaanduiding "milieuzone - 1000m kernen" specifieke regels van toepassing die zijn opgenomen bij: 3.9.1 onder d, 4.9.1 onder d, 5.9.1 onder c, 6.9.1 onder c, 7.9.1 onder c.

122.2. In het ontwerpplan was de gebiedsaanduiding "milieuzone - 1000m kernen" en het daarop van toepassing zijnde artikel 27, lid 27.6, van de planregels niet opgenomen. Evenmin waren in het ontwerpplan vergelijkbare regels opgenomen.

In de bijlage 'Ambtshalve wijzigingen algemeen', die deel uitmaakt van het bestreden besluit, staat onder nummer 34 het volgende: "In de regels zijn aanvullende criteria van een duurzame locatie (1.000 meter tot kernen en 250 meter tot clusters van woningen) niet opgenomen. Noch zijn deze criteria in de begripsomschrijving van duurzame locatie opgenomen. Een en ander is hersteld". Hieruit volgt dat de raad heeft besloten om voormelde aanduidingen en planregels vast te stellen. Het betoog faalt.

123. [appellante sub 51A] voert aan dat een uitbreiding van de intensieve veehouderij op het perceel [locatie 32] te Heeswijk-Dinther is toegestaan op grond van artikel 9.4 van de Verordening 2012. Zij betoogt dat de aanduiding "milieuzone - 1000m kernen" die op haar perceel rust ten onrechte een uitbreiding onmogelijk maakt. [appellante sub 51A] voert voorts aan dat in de Verordening 2012 alleen ten aanzien van percelen die in een verwevingsgebied liggen de eis wordt gesteld dat uitbreiding van een intensieve veehouderij slechts mag plaatsvinden op een duurzame locatie. Zij betoogt dat deze eis in het voorliggende plan ook wordt gesteld ten aanzien van percelen die in een landbouwontwikkelingsgebied liggen.

123.1. Ingevolge artikel 9.4, eerste lid, aanhef en onder c, van de Verordening 2012 kan een bestemmingsplan dat is gelegen in een landbouwontwikkelingsgebied voorzien in uitbreiding van bouwblokken voor intensieve veehouderij die kleiner zijn dan 1,5 ha tot een omvang van ten hoogste 1,5 ha in welk geval ten minste 10% van het bouwblok wordt aangewend voor een goede landschappelijke inpassing.

123.2. Aan het perceel [locatie 32], waar [appellante sub 51A] een varkenshouderij exploiteert, zijn de bestemming "Agrarisch" en de aanduidingen "intensieve veehouderij", "bouwvlak", "milieuzone - 1.000m kernen" en, ter plaatse van de zuidwestelijke hoek van het perceel, "milieuzone - 250m cluster woningen" toegekend.

Ingevolge artikel 3, lid 3.1, zijn de voor "Agrarisch" aangewezen gronden bestemd voor:

a. agrarisch grondgebruik;

b. de uitoefening van het agrarisch bedrijf, meer in het bijzonder:

1. een intensief veehouderijbedrijf, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "intensieve veehouderij" (functietype 'agrarisch bedrijf');

(...).

Ingevolge lid 3.9, onder 3.9.2, aanhef en onder d, van de planregels kan het college van burgemeester en wethouders het plan wijzigen en het bouwvlak voor een intensief veehouderijbedrijf vergroten, onder de voorwaarden dat:

(...);

2. sprake is van een 'duurzame locatie intensieve veehouderij' en de gronden ter plaatse van de uitbreiding niet zijn aangeduid als "milieuzone - 250m cluster woningen" en "milieuzone - 1000m kernen";

(...).

123.3. Zoals volgt uit hetgeen hiervoor is overwogen onder 5.4, berust het toekennen van de aanduidingen "milieuzone - 250m cluster woningen" en "milieuzone - 1000m kernen" aan het perceel niet op een toereikende motivering. Het betoog slaagt.

123.4. Op de bij de Verordening 2012 behorende kaart "Ontwikkeling intensieve veehouderij" ligt het perceel [locatie 32] in een landbouwontwikkelingsgebied. In artikel 9.4 van de Verordening 2012 is niet de voorwaarde opgenomen dat uitbreiding van een intensieve veehouderij alleen is toegestaan op een duurzame locatie. De raad heeft aanleiding gezien om deze voorwaarde wel op te nemen in de planregels, omdat de raad uitbreiding van een intensieve veehouderij vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening alleen wenselijk acht op een duurzame locatie. In de enkele omstandigheid dat deze voorwaarde niet op grond van de Verordening 2012 geldt voor landbouwontwikkelingsgebieden, ziet de Afdeling geen aanleiding om het standpunt van de raad onredelijk te achten. Het betoog faalt.

124. In hetgeen [appellante sub 51A] heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit voor zover dat ziet op de vaststelling van de aanduidingen "milieuzone - 250m cluster woningen" en "milieuzone - 1000m kernen" ter plaatse van het perceel [locatie 32] is genomen in strijd met artikel 3:46 van de Awb. Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

125. De raad dient ten aanzien van dit beroep op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Het beroep van [appellante sub 11]

126. [appellante sub 11] kan zich niet verenigen met de omvang van het bouwvlak dat is toegekend ter plaatse van het perceel [locatie 33] te Heeswijk-Dinther, waar zij een intensieve veehouderij exploiteert. Evenmin kan zij zich verenigen met artikel 3, lid 3.9.1, onder d, onder 3, van de planregels. Zij betoogt dat de omvang van het bouwvlak moet worden vergroot tot 1,8 ha. Hiertoe voert zij aan dat zij op verzoek van het gemeentebestuur haar bedrijfsvoering op het perceel [locatie 34] heeft beëindigd en dat het gemeentebestuur in ruil daarvoor zou meewerken aan een uitbreiding van het bedrijf op het perceel [locatie 33]. Het gemeentebestuur heeft daartoe bij brief van 21 april 2011 ingestemd met een vergroting van het bouwvlak. Daarnaast is het perceel [locatie 34] aan de gemeente verkocht onder de voorwaarde dat het bouwvlak ter plaatse van het aan de orde zijnde perceel zou worden vergroot. Volgens [appellante sub 11] heeft de raad ook erkend dat de bedrijfsbeëindiging op het ene perceel samenhangt met de gewenste bedrijfsuitbreiding op het andere perceel. [appellante sub 11] betoogt dat de gerechtvaardigde verwachting is gewekt dat het voorliggende plan zou voorzien in de bedrijfsuitbreiding. [appellante sub 11] betoogt voorts dat de motivering van de raad dat geen ontheffing is verleend van de betreffende bepaling van de Verordening 2011, onjuist is. Zij voert aan dat het college van gedeputeerde staten de aanvraag voor een ontheffing ten onrechte heeft geweigerd.

[appellante sub 11] kan zich evenmin verenigen met de aanduiding "milieuzone - 1000m kernen" die op haar perceel rust. Zij voert aan dat het perceel in een landbouwontwikkelingsgebied ligt, waar de intensieve

veehouderij juist uitbreidingsmogelijkheden moet worden geboden.

[appellante sub 11] betoogt voorts dat het plan ten onrechte geen mogelijkheid biedt om een tweede bedrijfswoning te bouwen. Gezien de grootte van het bedrijf en de omstandigheid dat drie verschillende diersoorten worden gehouden, is een tweede bedrijfswoning volgens haar noodzakelijk.

126.1. De raad brengt naar voren dat voor de gewenste uitbreiding van het bouwvlak een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 9.6 van de toentertijd geldende provinciale verordening is ingediend bij het college van gedeputeerde staten. Het college heeft echter geweigerd om een ontheffing te verlenen. De raad stelt dat de gewenste uitbreiding van het bouwvlak zonder ontheffing in strijd is met artikel 9.4, eerste lid, onder c, van de Verordening 2012.

126.2. Aan het perceel [locatie 33] zijn de bestemming "Agrarisch" en de aanduidingen "intensieve veehouderij", "bouwvlak", "aantal bedrijfswoningen = 1" en "milieuzone - 1000m kernen" toegekend.

Ingevolge artikel 3, lid 3.1, zijn de voor "Agrarisch" aangewezen gronden bestemd voor:

a. agrarisch grondgebruik;

b. de uitoefening van het agrarisch bedrijf, meer in het bijzonder:

1. een intensief veehouderijbedrijf, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "intensieve veehouderij" (functietype 'agrarisch bedrijf');

(...).

Ingevolge lid 3.9, onder 3.9.1, onder d, van de planregels kan het college van burgemeester en wethouders het plan wijzigen en het bouwvlak voor een intensief veehouderijbedrijf vergroten, onder de voorwaarden dat:

(...);

2. sprake is van een 'duurzame locatie intensieve veehouderij' en de gronden ter plaatse van de uitbreiding niet zijn aangeduid als "milieuzone - 250m cluster woningen" en "milieuzone - 1000m kernen";

3. de oppervlakte van het bouwvlak mag worden vergroot met maximaal 25% en na vergroting ten hoogste 1,5 ha bedraagt;

(...).

126.3. Op de bij de Verordening 2012 behorende kaart "Ontwikkeling intensieve veehouderij" ligt het perceel [locatie 33] in een gebied dat is aangeduid als "primair landbouwontwikkelingsgebied".

Ingevolge artikel 9.4, eerste lid, aanhef en onder c, van de Verordening 2012 kan een bestemmingsplan dat is gelegen in een landbouwontwikkelingsgebied voorzien in uitbreiding van bouwblokken voor intensieve veehouderij die kleiner zijn dan 1,5 hectare tot een omvang van ten hoogste 1,5 hectare, in welk geval ten minste 10% van het bouwblok wordt aangewend voor een goede landschappelijke inpassing.

Ingevolge het derde lid is, in afwijking van het eerste lid, onder d, voor bouwblokken die op 20 maart 2010 een omvang hebben van 1,5 hectare en geheel zijn benut, éénmalig uiterlijk tot 1 januari 2013 vergroting van het bouwblok boven de 1,5 hectare toegestaan om bij een gelijkblijvend aantal dieren te kunnen voldoen aan de huisvestingseisen voortvloeiend uit het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij en uit de op grond van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren gestelde eisen.

Ingevolge artikel 11.1, eerste lid, aanhef en onder a, stelt een bestemmingsplan dat is gelegen in de groenblauwe mantel of agrarisch gebied, met inbegrip van een landbouwontwikkelingsgebied of een vestigingsgebied glastuinbouw, regels ter voorkoming van nieuwbouw van één of meer woningen of solitaire recreatiewoningen.

126.4. Het bouwvlak ter plaatse van het perceel [locatie 33] heeft een omvang van 1,5 ha. De raad heeft zich terecht op het standpunt gesteld dat een uitbreiding van het bouwvlak tot een oppervlakte van 1,8 ha in strijd is met artikel 9.4, eerste lid, aanhef en onder c, van de Verordening 2012. De uitzondering die in het derde lid is opgenomen, heeft voor het uitbreidingsplan geen toepassing kunnen vinden, omdat het uitbreidingsplan gepaard gaat met een toename van het aantal dieren. Voorts heeft het college van gedeputeerde staten bij besluit van 20 december 2011 geweigerd een ontheffing als bedoeld in artikel 9.6 van de Verordening 2011 te verlenen van het in artikel 9.4, eerste lid, onder d, van de Verordening 2011 vervatte verbod op uitbreiding van een bouwvlak voor een intensieve veehouderij in een landbouwontwikkelingsgebied tot meer dan 1,5 ha ten behoeve van het perceel aan de [locatie 33]. De vraag of deze ontheffing ten onrechte is geweigerd, staat niet ter beoordeling in deze procedure. De raad is bij de vaststelling van het voorliggende plan terecht uitgegaan van het ontbreken van een ontheffing als bedoeld in artikel 9.6 van de Verordening 2011 voor het uitbreidingsplan van [appellante sub 11]. Overigens is het voormelde besluit van het college van gedeputeerde staten bij uitspraak van de Afdeling van 28 augustus 2013, in zaak nr. 201210183/1/R3, onherroepelijk geworden.

126.4.1. Over het betoog van [appellante sub 11] dat het vertrouwensbeginsel is geschonden, wordt overwogen dat [appellante sub 11] niet aannemelijk heeft gemaakt dat door of namens de raad verwachtingen zijn gewekt dat het plan in een uitbreiding van het bouwvlak tot een omvang van 1,8 ha zou voorzien. Het standpunt van [appellante sub 11] dat aan de verkoop van het perceel [locatie 34] de voorwaarde is verbonden dat het gemeentebestuur medewerking zal verlenen aan het vergroten van het bouwvlak ter plaatse van het perceel [locatie 33] volgt niet uit de koopovereenkomst die ten aanzien van het perceel [locatie 34] tussen [maat A] en de gemeente is gesloten, nog daargelaten dat de raad bij de vaststelling van een bestemmingsplan niet aan een dergelijke overeenkomst is gebonden. Evenmin volgt uit de door [appellante sub 11] overgelegde bijlage bij een brief van 21 april 2011 van het gemeentebestuur dat de gemeente had ingestemd met een bouwvlakvergroting. In de bijlage staat dat er geen formeel (principe)besluit van het college van burgemeester en wethouders tot medewerking aan de uitbreiding van de intensieve veehouderij is. [appellante sub 11] heeft geen andere stukken overgelegd ter onderbouwing van zijn betoog. De raad heeft het plan op dit punt derhalve niet in strijd met het vertrouwensbeginsel vastgesteld.

126.4.2. Gelet op het voorgaande bestaat geen aanleiding voor het oordeel dat de raad niet in redelijkheid een bouwvlak met een omvang van 1,5 ha heeft toegekend aan het perceel [locatie 33]. Evenmin bestaat aanleiding voor het oordeel dat de raad niet in redelijkheid artikel 3, lid 3.9, onder 3.9.1, onder d, sub 3, van de planregels heeft kunnen vaststellen. Het betoog faalt.

126.5. De raad heeft zich terecht op het standpunt gesteld dat het voorzien in een tweede bedrijfswoning voor het agrarische bedrijf van [appellante sub 11] in strijd is met artikel 11.1, eerste lid, van de Verordening 2012, waarin is bepaald dat een bestemmingsplan regels stelt ter voorkoming van nieuwbouw van één of meer woningen. Het betoog faalt.

126.6. Zoals volgt uit hetgeen hiervoor is overwogen onder 5.4, berust het toekennen van de aanduidingen "milieuzone - 250m cluster woningen" en "milieuzone - 1000m kernen" aan het perceel niet op een toereikende motivering. Het betoog slaagt.

127. [appellante sub 11] betoogt dat de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" voor haar perceel Berg- en Dalseweg 6a ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voert zij aan dat de raad nader onderzoek had moeten verrichten naar de archeologische waarden van haar

gronden waarop deze bestemmingen zijn gelegd, te meer nu het door in het verleden gedane bodemingrepen dieper dan 40 cm en de aanwezige stallen met kelders niet aannemelijk is dat ter plaatse nog archeologische resten aanwezig zijn.

127.1. Gelet op het voorgaande onder 3.3 is nader onderzoek verricht naar de archeologische waarden van de gronden in het plangebied, waarvan het resultaat is vastgelegd in de beleidskaart. Niet in geschil is dat de gronden van [appellante sub 11] waaraan de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" zijn toegekend, op de beleidskaart zijn aangeduid als een gebied met, onderscheidenlijk, hoge archeologische waarde en verwachting en middelhoge archeologische verwachting. Evenmin in geschil is dat het bouwvlak op het perceel Berg- en Dalseweg 6a, waaraan nagenoeg geheel de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 2" en voor het overige gedeelte de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" is toegekend, is bebouwd. Gelet op het voorgaande onder 3.4 heeft de raad in zoverre het plan niet met de vereiste zorgvuldigheid vastgesteld. Het betoog slaagt.

127.2. Voor zover de raad de dubbelbestemmingen aan de onbebouwde gronden heeft toegekend, is van belang dat [appellante sub 11] niet aan de hand van stukken aannemelijk heeft gemaakt dat deze gronden zodanig zijn geroerd dat ter plaatse geen archeologische waarden meer aanwezig zijn. Gelet hierop en op het voorgaande onder 3.5 ziet de Afdeling in het aangevoerde geen aanleiding voor het oordeel dat de raad in zoverre niet in redelijkheid de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" aan deze gronden heeft kunnen toekennen. Het betoog faalt.

128. In hetgeen [appellante sub 11] heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit voor zover dat ziet op de vaststelling van de aanduiding "milieuzone - 1000m kernen" ter plaatse van het perceel [locatie 33] is genomen in strijd met artikel 3:46 van de Awb.

In hetgeen [appellante sub 11] voorts heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit, voor zover dat ziet op de vaststelling van de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3", voor zover die zijn toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel Berg- en Dalseweg 6a, is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb.

Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

129. De raad dient ten aanzien van dit beroep op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Het beroep van [appellant sub 8]

130. [appellant sub 8] kan zich niet verenigen met de bestemming "Agrarisch" die is toegekend aan het perceel [locatie 35] te Heeswijk-Dinther. Hij betoogt dat de bestemming "Agrarisch - Landbouwontwikkelingsgebied" aan zijn perceel moet worden toegekend, omdat zijn perceel in een landbouwontwikkelingsgebied ligt. [appellant sub 8] kan zich evenmin verenigen met de aanduiding "milieuzone - 1000m kernen" die op zijn perceel rust. Hij betoogt - kort gezegd - dat zijn uitbreidingsmogelijkheden ten onrechte worden beperkt door deze aanduiding en dat de raad de aanvaardbaarheid van deze aanduiding onvoldoende heeft gemotiveerd.

130.1. Aan het perceel [locatie 35], waar [appellant sub 8] een varkenshouderij exploiteert, zijn de bestemming "Agrarisch" en de aanduidingen "intensieve veehouderij", "bouwvlak" en "milieuzone - 1000m kernen" toegekend.

Ingevolge artikel 3, lid 3.1, zijn de voor "Agrarisch" aangewezen gronden bestemd voor:

a. agrarisch grondgebruik;

b. de uitoefening van het agrarisch bedrijf, meer in het bijzonder:

1. een intensief veehouderijbedrijf, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "intensieve veehouderij" (functietype 'agrarisch bedrijf');

(...).

Ingevolge lid 3.9, onder 3.9.2, aanhef en onder d, van de planregels kan het college van burgemeester en wethouders het plan wijzigen en het bouwvlak voor een intensief veehouderijbedrijf vergroten, onder de voorwaarden dat:

(...);

2. sprake is van een 'duurzame locatie intensieve veehouderij' en de gronden ter plaatse van de uitbreiding niet zijn aangeduid als "milieuzone - 250m cluster woningen" en "milieuzone - 1000m kernen";

(...).

130.2. Zoals volgt uit hetgeen hiervoor is overwogen onder 5.4, berust het toekennen van de aanduiding "milieuzone - 1000m kernen" aan het perceel niet op een toereikende motivering. Het betoog slaagt.

130.3. Het perceel [locatie 35] ligt op de bij de Verordening 2012 behorende kaart "Ontwikkeling intensieve veehouderij" in een landbouwontwikkelingsgebied. In het voorliggende plan is de bestemming "Agrarisch" in plaats van de bestemming "Agrarisch - Landbouwontwikkelingsgebied" aan het perceel toegekend. De ligging van het perceel in een landbouwontwikkelingsgebied betekent niet dat de raad gehouden is om de bestemming "Agrarisch - Landbouwontwikkelingsgebied" met bijbehorende uitbreidingsmogelijkheden voor intensieve veehouderijen onverkort toe te kennen. De raad heeft in dit geval ervoor gekozen de intensieve veehouderij op het perceel geen uitbreidingsmogelijkheden te bieden en heeft daartoe de bestemming "Agrarisch" en de aanduiding "milieuzone - 1000m kernen" aan het perceel toegekend. Zoals volgt uit hetgeen hiervoor is overwogen onder 6.4., berust deze keuze van de raad niet op een toereikende motivering. Het betoog slaagt.

131. In hetgeen [appellant sub 8] heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit voor zover dat ziet op de vaststelling van het plandeel met de bestemming "Agrarisch" en de aanduiding "milieuzone - 1000m kernen" ter plaatse van het perceel [locatie 35] is genomen in strijd met artikel 3:46 van de Awb. Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

132. De raad dient op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Het beroep van [appellant sub 22]

133. [appellant sub 22], die aan de [locatie 36] te Heesch een melkveehouderij exploiteert, betoogt dat de raad de aanduiding "wro-zone - ecologische verbindingszone" voor zover die aan zijn gronden aan de Vosbergstraat te Heesch is toegekend, ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voert hij aan dat de zandweg ter ontsluiting van het perceel behouden dient te blijven. Voorts zijn deze gronden voor agrarische doeleinden in gebruik, hetgeen dient te worden gerespecteerd.

[appellant sub 22] betoogt voorts dat de raad de aanduiding "groenblauwe mantel" en het daarbij behorende artikel 27, lid 27.3, van de planregels, voor zover dat artikel betrekking heeft op het perceel aan de Vosbergstraat, ten onrechte gewijzigd heeft vastgesteld. Daartoe voert hij aan dat hij hierdoor in zijn bedrijfsvoering wordt beperkt.

133.1. De raad stelt zich op het standpunt dat de ligging en maatvoering van het zoekgebied van de

ecologische verbindingzone en de aanwijzing van de gebieden als groenblauwe mantel voortvloeien uit de Verordening 2012.

133.2. Voor een weergave van artikel 4.3 van de Verordening 2012 wordt verwezen naar 33.2.

Ingevolge artikel 6.3, eerste lid, van de Verordening 2012 strekt onderscheidenlijk stelt een bestemmingsplan dat is gelegen in de groenblauwe mantel:

- a. tot behoud, herstel of duurzame ontwikkeling van het watersysteem en de ecologische en landschappelijke waarden en kenmerken van de onderscheiden gebieden;
- b. regels ter bescherming van de ecologische, landschappelijke en hydrologische waarden en kenmerken van de onderscheiden gebieden.

133.3. Het perceel van [appellant sub 22] aan de Vosbergstraat heeft de bestemming "Agrarisch" en de aanduiding "groenblauwe mantel". Aan een gedeelte van het perceel is de aanduiding "wro-zone - ecologische verbindingzone" toegekend.

Ingevolge artikel 3, lid 3.1, van de planregels zijn de voor "Agrarisch" aangewezen gronden bestemd voor:

- a. agrarisch grondgebruik;

(...);

- j. het behoud, herstel of duurzame ontwikkeling van het watersysteem en de ecologische en landschappelijke waarden en kenmerken ter plaatse van de aanduiding "groenblauwe mantel";

- k. de verwezenlijking, het behoud en het beheer van een ecologische verbindingzone ter plaatse van de aanduiding "wro-zone - ecologische verbindingzone";

(...);

een en ander met bijbehorende voorzieningen, zoals perceelontsluitingen, onverharde wegen, kavelpaden en sloten.

Ingevolge lid 3.7, onder 3.7.1, aanhef en sub a, is het verboden zonder een omgevingsvergunning ter plaatse van de aanduiding "wro-zone - ecologische verbindingzone" oppervlakteverhardingen of verharde oppervlakten van meer dan 100 m² aan te brengen.

Ingevolge het bepaalde onder 3.7.2 is het in 3.7.1 vervatte verbod niet van toepassing op werken en werkzaamheden die:

- a. het normale onderhoud en/of de normale exploitatie betreffen;
- b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit bestemmingsplan.

Ingevolge artikel 27, lid 27.3, zijn ter plaatse van de gebiedsaanduiding "groenblauwe mantel" specifieke regels van toepassing die, voor zover hier van belang, zijn opgenomen bij: 3.1, 3.2.1 en 3.9.1, sub a, c, d, f, g, h, i en j.

133.4. De Afdeling stelt vast dat het perceel van [appellant sub 22] aan de Vosbergstraat in de Verordening 2012 gedeeltelijk is aangewezen als zoekgebied voor ecologische verbindingzone en geheel is aangewezen als groenblauwe mantel, hetgeen de raad bij de vaststelling van het plan terecht in acht heeft genomen. Om te voldoen aan de bijbehorende algemene regels wat betreft het zoekgebied voor ecologische verbindingzone heeft de raad aan deze gronden de aanduiding "wro-zone - ecologische verbindingzone"

toegekend, waarvoor in de planregels in artikel 3, lid 3.7, onder 3.7.1 het vereiste van een omgevingsvergunning voor het aanbrengen van oppervlakteverhardingen of van verharde oppervlakten van meer dan 100 m² is opgenomen. De Afdeling acht dit niet onredelijk. Daarbij is van belang dat het plan niet in de weg staat aan het bestaande gebruik van de gronden voor agrarische doeleinden en het bestaande gebruik van de zandweg als ontsluiting van het perceel, nu aan het perceel de bestemming "Agrarisch" is toegekend. Het betoog faalt.

133.5. Om te voldoen aan de bijbehorende algemene regels wat betreft de groenblauwe mantel heeft de raad aan de gronden aan de Vosbergstraat de aanduiding "groenblauwe mantel" toegekend, waarvoor in het vastgestelde plan, anders dan in het ontwerpplan, (meer) specifieke regels zijn opgenomen voor het toepassen van de afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden als bedoeld in artikel 3, lid 3.4 en lid 3.9, van de planregels. De Afdeling vat het betoog van [appellant sub 22] op als gericht tegen deze wijzigingen. Deze wijzigingen hebben echter geen betrekking op het perceel van [appellant sub 22] aan de Vosbergstraat, omdat dit perceel niet is voorzien van een bouwvlak waarop de toegevoegde afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden van toepassing zijn. Gelet hierop wordt [appellant sub 22] door de gewijzigde vaststelling van de planregels die betrekking hebben op de aanduiding "groenblauwe mantel" niet in de bedrijfsvoering beperkt. Het betoog faalt.

134. [appellant sub 22] betoogt dat de raad artikel 3, lid 3.9, onder 3.9.1, sub b, van de planregels ten onrechte heeft vastgesteld, voor zover voor het toepassen van de wijzigingsbevoegdheid voor een vormverandering van het bouwvlak van zijn agrarisch bedrijf op het perceel [locatie 36] is vereist dat 10% van het bouwvlak wordt aangewend voor een landschappelijke inpassing. De buiten het bouwvlak aanwezige houtopstand wenst hij hierbij te betrekken. Voorts vreest [appellant sub 22] dat zijn bedrijfsvoering zal worden beperkt vanwege de aanduiding "milieuzone - 250m cluster woningen" die op een deel van het perceel rust.

134.1. De raad stelt zich op het standpunt dat op basis van de Verordening 2012 is opgenomen dat in geval van uitbreiding van een intensieve veehouderij ten minste 10% van het bouwvlak benut moet worden voor landschappelijke inpassing. De raad heeft deze voorwaarde met het oog op de kwaliteitsverbetering ook willen toepassen op vormverandering van een grondgebonden agrarisch bedrijf.

134.2. Het perceel [locatie 36] heeft de bestemming "Agrarisch" en onder meer de aanduidingen "agrarisch bedrijf" en "bouwvlak".

Ingevolge artikel 3, lid 3.9, onder 3.9.1, aanhef en sub b, van de planregels kan het college van burgemeester en wethouders het plan wijzigen en vormverandering van het bouwvlak van een agrarisch bedrijf toestaan, onder de voorwaarden dat:

(...);

4. uit een inrichtingsplan moet blijken dat een goede ruimtelijke uitstraling gewaarborgd is. Een landschappelijke inpassing met een oppervlakte van minimaal 10% van het bouwvlak is vereist;

(...).

134.3. In het deskundigenbericht staat dat aan de west- en zuidzijde rondom het bouwvlak op het perceel [locatie 36] beplanting is aangebracht. Niet is uitgesloten dat deze beplanting kan worden betrokken bij het minimale vereiste aan oppervlakte van landschappelijke inpassing indien deze beplanting door een vormverandering binnen het bouwvlak wordt gebracht. Nu met een vormverandering van een bouwvlak kan worden bewerkstelligd dat de ruimte binnen een bouwvlak die in de huidige situatie niet kan worden benut zo wordt vormgegeven, dat benutting van die ruimte alsnog mogelijk wordt door bijvoorbeeld ruimte te creëren voor de bouw van een stal of andere bouwwerken, heeft de raad de voorwaarde van landschappelijke inpassing ter voorkoming van een aantasting van het landschap in redelijkheid kunnen

stellen. Het betoog faalt.

134.4. De aanduiding "milieuzone - 250m cluster woningen" brengt beperkingen met zich voor de toepassing van de wijzigingsbevoegdheid in artikel 3, lid 3.9.1, van de planregels voor de vergroting van een bouwvlak van een intensieve veehouderij. Het perceel van [appellant sub 22] is niet bestemd voor een intensieve veehouderij. De aanduiding leidt derhalve niet tot beperkingen voor het agrarische bedrijf van [appellant sub 22]. Het betoog faalt.

135. [appellant sub 22] betoogt de raad het plandeel met de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" voor het perceel [locatie 36] en de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" voor de aansluitende percelen ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voert hij aan dat door in het verleden gedane bodemingrepen tot een diepte van 1,2 m op deze percelen geen archeologische resten meer aanwezig zijn. In dit verband verwijst hij naar de hoogtekaart, waaruit volgt dat de hoogte van de gronden in het verleden sterk afweek van de huidige hoogte van de gronden, omdat de gronden in het kader van de ruilverkaveling tot één meter diepte zijn omgespit. De dubbelbestemmingen leiden tot een onnodige beperking van de bedrijfsvoering.

135.1. Voor een weergave van de artikelen 19 en 20 van de planregels wordt verwezen naar 3.1.

135.2. Gelet op het voorgaande onder 3.3 is nader onderzoek verricht naar de archeologische waarden van de gronden in het plangebied, waarvan het resultaat is vastgelegd in de beleidskaart. Niet in geschil is dat de gronden van [appellant sub 22] waaraan de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" zijn toegekend, op de beleidskaart zijn aangeduid als een gebied met, onderscheidenlijk, hoge archeologische waarde en verwachting en middelhoge archeologische verwachting. Evenmin in geschil is dat het bouwvlak op het perceel [locatie 36], waaraan gedeeltelijk de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" is toegekend, ter plaatse van deze dubbelbestemming is bebouwd. Gelet op het voorgaande onder 3.4 heeft de raad in zoverre het plan niet met de vereiste zorgvuldigheid vastgesteld. Het betoog slaagt.

135.3. Voor zover de raad de dubbelbestemmingen aan de onbebouwde gronden heeft toegekend, is van belang dat [appellant sub 22] niet aan de hand van stukken aannemelijk heeft gemaakt dat deze gronden zodanig zijn geroerd dat ter plaatse geen archeologische waarden meer aanwezig zijn. Daarbij is van belang dat onder meer het Actueel Hoogtebestand Nederland is geraadpleegd teneinde te achterhalen of ontgrondingen hebben plaatsgevonden. Gelet hierop en op het voorgaande onder 3.5 ziet de Afdeling in het aangevoerde geen aanleiding voor het oordeel dat de raad in zoverre niet in redelijkheid de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" aan deze gronden heeft kunnen toekennen. Het betoog faalt.

135.4. Voor zover wordt aangevoerd dat de dubbelbestemmingen tot onnodige beperkingen leiden, overweegt de Afdeling met inachtneming van het voorgaande onder 57.4 dat de artikelen 19 en 20 van de planregels overeenkomstig de erkenning van de raad dienen te worden aangepast. Het betoog slaagt.

135.5. Behoudens het voorgaande onder 135.4 ziet de Afdeling, gelet op het voorgaande onder 3.5, geen aanleiding voor het oordeel dat de dubbelbestemmingen leiden tot een onevenredige belemmering. Het betoog faalt.

136. Gelet op hetgeen is overwogen onder 135.2 en 135.4 is de Afdeling van oordeel dat het bestreden besluit is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb, voor zover het betreft de vaststelling van:

- het plandeel met de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3", voor zover die is toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 36] te Heesch, en
- de artikelen 19 en 20 van de planregels, voor zover niet is opgenomen dat het in lid 19.2, onder 19.2.1 en lid 20.2, onder 20.2.1 genoemde rapport onderscheidenlijk de in lid 19.3, onder 19.3.3, sub

c, en lid 20.3, onder 20.3.3, sub c, genoemde onderzoeksplicht niet hoeft te worden opgesteld onderscheidenlijk uitgevoerd indien anderszins kan worden aangetoond dat redelijkerwijs geen behoudenswaardige archeologische relictten aanwezig zijn ter plaatse van de voorgenomen uitvoering van het bouwwerk onderscheidenlijk werken en/of werkzaamheden.

Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

136.1. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde en vijfde lid, van de Awb, zoals deze bepalingen luiden ten tijde van belang, de raad op te dragen om voor de hierna in de beslissing nader aangeduide vernietigde planonderdelen met inachtneming van deze uitspraak een nieuw plan vast te stellen en zal daartoe een termijn stellen. Het door de raad te nemen nieuwe besluit hoeft niet overeenkomstig afdeling 3.4 van de Awb te worden voorbereid.

137. De raad dient ten aanzien van dit beroep op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Het beroep van [appellant sub 33]

138. [appellant sub 33] kan zich niet verenigen met de bestemming "Agrarisch" die is toegekend aan het perceel [locatie 37] te Heeswijk-Dinther. Hij voert aan dat zijn perceel op de bij de Verordening 2012 behorende kaart "Ontwikkeling intensieve veehouderij" in een landbouwontwikkelingsgebied ligt. Hij betoogt dat de raad ten onrechte de landbouwontwikkelingsgebieden zoals die zijn aangeduid in de Verordening 2012 heeft herbegrensd in het voorliggende plan, waarbij hij een afstand van 1.000 m heeft aangehouden tussen een landbouwontwikkelingsgebied en een kern. Hij stelt dat de grens van het landbouwontwikkelingsgebied zijn perceel doorsnijdt, waardoor zijn woning wel binnen het gebied ligt, maar zijn bedrijfsgebouwen niet. Hierdoor treedt volgens hem waardevermindering van zijn perceel op en kan het bedrijf niet meer uitbreiden. Hij voert aan dat de raad onvoldoende heeft gemotiveerd waarom wordt afgeweken van de voorheen gehanteerde afstand van 500 m tot een kern.

138.1. Ingevolge artikel 9.4, eerste lid, aanhef en onder c, van de Verordening 2012 kan een bestemmingsplan dat is gelegen in een landbouwontwikkelingsgebied voorzien in uitbreiding van bouwblokken voor intensieve veehouderij die kleiner zijn dan 1,5 hectare tot een omvang van ten hoogste 1,5 hectare, in welk geval ten minste 10% van het bouwblok wordt aangewend voor een goede landschappelijke inpassing.

138.2. Aan het perceel [locatie 37] zijn de bestemming "Agrarisch" en de aanduidingen "intensieve veehouderij", "bouwvlak" en "aantal bedrijfswoning=1" toegekend.

Ingevolge artikel 3, lid 3.1, van de planregels zijn de voor "Agrarisch" aangewezen gronden bestemd voor:

a. agrarisch grondgebruik;

b. de uitoefening van het agrarisch bedrijf, meer in het bijzonder:

1. een intensief veehouderijbedrijf, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "intensieve veehouderij" (functietype 'agrarisch bedrijf');

(...).

Ingevolge lid 3.9, onder 3.9.1, aanhef en onder d, kan het college van burgemeester en wethouders het plan wijzigen en het bouwvlak voor een intensief veehouderijbedrijf vergroten, onder de voorwaarden dat:

(...);

2. sprake is van een 'duurzame locatie intensieve veehouderij' en de gronden ter plaatse van de uitbreiding niet zijn aangeduid als "milieuzone - 250m cluster woningen" en "milieuzone - 1000m kernen";

(...).

138.3. Het perceel [locatie 37] ligt op de bij de Verordening 2012 behorende kaart "Ontwikkeling intensieve veehouderij" in een landbouwontwikkelingsgebied. In het voorliggende plan is de bestemming "Agrarisch" in plaats van de bestemming "Agrarisch - Landbouwontwikkelingsgebied" aan het perceel toegekend. De ligging van het perceel in een landbouwontwikkelingsgebied betekent niet dat de raad op grond van de Verordening 2012 gehouden is om de bestemming "Agrarisch - Landbouwontwikkelingsgebied" met bijbehorende uitbreidingsmogelijkheden voor intensieve veehouderijen onverkort toe te kennen. De raad heeft in dit geval ervoor gekozen de intensieve veehouderij op het perceel geen uitbreidingsmogelijkheden te bieden en heeft daartoe de bestemming "Agrarisch" en de aanduiding "milieuzone - 1000m kernen" aan het perceel toegekend. Zoals volgt uit hetgeen hiervoor is overwogen onder 6.4., berust deze keuze van de raad niet op een toereikende motivering. Het betoog slaagt.

139. [appellant sub 33] betoogt dat de raad het plandeel met de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" voor het perceel [locatie 37] ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voert hij aan dat door bodemingrepen in het verleden ter plaatse geen archeologische resten meer aanwezig zijn. De dubbelbestemming leidt tot aanzienlijke beperkingen op het perceel.

139.1. Voor een weergave van artikel 20 van de planregels wordt verwezen naar 3.1.

139.2. Gelet op het voorgaande onder 3.3 is nader onderzoek verricht naar de archeologische waarden van de gronden in het plangebied, waarvan het resultaat is vastgelegd in de beleidskaart. Niet in geschil is dat de gronden van [appellant sub 33] waaraan de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" is toegekend, op de beleidskaart zijn aangeduid als een gebied met middelhoge archeologische verwachting. Evenmin in geschil is dat het bouwvlak op het perceel [locatie 37], waaraan gedeeltelijk de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" is toegekend, ter plaatse van deze dubbelbestemming is bebouwd. Gelet op het voorgaande onder 3.4 heeft de raad in zoverre het plan niet met de vereiste zorgvuldigheid vastgesteld. Het betoog slaagt.

139.3. Voor zover de raad de dubbelbestemming aan de onbebouwde gronden heeft toegekend, is van belang dat [appellant sub 33] niet aan de hand van stukken aannemelijk heeft gemaakt dat deze gronden zodanig zijn geroerd dat ter plaatse geen archeologische waarden meer aanwezig zijn. Gelet hierop en op het voorgaande onder 3.5 ziet de Afdeling in het aangevoerde geen aanleiding voor het oordeel dat de raad in zoverre niet in redelijkheid de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" aan deze gronden heeft kunnen toekennen. Het betoog faalt.

139.4. Voor zover wordt aangevoerd dat de dubbelbestemming tot een aanzienlijke beperking leidt, overweegt de Afdeling met inachtneming van het voorgaande onder 57.4 dat artikel 20 van de planregels overeenkomstig de erkenning van de raad dient te worden aangepast. Het betoog slaagt.

139.5. Behoudens het voorgaande onder 139.4 ziet de Afdeling, gelet op het voorgaande onder 3.5, geen aanleiding voor het oordeel dat de dubbelbestemming leidt tot een onevenredige belemmering. Het betoog faalt.

140. In hetgeen [appellant sub 33] heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit voor zover dat ziet op de vaststelling van het plandeel met de bestemming "Agrarisch" en de aanduiding "milieuzone - 1000m kernen" ter plaatse van het perceel [locatie 37] is genomen in strijd met artikel 3:46 van de Awb.

In hetgeen [appellant sub 33] voorts heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het

bestreden besluit, voor zover dat ziet op de vaststelling van het plandeel met de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3", voor zover die is toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 37], in strijd met artikel 3:2 van de Awb is vastgesteld.

In hetgeen [appellant sub 33] voorts heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit, voor zover dat ziet op de vaststelling van artikel 20 van de planregels, voor zover niet is opgenomen dat het in lid 20.2, onder 20.2.1 genoemde rapport onderscheidenlijk de in lid 20.3, onder 20.3.3, sub c, genoemde onderzoeksplicht niet behoeft te worden opgesteld onderscheidenlijk uitgevoerd indien anderszins kan worden aangetoond dat redelijkerwijs geen behoudenswaardige archeologische relikten aanwezig zijn ter plaatse van de voorgenomen uitvoering van het bouwwerk onderscheidenlijk werken en/of werkzaamheden, in strijd met artikel 3:2 van de Awb is vastgesteld.

Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

140.1. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde en vijfde lid, van de Awb, zoals deze bepalingen luiden ten tijde van belang, de raad op te dragen om voor de hierna in de beslissing nader aangeduide vernietigde planonderdelen met inachtneming van deze uitspraak een nieuw plan vast te stellen en zal daartoe een termijn stellen. Het door de raad te nemen nieuwe besluit behoeft niet overeenkomstig afdeling 3.4 van de Awb te worden voorbereid.

141. De raad dient ten aanzien van dit beroep op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Het beroep van [appellant sub 18]

142. [appellant sub 18], die op de percelen [locatie 38] en [locatie 39] te Heeswijk-Dinther een intensieve veehouderij exploiteert, betoogt dat het onduidelijk is of de bedrijfswoning op het perceel [locatie 39] wel als zodanig is bestemd, omdat de raad de aanduiding "relatie", waarmee de agrarische bouwvlakken op voornoemde percelen aan elkaar zijn gekoppeld, gewijzigd heeft vastgesteld. [appellant sub 18] betoogt voorts dat de raad ten onrechte niet de aanduiding "agrarisch bedrijf" aan de plandelen met de bestemming "Agrarisch" op de percelen [locatie 38] en [locatie 39] heeft toegekend. Daartoe voert hij aan dat het onduidelijk is of zijn intensieve veehouderijbedrijven wel als zodanig zijn bestemd.

142.1. De raad stelt zich op het standpunt dat op beide percelen een bedrijfswoning en een intensief veehouderijbedrijf zijn toegestaan.

142.2. De percelen [locatie 38] en [locatie 39] hebben elk de bestemming "Agrarisch" en onder meer de aanduidingen "bouwvlak", "intensieve veehouderij" en "aantal bedrijfswoningen=1". De percelen zijn op de verbeelding met de aanduiding "relatie" aan elkaar gekoppeld.

Voor een weergave van artikel 3, lid 3.1, aanhef en onder b, van de planregels wordt verwezen naar 41.2.

Ingevolge artikel 3, lid 3.2, onder 3.2.1, aanhef en sub a, is per bouwvlak, zonder de aanduiding "wonen", "specifieke vorm van wonen - ruimte voor ruimte" en "specifieke vorm van wonen - beperkte inhoudsmaat", ter plaatse van de aanduiding "aantal bedrijfswoningen" ten hoogste het op de verbeelding aangegeven aantal bedrijfswoningen toegestaan.

142.3. Zowel op het perceel [locatie 38] als op het perceel [locatie 39] staat een bedrijfswoning en wordt een intensief veehouderijbedrijf geëxploiteerd.

Voor zover [appellant sub 18] betoogt dat onduidelijk is hoe de aanduiding "aantal bedrijfswoningen=1" zich verhoudt tot de aanduiding "relatie", wordt overwogen dat aan laatstgenoemde aanduiding geen juridische

betekenis toekomt, nu deze wel op de vastgestelde verbeelding, maar niet in de planregels voorkomt. De aanduiding "aantal bedrijfswoningen=1" komt wel in de planregels en op de verbeelding voor en brengt met zich dat binnen het bouwvlak zowel op het perceel [locatie 38] als op het perceel [locatie 39] één bedrijfswoning is toegestaan.

Uit artikel 3, lid 3.1, aanhef en onder b, van de planregels volgt dat een agrarisch bedrijf, zoals dat is omschreven in artikel 1, onder 1.7, van de planregels, zowel in de vorm van een intensieve veehouderij als in de vorm van een grondgebonden agrarisch bedrijf is toegestaan op gronden met de bestemming "Agrarisch" met de aanduiding "intensieve veehouderij". Dit is naar het oordeel van de Afdeling voldoende duidelijk in de planregels neergelegd.

Het betoog faalt.

143. [appellant sub 18] betoogt dat de raad het plandeel met de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" voor de percelen [locatie 38] en [locatie 39] ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voert hij aan dat de raad de begrenzing niet uitsluitend heeft mogen baseren op de provinciale attentiegebieden en de verwachtings- en beleidskaart zonder te vermelden welke bronnen zijn gebruikt. De raad had nader onderzoek moeten verrichten naar de archeologische waarden van zijn gronden waarop deze bestemmingen zijn gelegd, te meer nu het door in het verleden gedane bodemingrepen niet aannemelijk is dat ter plaatse nog archeologische resten aanwezig zijn. De dubbelbestemming leidt tot onnodige beperkingen.

143.1. Voor een weergave van artikel 20 van de planregels wordt verwezen naar 3.1.

143.2. Gelet op het voorgaande onder 3.3 is nader onderzoek verricht naar de archeologische waarden van de gronden in het plangebied, waarvan het resultaat is vastgelegd in de beleidskaart. Bij dit onderzoek zijn de bodemverstoringen aan de hand van bekendgemaakte bronnen in kaart gebracht. Gelet hierop ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat het archeologiebeleid en de daarbij behorende beleidskaart aan de hand van te grofmazige informatie is opgesteld. Het betoog faalt.

143.3. Niet in geschil is dat de gronden van [appellant sub 18] waaraan de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" is toegekend, op de beleidskaart zijn aangeduid als een gebied met middelhoge archeologische verwachting. Evenmin in geschil is dat de bouwvlakken op de percelen [locatie 38] en [locatie 39], waaraan gedeeltelijk onderscheidenlijk geheel de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" is toegekend, ter plaatse van deze dubbelbestemming zijn bebouwd. Gelet op het voorgaande onder 3.4 heeft de raad in zoverre het plan niet met de vereiste zorgvuldigheid vastgesteld. Het betoog slaagt.

143.4. Voor zover de raad de dubbelbestemming aan de onbebouwde gronden heeft toegekend, is van belang dat [appellant sub 18] niet aan de hand van stukken aannemelijk heeft gemaakt dat deze gronden zodanig zijn geroerd dat ter plaatse geen archeologische waarden meer aanwezig zijn. Gelet hierop en op het voorgaande onder 3.5 ziet de Afdeling in het aangevoerde geen aanleiding voor het oordeel dat de raad in zoverre niet in redelijkheid de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" aan deze gronden heeft kunnen toekennen. Het betoog faalt.

143.5. Voor zover wordt aangevoerd dat de dubbelbestemming tot onnodige beperkingen leidt, overweegt de Afdeling met inachtneming van het voorgaande onder 57.4 dat artikel 20 van de planregels overeenkomstig de erkenning van de raad dient te worden aangepast. Het betoog slaagt.

143.6. Behoudens het voorgaande onder 143.5 ziet de Afdeling, gelet op het voorgaande onder 3.5, geen aanleiding voor het oordeel dat de dubbelbestemming leidt tot een onevenredige belemmering. Het betoog faalt.

144. [appellant sub 18] heeft zich in het beroepschrift voor het overige beperkt tot het verwijzen naar de inhoud van de zienswijze. In de overwegingen van het bestreden besluit is ingegaan op deze zienswijze.

[appellant sub 18] heeft in het beroepschrift, noch ter zitting redenen aangevoerd waarom de weerlegging van de desbetreffende zienswijze in het bestreden besluit onjuist zou zijn.

145. Gelet op hetgeen is overwogen onder 143.3 en 143.5 is de Afdeling van oordeel dat het bestreden besluit is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb, voor zover het betreft de vaststelling van:

- het plandeel met de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3", voor zover die is toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen de bouwvlakken op de percelen [locatie 38] en [locatie 39] te Heeswijk-Dinther, en - artikel 20 van de planregels, voor zover niet is opgenomen dat het in lid 20.2, onder 20.2.1 genoemde rapport onderscheidenlijk de in lid 20.3, onder 20.3.3, sub c, genoemde onderzoeksplicht niet behoeft te worden opgesteld onderscheidenlijk uitgevoerd indien anderszins kan worden aangetoond dat redelijkerwijs geen behoudenswaardige archeologische relictten aanwezig zijn ter plaatse van de voorgenomen uitvoering van het bouwwerk onderscheidenlijk werken en/of werkzaamheden.

Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

145.1. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde en vijfde lid, van de Awb, zoals deze bepalingen luiden ten tijde van belang, de raad op te dragen om voor de hierna in de beslissing nader aangeduide vernietigde planonderdelen met inachtneming van deze uitspraak een nieuw plan vast te stellen en zal daartoe een termijn stellen. Het door de raad te nemen nieuwe besluit behoeft niet overeenkomstig afdeling 3.4 van de Awb te worden voorbereid.

146. De raad dient ten aanzien van dit beroep op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Het beroep van [appellant sub 13]

147. [appellant sub 13], die op het perceel [locatie 40] te Heeswijk-Dinther woont, betoogt dat de raad de aanduiding "specifieke vorm van bedrijf, ambachtelijke kaas en zuivelboerderij/bed en breakfast/culinair educatiecentrum en detailhandel in streekproducten" voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch" aan de [locatie 41] te Heeswijk-Dinther ten onrechte gewijzigd heeft vastgesteld.

147.1. De aan het perceel [locatie 41] toegekende aanduiding "specifieke vorm van bedrijf, ambachtelijke kaas en zuivelboerderij" in het ontwerpplan is bij de vaststelling van het plan gewijzigd in de aanduiding "specifieke vorm van bedrijf, ambachtelijke kaas en zuivelboerderij/bed en breakfast/culinair educatiecentrum en detailhandel in streekproducten". De voorzitter heeft in het kader van het door [appellant sub 13] ingediende verzoek om voorlopige voorziening in de uitspraak van 27 december 2012, in zaak nr. 201208940/2/R3, in 6.1 overwogen dat, nu deze wijziging niet is opgenomen in de lijst van wijzigingen en daarmee niet in het vaststellingsbesluit is begrepen, het bestreden besluit en het plan in onderlinge samenhang in zoverre is vastgesteld in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel. De Afdeling ziet geen aanleiding voor een ander oordeel. Het betoog slaagt.

148. [appellant sub 13] betoogt dat de raad de aanduiding "bouwvlak" voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch - Landbouwonwikkelingsgebied" aan de [locatie 40] ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voert hij aan dat het bouwvlak niet overeenkomstig zijn verzoek in de zienswijze is aangepast, zodat de nieuwe stal niet binnen het bouwvlak is opgenomen.

148.1. In de Nota van Zienswijzen, die deel uitmaakt van het vaststellingsbesluit, heeft de raad bij de beantwoording van de zienswijze van [appellant sub 13] te kennen gegeven dat de omvang van het bouwvlak in overeenstemming met het verzoek van [appellant sub 13] wordt aangepast. De Afdeling stelt vast dat deze wijziging niet is verwerkt op de vastgestelde verbeelding. In het verweerschrift heeft de raad dit erkend. Het betoog slaagt.

149. In hetgeen [appellant sub 13] heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit en het plan in onderlinge samenhang bezien is vastgesteld in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel, voor zover het betreft de vaststelling van:

- de aanduiding "specifieke vorm van bedrijf - ambachtelijke kaas- en zuivelboerderij/bed en breakfast/culinair educatiecentrum en detailhandel in streekproducten" voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch" voor het perceel [locatie 41] te Heeswijk-Dinther.
- het plandeel met de bestemming "Agrarisch - Landbouwontwikkelingsgebied" aan de [locatie 40] te Heeswijk-Dinther, voor zover niet alle bestaande legale bebouwing binnen het bouwvlak is opgenomen.

Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

149.1. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde en vijfde lid, van de Awb, zoals deze bepalingen luiden ten tijde van belang, de raad op te dragen om voor de vernietigde planonderdelen met inachtneming van deze uitspraak een nieuw plan vast te stellen en zal daartoe een termijn stellen. Het door de raad te nemen nieuwe besluit behoeft niet overeenkomstig afdeling 3.4 van de Awb te worden voorbereid.

150. De raad dient ten aanzien van dit beroep op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Het beroep van [appellant sub 28]

151. [appellant sub 28] kan zich niet verenigen met de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - teeltondersteunende voorziening" ter plaatse van de gronden die aan de noord- en westzijde aan zijn perceel [locatie 42] te Heeswijk-Dinther grenzen.

151.1. De Afdeling stelt vast dat de zienswijze van [appellant sub 28] uitsluitend is gericht tegen de regeling in het ontwerpplan ten aanzien van tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen (hierna: tov). [appellant sub 28] heeft zich in zijn zienswijze niet gericht tegen de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - teeltondersteunende voorziening" die in het ontwerpplan was toegekend aan de gronden die aan de noord- en westzijde van zijn perceel [locatie 42] grenzen. Het beroep van [appellant sub 28], voor zover gericht tegen de vaststelling van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - teeltondersteunende voorziening" steunt niet op een bij de raad naar voren gebrachte zienswijze.

Ingevolge artikel 8.2, eerste lid, van de Wro, zoals deze bepaling luidde ten tijde van belang, in samenhang gelezen met artikel 6:13 van de Awb, kan door een belanghebbende geen beroep worden ingesteld tegen onderdelen van het besluit tot vaststelling van een bestemmingsplan waarover hij bij het ontwerpplan geen zienswijze naar voren heeft gebracht, tenzij hem redelijkerwijs niet kan worden verweten dit te hebben nagelaten. Deze omstandigheid doet zich niet voor. Het beroep is in zoverre niet-ontvankelijk.

152. [appellant sub 28] kan zich niet verenigen met de in artikel 3, lid 3.2, onder 3.2.1, onder d, van de planregels opgenomen mogelijkheid voor het oprichten van permanente palen en tijdelijke tov, voor zover daarmee tov met een hoogte van 4,5 m worden toegestaan. [appellant sub 28] betoogt dat het toestaan van permanente tov buiten het bouwvlak in strijd is met artikel 8.3 van de Verordening 2012. Voorts betoogt hij dat permanente palen met een hoogte van 4,5 m zullen leiden tot aantasting van het cultuurhistorisch karakter van zijn perceel en woning, en tot beperking van de lichtinval in en het zicht vanuit zijn woning. De raad heeft ten onrechte geen rekening gehouden met zijn belangen, aldus [appellant sub 28]. Ook ontbreekt volgens [appellant sub 28] de noodzaak om de in het voorheen geldende plan toegestane hoogte van tov te verhogen naar 4,5 m. [appellant sub 28] voert daarnaast aan dat ten onrechte geen beperkingen zijn gesteld aan de omvang van het gebied waar tov zijn toegestaan. Verder acht [appellant sub 28] de begripsomschrijving van tov rechtsonzeker, omdat niet is omschreven welke soorten tov zijn gestaan. De

ruimtelijke aanvaardbaarheid van de toevallende kan daarom niet worden beoordeeld, aldus [appellant sub 28].

152.1. Aan de gronden rondom het perceel [locatie 42] is de bestemming "Agrarisch" toegekend. De gronden ten noorden en westen van het perceel hebben daarnaast de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - teeltondersteunende voorziening". De gronden worden door [appellant sub 21] gebruikt voor fruitteelt.

Ingevolge artikel 1, onder 1.85, wordt verstaan onder teeltondersteunende voorzieningen: ondersteunende voorzieningen die een onderdeel zijn van de vollegrondse bedrijfsvoering van een tuinbouwbedrijf, fruitteeltbedrijf of boomkwekerij.

Ingevolge artikel 1, onder 1.88, wordt verstaan onder tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen: teeltondersteunende voorzieningen welke op dezelfde locatie gebruikt kunnen worden zo lang de teelt dit vereist, met een maximum van 6 aaneengesloten maanden per jaar. De voorzieningen hebben een directe relatie met het grondgebruik.

Ingevolge artikel 3, lid 3.1, aanhef en onder b, sub 2, zijn de voor "Agrarisch" aangewezen gronden bestemd voor een grondgebonden agrarisch bedrijf, ter plaatse van de aanduiding "agrarisch bedrijf", en tevens ter plaatse van de aanduiding "intensieve veehouderij (functietype 'agrarisch bedrijf') en ter plaatse van de aanduiding "bomenteelt" (functietype 'agrarisch bedrijf').

Ingevolge lid 3.2, aanhef en onder b, mogen op de voor "Agrarisch" aangewezen gronden uitsluitend gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd, die ten dienste staan van de bestemming, met dien verstande dat:

a. gebouwen worden uitsluitend opgericht binnen het bouwvlak;

b. buiten het bouwvlak zijn bouwwerken, geen gebouwen zijnde, uitgezonderd erfafscheidingen, toegestaan tot een maximale bouwhoogte van 2 meter;

(...).

Ingevolge lid 3.2, onder 3.2.1, gelden voor de op te richten bebouwing (mede) de volgende regels:

(...);

d. in afwijking van het bepaalde in 3.2, onder b, mogen permanente palen ten behoeve van draadnetten/hagelkappen of ter ondersteuning van bomen tot 4,5 meter hoog en teeltondersteunende voorzieningen, anders dan bouwwerken, geen gebouwen zijnde, met een tijdelijk karakter worden opgericht buiten het bouwvlak;

(...);

f. in afwijking van het bepaalde onder d en e zijn teeltondersteunende voorzieningen met een permanent karakter en bestaande uit teeltondersteunende kassen, toegestaan ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - teeltondersteunende voorziening".

Ingevolge lid 3.2, onder 3.2.2, aanhef en de tabel onder e, gelden voor de bouwwerken ten dienste van een agrarisch bedrijf (functietype 'agrarisch bedrijf') de volgende eisen:

- teeltondersteunende kassen: bouwhoogte max. 8 m.

- overige teeltondersteunende voorzieningen: bouwhoogte max. 4,50 m.

- tijdelijke vraat- en hagelnetten en regenkapen: bouwhoogte max. 4,50 m.

152.2. Op de bij de Verordening 2012 behorende kaart "Overige agrarische ontwikkelingen" zijn de betreffende gronden aangeduid als agrarisch gebied.

Ingevolge artikel 1, onder 19, van de Verordening 2012 wordt verstaan onder bouwblok een aaneengesloten terrein, waarbinnen gebouwen, bijbehorende bouwwerken en andere permanente voorzieningen ten behoeve van eenzelfde bestemming worden geconcentreerd.

Ingevolge artikel 1, onder 62, wordt verstaan onder permanente tov een tov die voor onbepaalde tijd wordt gebruikt, niet zijnde een kas.

Ingevolge artikel 8.3, eerste lid, aanhef en onder d, bepaalt een bestemmingsplan dat is gelegen in een agrarisch gebied dat gebouwen, bijbehorende bouwwerken en andere permanente voorzieningen ten behoeve van een grondgebonden agrarisch bedrijf worden geconcentreerd in een bouwblok.

In artikel 1, onder 1.85, van de planregels zijn tov omschreven als ondersteunende voorzieningen die een onderdeel zijn van de volleggronds bedrijfsvoering van een tuinbouwbedrijf, fruitteeltbedrijf of boomkwekerij. De Afdeling ziet geen aanleiding voor het oordeel dat deze omschrijving dusdanig onduidelijk is, dat het plan in zoverre in strijd met de rechtszekerheid moet worden geacht. Het betoog faalt.

152.3. Ter zitting heeft de raad toegelicht dat hij de permanente palen als bedoeld in artikel 3, lid 3.2, onder 3.2.1, onder d, aanmerkt als tijdelijke tov, omdat zij uitsluitend dienen ter ondersteuning van vraatnetten en hagelkappen die tijdelijk over de palen heen worden gespannen. Naar het oordeel van de Afdeling kan deze uitleg van de raad niet worden gevolgd. Hiertoe overweegt de Afdeling dat de betreffende palen onder de begripsomschrijving vallen van tov die is opgenomen in artikel 1, onder 1.85, van de planregels, maar niet onder de begripsomschrijving van tijdelijke tov die is opgenomen in artikel 1, onder 1.88, van de planregels, omdat de palen langer dan 6 aangesloten maanden per jaar aanwezig zijn. Dat met de permanente palen tijdelijke tov mogelijk worden gemaakt, maakt niet dat de palen als zodanig daardoor ook als tijdelijke tov kunnen worden gekwalificeerd. Naar het oordeel van de Afdeling moeten de betreffende palen dan ook worden aangemerkt als permanente tov.

152.4. De gronden ten zuidwesten van het perceel [locatie 42] zijn op de verbeelding niet voorzien van de aanduiding "bouwvlak" of "specifieke vorm van agrarisch - teeltondersteunende voorziening". Het oprichten van permanente palen ten behoeve van vraatnetten en hagelkappen of ter ondersteuning van bomen op deze gronden is ingevolge artikel 3, lid 3.2, onder 3.2.1, onder d, van de planregels toegestaan. Het plan is in zoverre vastgesteld in strijd met artikel 8.3, eerste lid, aanhef en onder d, van de Verordening 2012, omdat op grond van dit artikel permanente voorzieningen uitsluitend binnen een bouwblok als bedoeld in de Verordening 2012 zijn toegestaan. Voor zover [appellant sub 21] erop wijst dat op 25 september 2012 en 30 september 2013 omgevingsvergunningen zijn verleend voor het bouwen van permanente teeltondersteunende voorzieningen op onder meer de gronden rondom het perceel [locatie 42], welke vergunningen inmiddels ook onherroepelijk zijn, wordt overwogen dat laatstgenoemde omgevingsvergunning ziet op palen met ijzeren bogen met een hoogte van 2,9 m, terwijl het voorliggende plan permanente palen met een hoogte van 4,5 m toestaat. Het betoog slaagt.

152.5. In het voorheen geldende plan "Buitengebied" waren op de gronden rondom het perceel [locatie 42] bouwwerken, geen gebouwen toegestaan, met een hoogte van maximaal 2 m. Het voorliggende plan maakt een verhoging van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, in de vorm van permanente palen mogelijk tot maximaal 4,5 m. Uit het bestreden besluit volgt niet dat de raad bij het toelaten van deze nieuwe ontwikkeling het belang van [appellant sub 28] bij het behoud van een goed woon- en leefklimaat heeft meegewogen, zoals de raad ter zitting heeft erkend. Het betoog slaagt.

153. In hetgeen [appellant sub 28] heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het

bestreden besluit voor zover dat ziet op de vaststelling van het plandeel met de bestemming "Agrarisch", zonder de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - teeltondersteunende voorziening", ten zuidwesten van het perceel [locatie 42], is genomen in strijd met artikel 8.3, eerste lid, van de Verordening 2012. Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

154. De raad dient ten aanzien van dit beroep op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Het beroep van [appellant sub 44]

155. [appellant sub 44] is eigenaar van het perceel [locatie 43] te Heeswijk-Dinther. Hij kan zich niet verenigen met het plan, voor zover dat betrekking heeft op zijn perceel en voor zover dat ziet op de dier- en tuinweide ten oosten van zijn perceel.

Het perceel [locatie 43]

156. [appellant sub 44] betoogt dat het plan ten onrechte niet de mogelijkheid biedt om een atelierwoning te bouwen bij zijn inlijsterij/kunstcentrum op het perceel [locatie 43]. Hij voert aan dat op het perceel weliswaar een monumentale boerderij staat, maar dat deze boerderij niet bewoonbaar is. Om ter plaatse toch te kunnen wonen, acht hij de bouw van een nieuwe woning naast de bestaande boerderij noodzakelijk.

156.1. Aan het perceel [locatie 43] is in het plan de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" toegekend. Voor dit perceel is een bouwvlak op de verbeelding opgenomen, met de functieaanduiding "specifieke vorm van agrarisch met waarden - inlijsterij/kunstcentrum" en de maatvoeringsaanduiding "aantal bedrijfswoningen=1".

Ingevolge artikel 6, lid 6.1, onderdeel h, van de planregels, bezien in samenhang met de Tabel functietype "Bedrijf" die is opgenomen in bijlage 4 bij de planregels, zijn de desbetreffende gronden onder meer bestemd voor een inlijsterij/kunstcentrum.

Voor het functietype "Bedrijf" gelden de bouwregels die zijn opgenomen in lid 6.2, onder 6.2.4. Op grond van deze bepaling is op het perceel één bedrijfswoning toegestaan met een inhoud van maximaal 750 m³, inclusief aangebouwde bijgebouwen. Bij de bedrijfswoning zijn vrijstaande bijgebouwen toegestaan met een gezamenlijke oppervlakte van maximaal 100 m². Daarnaast zijn op het perceel bedrijfsgebouwen toegestaan met een oppervlakte van maximaal 150 m².

Ingevolge lid 6.2, onder 1, onderdeel c, mogen cultuurhistorisch waardevolle panden, zoals opgenomen in bijlage 9, niet worden herbouwd.

De boerderij op het perceel [locatie 43] is in bijlage 9 bij de planregels aangemerkt als een cultuurhistorisch waardevol pand.

De raad acht het niet wenselijk om in het plan te voorzien in de mogelijkheid om een nieuwe, extra woning op het perceel te bouwen.

Hij stelt dat de monumentale boerderij op het perceel [locatie 43], mede gelet op de inhoud van het pand, in planologisch opzicht moet worden aangemerkt als de bedrijfswoning. Volgens de raad dient het authentieke karakter van de boerderij behouden te blijven, zoals onder meer blijkt uit de vermelding van het pand in bijlage 9 bij de planregels, maar is een verbouwing van de boerderij met instandhouding van de cultuurhistorische waarde van het pand mogelijk. De raad stelt zich dan ook op het standpunt dat de bestemmingsregeling voldoende mogelijkheden biedt voor een zinvol gebruik van de boerderij en voor het realiseren van een woning op het perceel.

Hetgeen [appellant sub 44] heeft aangevoerd, leidt niet tot het oordeel dat de raad hiervan niet heeft kunnen

uitgaan. Daarbij is van belang dat [appellant sub 44] niet aannemelijk heeft gemaakt dat een verbouwing van de boerderij zonder meer zal leiden tot een aantasting van de cultuurhistorische waarde van het pand. Verder acht de Afdeling van belang dat het plan er niet aan in de weg staat dat de boerderij in de huidige staat wordt behouden en dat de vrijstaande bijgebouwen bij de boerderij mede worden gebruikt voor woondoeleinden.

In hetgeen [appellant sub 44] heeft aangevoerd, ziet de Afdeling, gezien het vorenstaande, geen grond voor het oordeel dat de raad het plan in zoverre niet in redelijkheid heeft kunnen vaststellen. Het betoog faalt.

De dier- en tuinweide ten oosten van het perceel [locatie 43]

157. [appellant sub 44] kan zich niet met het plan verenigen, voor zover dat betrekking heeft op het terrein dat is ingericht als dier- en tuinweide, ten oosten van zijn perceel.

Volgens [appellant sub 44] ligt de dier- en tuinweide op een zogenoemde bolle akker en leidt het plan tot een aantasting van de ter plaatse aanwezige natuur- en landschapswaarden. Ook stelt hij overlast te ondervinden van de bezoekers van de dier- en tuinweide. Volgens [appellant sub 44] gaat het niet om natuureducatie, maar om een verkapte uitbreiding van het hotel-restaurant op het perceel [locatie 44].

Verder betoogt hij dat het gemeentebestuur onbehoorlijk jegens hem heeft gehandeld bij eerdere besluitvorming over de dier- en tuinweide.

157.1. Voor zover [appellant sub 44] betoogt dat het gemeentebestuur hem in het verleden onheus heeft bejegend, overweegt de Afdeling dat dit betoog betrekking heeft op een eerdere procedure over de dier- en tuinweide. In deze procedure staat alleen het bij het bestreden besluit vastgestelde bestemmingsplan ter beoordeling. Het betoog faalt.

157.2. De zogenoemde dier- en tuinweide, die ten oosten van het perceel van [appellant sub 44] ligt, bestaat uit twee te onderscheiden gedeelten.

Aan het oostelijke deel van het terrein is in het plan de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschappelijke, cultuurhistorische en/ of abiotische waarden" toegekend. Voor dit deel van het terrein is een bouwvlak op de verbeelding opgenomen, met de functieaanduiding "specifieke vorm van bedrijf - natuureducatie" en met de maatvoeringsaanduiding "aantal bedrijfswoningen=0".

Aan het westelijke deel van het terrein is in het plan de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" toegekend, zonder bouwvlak. Dit gedeelte van het terrein grenst aan het perceel van [appellant sub 44].

157.3. Blijkens het deskundigenbericht is de dier- en tuinweide vrij toegankelijk en is deze in de zomer en in de winter de gehele dag geopend. De toegang van het terrein ligt aan de Meerstraat, naast het hotel-restaurant dat is gevestigd op [locatie 44]. Het oostelijke deel van het terrein is ingericht voor intensief gebruik. Het westelijke deel is ingericht voor extensief recreatief en educatief gebruik. Op dit deel van het terrein zijn geen gebouwen aanwezig en is een zogenoemd gras-slingepad aangelegd. Dit pad voert onder meer langs het perceel van [appellant sub 44], aldus het deskundigenbericht.

157.4. De raad heeft bij de vaststelling van het bestemmingsplan het uitgangspunt gehanteerd dat voor de dier- en tuinweide een planologische basis bestaat en dat deze in het plan als zodanig dient te worden bestemd. Volgens de raad betreft het een zelfstandige recreatieve voorziening en geen uitbreiding van het hotel-restaurant op het perceel [locatie 44].

157.5. De Afdeling stelt vast dat het gebruik van het desbetreffende terrein als dier- en tuinweide niet in overeenstemming is met het voorheen geldende bestemmingsplan en dat er ook overigens geen

onherroepelijke planologische basis bestaat voor dit gebruik. De raad kan niet worden gevolgd in zijn betoog dat dit gebruik planologisch is toegestaan op grond van een besluit van het college van burgemeester en wethouders van 10 november 2009. Daarbij is immers slechts besloten om het bestaande gebruik op te nemen in het in voorbereiding zijnde bestemmingsplan. Dit betekent dat de raad in het kader van dit bestemmingsplan een planologische afweging had moeten maken over het gebruik van het terrein als dier- en tuinweide. Dit heeft de raad ter zitting ook erkend.

De raad heeft ter zitting verklaard dat niet is uitgesloten dat [appellant sub 44] overlast ondervindt van het huidige gebruik van het terrein, aangezien het terrein grenst aan diens perceel. Volgens de raad dient de mogelijke overlast nader te worden onderzocht en dient daarna een planologische afweging te worden gemaakt.

157.6. Nu de raad zich in zoverre op een ander standpunt stelt dan hij in het bestreden besluit heeft gedaan en niet is gebleken dat gewijzigde omstandigheden hiertoe aanleiding hebben gegeven, moet worden geoordeeld dat het bestreden besluit op dit punt niet met de vereiste zorgvuldigheid is voorbereid. Het betoog slaagt.

Conclusie

158. In hetgeen [appellant sub 44] heeft aangevoerd, ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit, voor zover het betreft de vaststelling van de plandelen met de bestemmingen "Agrarisch met waarden - Landschappelijke, cultuurhistorische en/ of abiotische waarden" en "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" ter plaatse van de dier- en tuinweide ten oosten van het perceel [locatie 43] te Heeswijk-Dinther, is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb.

Het beroep van [appellant sub 44] is gegrond en het bestreden besluit dient in zoverre te worden vernietigd.

159. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde en vijfde lid, van de Algemene wet bestuursrecht, zoals deze bepalingen luiden ten tijde van belang, de raad op te dragen om voor de vernietigde plandelen met inachtneming van deze uitspraak een nieuw plan vast te stellen en zal daartoe een termijn stellen. Het door de raad te nemen nieuwe besluit behoeft niet overeenkomstig afdeling 3.4 van de Awb te worden voorbereid.

160. Van proceskosten die voor vergoeding in aanmerking komen, is ten aanzien van dit beroep niet gebleken.

Het beroep van [appellant sub 3]

161. [appellant sub 3] woont op het perceel [locatie 45] te Nistelrode en houdt paarden op dit perceel. Ook heeft hij weidegronden in de omgeving daarvan. [appellant sub 3] kan zich niet verenigen met het plan, voor zover dat betrekking heeft op zijn gronden.

161.1. Ter zitting heeft [appellant sub 3] de beroepsgrond dat het plan ten onrechte niet de mogelijkheid biedt om een gebouw op zijn perceel zo nodig te gebruiken voor woonruimte ten behoeve van mantelzorg ingetrokken. Daarbij is van belang dat in de planregels weliswaar een verbod is opgenomen om bedrijfsgebouwen en bijgebouwen te gebruiken ten behoeve van bewoning, maar dat in artikel 6, lid 6.6, onder 6.6.1, onderdeel f, van de planregels een afwijkingsbevoegdheid is opgenomen op grond waarvan kan worden toegestaan dat bijgebouwen tot een maximum oppervlak van 100 m² worden gebruikt ten behoeve van mantelzorg.

161.2. De raad betoogt dat het beroep van [appellant sub 3], voor zover dat is gericht tegen de planregeling voor de buitenrijbak buiten het bouwvlak, niet-ontvankelijk moet worden verklaard omdat op dit punt geen zienswijze naar voren is gebracht.

161.2.1. Ingevolge artikel 8.2, eerste lid, van de Wro, zoals deze bepaling luidde ten tijde van belang, in samenhang gelezen met artikel 6:13 van de Awb, kan door een belanghebbende geen beroep worden ingesteld tegen onderdelen van het besluit tot vaststelling van een bestemmingsplan waarover hij bij het ontwerpplan geen zienswijze naar voren heeft gebracht, tenzij hem redelijkerwijs niet kan worden verweten dit te hebben nagelaten.

161.2.2. [appellant sub 3] heeft in zijn zienswijzen aangevoerd dat de buitenrijbaan ten onrechte niet is opgenomen op de verbeelding.

De Afdeling ziet dan ook geen grond voor het oordeel dat het beroep, voor zover dat is gericht tegen dit plandeel, niet-ontvankelijk is wegens het ontbreken van een zienswijze ter zake.

161.3. [appellant sub 3] voert aan dat in de planregels ten onrechte is bepaald dat de inhoud van een woning maximaal 750 m³ mag bedragen. Hij wil zijn bestaande woning, die een inhoud heeft van ongeveer 725 m³, kunnen vergroten.

Ook betoogt hij dat het bouwvlak voor zijn woning te klein is. Daartoe voert hij aan dat hij beschikt over een vergunning voor de bouw van een hooiberg, maar dat binnen het bouwvlak onvoldoende ruimte bestaat om deze hooiberg op te richten en landschappelijk in te passen.

161.3.1. Aan het perceel [locatie 45] en aan de omliggende gronden van [appellant sub 3] is in het plan de bestemming "Agrarisch met waarden - leefgebied dassen" toegekend.

Voor het perceel [locatie 45] is een bouwvlak op de verbeelding opgenomen, met de functieaanduiding "wonen".

Ingevolge artikel 6, lid 6.2, onder 6.2.7, onderdeel a, van de planregels mag de woning op dit perceel een inhoud van maximaal 750 m³ hebben.

161.3.2. De raad stelt zich op het standpunt dat een maximale inhoud van 750 m³ toereikend is voor woningen in het buitengebied.

De Afdeling acht dit standpunt niet onredelijk. [appellant sub 3] heeft geen feiten of omstandigheden naar voren gebracht op grond waarvan moet worden geoordeeld dat de raad voor de woning van [appellant sub 3] desondanks had moeten voorzien in een ruimere maatvoering. Het betoog faalt.

161.3.3. De raad stelt zich verder op het standpunt dat het bouwvlak voor het perceel [locatie 45] toereikend is. Volgens de raad bestaat er in dit geval, gelet op het beginsel van zorgvuldig ruimtegebruik als bedoeld in artikel 2.1 van de Verordening 2012, geen aanleiding voor een vergroting van het bouwvlak.

Hetgeen [appellant sub 3] heeft aangevoerd, leidt niet tot het oordeel dat dit standpunt van de raad onredelijk is. Hierbij is van belang dat partijen ter zitting hebben verklaard dat de bestaande bebouwing op het perceel is opgenomen binnen het bouwvlak. Ook neemt de Afdeling hierbij in aanmerking dat op 27 november 2003 weliswaar een vergunning is verleend voor de bouw van een hooiberg, maar dat deze vergunning betrekking heeft op een andere locatie en niet is verleend voor het perceel [locatie 45]. De raad hoefde hiermee dan ook geen rekening te houden bij de vaststelling van het bouwvlak voor het perceel [locatie 45]. Verder is van belang dat in het deskundigenbericht is vermeld dat binnen het bouwvlak, gelet op de ligging van de bestaande bebouwing, nog ruimte bestaat voor het oprichten van een hooiberg. [appellant sub 3] heeft niet aannemelijk gemaakt dat het deskundigenbericht op dit punt onjuist is. Daarbij wijst de Afdeling er op dat de landschappelijke inpassing, die [appellant sub 3] rond de hooiberg wil aanbrengen, niet binnen het bouwvlak hoeft te worden gerealiseerd, aangezien de gronden buiten het bouwvlak met de bestemming "Agrarisch met waarden - leefgebied dassen" mede zijn bestemd voor groenvoorzieningen.

In hetgeen [appellant sub 3] heeft aangevoerd, ziet de Afdeling, gezien het vorenstaande, geen grond voor het oordeel dat de raad het plan in zoverre niet in redelijkheid heeft kunnen vaststellen. Het betoog faalt.

161.4. [appellant sub 3] voert verder aan dat het plan ten onrechte niet de mogelijkheid biedt om de buiten het bouwvlak gelegen buitenrijbak, met een oppervlakte van 800 m², te vergroten tot 1.800 m².

Verder betoogt hij dat de bestaande buitenrijbak ten onrechte niet is opgenomen op de verbeelding. Volgens [appellant sub 3] is deze rijbak in het plan dan ook niet als zodanig bestemd.

Ook de reeds lang bestaande paardenstal ten zuiden van de Vinkenstraat is volgens [appellant sub 3] ten onrechte niet als zodanig bestemd.

161.4.1. De raad acht een buitenrijbak ten behoeve van hobbymatig gebruik in het algemeen aanvaardbaar buiten een bouwvlak met de functieaanduiding "wonen". Daarbij hanteert hij het uitgangspunt dat een buitenrijbak voor hobbymatig gebruik een oppervlakte heeft van maximaal 800 m². Gelet hierop en gezien de ruimtelijke uitstraling van een rijbak met een groter oppervlak, acht de raad het niet wenselijk dat de buitenrijbak van [appellant sub 3] wordt vergroot tot 1.800 m².

In hetgeen [appellant sub 3] heeft aangevoerd, ziet de Afdeling geen grond voor het oordeel dat dit standpunt van de raad onredelijk is. [appellant sub 3] heeft niet aannemelijk gemaakt dat een buitenrijbak met een oppervlakte van 800 m² niet toereikend is voor hobbymatig gebruik. Voor zover [appellant sub 3] betoogt dat hij een productiegerichte paardenhouderij op zijn perceel exploiteert en dat hij een buitenrijbak met een oppervlakte van 1.800 m² nodig heeft voor het trainen van paarden, overweegt de Afdeling dat aan zijn perceel niet de functieaanduiding "agrarisch bedrijf" is toegekend. Dit betekent dat slechts hobbymatig agrarisch gebruik op het perceel is toegestaan. Het betoog faalt.

161.4.2. De raad stelt zich op het standpunt dat de bestaande buitenrijbak van [appellant sub 3] legaal is opgericht en dat deze rijbak in het plan als zodanig is bestemd. De raad wijst hierbij onder meer op artikel 6, lid 6.2, onderdeel c, van de planregels.

Ook de paardenstal op de gronden ten zuiden van de Vinkenstraat is volgens de raad in het plan als zodanig bestemd. De raad stelt dat het gaat om een kleine schuilgelegenheid waarvoor geen aparte regeling in het plan hoeft te worden opgenomen. Ook op dit punt wijst de raad op artikel 6, lid 6.2, onderdeel c, van de planregels.

161.4.3. Ingevolge artikel 6, lid 6.2, aanhef en onderdeel a, van de planregels mogen op de voor "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" aangewezen gronden uitsluitend gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd, die ten dienste staan van de bestemming, met dien verstande dat gebouwen uitsluitend mogen worden opgericht binnen het bouwvlak.

In onderdeel c is bepaald dat de op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan bestaande bebouwing mag worden gehandhaafd, hersteld, vervangen en uitgebreid met inachtneming van het bepaalde in dit lid, met dien verstande dat wanneer de bestaande bebouwing en bestaande maatvoering afwijken van hetgeen in de hierna volgende regels is aangegeven, de afwijking niet mag worden vergroot. De voorgaande volzin is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerp van dit plan, doch zijn gebouwd in strijd met het toen geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

161.4.4. Uit het deskundigenbericht blijkt dat de bestaande buitenrijbak, die ten westen van het woonperceel [locatie 45] ligt, een oppervlakte heeft van 800 m². Blijkens het verhandelde ter zitting is tussen partijen niet in geschil dat deze buitenrijbak legaal is gebouwd.

Verder blijkt uit het deskundigenbericht dat op het perceel van [appellant sub 3] dat ligt ten zuiden van de

Vinkenstraat en dat aan de oostzijde grenst aan de Heescheweg, een paardenstal staat. Ook deze paardenstal is legaal gebouwd, zo blijkt uit de door [appellant sub 3] overgelegde bouwvergunning van 27 augustus 1985.

Nu het gaat om legale bouwwerken, heeft de raad zich naar het oordeel van de Afdeling terecht op het standpunt gesteld dat deze, gelet op het bepaalde in artikel 6, lid 6.2, aanhef en onder c, van de planregels als gebouwen binnen de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" als zodanig zijn bestemd.

Het betoog faalt.

161.5. Gelet op het voorgaande is het beroep van [appellant sub 3] ongegrond.

161.6. Voor een proceskostenveroordeling bestaat ten aanzien van dit beroep geen aanleiding.

Het beroep van [appellant sub 34] en anderen

162. [appellant sub 34] en anderen, die een paardenhouderij exploiteren op het perceel [locatie 46] te Heeswijk-Dinther, kunnen zich niet met het plan verenigen voor zover dat betrekking heeft hun gronden.

Bouwvlak en bedrijfswoningen

162.1. [appellant sub 34] en anderen stellen dat hun bedrijf in het plan niet als zodanig is bestemd. Zij betogen dat aan het bouwvlak de functieaanduiding "paardenhouderij" had moeten worden toegekend. Ook voeren zij aan dat het bouwvlak te klein is. Ten onrechte valt niet alle bestaande bebouwing en verharding daarbinnen, zo betogen zij.

Verder stellen [appellant sub 34] en anderen dat op hun perceel twee bedrijfswoningen aanwezig zijn, met de huisnummers [locatie 47] en [locatie 46]. Volgens hen zijn deze woningen in het plan ten onrechte niet als zodanig bestemd.

162.1.1. Aan een deel van de gronden van [appellant sub 34] en anderen is in het plan de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschappelijke, cultuurhistorische en/of abiotische waarden" toegekend.

Ter plaatse van het perceel [locatie 46] is een bouwvlak op de verbeelding opgenomen, met de functieaanduiding "agrarisch bedrijf" en met de maatvoeringsaanduiding "aantal bedrijfswoningen=1".

Ingevolge artikel 5, lid 5.1, van de planregels zijn de desbetreffende gronden onder meer bestemd voor de uitoefening van een agrarisch bedrijf.

Ingevolge artikel 1, lid 1.7, wordt onder een agrarisch bedrijf verstaan: een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen (houtteelt daaronder begrepen) en/of het houden van dieren, met inbegrip van andere activiteiten van ondergeschikte betekenis. Met dien verstande dat een gebruiksgerichte paardenhouderij (manege) niet als agrarisch bedrijf wordt aangemerkt.

Ingevolge lid 1.39 wordt onder een gebruiksgerichte paardenhouderij verstaan: een niet-agrarisch bedrijf dat in hoofdzaak is gericht op (de ondersteuning bij) het gebruik van het paard als hulpmiddel voor de recreërende mens, zoals maneges, paardenverhuurbedrijven en paardenstallingsbedrijven.

Ingevolge lid 1.73 wordt onder een productiegerichte paardenhouderij verstaan: een agrarisch bedrijf dat in hoofdzaak is gericht op het door middel van een gericht fok- en/of africhtingsprogramma trachten een paard op een hoger niveau te brengen, waardoor de waarde van dat paard in het economische verkeer toeneemt, zoals (op)fokkerijbedrijven, hengstenstations, africhtings- en trainingsbedrijven.

162.1.2. Blijkens het verhandelde ter zitting is het bedrijf van [appellant sub 34] en anderen gericht op het fokken en africhten van paarden. [appellant sub 34] en anderen zijn voornemens om zich in de toekomst ook te gaan richten op het verhandelen van paarden. Verder worden op het bedrijf eigen paarden gestald. Een manege wordt ter plaatse niet geëxploiteerd, zo hebben [appellant sub 34] en anderen ter zitting verklaard.

Gelet op het vorenstaande heeft de raad zich naar het oordeel van de Afdeling terecht op het standpunt gesteld dat het in dit geval niet gaat om een gebruiksgerichte paardenhouderij als bedoeld in artikel 1, lid 1.39, van de planregels, maar dat het bedrijf moet worden aangemerkt als een productiegerichte paardenhouderij als bedoeld in artikel 1, lid 1.73, van de planregels. Dit betekent dat het bedrijf moet worden aangemerkt als een agrarisch bedrijf als bedoeld in artikel 1, lid 1.7, van de planregels.

In hetgeen [appellant sub 34] en anderen hebben aangevoerd, ziet de Afdeling dan ook geen grond voor het oordeel dat het bedrijf in het plan niet als zodanig is bestemd. Het betoog faalt.

162.1.3. De raad heeft in het verweerschrift en ter zitting te kennen gegeven dat het bouwvlak ter plaatse van het perceel [locatie 46] moet worden aangepast, omdat de bestaande bebouwing aan de oostzijde ten onrechte niet geheel binnen het bouwvlak valt. Ook aan de zuidzijde valt een deel van de bebouwing en de verharding ten onrechte buiten het bouwvlak, zo stelt de raad.

In het verweerschrift en het verhandelde ter zitting heeft de raad verder verklaard dat hij bij de planvaststelling ten onrechte niet heeft onderkend dat op het perceel twee bedrijfswoningen aanwezig zijn. Volgens de raad moeten beide woningen als zodanig in het plan worden bestemd.

162.1.4. Nu de raad zich op deze punten op een ander standpunt stelt dan hij in het bestreden besluit heeft gedaan en niet is gebleken dat gewijzigde omstandigheden hiertoe aanleiding hebben gegeven, moet worden geoordeeld dat het bestreden besluit, wat deze onderdelen betreft, niet met de vereiste zorgvuldigheid is voorbereid. Het betoog slaagt.

Leefgebied dassen

162.2. [appellant sub 34] en anderen betogen dat de bestemming "Agrarisch met waarden - leefgebied dassen", die is toegekend aan een deel van hun gronden, dient te worden gewijzigd in "Agrarisch met waarden - Landschappelijk, cultuurhistorische en/of abiotische waarden" omdat het leefgebied van de dassen zich op ruime afstand ten westen van de Kaathovensedijk bevindt.

162.2.1. Aan een deel van de gronden van [appellant sub 34] en anderen ten westen van het bouwvlak is in het plan de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" toegekend, zonder bouwvlak.

Ingevolge artikel 6, lid 6.1, van de planregels zijn de desbetreffende gronden onder meer bestemd voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van landschappelijke en natuurwaarden, die relevant zijn voor het leefgebied van de dassen, alsmede voor agrarisch grondgebruik.

162.2.2. De raad stelt dat de gronden feitelijk nog geen deel uitmaken van het leefgebied van de das, maar dat de leefomstandigheden voor de das daar optimaal zijn. Daarom acht de raad het wenselijk dat aan de desbetreffende gronden een bestemming wordt toegekend die mede is gericht op de bescherming van het leefgebied van de das.

Hetgeen [appellant sub 34] en anderen hebben aangevoerd, leidt niet tot het oordeel dat dit standpunt van de raad onredelijk is. Daarbij is van belang dat [appellant sub 34] en anderen niet aannemelijk hebben gemaakt dat deze bestemming, die uitsluitend is toegekend aan gronden buiten het bouwvlak, leidt tot een beperking van hun bedrijfsvoering. Verder neemt de Afdeling in aanmerking dat de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" niet is toegekend aan een aantal verspreid liggende percelen, maar dat deze bestemming is toegekend aan een aaneensluitend gebied ten zuidwesten van zijn bouwvlak. Het

betoog faalt.

Conclusie

162.3. In hetgeen [appellant sub 34] en anderen hebben aangevoerd, ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb, voor zover het betreft de vaststelling van het bouwvlak en de maatvoeringsaanduiding "aantal bedrijfswoningen=1" voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschappelijke, cultuurhistorische en/of abiotische waarden" ter plaatse van het perceel [locatie 46] te Heeswijk-Dinther.

162.4. Het beroep van [appellant sub 34] en anderen is gegrond en het bestreden besluit dient op bovengenoemde onderdelen te worden vernietigd.

162.5. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde en vijfde lid, van de Awb, zoals deze bepalingen luiden ten tijde van belang, de raad op te dragen om voor de vernietigde plandelen met inachtneming van deze uitspraak een nieuw plan vast te stellen en zal daartoe een termijn stellen. Het door de raad te nemen nieuwe besluit behoeft niet overeenkomstig afdeling 3.4 van de Awb te worden voorbereid.

162.6. Van proceskosten die voor vergoeding in aanmerking komen, is ten aanzien van dit beroep niet gebleken.

De beroepen van [appellant sub 43] en [appellant sub 12]

163. [appellant sub 43], die woont op het perceel [locatie 48] te Heeswijk-Dinther, en [appellant sub 12], die woont op het perceel [locatie 49] te Heeswijk-Dinther, kunnen zich niet verenigen met het plan, voor zover dat betrekking heeft op het perceel [locatie 50] te Heeswijk-Dinther. Zij betogen dat het plan ten onrechte de mogelijkheid biedt om een hondenpension op dat perceel te exploiteren.

163.1. Het perceel [locatie 50] is eigendom van [belanghebbende C].

Aan dit perceel is in het plan de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschappelijke, cultuurhistorische en/ of abiotische waarden" toegekend. Voor dit perceel is een bouwvlak op de verbeelding opgenomen, met de functieaanduiding "specifieke vorm van bedrijf - hondenpension" en de maatvoeringsaanduiding "aantal bedrijfswoningen=1".

164. [appellant sub 43] betoogt dat de vestiging van een hondenpension op dit perceel in strijd is met artikel 11.6 van de Verordening 2012, waarin is bepaald dat de VAB-vestiging van een niet-agrarische ruimtelijke ontwikkeling niet mag leiden tot een bedrijf uit milieucategorie 3 of hoger. Hij stelt dat een hondenpension een bedrijf is uit milieucategorie 3.2 en dat een hondenpension niet kan worden aangemerkt als een agrarisch verwant bedrijf. Volgens [appellant sub 43] is de in artikel 11.7, eerste lid, van de Verordening 2012 opgenomen uitzondering in dit geval dan ook niet van toepassing.

164.1. De raad betoogt dat een hondenpension moet worden aangemerkt als een agrarisch verwant bedrijf. Volgens de raad wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 11.7, eerste lid, van de Verordening 2012.

164.2. Ingevolge artikel 1.1, onder 8, van de Verordening 2012 wordt onder een agrarisch verwant bedrijf verstaan: een bedrijf dat geheel of in overwegende mate gericht is op het verlenen van diensten aan particulieren of niet-agrarische bedrijven waarbij gebruik gemaakt wordt van het telen van gewassen, het houden van dieren of het toepassen van andere land-, bos- of natuurbouwkundige methoden, met uitzondering van mestbewerking.

Ingevolge het bepaalde onder 54 wordt onder een milieucategorie verstaan: een milieucategorie zoals omschreven in de VNG-publicatie Bedrijven en Milieuzonering, Den Haag 2009.

Ingevolge het bepaalde onder 80 wordt onder een VAB-vestiging verstaan de vestiging van een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling waarbij gebruik wordt gemaakt van een bestaand bestemmingsvlak of bouwblok waarbinnen het geldend bestemmingsplan het bouwen van gebouwen en bijbehorende bouwwerken met een gezamenlijke oppervlakte van meer dan 100 m² toestaat.

Ingevolge artikel 11.6, eerste lid, aanhef en onder c, kan een bestemmingsplan dat is gelegen in de groenblauwe mantel of agrarisch gebied, niet zijnde een landbouwontwikkelingsgebied of een vestigingsgebied glastuinbouw, voorzien in een VAB-vestiging of een uitbreiding van een niet-agrarische ruimtelijke ontwikkeling, anders dan bepaald in de artikelen 11.1 tot en met 11.5, mits de beoogde ontwikkeling niet leidt tot een bedrijf, behorend tot de milieucategorie 3 of hoger.

Ingevolge artikel 11.7, eerste lid, kan, in afwijking van artikel 11.6, eerste lid, onder c, een bestemmingsplan dat is gelegen in een agrarisch gebied, met inbegrip van een landbouwontwikkelingsgebied of een vestigingsgebied glastuinbouw, voorzien in een VAB-vestiging van een agrarisch verwant bedrijf mits de beoogde ontwikkeling niet leidt tot een bestemmingsvlak met een omvang van meer dan 1,5 hectare.

164.3. Het perceel [locatie 50] betreft een voormalige agrarische bedrijfslocatie in een agrarisch gebied. In het voorheen geldende bestemmingsplan was een agrarisch bouwvlak aan dit perceel toegekend.

Het plan voorziet voor dit perceel in de VAB-vestiging van een niet-agrarische ruimtelijke ontwikkeling als bedoeld in artikel 11.6, eerste lid, van de Verordening 2012, in die zin dat ter plaatse een hondenpension is toegestaan. Een hondenpension, dat valt onder het bedrijfstype dierenasiels en -pensions, is in de brochure "Bedrijven en Milieuzonering" van 2009 van de Vereniging van Nederlandse gemeenten (hierna: de VNG-brochure) aangemerkt als een bedrijf in milieucategorie 3.2. Dit betekent dat de vestiging van een hondenpension op het perceel in strijd is met artikel 11.6, eerste lid, onder c, van de Verordening 2012 en dat deze vestiging niet mogelijk is, tenzij kan worden geoordeeld dat de in artikel 11.7, eerste lid, opgenomen uitzondering in dit geval van toepassing is. In laatstgenoemde bepaling zijn - in afwijking van artikel 11.6, eerste lid, onder a en c, - regels opgenomen voor de VAB-vestiging van agrarisch verwante bedrijven. Op grond van die bepaling is de VAB-vestiging van een agrarisch verwant bedrijf, behorend tot de milieucategorie 3 of hoger, mogelijk in een agrarisch gebied.

Gelet op het vorenstaande dient in dit geval de vraag te worden beantwoord of een hondenpension is aan te merken als een agrarisch verwant bedrijf als bedoeld in de Verordening 2012.

164.4. Naar het oordeel van de Afdeling dient deze vraag bevestigend te worden beantwoord, aangezien de bedrijfsvoering in een hondenpension geheel of in overwegende mate is gericht op het verlenen van diensten aan particulieren waarbij gebruik wordt gemaakt van het houden van dieren.

Het betoog van [appellant sub 43] dat weliswaar naar de letter wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 1.1, onder 8, van de Verordening 2012, maar dat met deze bepaling wordt gedoeld op een ander soort bedrijven faalt. Daartoe overweegt de Afdeling dat het begrip "agrarisch verwant bedrijf" in de toelichting bij artikel 1.1 van de Verordening 2012 niet nader is verklaard. Wel is in deze toelichting over "het begrip agrarisch bouwblok en andere begrippen inzake land- en tuinbouw" vermeld dat de inhoud van deze begripsbepalingen grotendeels overeen komt met die opgenomen in de Interimstructuurvisie en de Paraplunota ruimtelijke ordening.

De Afdeling stelt vast dat het begrip "agrarisch verwant bedrijf" onderdeel uitmaakt van bestendig provinciaal beleid, zoals dat onder meer was neergelegd in de "Interimstructuurvisie Noord-Brabant, Brabant in Ontwikkeling", die op 27 juni 2008 door provinciale staten is vastgesteld. In de Interimstructuurvisie was het begrip agrarisch verwant bedrijf gedefinieerd als "een bedrijf of instelling gericht op het verlenen van diensten aan particulieren of niet-agrarische bedrijven door middel van het telen van gewassen, het houden van dieren of de toepassing van andere landbouwkundige methoden. Voorbeelden van agrarisch verwante

bedrijven zijn: dierenasiels, dierenklinieken, groencomposteringsbedrijven, hondenkennels, hoveniersbedrijven, stalhouderijen, instellingen voor agrarisch praktijkonderwijs, proefbedrijven, volkstuinen."

Nu deze definitie in de Interimstructuurvisie nagenoeg overeenkomt met de begripsbepaling die ter zake is opgenomen in artikel 1.1, onder 8, van de Verordening 2012 en gelet op de voorbeelden die in de Interimstructuurvisie zijn gegeven van dergelijke bedrijven, ziet de Afdeling in hetgeen [appellant sub 43] heeft aangevoerd, geen grond voor het oordeel dat de raad het hondenpension ten onrechte heeft aangemerkt als een agrarisch verwant bedrijf.

164.5. Gelet op het vorenstaande heeft de raad zich terecht op het standpunt gesteld dat de vestiging van een hondenpension op het perceel [locatie 50] niet in strijd is met de Verordening 2012. Het betoog faalt.

165. [appellant sub 43] en [appellant sub 12] betogen dat hun woon- en leefklimaat in ernstige mate zal worden aangetast door de exploitatie van een hondenpension op het perceel. Zij vrezen met name voor geluid- en stankhinder en voeren daarbij aan onder meer dat niet is voldaan aan de aanbevolen afstand uit de VNG-brochure. Ook stellen zij dat het akoestische onderzoek gebreken vertoont en dat daarin ten onrechte niet is uitgegaan van de maximale mogelijkheden van het plan.

165.1. In de VNG-brochure zijn de bedrijfstypen ingedeeld in milieucategorieën, die samenhangen met een aanbevolen afstand ten opzichte van een milieugevoelige bestemming om hinder van de milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar uit te sluiten of althans tot een aanvaardbaar niveau te beperken. Een hondenpension is, zoals hiervoor reeds is overwogen, ingedeeld in milieucategorie 3.2. Hiervoor wordt in de brochure een afstand van 100 meter aanbevolen.

De afstanden die in de brochure worden aanbevolen, gelden in beginsel tussen de perceelsgrens van een bedrijf en de gevel van een woning die is gelegen in een rustige woonwijk of een vergelijkbaar omgevingstype. Het omgevingstype rustige woonwijk wordt in de brochure omschreven als: "Een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Afgezien van wijkgebonden voorzieningen komen vrijwel geen andere functies (zoals bedrijven of kantoren) voor. Langs de randen (in de overgang naar mogelijke bedrijfsfuncties) is weinig verstoring door verkeer. Een vergelijkbaar omgevingstype qua aanvaardbare milieubelasting is een rustig buitengebied (eventueel inclusief verblijfsrecreatie), een stiltegebied of een natuurgebied."

Indien de omgeving is aan te merken als gemengd gebied, kunnen de richtafstanden volgens de VNG-brochure met één afstandsstap worden verlaagd, zonder dat dit ten koste gaat van het woon- en leefklimaat.

Dit betekent dat in gemengd gebied voor een dierenpension een afstand van 50 meter wordt aanbevolen. Onder gemengd gebied wordt in de brochure verstaan: "Een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd. Gebieden die direct langs de hoofdinfrastructuur liggen behoren eveneens tot het omgevingstype gemengd gebied."

165.2. De Afdeling stelt vast dat op de verbeelding aan het gehele perceel [locatie 50] de functieaanduiding "specifieke vorm van bedrijf - hondenpension" is toegekend en dat het gehele perceel mag worden gebruikt voor de exploitatie van een hondenpension.

Blijkens het deskundigenbericht en het verhandelde ter zitting bedraagt de afstand tussen de grens van het perceel en de gevel van de dichtstbijgelegen woning van derden ongeveer 10 meter. Dit betreft de woning van [appellant sub 12]. De Afdeling stelt aan de hand van de verbeelding vast dat de woning van Van Assendonk eveneens ligt op een afstand van ongeveer 10 meter van het perceel.

Dit betekent dat niet wordt voldaan aan de in de VNG-brochure aanbevolen richtafstanden van 100 dan wel

50 meter.

165.3. De raad is bij de vaststelling bij het bestemmingsplan aangesloten bij de VNG-brochure. Hij stelt zich op het standpunt dat in dit geval weliswaar niet wordt voldaan aan de in de VNG-brochure opgenomen richtafstanden, maar dat deze afwijking in dit geval aanvaardbaar is. Daartoe wijst de raad op het rapport van Tonnaer Adviseurs in omgevingsrecht van 8 oktober 2009 (hierna: de ruimtelijke onderbouwing), die als bijlage 7 bij de plantoelichting is gevoegd. Ook wijst de raad hierbij op het door Amitec B.V. opgestelde akoestisch rapport "Akoestisch onderzoek Hondenpension [locatie 50] Heeswijk-Dinther" van 2 februari 2011 (hierna: het akoestisch rapport). Uit deze rapporten blijkt volgens de raad dat omwonenden geen hinder van het hondenpension zullen ondervinden.

165.4. De Afdeling stelt voorop dat uit het bestreden besluit niet blijkt van welk omgevingstype de raad is uitgegaan bij de beantwoording van de vraag of de vestiging van een hondenpension op het perceel - in afwijking van de in de VNG-brochure opgenomen richtafstanden - in dit geval aanvaardbaar is. De raad heeft zich ter zitting op het standpunt gesteld dat de omgeving moet worden aangemerkt als een rustig buitengebied, zodat op grond van de VNG-brochure een richtafstand van 100 meter moet worden aangehouden. De raad heeft dit standpunt echter niet nader onderbouwd. Daarbij wijst de Afdeling er op dat [belanghebbende C] stelt dat de omgeving rond het perceel [locatie 50] moet worden aangemerkt als het omgevingstype gemengd gebied, aangezien het perceel aan een drukke verbindingsweg ligt en omdat in de omgeving ook andere bedrijven zijn gevestigd.

Gelet hierop berust het bestreden besluit in zoverre niet op een deugdelijke motivering.

165.5. Uit de ruimtelijke onderbouwing en het verweerschrift blijkt dat de raad de afwijking van de richtafstanden uit de VNG-brochure in dit geval uit een oogpunt van geurhinder aanvaardbaar acht, omdat voorheen een varkenshouderij op het perceel was gevestigd. Volgens de raad betreft de omschakeling naar een hondenpension in zoverre een verbetering van het woon- en leefklimaat ter plaatse.

De Afdeling overweegt dat dit argument eraan voorbij gaat dat de vestiging van een hondenpension op het perceel op haar eigen merites dient te worden beoordeeld. Het feit dat in het verleden een varkenshouderij op het perceel werd geëxploiteerd, welk bedrijf inmiddels is beëindigd, betekent niet dat de vestiging van een hondenpension op het perceel uit een oogpunt van geurhinder zonder meer aanvaardbaar is. Nu uit het bestreden besluit niet blijkt dat de raad de van het hondenpension te verwachten geurhinder heeft onderzocht, is de afwijking van de in de VNG-brochure opgenomen richtafstanden in zoverre niet deugdelijk gemotiveerd.

165.6. De Afdeling overweegt verder dat het akoestisch rapport, waarop de raad zich bij de planvaststelling heeft gebaseerd, eveneens ten grondslag is gelegd aan de revisievergunning als bedoeld in artikel 8.4, eerste lid, van de Wet milieubeheer die door het college van burgemeester en wethouders bij besluit van 30 augustus 2011 aan [belanghebbende C] is verleend voor een honden- en kattenpension annex paardenhouderij op het perceel.

In de uitspraak van 3 april 2013, in zaak nr. [201110836/1/A4](#), heeft de Afdeling geoordeeld dat niet vaststaat dat in het akoestisch rapport, wat betreft het geblaf van honden, is uitgegaan van een representatieve bedrijfssituatie, zodat op grond van dit rapport niet duidelijk is of de gestelde geluidgrenswaarden naleefbaar zijn. Mede gelet hierop is het besluit tot verlening van de revisievergunning in de genoemde uitspraak vernietigd.

De Afdeling ziet geen aanleiding om wat betreft het akoestisch rapport thans tot een ander oordeel te komen. Gelet hierop heeft de raad zich op basis van dit rapport niet op het standpunt kunnen stellen dat omwonenden geen ernstige geluidhinder van het hondenpension zullen ondervinden. In zoverre is de afwijking van de in de VNG-brochure opgenomen richtafstanden evenmin deugdelijk gemotiveerd.

Voor zover [belanghebbende C] betoogt dat uit een nieuw akoestisch rapport van Amitec B.V. van 29 oktober 2013 blijkt dat omwonenden geen geluidhinder van het hondenpension zullen ondervinden, overweegt de Afdeling dat - nog daargelaten dat dit rapport dateert van na de vaststelling van het bestemmingsplan - in het rapport is uitgegaan van het treffen van diverse maatregelen die niet in het bestemmingsplan zijn gewaarborgd, zoals het gebruik van een specifiek gedeelte van het perceel als speelweide terwijl het bestemmingsplan - zoals hiervoor reeds is overwogen - de mogelijkheid biedt om hiervoor het gehele perceel te gebruiken. Het nieuwe akoestisch rapport leidt op dit punt dan ook niet tot een ander oordeel.

165.7. Gelet op het vorenstaande slaagt het betoog van [appellant sub 43] en [appellant sub 12].

166. In hetgeen [appellant sub 43] en [appellant sub 12] hebben aangevoerd, ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit, voor zover dat ziet op de vaststelling van de functieaanduiding "specifieke vorm van bedrijf - hondenpension" die is toegekend aan het bouwvlak voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschappelijke, cultuurhistorische en/of abiotische waarden" ter plaatse van het perceel [locatie 50], is genomen in strijd met artikel 3:46 van de Awb.

De beroepen van [appellant sub 43] en [appellant sub 12] zijn gegrond en het bestreden besluit dient in zoverre te worden vernietigd.

166.1. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde en vijfde lid, van de Awb, zoals deze bepalingen luiden ten tijde van belang, de raad op te dragen om voor het vernietigde plandeel met inachtneming van deze uitspraak een nieuw plan vast te stellen en zal daartoe een termijn stellen. Het door de raad te nemen nieuwe besluit behoeft niet overeenkomstig afdeling 3.4 van de Awb te worden voorbereid.

166.2. De raad dient ten aanzien van de beroepen van [appellant sub 43] en [appellant sub 12] op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Het beroep van [appellant sub 46]

Omvang bouwvlak

167. [appellant sub 46] kan zich niet verenigen met de omvang van het bouwvlak dat is toegekend ter plaatse van het perceel [locatie 51]-[locatie 52] te Heeswijk-Dinther. Hij betoogt dat de omvang van het bouwvlak moet worden vergroot, zodat hij zijn concrete uitbreidingsplan ten uitvoer kan brengen. Hiertoe voert hij aan dat een vergroting van het bouwvlak niet in strijd is met de Verordening 2012, omdat zijn uitbreidingsplan onder het overgangsrecht van die verordening valt en het college van gedeputeerde staten een ontheffing van de bepalingen van de Verordening 2011 heeft verleend voor een vergroting van het bouwvlak.

Voor zover de raad verwijst naar zijn besluit van 30 maart 2011, voert Van de Heuvel aan dat in dat besluit geen ruimtelijke afweging is gemaakt ten aanzien van zijn perceel. Ook voert hij aan dat het gewijzigde beleid over intensieve veehouderijen nog niet bekend was ten tijde van het nemen van dat besluit. [appellant sub 46] betoogt voorts dat niet wetenschappelijk is aangetoond dat een uitbreiding van een intensieve veehouderij die op een afstand van minder dan 1.000 m van een kern ligt risico's voor de volksgezondheid met zich brengt. Evenmin volgt dit uit de gezondheidseffectscreening die is opgesteld ten behoeve van dit plan. De ruimtelijke noodzaak voor het opleggen van een dergelijke beperking ontbreekt derhalve. [appellant sub 46] stelt verder dat zijn bedrijf niet binnen 1.000 m van een kern of binnen 250 m van een cluster van woningen ligt, zodat niet hoeft te worden gevreesd voor gezondheidsrisico's. Ook voert [appellant sub 46] aan dat de raad ten onrechte zonder motivering is afgeweken van het beleid dat in het reconstructieplan Maas en Meierij is opgenomen over uitbreidingen van de intensieve veehouderij. Ook stelt hij dat de raad ten onrechte geen rekening heeft gehouden met gedane toezeggingen.

167.1. Het standpunt van de raad is weergegeven onder 111.1.

167.2. Aan het perceel [locatie 51]-[locatie 52], waar [appellant sub 46] een pluimveehouderij exploiteert, zijn de bestemming "Agrarisch" en de aanduidingen "bouwvlak" en "intensieve veehouderij" toegekend.

167.3. Zie voor een uiteenzetting van de voorgeschiedenis de overwegingen 111.3, 111.4 en 111.5.

167.4. Onder meer [appellant sub 46] heeft vervolgens de voorzieningenrechter van de rechtbank 's-Hertogenbosch verzocht om de gemeenteraad op te dragen om een ontvankelijke aanvraag om ontheffing als bedoeld in de Verordening 2011 in te dienen bij het college van gedeputeerde staten. De voorzieningenrechter heeft deze vordering bij uitspraak van 31 maart 2011 toegewezen. Hieraan heeft de raad gevolg gegeven.

Bij besluit van 13 maart 2012 heeft het college van gedeputeerde staten ontheffing van artikel 9.6 van de Verordening ruimte verleend voor de uitbreiding van een intensieve veehouderij tot een totale omvang van het bouwblok van maximaal 2,5 ha op het adres [locatie 51]-[locatie 52].

167.5. De raad stelt terecht dat de Wro noch de provinciale verordening verplicht tot het vaststellen van een bestemmingsplan dat voorziet in een regeling waarmee gevolg wordt gegeven aan de verleende ontheffing. Dit laat evenwel onverlet dat de raad hiertoe wel bevoegd is.

Met de stelling, onder verwijzing naar het besluit van 30 maart 2011, dat de uitbreidingsmogelijkheden voor intensieve veehouderijen in de provinciale verordening zijn beperkt, gaat de raad eraan voorbij dat in de Verordening 2011 was voorzien in een ontheffingsmogelijkheid van het verbod op vergroting van het bouwvlak boven 1,5 ha, om ervoor zorg te dragen dat reeds lopende trajecten voor uitbreidingen van intensieve veehouderijen niet in de knel zouden komen door het gewijzigde, strengere provinciale beleid. Deze overgangsregeling in de Verordening 2011 brengt dit met zich dat van een ontheffing die is verleend voor een lopend traject ook gebruik kan worden gemaakt na inwerkingtreding van de Verordening 2012.

Bij de vaststelling van het plan heeft de raad geen afweging gemaakt ten aanzien van de ruimtelijke aanvaardbaarheid van een uitbreiding van de intensieve veehouderij van [appellant sub 46], zoals de raad ter zitting heeft erkend. Met de enkele verwijzing naar het gewijzigde gemeentelijke beleid ten aanzien van intensieve veehouderijen, heeft de raad onvoldoende gemotiveerd, gelet op de omstandigheden van dit geval, dat de uitbreiding onwenselijk is. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat één van de voorwaarden voor het verlenen van de ontheffing door het provinciebestuur is dat het aan de orde zijnde perceel een duurzame locatie als bedoeld in de Verordening 2011 betreft en dat uit het besluit van het college van gedeputeerde staten blijkt dat aan die voorwaarde is voldaan. Voor zover de raad een uitbreiding van de intensieve veehouderij onwenselijk acht vanwege de vrees voor risico's voor de volksgezondheid, volgt uit hetgeen is overwogen onder 5.4 dat deze motivering onvoldoende is. Bovendien ligt het perceel op een afstand op een afstand van 1,5 km van de kern Loosbroek en 1,6 km van de kern Vorstenbosch.

Gelet op het voorgaande, ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat de omvang van de aanduiding "bouwvlak" ter plaatse van het perceel [locatie 51]-[locatie 52] te Heeswijk-Dinther niet berust op een deugdelijke motivering. Het betoog slaagt.

Archeologie

168. [appellant sub 46] betoogt dat de raad het plandeel met de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" voor het perceel [locatie 51]-[locatie 52] ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voert hij aan dat de raad de begrenzing niet uitsluitend heeft mogen baseren op het ontoereikende kaartmateriaal van de provincie en dat de raad nader onderzoek had moeten verrichten naar de archeologische waarden van zijn gronden waarop deze bestemmingen zijn gelegd, te meer nu het door in het verleden gedane bodemingrepen niet

aannemelijk is dat ter plaatse nog archeologische resten aanwezig zijn. [appellant sub 46] verwijst in dit verband onder meer naar de uitspraak van de Afdeling van 22 februari 2012, in zaak nr.

201003351/1/T1/R4. De dubbelbestemming brengt onnodige beperkingen en kosten met zich.

168.1. Voor een weergave van artikel 20 van de planregels wordt verwezen naar 3.1.

168.2. Gelet op het voorgaande onder 3.3 is nader onderzoek in de vorm van bureau- en veldonderzoek verricht naar de archeologische waarden van de gronden in het plangebied, waarvan het resultaat is vastgelegd in de beleidskaart. Bij dit onderzoek zijn de bodemverstoringen aan de hand van voornoemde bronnen in kaart gebracht. Gelet hierop ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat het archeologiebeleid en de daarbij behorende beleidskaart aan de hand van te grofmazige informatie is opgesteld en dat het archeologisch rapport, anders dan in de door [appellant sub 46] genoemde uitspraak, een gebrek aan kennis bevat over de mate van verstoring van de grond door agrarisch grondgebruik in het verleden. Het betoog faalt.

168.3. Niet in geschil is dat de gronden van [appellant sub 46] waaraan de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" is toegekend, op de beleidskaart zijn aangeduid als een gebied met middelhoge archeologische verwachting. Evenmin in geschil is dat het bouwvlak op het perceel [locatie 51]-[locatie 52], waaraan gedeeltelijk de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" is toegekend, ter plaatse van deze dubbelbestemming is bebouwd. Gelet op het voorgaande onder 3.4 heeft de raad in zoverre het plan niet met de vereiste zorgvuldigheid vastgesteld. Het betoog slaagt.

168.4. Voor zover de raad de dubbelbestemming aan de onbebouwde gronden heeft toegekend, is van belang dat [appellant sub 46] niet aan de hand van stukken aannemelijk heeft gemaakt dat deze gronden zodanig zijn geroerd dat ter plaatse geen archeologische waarden meer aanwezig zijn. Gelet hierop en op het voorgaande onder 3.5 ziet de Afdeling in het aangevoerde geen aanleiding voor het oordeel dat de raad in zoverre niet in redelijkheid de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" aan deze gronden heeft kunnen toekennen. Het betoog faalt.

168.5. Voor zover wordt aangevoerd dat de dubbelbestemming tot onnodige beperkingen leidt, overweegt de Afdeling met inachtneming van het voorgaande onder 57.4 dat artikel 20 van de planregels overeenkomstig de erkenning van de raad dient te worden aangepast. Het betoog slaagt.

168.6. Behoudens het voorgaande onder 168.5 ziet de Afdeling, gelet op het voorgaande onder 3.5, geen aanleiding voor het oordeel dat de dubbelbestemming leidt tot een onevenredige belemmering. De Afdeling ziet evenmin grond voor de verwachting dat de kosten die de aanvrager van een omgevingsvergunning in voorkomend geval zal moeten maken voor het doen verrichten van archeologisch onderzoek niet in redelijke verhouding zullen staan tot de investering die is gemoeid met de activiteit waarvoor die vergunning nodig is. Het betoog faalt.

Conclusie

169. In hetgeen [appellant sub 46] heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit voor zover dat ziet op de vaststelling van de aanduiding "bouwvlak" voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch" ter plaatse van het perceel [locatie 51]-[locatie 52], is genomen in strijd met artikel 3:46 van de Awb.

In hetgeen [appellant sub 46] voorts heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit, voor zover dat ziet op de vaststelling van het plandeel met de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3", voor zover die is toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 51]-[locatie 52], is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb.

In hetgeen [appellant sub 46] voorts heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit, voor zover dat ziet op de vaststelling van artikel 20 van de planregels, voor zover niet is opgenomen dat het in lid 20.2, onder 20.2.1 genoemde rapport onderscheidenlijk de in lid 20.3, onder 20.3.3, sub c, genoemde onderzoeksplicht niet behoeft te worden opgesteld onderscheidenlijk uitgevoerd indien anderszins kan worden aangetoond dat redelijkerwijs geen behoudenswaardige archeologische relictten aanwezig zijn ter plaatse van de voorgenomen uitvoering van het bouwwerk onderscheidenlijk werken en/of werkzaamheden, is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb.

Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

170. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde en vijfde lid, van de Awb, zoals deze bepalingen luiden ten tijde van belang, de raad op te dragen om voor de hierna in de beslissing nader aangeduide vernietigde planonderdelen met inachtneming van deze uitspraak een nieuw plan vast te stellen en zal daartoe een termijn stellen. Het door de raad te nemen nieuwe besluit behoeft niet overeenkomstig afdeling 3.4 van de Awb te worden voorbereid.

171. De raad dient ten aanzien van dit beroep op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Het beroep van [appellant sub 45]

Omvang bouwvlak

172. [appellant sub 45] kan zich niet verenigen met de omvang van het bouwvlak dat is toegekend ter plaatse van het perceel [locatie 53] te Loosbroek. Hij betoogt dat de omvang van het bouwvlak moet worden vergroot om ruimte te bieden aan een nieuwe stal. Hiertoe voert hij aan dat een vergroting van het bouwvlak niet in strijd is met de Verordening 2012, omdat zijn uitbreidingsplan onder het overgangsrecht van die verordening valt en het college van gedeputeerde staten een ontheffing van de bepalingen van de Verordening 2011 heeft verleend voor een vergroting van het bouwvlak.

Voor zover de raad onder verwijzing naar zijn besluit van 30 maart 2011 weigert om de verleende ontheffing in het plan op te nemen, voert [appellant sub 45] aan dat in dat besluit geen ruimtelijke afweging is gemaakt ten aanzien van zijn perceel. Ook voert hij aan dat het gewijzigde beleid over intensieve veehouderijen niet bekend was ten tijde van het nemen van dat besluit. [appellant sub 45] betoogt voorts dat niet wetenschappelijk is aangetoond dat een uitbreiding van een intensieve veehouderij die op een afstand van minder dan 1.000 m van een kern ligt risico's voor de volksgezondheid met zich brengt. Evenmin volgt dit uit de gezondheidseffectscreening die is opgesteld ten behoeve van dit plan. De ruimtelijke noodzaak voor het opleggen van een dergelijke beperking ontbreekt derhalve. [appellant sub 45] voert daarnaast aan dat de raad ten onrechte zonder toereikende motivering is afgeweken van het beleid dat in het reconstructieplan Maas en Meierij is opgenomen over uitbreidingen van de intensieve veehouderij. Ook stelt hij dat de raad ten onrechte geen rekening heeft gehouden met gedane toezeggingen.

172.1. Het standpunt van de raad is weergegeven onder 111.1.

172.2. Aan het perceel [locatie 53], waar [appellant sub 45] een melkvee- en varkenshouderij exploiteert, zijn de bestemming "Agrarisch" en de aanduidingen, voor zover van belang, "intensieve veehouderij", "bouwvlak" en "milieuzone - 1000m kernen" toegekend.

172.3. Zie voor een uiteenzetting van de voorgeschiedenis de overwegingen 111.3, 111.4 en 111.5.

172.4. Onder meer [appellant sub 45] heeft vervolgens de voorzieningenrechter van de rechtbank 's-Hertogenbosch verzocht om de gemeenteraad op te dragen om een ontvankelijke aanvraag om ontheffing als bedoeld in de verordening in te dienen bij het college van gedeputeerde staten. De voorzieningenrechter

heeft deze vordering bij uitspraak van 31 maart 2011 toegewezen. Hieraan heeft de raad gevolg gegeven.

Bij besluit van 13 maart 2012 heeft het college van gedeputeerde staten ontheffing van artikel 9.6 van de Verordening ruimte verleend voor de uitbreiding van een intensieve veehouderij voor een bouwvlak tot een totale omvang van maximaal 2,1 ha op het adres [locatie 53].

172.5. In het voorliggende plan is het gewijzigde gemeentelijke beleid ten aanzien van intensieve veehouderijen verwerkt. Dit houdt onder meer in dat niet is voorzien in uitbreidingen van bouwvlakken van intensieve veehouderijen tot een omvang van meer dan 1,5 ha. De raad heeft daarom in het voorliggende plan het bouwvlak met een omvang van 1,5 ha dat in het voorheen geldende plan was toegekend enkel vergroot om ruimte te creëren voor nieuwe sleufsilo's. Het bouwvlak biedt onvoldoende ruimte om de door [appellant sub 45] gewenste stal te bouwen.

172.6. De raad stelt terecht dat de Wro noch de provinciale verordening verplicht tot het vaststellen van een bestemmingsplan dat voorziet in een regeling waarmee gevolg wordt gegeven aan de verleende ontheffing. Dit laat evenwel onverlet dat de raad hiertoe wel bevoegd is.

Met de stelling, onder verwijzing naar het besluit van 30 maart 2011, dat de uitbreidingsmogelijkheden voor intensieve veehouderijen in de provinciale verordening zijn beperkt, gaat de raad eraan voorbij dat in de Verordening 2011 was voorzien in een ontheffingsmogelijkheid van het verbod op vergroting van het bouwvlak boven 1,5 ha, om ervoor zorg te dragen dat reeds lopende trajecten voor uitbreidingen van intensieve veehouderijen niet in de knel zouden komen door het gewijzigde, strengere provinciale beleid. Deze overgangsregeling in de Verordening 2011 brengt dit met zich dat van een ontheffing die is verleend voor een lopend traject ook gebruik kan worden gemaakt na inwerkingtreding van de Verordening 2012.

Bij de vaststelling van het plan heeft de raad geen afweging gemaakt ten aanzien van de ruimtelijke aanvaardbaarheid van een uitbreiding van de intensieve veehouderij van [appellant sub 46], zoals de raad ter zitting heeft erkend. Met de enkele verwijzing naar het gewijzigde gemeentelijke beleid ten aanzien van intensieve veehouderijen, heeft de raad onvoldoende gemotiveerd, gelet op de omstandigheden van dit geval, dat de uitbreiding onwenselijk is. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat één van de voorwaarden voor het verlenen van de ontheffing door het provinciebestuur is dat het aan de orde zijnde perceel een duurzame locatie als bedoeld in de Verordening 2011 betreft en dat uit het besluit van het college van gedeputeerde staten blijkt dat aan die voorwaarde is voldaan. Voor zover de raad een uitbreiding van de intensieve veehouderij onwenselijk acht vanwege de vrees voor risico's voor de volksgezondheid, volgt uit hetgeen is overwogen onder 5.4 dat deze motivering onvoldoende is. Bovendien ligt het perceel op een afstand op een afstand van 1,5 km van de kern Loosbroek en 1,6 km van de kern Vorstenbosch.

Gelet op het voorgaande, ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat de omvang van de aanduiding "bouwvlak" ter plaatse van het perceel [locatie 53] niet berust op een deugdelijke motivering. Het betoog slaagt.

Bestemming "Natuur"

173. [appellant sub 45] kan zich niet verenigen met de bestemming "Natuur" ter plaatse van de gronden aan de [locatie 53]. Hij betoogt dat een productiebos aanwezig is, dat geen natuurwaarden heeft. De raad heeft ten onrechte niet gezien of de natuurbestemming uit het voorheen geldende plan thans nog passend is, aldus [appellant sub 45].

173.1. In het deskundigenbericht staat dat de betreffende gronden een omvang hebben van ongeveer 100 m bij 115 m. Het gebied is niet te typeren als productiebos. Het oudere deel van het bosgebied heeft niet de kenmerken van een productiebos. Er is een diverse ongestructureerde beplanting aanwezig met berken, dennen, een eik en onderbegroeiing met struiken. In het nieuw aangeplante deel zijn wel rijen berken aangeplant. In dit deel is ook onderbegroeiing aanwezig, zo staat in het deskundigenbericht. Gelet op het

voorgaande bestaat geen aanleiding voor het oordeel dat de raad niet in redelijkheid de bestemming "Natuur" aan de gronden heeft kunnen toekennen. Het betoog faalt.

Archeologie

174. [appellant sub 45] betoogt dat de raad de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" voor het perceel [locatie 53] ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voert hij aan dat de raad de begrenzing niet uitsluitend heeft mogen baseren op het ontoereikende kaartmateriaal van de provincie en dat de raad nader onderzoek had moeten verrichten naar de archeologische waarden van zijn gronden waarop deze bestemmingen zijn gelegd, te meer nu het door in het verleden verrichte werkzaamheden niet aannemelijk is dat ter plaatse nog archeologische resten aanwezig zijn. [appellant sub 45] verwijst in dit verband onder meer naar de uitspraak van de Afdeling van 22 februari 2012, in zaak nr. 201003351/1/T1/R4. De dubbelbestemming brengt onnodige beperkingen en kosten met zich.

174.1. Voor een weergave van de artikelen 19 en 20 van de planregels wordt verwezen naar 3.1.

174.2. Gelet op het voorgaande onder 3.3 is nader onderzoek in de vorm van bureau- en veldonderzoek verricht naar de archeologische waarden van de gronden in het plangebied, waarvan het resultaat is vastgelegd in de beleidskaart. Bij dit onderzoek zijn de bodemverstoringen aan de hand van voornoemde bronnen in kaart gebracht. Gelet hierop ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat het archeologiebeleid en de daarbij behorende beleidskaart aan de hand van te grofmazige informatie is opgesteld en dat het archeologisch rapport, anders dan in de door [appellant sub 45] genoemde uitspraak, een gebrek aan kennis bevat over de mate van verstoring van de grond door agrarisch grondgebruik in het verleden. Het betoog faalt.

174.3. Niet in geschil is dat de gronden van [appellant sub 45] waaraan de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" zijn toegekend, op de beleidskaart zijn aangeduid als een gebied met hoge archeologische waarde en verwachting onderscheidenlijk een gebied met middelhoge archeologische verwachting. Evenmin in geschil is dat het bouwvlak op het perceel [locatie 53], waaraan gedeeltelijk de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 2" en gedeeltelijk de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" is toegekend, ter plaatse van deze dubbelbestemmingen is bebouwd. Gelet op het voorgaande onder 3.4 heeft de raad in zoverre het plan niet met de vereiste zorgvuldigheid vastgesteld. Het betoog slaagt.

174.4. Voor zover de raad de dubbelbestemming aan de onbebouwde gronden heeft toegekend, is van belang dat [appellant sub 45] niet aan de hand van stukken aannemelijk heeft gemaakt dat deze gronden zodanig zijn geroerd dat ter plaatse geen archeologische waarden meer aanwezig zijn. Gelet hierop en op het voorgaande onder 3.5 ziet de Afdeling in het aangevoerde geen aanleiding voor het oordeel dat de raad in zoverre niet in redelijkheid de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" aan deze gronden heeft kunnen toekennen. Het betoog faalt.

174.5. Voor zover wordt aangevoerd dat de dubbelbestemmingen tot onnodige beperkingen leiden, overweegt de Afdeling met inachtneming van het voorgaande onder 57.4 dat de artikelen 19 en 20 van de planregels overeenkomstig de erkenning van de raad dienen te worden aangepast. Het betoog slaagt.

174.6. Behoudens het voorgaande onder 174.5 ziet de Afdeling, gelet op het voorgaande onder 3.5, geen aanleiding voor het oordeel dat de dubbelbestemmingen leiden tot een onevenredige belemmering. De Afdeling ziet evenmin grond voor de verwachting dat de kosten die de aanvrager van een omgevingsvergunning in voorkomend geval zal moeten maken voor het doen verrichten van archeologisch onderzoek niet in redelijke verhouding zullen staan tot de investering die is gemoeid met de activiteit waarvoor die vergunning nodig is. Het betoog faalt.

Conclusie

175. In hetgeen [appellant sub 45] heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit voor zover dat ziet op de vaststelling van de aanduiding "bouwvlak" voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch" ter plaatse van het perceel [locatie 53] te Loosbroek is genomen in strijd met artikel 3:46 van de Awb.

In hetgeen [appellant sub 45] voorts heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit, voor zover dat ziet op de vaststelling van de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3", voor zover die zijn toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 53] te Loosbroek, is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb.

In hetgeen [appellant sub 45] voorts heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit, voor zover dat ziet op de vaststelling van de artikelen 19 en 20 van de planregels, voor zover niet is opgenomen dat het in lid 19.2, onder 19.2.1 en lid 20.2, onder 20.2.1 genoemde rapport onderscheidenlijk de in lid 19.3, onder 19.3.3, sub c, en lid 20.3, onder 20.3.3, sub c, genoemde onderzoeksplicht niet behoeft te worden opgesteld onderscheidenlijk uitgevoerd indien anderszins kan worden aangetoond dat redelijkerwijs geen behoudenswaardige archeologische relictten aanwezig zijn ter plaatse van de voorgenomen uitvoering van het bouwwerk onderscheidenlijk werken en/of werkzaamheden, is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb.

Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

175.1. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde en vijfde lid, van de Awb, zoals deze bepalingen luiden ten tijde van belang, de raad op te dragen om voor de hierna in de beslissing nader aangeduide vernietigde planonderdelen met inachtneming van deze uitspraak een nieuw plan vast te stellen en zal daartoe een termijn stellen. Het door de raad te nemen nieuwe besluit behoeft niet overeenkomstig afdeling 3.4 van de Awb te worden voorbereid.

176. De raad dient ten aanzien van dit beroep op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Het beroep van [appellant sub 26]

177. [appellant sub 26] kan zich niet verenigen met het plan voor zover daarin niet is voorzien in een woning op het perceel [locatie 54] te Heeswijk-Dinther. Hij voert aan dat er geen ruimtelijke bezwaren bestaan tegen een woning ter plaatse. In dit verband wijst hij erop dat het perceel in een bebouwingscluster ligt en dat het gemeentebestuur de benodigde onderzoeken akkoord heeft bevonden. De motivering van de raad dat niet wordt voldaan aan de zogenoemde ruimte-voor-ruimte-regeling, acht hij onvoldoende. Hij voert aan dat deze regeling in dit geval niet van toepassing is. Voor zover de raad verwijst naar de mogelijkheid om een bouwtitel te kopen, waarvan [appellant sub 26] geen gebruik heeft gemaakt, acht [appellant sub 26] deze motivering ondeugdelijk. Hij betoogt dat het uitoefenen van een publiekrechtelijke bevoegdheid zoals het vaststellen van een bestemmingsplan niet afhankelijk mag worden gesteld van een privaatrechtelijke rechtshandeling. [appellant sub 26] betoogt verder dat ten onrechte de zogenoemde Buitengebied in Ontwikkeling-regeling (hierna: BIO-regeling) niet is toegepast.

177.1. De raad stelt zich op het standpunt dat de bouw van een nieuwe burgerwoning in het buitengebied niet is toegestaan op grond van het gemeentelijke beleid en de Verordening 2012. De uitzonderingen die op deze regel kunnen worden gemaakt, zijn volgens de raad in dit geval niet van toepassing.

177.2. Aan het perceel [locatie 54] zijn de bestemming "Agrarisch" en de aanduiding "wro-zone - woonontwikkelingsgebied" toegekend.

Uit artikel 3, lid 3.1, van de planregels, dat van toepassing is op gronden met de bestemming "Agrarisch", volgt dat een burgerwoning niet is toegestaan.

177.3. Ingevolge artikel 11.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Verordening 2012 stelt een bestemmingsplan dat is gelegen in de groenblauwe mantel of agrarisch gebied, met inbegrip van een landbouwontwikkelingsgebied of een vestigingsgebied glastuinbouw, regels ter voorkoming van nieuwbouw van één of meer woningen of solitaire recreatiewoningen.

Ingevolge artikel 11.2, getiteld regels voor ruimte-voor-ruimte-kavels, eerste lid, kan, in afwijking van artikel 11.1, een bestemmingsplan dat is gelegen in een bebouwingsconcentratie binnen de groenblauwe mantel of agrarisch gebied, niet zijnde een landbouwontwikkelingsgebied of een vestigingsgebied glastuinbouw, voorzien in de nieuwbouw van één of meer woningen waarbij er geen sprake behoeft te zijn van het gebruik van een voormalige bedrijfswoning als burgerwoning, mits de toelichting daaromtrent een verantwoording bevat.

2. Uit de verantwoording bedoeld in het eerste lid blijkt dat:

- a. het bestemmingsplan de nodige voorwaarden bevat om een goede landschappelijke inpassing van de te bouwen woningen te verzekeren waarbij de bepaling inzake de kwaliteitsverbetering van het landschap bedoeld in artikel 2.2 niet van toepassing is;
- b. is verzekerd dat is voldaan aan de op grond van artikel 11.3 gestelde nadere regels;
- c. er geen sprake is van een aanzet voor een stedelijke ontwikkeling als bedoeld in hoofdstuk 3.

Ingevolge artikel 11.3, eerste lid, stelt het college van gedeputeerde staten nadere regels ten aanzien van bestemmingsplannen als bedoeld in artikel 11.2, in verband met het beleid om ruimtelijke kwaliteit te verbeteren door in ruil voor de sloop van agrarische bedrijfsgebouwen die in gebruik zijn of waren voor de intensieve veehouderij in combinatie met realisering van milieuwinst ter plaatse de bouw van woningen op passende locaties toe te staan.

Ingevolge het tweede lid, wordt, zolang nadere regels als bedoeld in het eerste lid nog niet zijn vastgesteld en in werking zijn getreden, de Beleidsregel ruimte-voor-ruimte 2006 aangemerkt als nadere regels als bedoeld in het eerste lid.

Ingevolge artikel 11.4, eerste lid, kan, in afwijking van artikel 11.1, eerste lid, een bestemmingsplan dat is gelegen in een bebouwingsconcentratie binnen een zoekgebied voor stedelijke ontwikkeling of binnen een gebied integratie stad-land, voorzien in de nieuwbouw van één of meer woningen waarbij er geen sprake behoeft te zijn van het gebruik van een voormalige bedrijfswoning als burgerwoning, mits de toelichting daaromtrent een verantwoording bevat.

177.4. Op de bij de Verordening 2012 behorende kaart "Overige agrarische ontwikkelingen" ligt het perceel [locatie 54] in agrarisch gebied. Als hoofdregel geldt het bepaalde in artikel 11.1 van de Verordening 2012, dat geen nieuwe burgerwoningen zijn toegestaan in agrarisch gebied. Ingevolge de artikelen 11.2 en 11.3 geldt als uitzondering op deze bepaling dat een woning kan worden toegestaan als wordt voldaan aan de provinciale beleidsregel Ruimte voor Ruimte 2006 (hierna: de beleidsregel).

177.4.1. De beleidsregel heeft tot doel de ruimtelijke kwaliteit te verbeteren door onnodige verstening van het buitengebied tegen te gaan en de milieubelasting van intensieve veehouderijen terug te dringen. Hiertoe kan op grond van de beleidsregel in ruil voor de sloop van agrarische bedrijfsgebouwen, die in gebruik zijn of waren voor een intensieve veehouderij, en het inleveren van milieurechten, de bouw van een woning worden toegestaan op passende locaties. Voor het planologisch toestaan van een nieuwe woning in het buitengebied is op grond van de beleidsregel derhalve een ruimtelijke tegenprestatie vereist. De raad heeft

zich met juistheid op het standpunt gesteld dat de vereiste tegenprestatie voor de gewenste woning ontbreekt. Nu niet wordt voldaan aan de voorwaarden die zijn neergelegd in de beleidsregel, kan de uitzondering die is opgenomen in de artikelen 11.2 en 11.3 van de Verordening 2012 geen toepassing vinden.

177.4.2. De uitzondering die is opgenomen in artikel 11.4 van de Verordening 2012 kan evenmin toepassing vinden, omdat het perceel niet in een zoekgebied voor stedelijke ontwikkeling of een gebied integratie stad-land ligt.

177.4.3. Gelet op het voorgaande heeft de raad zich terecht op het standpunt gesteld dat het toestaan van een nieuwe woning op het perceel van [appellant sub 26] in strijd is met artikel 11.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Verordening 2012.

177.5. Het betoog van [appellant sub 26] dat de raad ten onrechte geen toepassing heeft gegeven aan de BIO-regeling, faalt. De BIO-regeling was neergelegd in de provinciale beleidsnota "Buitengebied in Ontwikkeling", die op 20 juli 2004 was vastgesteld. In artikel 14.4, derde lid, van de Verordening ruimte Noord-Brabant 2011 was een overgangsbepaling opgenomen op grond waarvan de BIO-regeling toepassing kon vinden voor plannen die vóór 1 juli 2011 waren vastgesteld en waren gelegen in een bebouwingsconcentratie in onder meer agrarisch gebied. Ten tijde van de vaststelling van het voorliggende plan was de Verordening 2012 in werking getreden, die geen bepalingen over de BIO-regeling bevat.

178. Gelet op het voorgaande is het beroep van [appellant sub 26] ongegrond.

179. Voor een proceskostenveroordeling ten aanzien van dit beroep bestaat geen aanleiding.

Het beroep van [appellant sub 21]

180. [appellant sub 21] kan zich niet verenigen met de omvang van het bouwvlak dat is toegekend aan het perceel [locatie 55] te Heeswijk-Dinther, waar hij een pluimveehouderij exploiteert. Hij voert aan dat een woning en een loods, die legaal zijn gebouwd, ten onrechte niet dan wel niet geheel binnen het bouwvlak liggen. Hij stelt dat het gemeentebestuur heeft erkend dat de omvang van het bouwvlak onjuist is.

Voorts vreest [appellant sub 21] dat zijn intensieve veehouderij niet als zodanig is bestemd nu de aanduiding "agrarisch bedrijf" niet aan zijn perceel is toegekend.

180.1. Aan het perceel [locatie 55] zijn de bestemming "Agrarisch" en de aanduidingen "intensieve veehouderij" en "bouwvlak" toegekend.

Ingevolge artikel 1, onder 1.7, van de planregels wordt verstaan onder "agrarisch bedrijf" een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen (houtteelt daaronder begrepen) en/of het houden van dieren, met inbegrip van andere activiteiten van ondergeschikte betekenis.

Ingevolge artikel 3, lid 3.1, aanhef en onder b, zijn de voor "Agrarisch" aangewezen gronden bestemd voor de uitoefening van het agrarisch bedrijf, meer in het bijzonder:

1. een intensief veehouderijbedrijf, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'intensieve veehouderij' (functietype 'agrarisch bedrijf');

2. een grondgebonden agrarisch bedrijf, ter plaatse van de aanduiding 'agrarisch bedrijf', en tevens ter plaatse van de aanduiding 'intensieve veehouderij' (functietype 'agrarisch bedrijf') en ter plaatse van de aanduiding 'bomenteelt' (functietype 'agrarisch bedrijf');

(...)

180.2. Uit artikel 3, lid 3.1, aanhef en onder b, van de planregels volgt dat een agrarisch bedrijf, zoals dat is omschreven in artikel 1, onder 1.7, van de planregels, zowel in de vorm van een intensieve veehouderij als in de vorm van een grondgebonden agrarisch bedrijf is toegestaan op gronden met de bestemming "Agrarisch". De vrees van [appellant sub 21] dat zijn intensieve veehouderij niet als zodanig is bestemd, mist derhalve feitelijke grondslag.

180.3. In het plan is een groter bouwvlak aan het perceel toegekend dan in het voorheen geldende plan, om ruimte te bieden aan de bouw van een door [appellant sub 21] gewenste nieuwe stal. De raad stelt in verweer dat het opnemen van een groter bouwvlak in het voorliggende plan niet op juiste wijze heeft plaatsgevonden. Bij de eerstvolgende herziening van het bestemmingsplan zal de juiste omvang van het bouwvlak worden ingetekend op de verbeelding, aldus de raad.

Gelet op het standpunt van de raad bestaat aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit in zoverre onzorgvuldig is voorbereid. Het betoog slaagt.

181. [appellant sub 21] betoogt dat de raad de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" voor zijn perceel [locatie 55] ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voert hij aan dat de raad de begrenzing niet uitsluitend heeft mogen baseren op de provinciale attentiegebieden en de verwachtings- en beleidskaart zonder te vermelden welke bronnen zijn gebruikt. De raad had nader onderzoek moeten verrichten naar de archeologische waarden van zijn gronden, te meer nu het door in het verleden gedane bodemingrepen niet aannemelijk is dat ter plaatse nog archeologische resten aanwezig zijn. De dubbelbestemmingen leiden tot onnodige beperkingen.

181.1. Voor een weergave van de artikelen 19 en 20 van de planregels wordt verwezen naar 3.1.

181.2. Gelet op het voorgaande onder 3.3 is nader onderzoek in de vorm van bureau- en veldonderzoek verricht naar de archeologische waarden van de gronden in het plangebied, waarvan het resultaat is vastgelegd in de beleidskaart. Bij dit onderzoek zijn de bodemverstoringen aan de hand van bekendgemaakte bronnen in kaart gebracht. Gelet hierop ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat het archeologiebeleid en de daarbij behorende beleidskaart aan de hand van te grofmazige informatie is opgesteld. Het betoog faalt.

181.3. Niet in geschil is dat de gronden van [appellant sub 21] waaraan de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" zijn toegekend, op de beleidskaart zijn aangeduid als een gebied met hoge archeologische waarde en verwachting onderscheidenlijk een gebied met middelhoge archeologische verwachting. Evenmin in geschil is dat het bouwvlak op het perceel [locatie 55], waaraan nagenoeg geheel de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 2" en voor het overige gedeelte de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" is toegekend, is bebouwd. Gelet op het voorgaande onder 3.4 heeft de raad in zoverre het plan niet met de vereiste zorgvuldigheid vastgesteld. Het betoog slaagt.

181.4. Voor zover de raad de dubbelbestemmingen aan de onbebouwde gronden heeft toegekend, is van belang dat [appellant sub 21] niet aan de hand van stukken aannemelijk heeft gemaakt dat deze gronden zodanig zijn geroerd dat ter plaatse geen archeologische waarden meer aanwezig zijn. Gelet hierop en op het voorgaande onder 3.5 ziet de Afdeling in het aangevoerde geen aanleiding voor het oordeel dat de raad in zoverre niet in redelijkheid de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" aan deze gronden heeft kunnen toekennen. Het betoog faalt.

181.5. Voor zover wordt aangevoerd dat de dubbelbestemmingen tot onnodige beperkingen leiden, overweegt de Afdeling met inachtneming van het voorgaande onder 57.4 dat de artikelen 19 en 20 van de planregels overeenkomstig de erkenning van de raad dienen te worden aangepast. Het betoog slaagt.

181.6. Behoudens het voorgaande onder 181.5 ziet de Afdeling, gelet op het voorgaande onder 3.5, geen

aanleiding voor het oordeel dat de dubbelbestemmingen leiden tot een onevenredige belemmering. Het betoog faalt.

182. In hetgeen [appellant sub 21] heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit voor zover daarin niet is voorzien in de aanduiding "bouwvlak" ter plaatse van de bestaande bedrijfsbebouwing op het perceel [locatie 55] is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb.

In hetgeen [appellant sub 21] voorts heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit, voor zover dat ziet op de vaststelling van de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3", voor zover die zijn toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 55], is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb.

In hetgeen [appellant sub 21] voorts heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit, voor zover dat ziet op de vaststelling van de artikelen 19 en 20 van de planregels, voor zover niet is opgenomen dat het in lid 19.2, onder 19.2.1 en lid 20.2, onder 20.2.1 genoemde rapport onderscheidenlijk de in lid 19.3, onder 19.3.3, sub c, en lid 20.3, onder 20.3.3, sub c, genoemde onderzoeksplicht niet behoeft te worden opgesteld onderscheidenlijk uitgevoerd indien anderszins kan worden aangetoond dat redelijkerwijs geen behoudenswaardige archeologische relictten aanwezig zijn ter plaatse van de voorgenomen uitvoering van het bouwwerk onderscheidenlijk werken en/of werkzaamheden, is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb.

Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

183. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde en vijfde lid, van de Awb, zoals deze bepalingen luiden ten tijde van belang, de raad op te dragen om voor de hierna in de beslissing nader aangeduide vernietigde planonderdelen met inachtneming van deze uitspraak een nieuw plan vast te stellen en zal daartoe een termijn stellen. Het door de raad te nemen nieuwe besluit behoeft niet overeenkomstig afdeling 3.4 van de Awb te worden voorbereid.

184. De raad dient ten aanzien van dit beroep op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Het beroep van [appellant sub 14]

185. [appellant sub 14] exploiteert een agrarisch bedrijf waar geiten worden gehouden op het perceel [locatie 56] te Heeswijk-Dinther. Hij kan zich niet met het plan verenigen, voor zover dat betrekking heeft op zijn gronden.

185.1. In het bestemmingsplan is aan het perceel [locatie 56] de bestemming "Agrarisch" toegekend. Voor dit perceel is een bouwvlak op de verbeelding opgenomen, met de functieaanduiding "intensieve veehouderij" en de maatvoeringsaanduiding "aantal bedrijfswoningen=2".

Het perceel ligt in een gebied met de gebiedsaanduiding "milieuzone - 1000m kernen". Ook ligt het perceel in een gebied met de gebiedsaanduiding "wro-zone - woonwerkontwikkelingsgebied".

Uitbreiding geitenhouderijen

186. [appellant sub 14] betoogt dat in het plan ten onrechte een verbod is opgenomen voor het uitbreiden van zijn geitenhouderij. Onder verwijzing naar de brief van het deskundigenberaad Q-koorts van 24 juni 2011 voert hij aan dat het risico voor de volksgezondheid sterk is verminderd door vaccinatie van de dieren. Uitbreidingen van deze bedrijven kunnen slechts plaatsvinden als de dieren zijn gevaccineerd. Gelet hierop is er vanuit het aspect van volksgezondheid geen reden meer om de uitbreidingsstop in stand te houden.

186.1. De raad stelt zich op het standpunt dat de Verordening 2012 in ieder geval tot 1 juni 2013 geen mogelijkheden bood voor uitbreiding van de intensieve geiten- en schapenhouderijen.

186.2. Ingevolge artikel 9.6, eerste lid, van de Verordening 2012 geldt in afwijking van het bepaalde in Hoofdstuk 9 van de Verordening 2012 tot 1 juni 2013 de regel dat:

- a. uitbreiding, hervestiging en omschakeling naar een geiten- of schapenhouderij niet zijn toegestaan;
- b. vergroting van de bebouwing ten behoeve van een geiten- of schapenhouderij welke op de peildatum 12 december 2009 aanwezig of in uitvoering was dan wel gebouwd mag worden krachtens een onherroepelijk verleende vergunning niet is toegestaan.

186.3. Ingevolge artikel 3, lid 3.2, onder 3.2.1, aanhef en onder j, van de planregels geldt voor de binnen de bestemming "Agrarisch" op te richten bebouwing de regel dat vergroting van de bebouwing ten behoeve van een geiten- of schapenhouderij, welke op de peildatum 12 december 2009 aanwezig of in uitvoering was dan wel gebouwd mag worden krachtens een onherroepelijk verleende vergunning, niet is toegestaan.

Ingevolge lid 3.4, onder 3.4.1, aanhef en onder i, kan bij een omgevingsvergunning worden afgeweken van het bepaalde in 3.2.1, onder j, voor het bouwen ten behoeve van een geiten- of schapenhouderij, onder de voorwaarde dat het verbod in de Verordening ruimte Noord-Brabant is komen te vervallen.

186.4. De raad heeft bij de vaststelling van het plan terecht de uit de Verordening 2012 opgenomen beperking voor uitbreiding van geiten- of schapenhouderijen in acht genomen. Blijkens de artikelsgewijze toelichting hebben provinciale staten deze bepaling opgenomen vanwege de bestaande onduidelijkheid wat betreft het gezondheidsrisico voor mensen rondom geitenhouderijen. Om deze reden is de bouwstop voor geiten- en schapenhouderijen verlengd tot 1 juni 2013. Overigens is artikel 9.6 van de Verordening 2012 ingetrokken bij vaststelling van de verordening "Wijziging verordening ruimte 2012, intrekking artikel 9.6", die met ingang van 15 november 2013 in werking is getreden. Gelet hierop staat het plan met toepassing van de afwijkingsbevoegdheid in zoverre niet meer in de weg aan het bouwen ten behoeve van een geiten- of schapenhouderij.

Het betoog faalt.

Ligging in een verwevingsgebied

187. [appellant sub 14] voert aan dat zijn perceel ligt in een verwevingsgebied, maar dat de zonering van het verwevingsgebied ten onrechte niet op de verbeelding is weergegeven.

187.1. Het perceel [locatie 56] ligt op de bij de Verordening 2012 behorende kaart "Ontwikkeling intensieve veehouderij" in een verwevingsgebied.

187.2. De Afdeling verwijst op dit punt naar hetgeen is overwogen onder 24.4. Het betoog faalt.

Wijzigingsbevoegdheid uitbreiding bouwvlak intensieve veehouderij

188. [appellant sub 14] betoogt dat het bouwvlak van een intensieve veehouderij in een verwevingsgebied op grond van de Verordening 2012 mag worden uitgebreid tot 1,5 ha, mits sprake is van een duurzame locatie. Volgens [appellant sub 14] staat het bepaalde in artikel 3, lid 3.9, onder 3.9.1, onderdeel d, van de planregels hieraan ten onrechte in de weg. Hiertoe voert hij aan dat het oppervlak van het bouwvlak op grond van deze bepaling ten onrechte slechts mag worden vergroot met maximaal 25%. Verder betoogt hij dat de wijzigingsbevoegdheid in zijn situatie ten onrechte niet kan worden toegepast, door de toekenning van de gebiedsaanduiding "milieuzone - 1000m kernen" aan zijn gronden. Ook moet volgens [appellant sub 14] ten onrechte een individuele gezondheidseffectscreening worden uitgevoerd.

188.1. Voor een weergave van artikel 3, lid 3.9, onder 3.9.1, onderdeel d, van de planregels wordt verwezen naar overweging 5.2.

188.2. Uit het deskundigenbericht blijkt dat het bouwvlak dat op de verbeelding is opgenomen voor het perceel van [appellant sub 14] een oppervlakte heeft van ongeveer 1,4 ha. Een vergroting van het bouwvlak met maximaal 25% zou leiden tot een oppervlakte van 1,75 ha. De voorwaarde in de bovengenoemde bepaling dat de oppervlakte van het bouwvlak met maximaal 25% mag worden vergroot, staat dan ook niet in de weg aan een uitbreiding van het bouwvlak tot 1,5 ha. Gelet hierop mist het betoog van [appellant sub 14] dat hij door deze voorwaarde wordt beperkt in zijn uitbreidingsmogelijkheden feitelijke grondslag.

188.3. Zoals volgt uit hetgeen is overwogen onder 5.3 tot en met 5.4, berust het toekennen van de gebiedsaanduidingen "milieuzone - 1000m kernen" niet op een toereikende motivering. Op dit punt slaagt het betoog.

188.4. De Afdeling overweegt verder dat het bepaalde in artikel 3, lid 3.9, onder 3.9.1, onderdeel d, sub 6, van de planregels overeen komt met het bepaalde in artikel 5, lid 5.9, onder 5.9.1, onderdeel c, sub 6, van de planregels. Zoals volgt uit hetgeen is overwogen onder 24.7 en 24.8 is de desbetreffende wijzigingsvoorwaarde niet objectief begrensd en derhalve rechtsonzeker. Op dit punt slaagt het betoog eveneens.

Wijzigingsbevoegdheid vormverandering bouwvlak

189. [appellant sub 14] betoogt dat dat in artikel 3, lid 3.9, onder 3.9.1, aanhef en onder b, van de planregels ten onrechte de voorwaarde wordt gesteld dat een landschappelijke inpassing met een oppervlakte van 10% van het bouwvlak is vereist voor een vormverandering van het bouwvlak van een agrarisch bedrijf.

189.1. Ingevolge artikel 3, lid 3.9, onder 3.9.1, aanhef en onderdeel b, punt 4, van de planregels kan het college van burgemeester en wethouders het plan wijzigen en vormverandering van het bouwvlak van een agrarisch bedrijf toestaan, onder de voorwaarde dat uit een inrichtingsplan moet blijken dat een goede ruimtelijke uitstraling gewaarborgd is. Een landschappelijke inpassing met een oppervlakte van minimaal 10% van het bouwvlak is vereist.

189.2. Deze bepaling komt overeen met de bepaling die is opgenomen in artikel 6, lid 6.9, onder 6.9.1, aanhef en onderdeel a, sub 4, van de planregels. De Afdeling verwijst op dit punt dan ook naar hetgeen is overwogen onder 117.2. In hetgeen [appellant sub 14] heeft aangevoerd, ziet de Afdeling evenmin aanleiding voor het oordeel om deze voorwaarde onredelijk te achten. Het betoog faalt.

Wijzigingsbevoegdheden nieuwe burgerwoningen

190. [appellant sub 14] betoogt dat het plan ten onrechte nieuwe burgerwoningen mogelijk maakt in een woonwerkontwikkelingsgebied. Hij vreest dat hij hierdoor zal worden beperkt in zijn bedrijfsvoering.

190.1. Blijkens het beroepschrift doelt [appellant sub 14] met dit betoog op de wijzigingsbevoegdheden die zijn opgenomen in artikel 3, lid 3.9, onder 3.9.1, aanhef en onderdelen g en h, van de planregels.

Ingevolge artikel 3, lid 3.9, onder 3.9.1, van de planregels kan het college van burgemeester en wethouders het plan wijzigen en:

g. het functietype "agrarisch bedrijf", "agrarisch verwant bedrijf" of het functietype "bedrijf" wijzigen in het functietype "wonen", waarbij onder meer de voorwaarde is gesteld dat alle bedrijfsactiviteiten moeten zijn beëindigd;

h. bestaande woningen/hoofdgebouwen met het functietype "wonen" onder voorwaarden splitsen in maximaal twee woningen.

In lid 3.9, onder 3.9.2, is bepaald dat een in 3.9.1 genoemde wijziging slechts kan worden vastgesteld mits geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

b. de milieusituatie; er dient sprake te zijn van een goede milieuhygiënische uitvoerbaarheid;

d. het woon- en leefmilieu van de omgeving; dit betekent in ieder geval dat de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende percelen niet onevenredig mogen worden beperkt.

Ingevolge artikel 1, lid 1.61, wordt onder milieuhygiënische uitvoerbaarheid verstaan een overkoepelend begrip voor milieuaspecten zoals geluid, bodem, geurhinder, luchtkwaliteit, externe veiligheid et cetera aan welke bijbehorende wettelijke kaders getoetst dient te worden, onder andere zodat omliggende bedrijven niet onnodig in hun bedrijfsvoering worden belemmerd.

190.2. De raad heeft ter zitting toegelicht dat de hiervoor weergegeven wijzigingsbevoegdheden, gezien de daaraan verbonden voorwaarden, slechts beperkt kunnen worden toegepast. Volgens de raad is met het bepaalde in lid 3.9, onder 3.9.2, bovendien voldoende gewaarborgd dat deze wijzigingsbevoegdheden uitsluitend kunnen worden toegepast als de bedrijfsvoering van de agrarische bedrijven in de omgeving daarvan geen onevenredige belemmering ondervindt.

Hetgeen [appellant sub 14] heeft aangevoerd, geeft geen aanleiding voor het oordeel dat de raad hiervan bij de planvaststelling niet heeft kunnen uitgaan. Het betoog faalt.

Vervangende nieuwbouw bedrijfswoningen

191. [appellant sub 14] heeft twee bedrijfswoningen op zijn perceel. Hij betoogt dat in de planregels ten onrechte is bepaald dat een nieuwe, vervangende bedrijfswoning alleen binnen de bestaande fundamenteën mag worden gebouwd.

191.1. Ingevolge artikel 3, lid 3.2, onder 3.2.1, onderdeel c, van de planregels is vervangende nieuwbouw van de bedrijfswoning, al dan niet in combinatie met vervanging van het overige deel van het hoofdgebouw waar de bedrijfswoning onderdeel van uitmaakt, toegestaan binnen de bestaande fundamenteën, tot een maximale inhoudsmaat van 750 m³ dan wel overeenkomstig de bestaande (grotere) inhoud. Cultuurhistorisch waardevolle panden, zoals opgenomen in bijlage 9, mogen niet worden herbouwd.

Ingevolge lid 3.4, onder 3.4.1, aanhef en onderdeel g, kan bij een omgevingsvergunning worden afgeweken van het bepaalde in lid 3.2, onder 3.2.1, onderdeel c, voor het oprichten van vervangende nieuwbouw buiten de bestaande fundamenteën, onder de voorwaarden dat:

1. de nieuwe locatie vanuit stedenbouwkundig en/of milieuhygiënisch oogpunt gewenst of toelaatbaar is;
2. de verkeersveiligheid hierdoor niet wordt aangetast;
3. er geen sprake is van een cultuurhistorisch waardevol pand, zoals opgenomen in bijlage 9.

192. De bedrijfswoningen van [appellant sub 14] zijn geen cultuurhistorisch waardevolle panden, zoals opgenomen in bijlage 9. Het plan staat derhalve niet in de weg aan vervangende nieuwbouw van deze woningen. Gelet op de in artikel 3, lid 3.4, onder 3.4.1, aanhef en onderdeel g, opgenomen afwijkingsbevoegdheid biedt het plan bovendien de mogelijkheid om onder voorwaarden vervangende nieuwbouw op te richten buiten de bestaande fundamenteën.

De raad heeft deze mogelijkheid niet bij recht in het plan opgenomen, omdat hij het wenselijk acht dat bij de eventuele herbouw van een bedrijfswoning een afweging plaatsvindt ten aanzien van de aanvaardbaarheid van de nieuwe locatie.

In hetgeen [appellant sub 14] heeft aangevoerd, ziet de Afdeling geen grond voor het oordeel dat dit standpunt van de raad onredelijk is.

Het betoog faalt.

Archeologie

193. [appellant sub 14] betoogt dat de raad het plandeel met de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" voor het perceel [locatie 56] ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voert hij aan dat het als gevolg van de ruilverkaveling en de oprichting van gebouwen en bouwwerken niet aannemelijk is dat ter plaatse nog archeologische resten aanwezig zijn. Het omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van groundbewerkingen is voorts rechtsonzeker. Zo is onduidelijk wat in de planregels onder "normaal onderhoud en/of de normale exploitatie" wordt verstaan, omdat werkzaamheden die bij uitstek onder de normale onderhoudswerkzaamheden van een agrariër zouden vallen, lijken te zijn uitgezonderd van het normale onderhoud of de normale exploitatie indien hierdoor een onherstelbare aantasting van de aan een gebied toegekende waarde ontstaat. De dubbelbestemming is onredelijk beperkend voor de agrarische bedrijfsvoering.

193.1. Voor een weergave van artikel 1, lid 1.67, van de planregels wordt verwezen naar 11.2 en voor een weergave van artikel 20 van de planregels wordt verwezen naar 3.1.

193.2. Gelet op het voorgaande onder 3.3 is nader onderzoek verricht naar de archeologische waarden van de gronden in het plangebied, waarvan het resultaat is vastgelegd in de beleidskaart. Niet in geschil is dat de gronden van [appellant sub 14] waaraan de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" is toegekend, op de beleidskaart zijn aangeduid als een gebied met middelhoge archeologische verwachting. Evenmin in geschil is dat het bouwvlak op het perceel [locatie 56], waaraan gedeeltelijk de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" is toegekend, ter plaatse van deze dubbelbestemming is bebouwd. Gelet op het voorgaande onder 3.4 heeft de raad in zoverre het plan niet met de vereiste zorgvuldigheid vastgesteld. Het betoog slaagt.

193.3. Voor zover de raad de dubbelbestemming aan de onbebouwde gronden heeft toegekend, is van belang dat [appellant sub 14] niet aan de hand van stukken aannemelijk heeft gemaakt dat deze gronden zodanig zijn geroerd dat ter plaatse geen archeologische waarden meer aanwezig zijn. Gelet hierop en op het voorgaande onder 3.5 ziet de Afdeling in het aangevoerde geen aanleiding voor het oordeel dat de raad in zoverre niet in redelijkheid de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" aan deze gronden heeft kunnen toekennen. Het betoog faalt.

193.4. Voor zover wordt aangevoerd dat de dubbelbestemming tot onredelijke beperkingen leidt, overweegt de Afdeling met inachtneming van het voorgaande onder 57.4 dat artikel 20 van de planregels overeenkomstig de erkenning van de raad dient te worden aangepast. Het betoog slaagt.

194. Behoudens het voorgaande onder 193.4 ziet de Afdeling, gelet op het voorgaande onder 3.5, geen aanleiding voor het oordeel dat de dubbelbestemming leidt tot een onevenredige belemmering. Gelet op het voorgaande onder 11.3 ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de omschrijving van "normaal onderhoud en/of de normale exploitatie" in de planregels zo onduidelijk is dat het omgevingsvergunningstelsel met het rechtszekerheidsbeginsel in strijd moet worden geacht. Het betoog faalt.

Conclusie

195. In hetgeen [appellant sub 14] heeft aangevoerd, ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit voor zover dat ziet op de vaststelling van de aanduiding "milieuzone - 1000m kernen" ter

plaatse van het perceel [locatie 56] te Heeswijk-Dinther en de vaststelling van artikel 3, lid 3.9, onder 3.9.1, onderdeel d, sub 6, van de planregels is genomen in strijd met artikel 3:46 van de Awb onderscheidenlijk met het beginsel van de rechtszekerheid.

In hetgeen [appellant sub 14] heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit, voor zover dat ziet op de vaststelling van het plandeel met de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3", voor zover die is toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 56] te Heeswijk-Dinther, is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb.

In hetgeen [appellant sub 14] voorts heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit, voor zover dat ziet op de vaststelling van artikel 20 van de planregels, voor zover niet is opgenomen dat het in lid 20.2, onder 20.2.1 genoemde rapport onderscheidenlijk de in lid 20.3, onder 20.3.3, sub c, genoemde onderzoeksplicht niet behoeft te worden opgesteld onderscheidenlijk uitgevoerd indien anderszins kan worden aangetoond dat redelijkerwijs geen behoudenswaardige archeologische relictten aanwezig zijn ter plaatse van de voorgenomen uitvoering van het bouwwerk onderscheidenlijk werken en/of werkzaamheden, is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb.

Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

195.1. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde en vijfde lid, van de Awb, zoals deze bepalingen luiden ten tijde van belang, de raad op te dragen om voor de hierna in de beslissing nader aangeduide vernietigde planonderdelen met inachtneming van deze uitspraak een nieuw plan vast te stellen en zal daartoe een termijn stellen. Het door de raad te nemen nieuwe besluit behoeft niet overeenkomstig afdeling 3.4 van de Awb te worden voorbereid.

196. De raad dient ten aanzien van dit beroep op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Het beroep van [appellant sub 19]

197. [appellant sub 19], die een varkenshouderij exploiteert op het perceel [locatie 57] te Heeswijk-Dinther, kan zich niet met het plan verenigen, voor zover dat betrekking heeft op zijn gronden. Hij betoogt dat zijn bouwvlak te klein is. Daartoe voert hij aan dat de recreatiewoning, die ten noordoosten van de agrarische bedrijfsbebouwing ligt, onderdeel uitmaakt van zijn bedrijf en dat deze woning met de daaromheen gelegen gronden had moeten worden opgenomen binnen het agrarische bouwvlak. [appellant sub 19] wil de woning gaan gebruiken voor recreatieve activiteiten als neventak bij zijn agrarische bedrijf. Hij vreest dat het plan hieraan in de weg staat.

Verder voert hij aan dat de inhoud van de recreatiewoning ten onrechte slechts 200 m³ mag bedragen. Hij betoogt dat deze inhoudsmaat in de weg staat aan een rendabele exploitatie.

197.1. Aan de gronden van [appellant sub 19] is in het plan de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschappelijke, cultuurhistorische en/of abiotische waarden" toegekend. Deze gronden liggen in een gebied met de gebiedsaanduiding "reconstructiewetzone - extensiveringsgebied".

Het agrarische bedrijf van [appellant sub 19] is gevestigd op het perceel [locatie 57]. Voor dit bedrijf is een bouwvlak op de verbeelding opgenomen, met de functieaanduiding "intensieve veehouderij".

Ingevolge artikel 5, lid 5.1, onderdeel g, sub 1 en 2, van de planregels zijn de gronden ter plaatse van de aanduiding "intensieve veehouderij" onder meer bestemd voor de uitoefening van een intensief veehouderijbedrijf alsmede voor een grondgebonden agrarisch bedrijf.

De recreatiewoning van [appellant sub 19] ligt op het perceel [locatie 58], ten noordoosten van het agrarische bouwvlak. Voor deze woning is een afzonderlijk bouwvlak op de verbeelding opgenomen met de functieaanduiding "recreatiewoning".

Ingevolge onderdeel j, gezien in samenhang met de Tabel functietype 'Recreatie' die is opgenomen in bijlage 3 bij de planregels, zijn de gronden met de functieaanduiding "recreatiewoning" onder meer bestemd voor een recreatiewoning.

Ingevolge lid 5.2, onder 5.2.6, onderdeel d, mag de inhoud van een recreatiewoning maximaal 200 m³ bedragen.

197.2. In de retrospectieve toets, die als bijlage 3 bij de plantoelichting is gevoegd, is vermeld dat het bouwvlak voor het agrarische bedrijf aan de [locatie 57] is vergroot van 0,76 naar 0,95 hectare ten opzichte van het vigerende plan.

Bij besluit van 31 juli 2012 heeft het college van gedeputeerde staten van Noord-Brabant een aanwijzing gegeven als bedoeld in artikel 3.8, zesde lid, van de Wro met betrekking tot een deel van de uitbreiding van dit bouwvlak.

Tussen partijen is niet in geschil dat het plan, zoals dat door de raad is bekendgemaakt, nog steeds voorziet in een groter bouwvlak voor het agrarische bedrijf van [appellant sub 19] dan het voorheen geldende bestemmingsplan.

197.3. De raad acht een verdere vergroting van het bouwvlak voor het agrarische bedrijf van [appellant sub 19], in die zin dat daarin ook de recreatiewoning en de daaromheen gelegen gronden worden opgenomen, niet aanvaardbaar. Daarbij heeft de raad onder meer in aanmerking genomen dat de Verordening 2012 in de weg staat aan de uitbreiding van een bouwvlak voor een intensieve veehouderij in een extensiveringsgebied.

197.3.1. Ingevolge artikel 9.2, eerste lid, aanhef en onder a, van de Verordening 2012 bepaalt een bestemmingsplan dat is gelegen in een extensiveringsgebied dat een uitbreiding van een bestaande intensieve veehouderij niet is toegestaan.

197.3.2. De raad is gehouden een plan vast te stellen met inachtneming van deze algemene regels. Het opnemen van de recreatiewoning op het perceel [locatie 58], met de daaromheen gelegen gronden, binnen het bouwvlak voor het agrarische bedrijf op het perceel [locatie 57] zou - in strijd met deze algemene regels - leiden tot een substantiële vergroting van het agrarische bouwvlak. Het plan zou aldus de mogelijkheid bieden om de intensieve veehouderij op het perceel uit te breiden.

In hetgeen [appellant sub 19] heeft aangevoerd, ziet de Afdeling dan ook geen grond voor het oordeel dat de raad hiertoe bij de planvaststelling ten onrechte niet is overgegaan. De omstandigheid dat voor de recreatiewoning een afzonderlijk bouwvlak in het plan is opgenomen, betekent niet dat deze woning niet kan worden verhuurd als recreatiewoning bij het agrarische bedrijf.

197.4. De raad stelt zich verder op het standpunt dat een maximale inhoud van 200 m³ toereikend is voor recreatiewoningen in het buitengebied.

De Afdeling acht dit standpunt niet onredelijk. [appellant sub 19] heeft geen feiten of omstandigheden naar voren gebracht op grond waarvan moet worden geoordeeld dat de raad voor de in het geding zijnde recreatiewoning desondanks had moeten voorzien in een ruimere maatvoering. Daarbij overweegt de Afdeling dat voor de bouw van deze woning op 27 juli 2005 een vergunning is verleend. In de aanvraag om bouwvergunning is aangegeven dat de inhoud van het bouwwerk na uitvoering van de werkzaamheden 200 m³ zal bedragen.

In het deskundigenbericht is vermeld dat een dergelijke inhoud toereikend is voor een rendabele exploitatie. [appellant sub 19] heeft niet aannemelijk gemaakt dat het deskundigenbericht op dit punt onjuist is.

197.5. In hetgeen [appellant sub 19] heeft aangevoerd, ziet de Afdeling, gezien het vorenstaande, geen grond voor het oordeel dat de raad het plan in zoverre niet in redelijkheid heeft kunnen vaststellen. Het betoog faalt.

197.6. Gelet op het voorgaande is het beroep van [appellant sub 19] ongegrond.

197.7. Voor een proceskostenveroordeling bestaat ten aanzien van dit beroep geen aanleiding.

Het beroep van [appellant sub 24]

198. [appellant sub 24], die woont op het perceel [locatie 59] te Heesch en die ter plaatse een paardenhouderij exploiteert, kan zich niet met het plan verenigen, voor zover dat betrekking heeft op zijn perceel.

Uitbreiding van het bouwvlak en bestemmingsregeling

198.1. [appellant sub 24] voert aan dat het plan ten onrechte niet voorziet in een uitbreiding van zijn bouwvlak aan de westzijde van de bestaande bebouwing. Hij stelt dat hij reeds vanaf 2010 - in overleg met het gemeentebestuur - bezig is om zijn bouwvlak te vergroten en dat het voor de raad duidelijk had moeten zijn dat hij zijn bouwvlak graag in westelijke richting wil uitbreiden.

Verder voert hij aan dat de bestemmingsregeling voor zijn perceel ten onrechte niet aansluit op het bepaalde in de brochure "Paardenhouderij en ruimtelijke ordening; Herziene handreiking voor de praktijk" van februari 2009, die is opgesteld door de Vereniging Nederlandse Gemeenten en de Sectorraad Paarden. Hij wil de bebouwing op zijn perceel volledig kunnen gebruiken voor zijn paardenhouderij.

198.1.1. In het plan is aan het perceel [locatie 59] de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschappelijke, cultuurhistorische en/of abiotische waarden" toegekend. Voor dit perceel is een bouwvlak op de verbeelding opgenomen, met de functieaanduiding "agrarisch bedrijf" en de maatvoeringsaanduiding "aantal bedrijfswoningen=1".

Ingevolge artikel 5, lid 5.1, van de planregels zijn de desbetreffende gronden onder meer bestemd voor de uitoefening van een agrarisch bedrijf.

Voor een weergave van artikel 1, lid 1.7 en lid 1.39, waarin definities zijn opgenomen van de begrippen "agrarisch bedrijf" en "gebruiksgerichte paardenhouderij" wordt verwezen naar overweging 162.1.1.

198.1.2. In de retrospectieve toets, die als bijlage 3 bij de plantoelichting is gevoegd, is vermeld dat het bouwvlak voor het perceel [locatie 59] is vergroot ten opzichte van het vigerende plan, waardoor de bebouwing kan worden uitgebreid van 4.860 m² naar 12.000 m². Het bestemmingsplan, zoals dat door de raad is vastgesteld, voorzag daartoe in een uitbreiding van het bouwvlak in zuidelijke richting.

Bij besluit van 31 juli 2012 heeft het college aan de raad een aanwijzing gegeven als bedoeld in artikel 3.8, zesde lid, van de Wro met betrekking tot de uitbreiding van het bouwvlak ten opzichte van het geldende bestemmingsplan. Uit de overwegingen van dat besluit blijkt dat het college een uitbreiding van het bouwvlak niet principieel onmogelijk acht.

198.1.3. De raad stelt zich op het standpunt dat het bouwvlak in zuidelijke richting dient te worden uitgebreid. Volgens de raad is een uitbreiding van het bouwvlak in westelijke richting uit ruimtelijk oogpunt niet aanvaardbaar. Daartoe acht hij van belang dat de Wijststraat bestaat uit lintbebouwing met doorzichten naar het open landschap aan de zuidzijde van de Wijststraat. Ter plaatse van de door [appellant sub 24]

gewenste uitbreiding ligt een dergelijk doorzicht. Grootschalige bedrijfsuitbreiding acht de raad op die locatie niet passend.

In hetgeen [appellant sub 24] heeft aangevoerd, ziet de Afdeling geen grond voor het oordeel dat dit standpunt van de raad onredelijk is. Daarbij is van belang dat [appellant sub 24] niet aannemelijk heeft gemaakt dat de gronden binnen het bouwvlak niet op een doelmatige wijze kunnen worden ingericht bij uitbreiding van het bouwvlak in zuidelijke richting. Het betoog faalt.

198.1.4. Ten aanzien van het betoog over de bestemmingsregeling voor het perceel overweegt de Afdeling het volgende.

In het deskundigenbericht staat dat op het perceel een pension voor het stallen van ongeveer 36 paarden van derden wordt geëxploiteerd. Op het perceel bevinden zich onder meer stallen met boxen voor paarden, een wasplaats voor paarden, een kantine, een longeerbak en een buitenrijbak. Het bedrijf is in hoofdzaak gericht op het gebruik van het paard als hulpmiddel voor de recreërende mens, aldus het deskundigenbericht.

Partijen hebben het deskundigenbericht op dit punt niet bestreden.

Gelet op het vorenstaande heeft de raad naar het oordeel van de Afdeling ten onrechte niet onderkend dat het in dit geval gaat om een gebruiksgerichte paardenhouderij als bedoeld in artikel 1, lid 1.39, van de planregels. Dit betekent dat het bedrijf niet kan worden aangemerkt als een agrarisch bedrijf als bedoeld in artikel 1, lid 1.7, van de planregels.

Nu in het plan de functieaanduiding "agrarisch bedrijf" aan het perceel [locatie 59] is toegekend, is de paardenhouderij op dit perceel, anders dan door de raad is beoogd, niet als zodanig is bestemd. Hieruit volgt dat het bestreden besluit op dit punt niet met de vereiste zorgvuldigheid is voorbereid. Het betoog slaagt.

Archeologie

199. [appellant sub 24] betoogt dat de raad het plandeel met de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" voor het perceel [locatie 59] ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voert hij aan dat door in het verleden gedane ingrepen in de bodem tot een diepte van 90 cm ter plaatse geen archeologische resten meer aanwezig zijn. Onder verwijzing naar de uitspraak van de Afdeling van 11 april 2012, in zaak nr. [201003878/1/R3](#), had het omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van werken en/of werkzaamheden volgens hem op zijn minst moeten worden aangepast dat tot op deze verstoorde diepte geen omgevingsvergunning is vereist.

199.1. Gelet op het voorgaande onder 3.3 is nader onderzoek verricht naar de archeologische waarden van de gronden in het plangebied, waarvan het resultaat is vastgelegd in de beleidskaart. Niet in geschil is dat de gronden van [appellant sub 24] waaraan de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" is toegekend, op de beleidskaart zijn aangeduid als een gebied met middelhoge archeologische verwachting. Evenmin in geschil is dat het bouwvlak op het perceel [locatie 59], waaraan gedeeltelijk de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" is toegekend, ter plaatse van deze dubbelbestemming is bebouwd. Gelet op het voorgaande onder 3.4 heeft de raad in zoverre het plan niet met de vereiste zorgvuldigheid vastgesteld. Het betoog slaagt.

199.2. Voor zover de raad de dubbelbestemming aan de onbebouwde gronden heeft toegekend, is van belang dat [appellant sub 24] niet aan de hand van stukken aannemelijk heeft gemaakt dat deze gronden zodanig zijn geroerd dat ter plaatse geen archeologische waarden meer aanwezig zijn. Anders dan in de door [appellant sub 24] genoemde uitspraak, heeft de raad niet aannemelijk geacht dat de gronden zijn geroerd tot een diepte van 0,9 m. De Afdeling acht dit niet onredelijk. Gelet hierop en op het voorgaande

onder 3.5 ziet de Afdeling in het aangevoerde geen aanleiding voor het oordeel dat de raad in zoverre niet in redelijkheid de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" aan deze gronden heeft kunnen toekennen. Het betoog faalt.

Conclusie

200. Gelet op hetgeen is overwogen onder 198.1.4 en 199.1 is de Afdeling van oordeel dat het bestreden besluit is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb, voor zover het betreft de vaststelling van:

- de functieaanduiding "agrarisch bedrijf" die is toegekend aan het bouwvlak voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschappelijke, cultuurhistorische en/of abiotische waarden" ter plaatse van het perceel [locatie 59] te Heesch, en
- het plandeel met de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3", voor zover die is toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 59].

Het beroep van [appellant sub 24] is gegrond en het bestreden besluit dient in zoverre te worden vernietigd.

200.1. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde en vijfde lid, van de Awb, zoals deze bepalingen luiden ten tijde van belang, de raad op te dragen om voor het hierna in de beslissing nader aangeduide vernietigde planonderdeel met inachtneming van deze uitspraak een nieuw plan vast te stellen en zal daartoe een termijn stellen. Het door de raad te nemen nieuwe besluit behoeft niet overeenkomstig afdeling 3.4 van de Awb te worden voorbereid.

201. De raad dient ten aanzien van dit beroep op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

De beroepen van [appellant sub 40] en [appellant sub 42]

202. [appellant sub 40] exploiteert een rundvleesbedrijf op het perceel [locatie 60] te Nistelrode. [appellant sub 42] exploiteert een varkenshouderij op het perceel [locatie 61] te Nistelrode.

Koppeling van de bouwvlakken

202.1. [appellant sub 40] en [appellant sub 42] kunnen zich niet met het plan verenigen, voor zover daarin een koppeling is opgenomen tussen de bouwvlakken op hun percelen. Zij betogen dat hun bedrijven in 1996 zijn gesplitst en dat er geen technische, functionele, organisatorische of economische bindingen meer bestaan tussen deze bedrijven.

202.1.1. Aan de percelen [locatie 60] en [locatie 61] is in het plan de bestemming "Agrarisch - Landbouwontwikkelingsgebied" toegekend.

Voor beide percelen is een afzonderlijk bouwvlak op de verbeelding opgenomen, waarbij aan beide bouwvlakken de functieaanduiding "intensieve veehouderij" is toegekend. Beide bouwvlakken zijn op de verbeelding aan elkaar gekoppeld door middel van de aanduiding "Figuur - relatie".

202.1.2. De raad heeft overwogen dat de bedrijven op de percelen [locatie 60] en [locatie 61] in planologisch opzicht, conform het voorheen geldende bestemmingsplan "Buitengebied" uit 1998, moeten worden aangemerkt als één bedrijf. Het ontkoppelen van de beide bouwvlakken zou volgens de raad neerkomen op het toevoegen van een agrarisch bedrijf (intensieve veehouderij) in het buitengebied. Dit is volgens de raad in strijd met het gemeentelijke beleid en met de ter zake geldende provinciale regelgeving.

202.1.3. De Afdeling stelt evenwel, onder verwijzing naar hetgeen hiervoor is overwogen onder 142.3, vast dat de aanduiding "Figuur - relatie", die op de verbeelding ter plaatse van de desbetreffende percelen is

opgenomen, geen regeling in de planregels heeft gevonden. Dit betekent dat aan deze aanduiding geen juridische betekenis toekomt.

Gelet hierop mist het betoog van [appellant sub 40] en [appellant sub 42] dat in het plan ten onrechte een koppeling is opgenomen tussen de bouwvlakken op hun percelen feitelijke grondslag.

Begrenzing van het landbouwontwikkelingsgebied

203. [appellant sub 40] en [appellant sub 42] voeren verder aan dat de begrenzing van de landbouwontwikkelingsgebieden in het plan ten onrechte afwijkt van de begrenzing van de landbouwontwikkelingsgebieden zoals die in de Verordening 2012 zijn aangeduid.

Blijkens de beroepschriften, zoals nader toegelicht ter zitting, zijn de beroepen van [appellant sub 40] en [appellant sub 42] op dit punt gericht tegen de toekenning van de gebiedsaanduiding "milieuzone - 1000m kernen" en de toekenning van de bestemming "Agrarisch" aan hun gronden.

203.1. De percelen [locatie 60] en [locatie 61] en de daaromheen gelegen gronden van [appellant sub 40] en [appellant sub 42] liggen in een gebied dat op de bij de Verordening 2012 behorende kaart "Ontwikkeling intensieve veehouderij" is aangeduid als "primair landbouwontwikkelingsgebied".

203.2. De Afdeling stelt op grond van het deskundigenbericht en de daarbij behorende bijlagen vast dat de gronden van [appellant sub 42] liggen ten oosten en ten noordwesten van het bouwvlak op het perceel [locatie 61]. Aan de desbetreffende gronden is op de verbeelding niet de gebiedsaanduiding "milieuzone - 1000m kernen" of de bestemming "Agrarisch" toegekend.

Het betoog van [appellant sub 42] dat hij in zoverre beperkingen zal ondervinden van het plan, mist derhalve feitelijke grondslag.

203.3. Aan een deel van de gronden van [appellant sub 40] ten westen van het bouwvlak op het perceel [locatie 60] is op de verbeelding wel de gebiedsaanduiding "milieuzone - 1000m kernen" en de bestemming "Agrarisch" toegekend.

203.4. Voor een weergave van het standpunt van de raad wordt verwezen naar 5.1 en naar 6.1.

203.4.1. Zoals volgt uit hetgeen is overwogen onder 5.3, 5.4 en 6.4, berust de vaststelling van de gebiedsaanduidingen "milieuzone - 1000m kernen" en de vaststelling van de plandelen met de bestemming "Agrarisch" ter plaatse van de gronden die op de bij de Verordening 2012 behorende kaart "Ontwikkeling intensieve veehouderij" in een landbouwontwikkelingsgebied liggen, niet op een toereikende motivering. Het betoog van [appellant sub 40] slaagt.

Archeologie

204. [appellant sub 40] onderscheidenlijk [appellant sub 42] betogen dat de raad de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" voor het perceel [locatie 60] onderscheidenlijk het perceel [locatie 61] ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voeren zij aan dat door het historische gebruik van de percelen en de daarop aanwezige bebouwing en verharding niet aannemelijk is dat ter plaatse nog archeologische resten aanwezig zijn. De dubbelbestemmingen zijn onredelijk beperkend.

204.1. Voor een weergave van de artikelen 19 en 20 van de planregels wordt verwezen naar 3.1.

204.2. Gelet op het voorgaande onder 3.3 is nader onderzoek verricht naar de archeologische waarden van de gronden in het plangebied, waarvan het resultaat is vastgelegd in de beleidskaart. Niet in geschil is dat de gronden van [appellant sub 40] en [appellant sub 42] waaraan de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" zijn toegekend, op de beleidskaart zijn aangeduid als een

gebied met hoge archeologische waarde en verwachting onderscheidenlijk een gebied met middelhoge archeologische verwachting. Evenmin in geschil is dat de bouwvlakken op de percelen [locatie 60] en [locatie 61], waaraan gedeeltelijk de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 2" en gedeeltelijk de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" is toegekend, ter plaatse van deze dubbelbestemmingen zijn bebouwd. Gelet op het voorgaande onder 3.4 heeft de raad in zoverre het plan niet met de vereiste zorgvuldigheid vastgesteld. De betogen slagen.

204.3. Voor zover de raad de dubbelbestemmingen aan de onbebouwde gronden heeft toegekend, is van belang dat [appellant sub 40] en [appellant sub 42] niet aan de hand van stukken aannemelijk hebben gemaakt dat deze gronden zodanig zijn geroerd dat ter plaatse geen archeologische waarden meer aanwezig zijn. Gelet hierop en op het voorgaande onder 3.5 ziet de Afdeling in het aangevoerde geen aanleiding voor het oordeel dat de raad in zoverre niet in redelijkheid de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3" aan deze gronden heeft kunnen toekennen. De betogen falen.

204.4. Voor zover wordt aangevoerd dat de dubbelbestemmingen onredelijk beperkend zijn, overweegt de Afdeling met inachtneming van het voorgaande onder 57.4 dat de artikelen 19 en 20 van de planregels overeenkomstig de erkenning van de raad dienen te worden aangepast. De betogen slagen.

204.5. Behoudens het voorgaande onder 204.4 ziet de Afdeling, gelet op het voorgaande onder 3.5, geen aanleiding voor het oordeel dat de dubbelbestemmingen leiden tot een onevenredige belemmering. De betogen falen.

Conclusie

204.6. In hetgeen [appellant sub 40] heeft aangevoerd, ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit voor zover dat ziet op de vaststelling van de gebiedsaanduiding "milieuzone - 1000m kernen" ter plaatse van de gronden van [appellant sub 40] die zijn gelegen ten westen van het bouwvlak op het perceel [locatie 60] te Nistelrode, is genomen in strijd met artikel 3:46 van de Awb.

In hetgeen [appellant sub 40] heeft aangevoerd, ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit voor zover dat ziet op de vaststelling van de plandelen met de bestemming "Agrarisch" ter plaatse van de gronden van [appellant sub 40] die op de bij de Verordening 2012 behorende kaart "Ontwikkeling intensieve veehouderij" in een landbouwonwikkelingsgebied liggen, is genomen in strijd met artikel 3:46 van de Awb.

In hetgeen [appellant sub 40] onderscheidenlijk [appellant sub 42] heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit, voor zover dat ziet op de vaststelling van de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3", voor zover die zijn toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 60] onderscheidenlijk [locatie 61] te Nistelrode, is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb.

In hetgeen [appellant sub 40] en [appellant sub 42] voorts hebben aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit, voor zover dat ziet op de vaststelling van de artikelen 19 en 20 van de planregels, voor zover niet is opgenomen dat het in lid 19.2, onder 19.2.1 en lid 20.2, onder 20.2.1 genoemde rapport onderscheidenlijk de in lid 19.3, onder 19.3.3, sub c, en lid 20.3, onder 20.3.3, sub c, genoemde onderzoeksplicht niet behoeft te worden opgesteld onderscheidenlijk uitgevoerd indien anderszins kan worden aangetoond dat redelijkerwijs geen behoudenswaardige archeologische relicten aanwezig zijn ter plaatse van de voorgenomen uitvoering van het bouwwerk onderscheidenlijk werken en/of werkzaamheden, is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb.

De beroepen van [appellant sub 40] en [appellant sub 42] zijn gegrond en het bestreden besluit dient op bovengenoemde onderdelen te worden vernietigd.

204.7. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde en vijfde lid, van de Awb, zoals deze bepalingen luiden ten tijde van belang, de raad op te dragen om voor de hierna in de beslissing nader aangeduide vernietigde planonderdelen met inachtneming van deze uitspraak een nieuw plan vast te stellen en zal daartoe een termijn stellen. Het door de raad te nemen nieuwe besluit behoeft niet overeenkomstig afdeling 3.4 van de Awb te worden voorbereid.

205. De raad dient ten aanzien van deze beroepen op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Het beroep van [appellant sub 17] en anderen

Proceduureel

206. [appellant sub 17] en anderen betogen dat de raad de door hen ingediende zienswijze over de aanduiding "vrijwaringszone - molenbiotoop", voor zover die is toegekend aan hun percelen, ten onrechte heeft opgevat als gericht tegen de aanduiding in zijn geheel. Voorts zijn zij niet allen in de gelegenheid gesteld om in te spreken tijdens de openbare vergadering op 11 juni 2012. Daarnaast zijn zij destijds niet tegen de inmiddels onherroepelijke omgevingsvergunning voor het restaureren van de molen in bezwaar gegaan, omdat het gemeentebestuur niet heeft laten weten dat dit ook inhield dat in het voorliggende bestemmingsplan de aanduiding "vrijwaringszone - molenbiotoop" zou worden opgenomen.

206.1. In de Nota van Zienswijzen heeft de raad naar aanleiding van de zienswijze van [appellant sub 17] en anderen gemotiveerd waarom de aanduiding "vrijwaringszone - molenbiotoop" in het plan is opgenomen.

De Afdeling ziet geen aanleiding voor het oordeel dat de wijze waarop de raad de door hen naar voren gebrachte zienswijze heeft behandeld door alle gronden rondom de molen waaraan deze aanduiding is toegekend te betrekken, onjuist is. Het betoog faalt.

206.2. Aan [appellant sub 17] en anderen is de wettelijke mogelijkheid geboden hun zienswijze over het ontwerpplan naar voren te brengen. Het bieden van nadere inspraakmomenten na de zienswijzetermijn maakt geen deel uit van de in de Wro en het Bro geregelde procedure voor bestemmingsplannen. Dat [appellant sub 17] en anderen niet allen zijn uitgenodigd bij de openbare vergadering heeft daarom geen gevolgen voor de rechtmatigheid van de planprocedure en het bestemmingsplan. Het betoog faalt.

206.3. Het verlenen van een omgevingsvergunning voor de restauratie van de molen en het vaststellen van een bestemmingsplan betreffen twee afzonderlijke procedures. Gelet hierop heeft het betoog van [appellant sub 17] en anderen dat zij tijdens de omgevingsvergunningprocedure voor het restaureren van de molen niet geïnformeerd zouden zijn over de consequentie daarvan voor het voorliggende bestemmingsplan - wat daarvan ook zij - geen gevolgen voor de rechtmatigheid van de bestemmingsplanprocedure en het bestemmingsplan. Het betoog faalt.

Inhoudelijk

207. [appellant sub 17] en anderen, die aan de [locatie 62], [locatie 63], [locatie 64] en [locatie 65] te Heeswijk-Dinther op een afstand van 15 m tot maximaal 400 m ten noorden en oosten van de Kilsdonkse molen wonen, betogen dat de raad de aanduiding "vrijwaringszone - molenbiotoop", voor zover deze is toegekend aan hun gronden, ten onrechte heeft vastgesteld. Daartoe voeren zij aan dat deze aanduiding niet noodzakelijk is en tot onnodige kosten en beperkingen leidt, omdat de wind voor het merendeel van de tijd uit andere windstreken komt dan waar [appellant sub 17] en anderen wonen. Bovendien belemmert de bestaande boerderij met een hoogte van 9 m ten noordoosten van de molen alle eventueel vanuit die windrichting komende wind. Daarnaast draait de molen, die slechts een recreatieve functie heeft, maar een beperkt aantal uren.

207.1. De raad stelt zich op het standpunt dat de belangen van omwonenden bij het toekennen van de aanduiding zijn meegewogen. De omstandigheden dat de overheersende wind uit het zuidwesten komt, de percelen van Van Zutphen en anderen noordoostelijk zijn gelegen en de bestaande boerderij reeds een belemmering vormt van windvang voor de molen zullen worden meegewogen bij een concrete aanvraag om een omgevingsvergunning.

207.2. De percelen [locatie 62], [locatie 63], [locatie 64] en [locatie 65] hebben de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschappelijke-, cultuurhistorische, en/of abiotische waarden" en onder meer de aanduiding "vrijwaringszone - molenbiotoop".

Ingevolge artikel 27, lid 27.11, onder 27.11.1, van de planregels zijn de gronden ter plaatse van de aanduiding "vrijwaringszone - molenbiotoop" mede bestemd voor het behoud, het herstel en de bescherming van de belangen van de molen als werktuig en beeldbepalend element.

Ingevolge het bepaalde onder 27.11.2 mag ter plaatse van de aanduiding "vrijwaringszone - molenbiotoop" de bouwhoogte van nieuw op te richten bouwwerken in aanvulling op, dan wel in afwijking van, hetgeen in de bestemming is bepaald:

a. binnen een afstand van 100 m uit de molen, niet meer bedragen dan de onderste punt van de verticaal staande wiek van die molen;

b. binnen een afstand van 100 tot 400 m van de molen, niet meer bedragen dan 1/100 van die afstand tussen het bouwwerk en die molen, gerekend vanaf de onderste punt van de verticaal staande wiek;

(...).

Ingevolge het bepaalde onder 27.11.3, sub a, kan bij een omgevingsvergunning worden afgeweken van het bepaalde in 27.11.2 teneinde hogere bouwwerken op te richten overeenkomstig de overige voor deze gronden geldende bestemmingen.

Ingevolge het bepaalde sub b kan de sub a genoemde omgevingsvergunning slechts worden verleend indien de bouw en situering van de desbetreffende bebouwing, dan wel de daarvan (direct of indirect) te verwachten gevolgen, niet in strijd zijn met het plan. Met betrekking tot de belangen van de molen dient tevoren advies te zijn ingewonnen bij een door het college van burgemeester en wethouders aan te wijzen onafhankelijke ter zake deskundige.

Ingevolge het bepaalde onder 27.11.4, sub a, is het verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het college van burgemeester en wethouders de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren:

1. het beplanten met bomen, heesters en andere opgaande beplanting;
2. het ophogen van gronden.

Ingevolge het bepaalde sub b is het sub a vervatte verbod niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

1. het normale onderhoud en/of de normale exploitatie betreffen;
2. die reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit plan.

Ingevolge het bepaalde sub c kan een sub a genoemde vergunning slechts worden verleend indien de werken en/of werkzaamheden, dan wel de daarvan (direct of indirect) te verwachten gevolgen, niet in strijd zijn met het plan. Met betrekking tot de belangen van de molen dient tevoren advies te zijn ingewonnen bij

een door het college van burgemeester en wethouders aan te wijzen onafhankelijke ter zake deskundige.

207.3. De gronden van [appellant sub 17] en anderen liggen binnen de molenbiotoop, die op de verbeelding aan de gronden met een straal van 400 m afstand van de Kilsdonkse molen is toegekend. Deze molen is in 2002 aangewezen als beschermd rijksmonument en is ook in de lijst van monumenten en cultuurhistorische waardevolle panden Bernheze opgenomen. Om een belemmering van windvang voor de molen te voorkomen zijn in het plan beperkingen gesteld aan de maximale bouwhoogte van nieuwe bebouwing binnen de molenbiotoop, die volgens het deskundigenbericht neerkomen op een maximale bouwhoogte van ongeveer 5 m voor het gebied binnen een afstand van 100 m van de molen, oplopend tot ongeveer 9 m voor het gebied binnen een afstand van 400 m van de molen. Voorts is een omgevingsvergunningstelsel voor het beplanten met bomen, heesters en andere opgaande beplanting en het ophogen van gronden opgenomen. De raad heeft voor het berekenen van de afstand tot de molen waarop een obstakel van een bepaalde hoogte mag worden geplaatst aangesloten bij de door de Vereniging de Hollandsche Molen gehanteerde biotoopformule.

De Kilsdonkse molen ligt in een vrijwel open agrarisch gebied. In de omgeving is enige verspreide bebouwing aanwezig. Ter zitting is onweersproken gesteld dat de molen regelmatig draait en dat het van belang is dat de molen jaarrond vrije windvang heeft. Bovendien is de molen aangewezen als beeldbepalend monument, zodat ook het zicht op de molen veiliggesteld dient te worden. Dat de noordoostelijk gelegen woningen van [appellant sub 17] en anderen, waaronder de bestaande boerderij aan de [locatie 64], vanuit het oogpunt van windvang een gunstige ligging hebben ten opzichte van de molen omdat de overheersende windrichting uit het zuidwesten komt, zou in een concreet geval reden kunnen zijn bij omgevingsvergunning ter plaatse hogere bouwwerken overeenkomstig de bouwregels voor de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschappelijke-, cultuurhistorische, en/of abiotische waarden" toe te staan, zij het dat bij de betreffende beoordeling ook zal moeten worden betrokken of die hogere bouwwerken niet tevens een aantasting van het beeldbepalende karakter van de molen met zich brengen. Voorts zijn werken en werkzaamheden die het normale onderhoud en/of de normale exploitatie betreffen of die reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit plan uitgezonderd van de omgevingsvergunningplicht. Mede gelet op het karakter van het gebied ziet de Afdeling dan ook geen aanleiding voor het oordeel dat de raad de in het plan neergelegde regeling ter voorkoming van een onaanvaardbare belemmering van windvang voor de molen en een onaanvaardbare aantasting van het beeldbepalende karakter van de molen niet in redelijkheid heeft kunnen opnemen.

Het betoog faalt.

208. Het beroep van [appellant sub 17] en anderen is ongegrond.

209. Voor een proceskostenveroordeling bestaat ten aanzien van dit beroep geen aanleiding.

Het beroep van [appellant sub 2]

210. Het beroep van [appellant sub 2], voor zover gericht tegen de aanduiding "aantal bedrijfswoningen=0" voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschappelijke-, cultuurhistorische, en/of abiotische waarden" aan de [locatie 66] te Nistelrode, steunt niet op een bij de raad naar voren gebrachte zienswijze.

Ingevolge artikel 8.2, eerste lid, van de Wro, zoals dit luidde ten tijde van belang, gelezen in samenhang met artikel 6:13 van de Awb, kan door een belanghebbende slechts beroep worden ingesteld tegen het besluit tot vaststelling van een bestemmingsplan, voor zover dit beroep de vaststelling van plandelen, regels of aanduidingen betreft die de belanghebbende in een tegen het ontwerpplan naar voren gebrachte zienswijze heeft bestreden. Dit is slechts anders indien een belanghebbende redelijkerwijs niet kan worden verweten dat hij ter zake geen zienswijze naar voren heeft gebracht. Hoewel de aanduiding "aantal

bedrijfswoningen=0" voor het perceel [locatie 66], op grond waarvan ter plaatse geen bedrijfswoning is toegestaan, bij de vaststelling van het plan voor dit perceel is toegevoegd, was in het ontwerpplan op het perceel [locatie 66] evenmin een bedrijfswoning toegestaan. Voor dit perceel was immers geen bouwvlak en een aanduiding "bedrijfswoning" opgenomen. Gelet hierop is [appellant sub 2] door de gewijzigde vaststelling in zoverre niet in een nadeliger positie gebracht. [appellant sub 2] heeft geen omstandigheden aangevoerd op grond waarvan hem redelijkerwijs niet kan worden verweten dat hij in zoverre geen zienswijze naar voren heeft gebracht.

Het beroep van [appellant sub 2] is in zoverre niet-ontvankelijk.

211. [appellant sub 2] betoogt dat de raad zijn hooi- en wagenberging op het perceel [locatie 66] ten onrechte niet als zodanig heeft bestemd. Daartoe voert hij aan dat de aan het perceel toegekende aanduiding "specifieke vorm van bedrijf - hooi/ en wagenberging" geen betekenis heeft, omdat bijlage 3 bij de planregels, waarnaar artikel 5, lid 5.1, aanhef en onder i, van de planregels verwijst, van deze aanduiding geen beschrijving bevat.

211.1. Het perceel [locatie 66] heeft de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschappelijke-, cultuurhistorische, en/of abiotische waarden" en onder meer de aanduidingen "bouwvlak" en "specifieke vorm van bedrijf - hooi/ en wagenberging".

Ingevolge artikel 5, lid 5.1, aanhef en onder i, van de planregels zijn de voor "Agrarisch met waarden - Landschappelijke-, cultuurhistorische, en/of abiotische waarden" aangewezen gronden bestemd voor bedrijfsfuncties (functietype 'bedrijf') ter plaatse aangeduid zoals opgenomen in de in bijlage 3 opgenomen Lijst van functieaanduidingen "Agrarisch met waarden - Landschappelijke-, cultuurhistorische, en/of abiotische waarden" en overeenkomstig de omschreven aard/functie van de bebouwing in de 'Tabel functietype 'Bedrijf'.

In bijlage 3 is bij de 'Tabel functietype 'Bedrijf' de aanduiding "specifieke vorm van bedrijf - hooi/ en wagenberging" niet opgenomen en omschreven.

211.2. In de Nota van Zienswijzen, die deel uitmaakt van het vaststellingsbesluit, heeft de raad bij de beantwoording van de zienswijze van [appellant sub 2] te kennen gegeven dat in overeenstemming met zijn verzoek een bouwvlak zal worden opgenomen en dat hieraan een specifieke aanduiding ten behoeve van de hooi- en wagenberging zal worden toegekend. De Afdeling stelt vast dat blijkens de vastgestelde verbeelding aan het perceel [locatie 66] de aanduiding "specifieke vorm van bedrijf - hooi/ en wagenberging" is toegekend, doch dat hieraan geen betekenis toekomt omdat deze wijziging niet is verwerkt in bijlage 3 bij de planregels, waarnaar artikel 5, lid 5.1, onder i, van de planregels verwijst. Het betoog slaagt.

212. In hetgeen [appellant sub 2] heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit en het plan in onderlinge samenhang bezien zijn vastgesteld in strijd met het beginsel van de rechtszekerheid, voor zover het betreft de aanduiding "specifieke vorm van bedrijf - hooi/ en wagenberging" voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschappelijke-, cultuurhistorische, en/of abiotische waarden" aan de [locatie 66] te Nistelrode. Het beroep van [appellant sub 2] is, voor zover ontvankelijk, gegrond, zodat het besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

212.1. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde en vijfde lid, van de Awb, zoals deze bepalingen luiden ten tijde van belang, de raad op te dragen om voor het vernietigde planonderdeel met inachtneming van deze uitspraak een nieuw plan vast te stellen en zal daartoe een termijn stellen. Het door de raad te nemen nieuwe besluit behoeft niet overeenkomstig afdeling 3.4 van de Awb te worden voorbereid.

213. De raad dient ten aanzien van dit beroep op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Het beroep van [appellante sub 49]

214. [appellante sub 49] betoogt dat de raad de aanduiding "bouwvlak" voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschappelijke-, cultuurhistorische, en/of abiotische waarden" aan de [locatie 67] te Nistelrode ten onrechte heeft vastgesteld, voor zover niet alle bestaande bebouwing ten behoeve van het staalproductiebedrijf is opgenomen in het bouwvlak. Voorts is het op het perceel binnen het bouwvlak toegestane gezamenlijk oppervlak aan bedrijfsgebouwen, zoals opgenomen in bijlage 7 bij de planregels, ten onrechte niet vastgesteld op 3.000 m².

214.1. In de Nota van Zienswijzen, die deel uitmaakt van het vaststellingsbesluit, heeft de raad bij de beantwoording van de zienswijze van [appellante sub 49] te kennen gegeven dat de omvang van het bouwvlak overeenkomstig de bestaande legale bebouwing en het op het perceel binnen dit bouwvlak toegestane gezamenlijk oppervlak aan bedrijfsgebouwen in bijlage 7 bij de planregels in overeenstemming met het verzoek van [appellante sub 49] zou worden aangepast. De Afdeling stelt vast dat deze wijzigingen niet zijn verwerkt op de vastgestelde verbeelding en in bijlage 7 bij de planregels. In het verweerschrift heeft de raad dit erkend. Het betoog slaagt.

214.2. In hetgeen [appellante sub 49] heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit en het plan in onderlinge samenhang bezien zijn vastgesteld in strijd met het beginsel van de rechtszekerheid, voor zover het betreft het plandeel met de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschappelijke-, cultuurhistorische, en/of abiotische waarden" aan de [locatie 67] te Nistelrode, voor zover niet alle bestaande legale bebouwing binnen het bouwvlak is opgenomen en voor zover het betreft de vaststelling van het op het perceel [locatie 67] toegestane gezamenlijk oppervlak aan bedrijfsgebouwen van 2.504 m² in bijlage 7 van de planregels. Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre wegens strijd met het rechtszekerheidsbeginsel dient te worden vernietigd.

214.3. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde en vijfde lid, van de Awb, zoals deze bepalingen luiden ten tijde van belang, de raad op te dragen om voor het vernietigde planonderdeel met inachtneming van deze uitspraak een nieuw plan vast te stellen en zal daartoe een termijn stellen. Het door de raad te nemen nieuwe besluit behoeft niet overeenkomstig afdeling 3.4 van de Awb te worden voorbereid.

Om eventuele onomkeerbare gevolgen te voorkomen, ziet de Afdeling in verband met deze vernietiging aanleiding om een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:72, vijfde lid, van de Awb, zoals dit luidde ten tijde van belang, te treffen, inhoudende dat het op het perceel [locatie 67] binnen het bouwvlak toegestane gezamenlijk oppervlak aan bedrijfsgebouwen in bijlage 7 is vastgesteld op 3.000 m².

215. De raad dient ten aanzien van dit beroep op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Het beroep van [appellant sub 31]

216. [appellant sub 31] betoogt dat de raad de aanduiding "bouwvlak" voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" aan de [locatie 68] te Nistelrode ten onrechte heeft vastgesteld, voor zover niet alle bestaande gebouwen, bouwwerken en andere permanente voorzieningen in het bouwvlak zijn opgenomen.

216.1. In de Nota van Zienswijzen, die deel uitmaakt van het vaststellingsbesluit, heeft de raad bij de beantwoording van de zienswijze van [appellant sub 31] te kennen gegeven dat het bouwvlak ten behoeve van alle bestaande legale gebouwen, bouwwerken en andere permanente voorzieningen op het perceel [locatie 68] in overeenstemming met het verzoek in de zienswijze zou worden aangepast. De Afdeling stelt vast dat deze wijziging niet is verwerkt op de vastgestelde verbeelding. In het verweerschrift heeft de raad

dit erkend. Het betoog slaagt.

216.2. In hetgeen [appellant sub 31] heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit en het plan in onderlinge samenhang bezien zijn vastgesteld in strijd met het beginsel van de rechtszekerheid, voor zover het betreft het plandeel met de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" aan de [locatie 68] te Nistelrode, voor zover niet alle bestaande legale gebouwen, bouwwerken en andere permanente voorzieningen binnen het bouwvlak zijn opgenomen. Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

216.3. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde en vijfde lid, van de Awb, zoals deze bepalingen luiden ten tijde van belang, de raad op te dragen om voor het vernietigde planonderdeel met inachtneming van deze uitspraak een nieuw plan vast te stellen en zal daartoe een termijn stellen. Het door de raad te nemen nieuwe besluit behoeft niet overeenkomstig afdeling 3.4 van de Awb te worden voorbereid.

217. De raad dient ten aanzien van dit beroep op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Verwerken beslissing

218. Uit oogpunt van rechtszekerheid en gelet op artikel 1.2.3 van het Bro, ziet de Afdeling aanleiding de raad op te dragen de hierna in de beslissing nader aangeduide onderdelen van deze uitspraak binnen vier weken na verzending van de uitspraak te verwerken in het elektronisch vastgestelde plan dat te raadplegen is op de landelijke voorziening, www.ruimtelijkeplannen.nl.

Verzoek om bestuurlijke lus

219. Het verzoek van [appellant sub 13] om toepassing te geven aan artikel 46, zesde lid, van de Wet op de Raad van State, zoals dat luidde ten tijde van belang, wijst de Afdeling af, gezien de aard en de omvang van de ten aanzien van dit bestemmingsplan geconstateerde gebreken.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

I. verklaart de beroepen van [appellante sub 15] voor zover het betreft artikel 3, lid 3.9, onder 3.9.1, aanhef en onder d, sub 2, van de planregels, [appellant sub 41], voor zover het betreft de vaststelling van de aanduiding "agrarisch bedrijf" voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch" op het perceel [locatie 9]-[locatie 10] te Nistelrode, [appellant sub 28], voor zover het betreft de vaststelling van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - teeltondersteunende voorziening" ter plaatse van de gronden die aan de noord- en westzijde aan zijn perceel [locatie 42] te Heeswijk-Dinther, en [appellant sub 2], voor zover het betreft de vaststelling van de aanduiding "aantal bedrijfswoningen=0" voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschappelijke-, cultuurhistorische, en/of abiotische waarden" aan de [locatie 66] te Nistelrode, niet-ontvankelijk;

II. verklaart de beroepen van de vereniging Afdeling Bernheze van de Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie, [appellante sub 15], voor zover ontvankelijk, [appellant sub 29A] en [appellante sub 29B], [appellant sub 37], [appellant sub 32], [appellant sub 6], [appellant sub 41], voor zover ontvankelijk, [appellant sub 9] en anderen, handelend onder de naam [manege], [appellant sub 7] en anderen, [appellante sub 35], [appellant sub 4], [appellante sub 50A] en [appellant sub 50B], [appellant sub 5 A] en [appellante sub 5 B], [appellante sub 20], [appellant sub 27], [appellante sub 10], [appellant sub 30A] en [appellant sub 30B], [appellante sub 51A] en [appellant sub 51B], [appellante sub 11], waarvan de maten zijn [maat A] en [maat B], [appellant sub 8], [appellant sub 22], [appellant sub 33], [appellant sub 18], [appellant sub 13],

[appellant sub 28], voor zover ontvankelijk, [appellant sub 44], [appellant sub 34] en anderen, [appellant sub 43A] en [appellante sub 43B], [appellant sub 12], [appellant sub 46], [appellant sub 45], [appellant sub 21], [appellant sub 14], [appellant sub 24], [appellant sub 40], [appellant sub 42], [appellant sub 2], voor zover ontvankelijk, [appellante sub 49] en [appellant sub 31] gegrond;

III. vernietigt het besluit van de raad van de gemeente Bernheze van 26 juni 2012 tot vaststelling van het bestemmingsplan "Buitengebied Bernheze"

A. voor zover het betreft de vaststelling van:

a. de aanduidingen "milieuzone - 1000m kernen" en "milieuzone - 250m cluster woningen" (ZLTO, [appellante sub 15], [appellant sub 29], [appellant sub 37], [appellant sub 32], [appellante sub 20], [appellante sub 10], [appellant sub 51], [appellante sub 11], [appellant sub 8], [appellant sub 14] en [appellant sub 40]);

b. de plandelen met de bestemming "Agrarisch" ter plaatse van de gronden die op de bij de Verordening 2012 behorende kaart "Ontwikkeling intensieve veehouderij" in een landbouwontwikkelingsgebied liggen (ZLTO, [appellant sub 32], [appellant sub 8], [appellant sub 33], en [appellant sub 40]);

c. de artikelen 18, 19 en 20 van de planregels, voor zover niet is opgenomen dat het in lid 18.2, onder 18.2.1, lid 19.2, onder 19.2.1 en lid 20.2, onder 20.2.1 genoemde rapport onderscheidenlijk de in lid 18.3, onder 18.3.3, sub c, lid 19.3, onder 19.3.3, sub c, en lid 20.3, onder 20.3.3, sub c, genoemde onderzoeksplicht niet behoeft te worden opgesteld onderscheidenlijk uitgevoerd indien anderszins kan worden aangetoond dat redelijkerwijs geen behoudenswaardige archeologische relicten aanwezig zijn ter plaatse van de voorgenomen uitvoering van het bouwwerk onderscheidenlijk werken en/of werkzaamheden (ZLTO, [appellant sub 7] en anderen, [appellant sub 4], [appellant sub 5], [appellant sub 22], [appellant sub 33], [appellant sub 18], [appellant sub 46], [appellant sub 45], [appellant sub 21], [appellant sub 14], [appellant sub 40] en [appellant sub 42]);

d. het plandeel met de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3", voor zover die is toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 2] ([appellant sub 29]);

e.1. artikel 5, lid 5.9, onder 5.9.1, onder c, sub 6, van de planregels ([appellant sub 37]);

e.2. de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3", voor zover die zijn toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 3] ([appellant sub 37]);

f. het plandeel met de bestemming "Agrarisch" en de aanduiding "recreatiewoning" op het perceel [locatie 8] te Loosbroek ([appellant sub 6]);

g. het plandeel met de bestemming "Agrarisch" op het perceel [locatie 9]-[locatie 10] te Nistelrode, voor zover niet alle bestaande legale bebouwing binnen het bouwvlak is opgenomen ([appellant sub 41]);

h. het plandeel met de bestemming "Agrarisch" ter plaatse van het perceel [locatie 11] te Vorstenbosch ([appellant sub 9] en anderen);

i.1. de aanduiding "aantal bedrijfswoningen = 0" voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" aan de [locatie 13] te Heeswijk-Dinther ([appellant sub 7] en anderen);

i.2. het plandeel met de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied struweelvogels" op de percelen aan de Justitieweg te Heeswijk-Dinther, kadastraal bekend gemeente Heeswijk, sectie F, nummers 46, 47, 990 en 1107, voor zover hieraan niet de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - teeltondersteunende

voorziening" is toegekend ([appellant sub 7] en anderen);

i.3. de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3", voor zover die zijn toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen de bouwvlakken op de percelen [locatie 14] en [locatie 13] te Heeswijk-Dinther ([appellant sub 7] en anderen);

j.1. de aanduiding "wro-zone - woonwerkontwikkelingsgebied" voor het bouwvlak ter plaatse van het perceel [locatie 15] te Nistelrode ([appellante sub 35]);

j.2. de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3", voor zover die zijn toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 15] te Nistelrode ([appellante sub 35]);

k. de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3", voor zover die zijn toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 19] te Loosbroek ([appellant sub 4]);

l. het plandeel met de bestemming "Natuur" voor het perceel [locatie 24] te Heeswijk-Dinther ([appellant sub 50]);

m.1. de aanduiding "wro-zone- recreatie-ontwikkelingsgebied" die is toegekend aan het bouwvlak voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" ter plaatse van het perceel [locatie 25] ([appellant sub 5]);

m.2. de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 1", "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3", voor zover die zijn toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 25] ([appellant sub 5]);

n. de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3", voor zover die zijn toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 26] ([appellante sub 20]);

o. artikel 3, lid 3.2, onder 3.2.2, onder g, van de planregels, voor zover dit artikel van toepassing is voor het perceel [locatie 27] ([appellant sub 27]);

p.1. de aanduiding "bouwvlak" die is toegekend aan het plandeel met de bestemming "Agrarisch" ter plaatse van het perceel 't Broek 1-3 te Nistelrode ([appellante sub 10]);

p.2. de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3", voor zover die zijn toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 28]-[locatie 29] te Nistelrode ([appellante sub 10]);

q.1. het plandeel met de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied struweelvogels" die is toegekend aan een deel van de gronden van [appellant sub 30A], zoals nader aangeduid op de aan deze uitspraak gehechte kaart ([appellant sub 30A]);

q.2. het plandeel met de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3", voor zover die is toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen de bouwvlakken op de percelen [locatie 30] en [locatie 31] te Vinkel ([appellant sub 30A] en [appellant sub 30B]);

r. de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3", voor zover die zijn toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 33] ([appellante sub 11]);

- s. de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3", voor zover die is toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 36] te Heesch ([appellant sub 22]);
- t. het plandeel met de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3", voor zover die is toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 37] ([appellant sub 33]);
- u. het plandeel met de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3", voor zover die is toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen de bouwvlakken op de percelen [locatie 38] en [locatie 39] te Heeswijk-Dinther ([appellant sub 18]);
- v.1. de aanduiding "specifieke vorm van bedrijf - ambachtelijke kaas- en zuivelboerderij/bed en breakfast/culinair educatiecentrum en detailhandel in streekproducten" voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch" voor het perceel [locatie 41] te Heeswijk-Dinther ([appellant sub 13]);
- v.2. het plandeel met de bestemming "Agrarisch - Landbouwontwikkelingsgebied" aan de [locatie 40] te Heeswijk-Dinther, voor zover niet alle bestaande legale bebouwing binnen het bouwvlak is opgenomen ([appellant sub 13]);
- w. het plandeel met de bestemming "Agrarisch", zonder de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - teeltondersteunende voorziening", ten zuidwesten van het perceel [locatie 42] te Heeswijk-Dinther ([appellant sub 28]);
- x. de plandelen met de bestemmingen "Agrarisch met waarden - Landschappelijke, cultuurhistorische en/ of abiotische waarden" en "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" ter plaatse van de dier- en tuinweide ten oosten van het perceel [locatie 43] te Heeswijk-Dinther ([appellant sub 44]);
- y. het bouwvlak en de maatvoeringsaanduiding "aantal bedrijfswoningen=1" voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschappelijke, cultuurhistorische en/of abiotische waarden" ter plaatse van het perceel [locatie 46] te Heeswijk-Dinther ([appellant sub 34] en anderen);
- z. de functieaanduiding "specifieke vorm van bedrijf - hondenpension" die is toegekend aan het bouwvlak voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschappelijke, cultuurhistorische en/of abiotische waarden" ter plaatse van het perceel [locatie 50] te Heeswijk-Dinther ([appellant sub 43] en [appellant sub 12]);
- aa.1. de aanduiding "bouwvlak" voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch" ter plaatse van het perceel [locatie 51]-[locatie 52] te Heeswijk-Dinther ([appellant sub 46]);
- aa.2. het plandeel met de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3", voor zover die is toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 51]-[locatie 52] ([appellant sub 46]);
- bb.1. de aanduiding "bouwvlak" voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch" ter plaatse van het perceel [locatie 53] te Loosbroek ([appellant sub 45]);
- bb.2. de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3", voor zover die zijn toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 53] te Loosbroek ([appellant sub 45]);
- cc. de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3", voor zover die zijn toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 55] ([appellant sub 21]);

dd.1. artikel 3, lid 3.9, onder 3.9.1, onderdeel d, sub 6, van de planregels ([appellant sub 14]);

dd.2. het plandeel met de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3", voor zover die is toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 56] te Heeswijk-Dinther ([appellant sub 14]);

ee.1. de functieaanduiding "agrarisch bedrijf" die is toegekend aan het bouwvlak voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschappelijke, cultuurhistorische en/of abiotische waarden" ter plaatse van het perceel [locatie 59] te Heesch ([appellant sub 24]);

ee.2. het plandeel met de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3", voor zover die is toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 59] ([appellant sub 24]);

ff. de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3", voor zover die zijn toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 60] te Nistelrode ([appellant sub 40]);

gg. de plandelen met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3", voor zover die zijn toegekend aan de ten tijde van de vaststelling van het plan bebouwde gronden binnen het bouwvlak op het perceel [locatie 61] te Nistelrode ([appellant sub 42]);

hh. de aanduiding "specifieke vorm van bedrijf - hooi- en wagenberging" voor het plandeel met de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschappelijke-, cultuurhistorische, en/of abiotische waarden" aan de [locatie 66] te Nistelrode ([appellant sub 2]);

ii.1. het plandeel met de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschappelijke-, cultuurhistorische, en/of abiotische waarden" aan de [locatie 67] te Nistelrode, voor zover niet alle bestaande legale bebouwing binnen het bouwvlak is opgenomen ([appellante sub 49]);

ii.2. het op het perceel [locatie 67] toegestane gezamenlijk oppervlak aan bedrijfsgebouwen van 2.504 m² in bijlage 7 van de planregels ([appellante sub 49]);

jj. het plandeel met de bestemming "Agrarisch met waarden - Leefgebied dassen" aan de [locatie 68] te Nistelrode, voor zover niet alle bestaande legale gebouwen, bouwwerken en andere permanente voorzieningen binnen het bouwvlak zijn opgenomen ([appellant sub 31]);

B. voor zover daarin niet is voorzien in:

kk. de aanduiding "bouwvlak" ter plaatse van een deel van de bestaande bebouwing op het oostelijke deel van het perceel [locatie 15] ([appellante sub 35]);

ll. de aanduiding "bouwvlak" ter plaatse van bestaande bedrijfsbebouwing op het perceel [locatie 55] te Heeswijk-Dinther ([appellant sub 21]);

IV. draagt de raad van de gemeente Bernheze op om binnen 26 weken na de verzending van deze uitspraak met inachtneming van hetgeen daarin is overwogen een nieuw besluit te nemen tot vaststelling van het plan voor de onderdelen genoemd onder:

- III.c. (ZLTO, [appellant sub 7] en anderen, [appellant sub 4], [appellant sub 5], [appellant sub 22], [appellant sub 33], [appellant sub 18], [appellant sub 46], [appellant sub 45], [appellant sub 21], [appellant sub 14], [appellant sub 40] en [appellant sub 42]);

- III.f. ([appellant sub 6]);
- III.g. ([appellant sub 41]);
- III.h. ([appellant sub 9] en anderen);
- III.i.1 en III.i.2 ([appellant sub 7] en anderen);
- III.l. ([appellant sub 50]);
- III.o. ([appellant sub 27])
- III.p.1 ([appellante sub 10]);
- III.v.1 en III.v.2 ([appellant sub 13]);
- III.x. ([appellant sub 44]),
- III.y. ([appellant sub 34] en anderen),
- III.z. ([appellant sub 43] en [appellant sub 12]),
- III.aa.1. ([appellant sub 46]);
- III.bb.1. ([appellant sub 45]);
- III.ee.1 ([appellant sub 24]);
- III.hh. ([appellant sub 2]);
- III.ii.1 en III.ii.2 ([appellante sub 49]);
- III.ll. ([appellant sub 31]);
- III.kk. ([appellante sub 35]);
- III.ll. ([appellant sub 21]);

te nemen en dit vervolgens op de wettelijk voorgeschreven wijze en binnen de daarvoor geldende termijn bekend te maken en mede te delen;

V. draagt de raad van de gemeente Bernheze op om binnen vier weken na verzending van deze uitspraak ervoor zorg te dragen dat de overige onderdelen die zijn genoemd onder III, voor zover deze onderdelen niet zijn genoemd onder IV, worden verwerkt in het elektronisch vastgestelde plan dat te raadplegen is op de landelijke voorziening, www.ruimtelijkeplannen.nl;

VI. treft de voorlopige voorziening dat:

a. het op het perceel [locatie 67] te Nistelrode binnen het bouwvlak toegestane gezamenlijk oppervlak aan bedrijfsgebouwen in bijlage 7 is vastgesteld op 3.000 m² ([appellante sub 49]);

VII. bepaalt dat de onder VI getroffen voorlopige voorziening vervalt op het moment dat het nieuwe besluit als bedoeld onder IV in werking treedt;

VIII. verklaart de beroepen van [appellante sub 36A] en [appellant sub 36B] en [appellante sub 36C], [appellant sub 47], [appellant sub 25], [appellante sub 48], [appellant sub 23], [appellant sub 1], [appellante

sub 39], [appellante sub 38], [appellant sub 3], [appellant sub 26A] en [appellant sub 26B], [appellant sub 19] en [appellant sub 17] en anderen ongegrond;

IX. veroordeelt de raad van de gemeente Bernheze tot vergoeding van bij appellanten in verband met de behandeling van het beroep opgekomen proceskosten als volgt:

a. aan vereniging Afdeling Bernheze van de Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie een bedrag van € 974,00 (zegge: negenhonderdvierenzeventig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

b. aan [appellante sub 15] een bedrag van € 487,00 (zegge: vierhonderdzevenentachtig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

c. aan [appellant sub 29A] en [appellante sub 29B] een bedrag van € 730,50 (zegge: zevenhonderddertig euro en vijftig cent), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand, met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de ander;

d. aan [appellant sub 37] een bedrag van € 487,00 (zegge: vierhonderdzevenentachtig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

e. aan [appellant sub 32] een bedrag van € 730,50 (zegge: zevenhonderddertig euro en vijftig cent), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

f. aan [appellant sub 6] een bedrag van € 974,00 (zegge: negenhonderdvierenzeventig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

g. aan [appellant sub 9] en anderen, handelend onder de naam [manege], een bedrag van € 1.017,54 (zegge: duizendzeventien euro en vierenvijftig cent), waarvan € 974,00 is toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand, met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de anderen;

h. aan [appellant sub 7] en anderen een bedrag van € 1.217,50 (zegge: twaalfhonderdzeventien euro en vijftig cent), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand, met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de anderen;

i. aan [appellante sub 35] een bedrag van € 487,00 (zegge: vierhonderdzevenentachtig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

j. aan [appellant sub 4] een bedrag van € 487,00 (zegge: vierhonderdzevenentachtig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

k. aan [appellante sub 50A] en [appellant sub 50B] een bedrag van € 1.217,50 (zegge: twaalfhonderdzeventien euro en vijftig cent), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand, met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de ander;

l. aan [appellant sub 5 A] en [appellante sub 5 B] een bedrag van € 487,00 (zegge: vierhonderdzevenentachtig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand, met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de ander;

m. aan [appellante sub 20], waarvan de vennoten zijn [vennoot A] en [vennoot B], een bedrag van € 974,00 (zegge: negenhonderdvierenzeventig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand, met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte

van de ander;

n. aan [appellant sub 27] een bedrag van € 1.217,50 (zegge: twaalfhonderdzeventien euro en vijftig cent), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

o. aan [appellante sub 10], waarvan de vennoten zijn [vennoot A], [vennoot B] en [vennoot C], een bedrag van € 1.017,54 (zegge: duizendzeventien euro en vierenvijftig cent), waarvan € 974,00 is toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand, met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de anderen;

p. aan [appellant sub 30A] en [appellant sub 30B] een bedrag van € 1.217,50 (zegge: twaalfhonderdzeventien euro en vijftig cent), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

q. aan [appellante sub 51A] en [appellant sub 51B] een bedrag van € 487,00 (zegge: vierhonderdzevenentachtig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand, met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de ander;

r. aan de [appellante sub 11], waarvan de maten zijn [maat A] en [maat B], een bedrag van € 1.013,74 (zegge: duizenddertien euro en vienzeventig cent), waarvan € 974,00 is toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand, met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de ander;

s. aan [appellant sub 8] een bedrag van € 730,50 (zegge: zevenhonderddertig euro en vijftig cent), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

t. aan [appellant sub 22] een bedrag van € 487,00 (zegge: vierhonderdzevenentachtig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

u. aan [appellant sub 33] een bedrag van € 974,00 (zegge: negenhonderdvierenzeventig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

v. aan [appellant sub 18] een bedrag van € 974,00 (zegge: negenhonderdvierenzeventig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

w. aan [appellant sub 13] een bedrag van € 1.252,30 (zegge: twaalfhonderdtweeënvijftig euro en dertig cent), waarvan € 1.217,50 is toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

x. aan [appellant sub 28] een bedrag van € 487,00 (zegge: vierhonderdzevenentachtig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

y. aan [appellant sub 43A] en [appellante sub 43B] een bedrag van € 487,00 (zegge: vierhonderdzevenentachtig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand, met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de ander;

z. aan [appellant sub 12] een bedrag van € 1.013,74 (zegge: duizenddertien euro en vienzeventig cent), waarvan € 974,00 is toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

aa. aan [appellant sub 46] een bedrag van € 974,00 (zegge: negenhonderdvierenzeventig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

bb. aan [appellant sub 45] een bedrag van € 974,00 (zegge: negenhonderdvierenzeventig euro), geheel toe

te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

cc. aan [appellant sub 21] een bedrag van € 974,00 (zegge: negenhonderdvierenzeventig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

dd. aan [appellant sub 14] een bedrag van € 730,50 (zegge: zevenhonderddertig euro en vijftig cent), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

ee. aan [appellant sub 24] een bedrag van € 487,00 (zegge: vierhonderdzevenentachtig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

ff. aan [appellant sub 40] een bedrag van € 1.055,74 (zegge: duizendvijfenvijftig euro en vierenzeventig cent), waarvan € 974,00 is toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

gg. aan [appellant sub 42] een bedrag van € 1.055,74 (zegge: duizendvijfenvijftig euro en vierenzeventig cent), waarvan € 974,00 is toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

hh. aan [appellant sub 2] een bedrag van € 487,00 (zegge: vierhonderdzevenentachtig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

ii. aan [appellante sub 49] een bedrag van € 487,00 (zegge: vierhonderdzevenentachtig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

jj. aan [appellant sub 31] een bedrag van € 487,00 (zegge: vierhonderdzevenentachtig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

X. gelast dat de raad van de gemeente Bernheze aan appellanten het door hen voor de behandeling van de beroepen betaalde griffierecht als volgt vergoedt:

a. aan de vereniging Afdeling Bernheze van de Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie een bedrag van € 310,00 (zegge: driehonderdtien euro);

b. aan [appellante sub 15] een bedrag van € 310,00 (zegge: driehonderdtien euro); c. aan [appellant sub 29A] en [appellante sub 29B] een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro), met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de ander;

d. aan [appellant sub 37] een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro);

e. aan [appellant sub 32] een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro);

f. aan [appellant sub 6] een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro);

g. aan [appellant sub 41] een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro);

h. aan [appellant sub 9] en anderen, handelend onder de naam [manege], een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro), met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de anderen;

i. aan [appellant sub 7] en anderen een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro), met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de anderen;

j. aan [appellante sub 35] een bedrag van € 310,00 (zegge: driehonderdtien euro);

k. aan [appellant sub 4] een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro);

- l. aan [appellante sub 50A] en [appellant sub 50B] een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro), met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de ander;
- m. aan [appellant sub 5A] en [appellante sub 5B] een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro), met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de ander;
- n. aan [appellante sub 20], waarvan de vennoten zijn [vennoot A] en [vennoot B], een bedrag van € 310,00 (zegge: driehonderdtien euro), met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de ander;
- o. aan [appellant sub 27] een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro);
- p. aan [appellante sub 10], waarvan de vennoten zijn [vennoot A], [vennoot B] en [vennoot C], een bedrag van € 310,00 (zegge: driehonderdtien euro), met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de anderen;
- q. aan [appellant sub 30A] en [appellant sub 30B] een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro), met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de ander;
- r. aan [appellante sub 51A] en [appellant sub 51B] een bedrag van € 310,00 (zegge: driehonderdtien euro), met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de ander;
- s. aan de [appellante sub 11], waarvan de maten zijn [maat A] en [maat B], een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro), met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de ander;
- t. aan [appellant sub 8] een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro);
- u. aan [appellant sub 22] een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro);
- v. aan [appellant sub 33] een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro);
- w. aan [appellant sub 18] een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro);
- x. aan [appellant sub 13] een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro);
- y. aan [appellant sub 28] een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro);
- z. aan [appellant sub 44] een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro);
- aa. aan [appellant sub 34] en anderen een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro), met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de anderen;
- bb. aan [appellant sub 43A] en [appellante sub 43B] een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro), met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de ander;
- cc. aan [appellant sub 12] een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro);
- dd. aan [appellant sub 46] een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro);
- ee. aan [appellant sub 45] een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro);
- ff. aan [appellant sub 21] een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro);
- gg. aan [appellant sub 14] een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro);

hh. aan [appellant sub 24] een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro);

ii. aan [appellant sub 40] een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro);

jj. aan [appellant sub 42] een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro);

kk. aan [appellant sub 2] een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro);

ll. aan [appellante sub 49] een bedrag van € 310,00 (zegge: driehonderdtien euro);

mm. aan [appellant sub 31] een bedrag van € 156,00 (zegge: honderdzesenvijftig euro).

Aldus vastgesteld door mr. J.A.W. Scholten-Hinloopen, voorzitter, en mr. J. Hoekstra en mr. E. Helder, leden, in tegenwoordigheid van mr. C.S. Bongertman, griffier.

w.g. Scholten-Hinloopen w.g. Bongertman
voorzitter griffier

Uitgesproken in het openbaar op 10 september 2014

208/618/709

Artikel

Gezondheidsrisico's van veehouderijen

Mr. P.P.A. Bodden*

1 Inleiding

De gezondheidsrisico's die veehouderijen voor de mens met zich brengen, vragen steeds meer aandacht in het omgevingsrecht. Enerzijds is dit het gevolg van vrij recente uitbraken, bijvoorbeeld de uitbraak van Q-koorts in 2009. Anderzijds verandert de maatschappelijke opvatting over het (bedrijfsmatig en grootschalig) houden van dieren, waardoor de negatieve effecten – waaronder de gevaren voor de mens – steeds vaker voor het voetlicht worden gebracht.¹ In het Beoordelingskader Gezondheid en Milieu Intensieve Veehouderijen van de GGD'en van Brabant en Zeeland (hierna: het beoordelingskader) worden de volgende gezondheidsrisico's van veehouderijen onderscheiden:

1. zoönosen (infectieziekten die van dieren op mensen kunnen overgaan en die zich door de lucht kunnen verspreiden), zoals:
 - a. Q-koorts;
 - b. influenza:
 - vogelgriep;
 - varkensgriep;
 - c. antibioticaresistente bacteriën:
 - MRSA-bacterie (meticillineresistente staphylococcus aureus);
 - ESBL-bacterie (extended spectrum betalactamase producerende bacterie);
2. geur;
3. fijn stof;

4. endotoxinen (celwandresten van bacteriën; inademing van endotoxinen kan leiden tot ontstekingen van de luchtwegen).²

De achtergrondconcentraties van ammoniak zijn kennelijk niet zodanig dat hiervan gezondheidsrisico's zijn te duchten. Ook ten aanzien van geluidhinder is geen sprake van specifieke risico's, aldus het beoordelingskader. Geluidhinder is met name te duchten van het verkeer van en naar de inrichting, niet zozeer van de inrichting als zodanig.

In deze bijdrage zal ik stilstaan bij de vraag hoe de gezondheidsrisico's van veehouderijen thans via het omgevingsrecht worden gereguleerd. Ik beperk me daarbij tot de zoönosen en endotoxinen. Voor geur, geluid, fijn stof en ammoniak geldt dat er nationale wetelijke beleidskaders zijn die, gezien vanuit de gezondheidsaspecten, geacht worden in overeenstemming te zijn met het Europees recht, waaronder het voorzorgbeginsel.^{3,4} Achtereenvolgens zal ik de jurisprudentie over ruimtelijke besluiten, de jurisprudentie inzake milieubesluiten en recent en te verwachten beleid aan de orde stellen. Tot slot zal ik aan de hand van de Q-koortsepidemie illustreren hoe het systeem thans werkt.

2 Ruimtelijke besluiten

In het ruimtelijk spoor is het volksgezondheidsrisico een 'af te wegen' of 'mee te wegen belang'. De Afdeling

* Mr. P.P.A. (Paul) Bodden is advocaat bij Hekkelman Advocaten & Notarissen te Nijmegen.

1. Een voorbeeld hiervan is het Noord-Brabantse burgerinitiatief 'Negatieve gevolgen en schaalvergroting intensieve veehouderij' ('Megastallen-néé'), dat in Noord-Brabant tot vrij drastische beleidswijzigingen heeft geleid.

2. Bureau Gezondheid, Milieu & Veiligheid, GGD'en Brabant/Zeeeland, maart 2013, p. 4-5.

3. Art. 8 EVRM.

4. Zie o.a. ABRvS 19 september 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BX7700 (Varkenshouderij Peel en Maas), wat betreft de Wet geurhinder en veehouderij, en ABRvS 12 november 2003, ECLI:NL:RVS:2003:AN7891 (Geluidsoverlast Veere), wat betreft geluidgrenswaarden op grond van een AMvB.

bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) is evenwel van oordeel dat het thema volksgezondheid primair wordt gereguleerd via andere wetgeving, onder andere door de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren (GWD). Voorts kunnen aan de omgevingsvergunning milieuvoorschriften worden verbonden teneinde het risico tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen, aldus de Afdeling. Voor de ruimtelijke ordening resteert vervolgens een aanvullende rol, waarbij van belang is dat thans voldoende precieze wetenschappelijke inzichten ontbreken.

Een voorbeeld vormt de uitspraak van de Afdeling van 24 november 2010 over het bestemmingsplan 'Buitengebied 2006, Jodenpeeldreef 1A, Klotterpeellaan 2a en Kruisberglaan 17 in De Rips':

'(...) Daarnaast heeft het college zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat de risico's voor de volksgezondheid geen aanleiding geven om goedkeuring aan het plan te onthouden. Daarbij neemt de Afdeling in aanmerking dat de bestrijding van besmettelijke dierenziekten zijn regeling primair vindt in andere wetgeving en dat voorts aan de milieuvergunning voorschriften kunnen worden verbonden die de gevolgen voor de volksgezondheid voorkomen dan wel beperken. (...)'⁵

Deze min of meer standaardoverweging van de Afdeling komt in een groot aantal uitspraken voor, bijvoorbeeld nog vrij recent in de uitspraak van de Afdeling van 28 augustus 2013:

'(...) 6.2. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan dat voorziet in gevoelige functies is de mogelijke besmetting met dierziekten vanwege nabijgelegen agrarische bedrijven een mee te wegen belang. De bestrijding van besmettelijke dierenziekten vindt primair regeling in andere wetgeving. Voorts kunnen aan de milieuvergunning voorschriften worden verbonden om de gevolgen voor de volksgezondheid te voorkomen dan wel te beperken. (...)'

Vervolgens overwoog de Afdeling in deze kwestie:

'(...) Het advies "Gezondheidsrisico's rond veehouderijen" van de Gezondheidsraad van 30 november 2012 heeft betrekking op de risico's van wonen in de buurt van veehouderijen. Nu het plan ziet op de realisatie van een discotheek met wegrestaurant en zaalaccommodatie gaat het in dit geval niet om mensen die permanent in de omgeving van een veehouderij verblijven. Voorts wordt in het advies geconcludeerd dat de stand van de wetenschap tekortschiet om duidelijke uitspraken over de gezondheidsrisico's van wonen in de buurt van veehouderijen te kunnen doen. Verder bestaan hierin geen aanknopingspunten voor een conclusie over de gezondheidsrisico's in dit geval. Gelet hierop heeft de raad zich in redelijkheid

op het standpunt kunnen stellen dat de risico's van besmettelijke dierziekten voor de volksgezondheid geen aanleiding geven om de voorziene discotheek met wegrestaurant en zaalaccommodatie op een afstand van ongeveer 600 m van de veehouderij aan de Quacksedijk 6 te Rockanje niet toe te staan. Het betoog faalt. (...)'⁶

Illustratief is voorts de uitspraak van de Afdeling van 6 november 2013 over het bouwverbod voor geiten- en schaphouderijen dat in de Verordening ruimte 2012 van de provincie Noord-Brabant was opgenomen:

'(...) 4.3. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 5 oktober 2011 in zaak nr. 201003856/1/R3) is bij de vaststelling van een bestemmingsplan dat voorziet in de uitbreiding van een (intensieve) veehouderij de mogelijke besmetting van dierziekten zoals Q-koorts en vogelgriep vanwege nabijgelegen woningen een mee te wegen belang. De bestrijding van besmettelijke dierziekten vindt echter zijn regeling primair in andere regelgeving. Voorts kunnen aan te verlenen omgevingsvergunningen voorschriften worden verbonden om de gevolgen voor de volksgezondheid te voorkomen dan wel te beperken. Hieruit volgt dat de mogelijke besmetting van dierziekten zoals Q-koorts een ruimtelijk relevant belang is. Voorts volgt uit het voorgaande dat de Wro in dit kader een aanvullend karakter heeft. Weliswaar is in het kader van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren een verbod in de Regeling tijdelijke maatregelen dierziekten in verband met de aanwijzing van Q-koorts en maatregelen ter bestrijding van Q-koorts (hierna: Regeling) opgenomen waarmee is beoogd te voorkomen dat het aantal geiten en schapen in besmette gebieden toeneemt, maar, zoals de Rechtbank terecht heeft overwogen, houdt de Regeling geen verbod in om bebouwing ten behoeve van intensieve melkgeitenhouderijen uit te breiden dan wel te wijzigen. Daarin voorziet artikel 9.8 van de Verordening 2011. Dit artikel is daarmee, zoals de Rechtbank terecht heeft overwogen, een maatregel die aanvullende werking heeft op de veterinaire maatregelen die onder meer bij de Regeling zijn getroffen. Nu de bestrijding en voorkoming van de aan de geiten- en schaphouderij gerelateerde Q-koorts bovendien een ruimtelijk belang is dat zich leent voor behartiging op provinciaal niveau vanwege de daaraan klevende bovengemeentelijke aspecten, hebben provinciale staten zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat het met het oog op een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk was om de algemene regels uit artikel 9.8 te stellen. Onder deze omstandigheden was ten tijde van de vaststelling van de Verordening 2011 geen sprake van strijd met artikel 4.1, eerste lid, van de Wro en heeft de Rechtbank

5. ABRvS 24 november 2010, ECLI:NL:RVS:2010:BO4822.

6. ABRvS 28 augustus 2013, ECLI:NL:RVS:2013:962 (Discotheek Hellevoetsluis). Een ander recent voorbeeld vormt ABRvS 11 december 2013, ECLI:NL:RVS:2013:2312 (Buitengebied Cuijk).

terecht geen aanleiding gezien om artikel 9.8 van de Verordening 2011 onverbindend te verklaren.

Dat de in de Regeling getroffen maatregelen nadien zijn versoepeld, leidt niet tot een ander oordeel. Daartoe wordt overwogen dat het college van gedeputeerde staten van Noord-Brabant zich ter zitting onweersproken op het standpunt heeft gesteld dat ten tijde van belang nog onduidelijk was welke afstanden tussen geiten- en schapenhouderijen en woonkernen zouden moeten worden aangehouden en dat de meeste besmettingen in Noord-Brabant hebben plaatsgevonden. Dat er voorschriften aan de milieuvergunning kunnen worden verbonden, leidt evenmin tot een ander oordeel, nu die voorschriften niet gericht kunnen zijn op het voorkomen van uitbreiding van bebouwing ten behoeve van een intensieve veehouderij.

Het betoog faalt. (...)'⁷

In deze uitspraak maakt de Afdeling zeer goed duidelijk waarin de aanvullende rol in de ruimtelijke ordening in ieder geval is gelegen, te weten in het voorkomen van de uitbreiding van de bebouwing ten behoeve van intensieve veehouderij. Dat wordt in het primaire kader (de GWD) noch met voorschriften aan de omgevingsvergunning milieu voorkomen.

Uit deze uitspraak mag niet worden afgeleid dat bij gebrek aan voldoende wetenschappelijke inzichten toch eenvoudig een verbod of minimale afstand kan worden geïntroduceerd in de ruimtelijke ordening. Dat dit geen sinecure is voor het bevoegd gezag blijkt uit de uitspraak van de Afdeling inzake het bestemmingsplan 'Buitengebied' van de gemeente Ommen.⁸ De gemeenteraad van Ommen had aan de wijzigingsbevoegdheden voor het vergroten van een agrarisch bouwblok en de nieuwvestiging van een intensieve veehouderij een voorwaarde verbonden inhoudende dat 500 meter afstand aangehouden moest worden tussen een intensieve veehouderij en voor de volksgezondheid gevoelige objecten/functies of andere intensieve veehouderijen dan wel milieugevoelige objecten. De Afdeling overwoog dat deze voorwaarde vergroting en nieuwvestiging nagenoeg onmogelijk maakte. Dit was in strijd met het provinciaal beleid. Ten aanzien van de in het plan voorgescreven gezondheidsrapportage, waaruit moest blijken dat de gevolgen voor de volksgezondheid voldoende zouden zijn gewaarborgd indien de afstand minder zou bedragen dan 500 meter, overwoog de Afdeling dat, nog daargelaten het feit dat geen normenkader bestaat, onduidelijk is wanneer de gevolgen voor de volksgezondheid voldoende gewaarborgd kunnen worden geacht en hoe dit door burgemeester en wethouders zal worden beoordeeld.

De Afdeling merkt de mogelijke besmetting van dierziekten dus aan als een ruimtelijk relevant belang, maar vindt dat de Wet ruimtelijke ordening (Wro) op dit punt een aanvullend karakter heeft. In de literatuur is op deze

jurisprudentie kritiek geuit. Zo stelt Bruil dat de GWD geen enkele bevoegdheid biedt inzake de locatie van veehouderijen en dat (zo begrijp ik het althans) derhalve een meer dan aanvullende rol voor de ruimtelijke ordening is weggelegd.⁹ Dat mag zo zijn, het gebrek aan wetenschappelijk inzicht maakt mijns inziens dat aan de Wro op dit moment niet veel meer dan een aanvullende rol kan toekomen.

3 Omgevingsvergunning milieu

Zoals ik hiervoor reeds aangaf, overweegt de Afdeling in ruimtelijkeordeningskwesities dat aan de milieuvergunning (beter gezegd: omgevingsvergunning milieu) voorschriften kunnen worden verbonden om de gevolgen voor de volksgezondheid te voorkomen dan wel te beperken. Maar zou de omgevingsvergunning milieu ook vanwege gezondheidsrisico's kunnen worden geweigerd?

Volgens de standaardoverweging van de Afdeling is de bestrijding van besmettelijke dierziekten primair geregeld in wetgeving over diergezondheid. Daarnaast is er in het kader van de milieuvergunning ruimte voor een aanvullende toets, aldus de Afdeling. Van belang hierbij is dat ingevolge artikel 1.1 lid 2 onder a van de Wet milieubeheer (WMB) onder 'gevolgen voor het milieu' in ieder geval (onder andere) worden verstaan 'gevolgen voor het fysieke milieu, gezien vanuit het belang van de bescherming van mensen en dieren, alsmede van de relaties daartussen'.

Een voorbeeld vormt de uitspraak van de Afdeling van 19 juni 2013:

'(...) Besmettingsgevaar en volksgezondheid

8. [Appellante] vreest, gelet op de geringe afstand tussen haar eigen stallen en de opslagloods voor mest, voor kruisbesmetting van haar dieren en voor gevaar voor de volksgezondheid.

8.1. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 28 november 2012 in zaak nr. 201105076/1/A4), is de bestrijding van besmettelijke dierziekten primair geregeld in andere wetgeving dan de Wet milieubeheer. Daarnaast blijft in het kader van vergunningverlening krachtens de Wet milieubeheer ruimte voor een aanvullende toets.

Indien door het in werking zijn van een inrichting risico's voor de volksgezondheid kunnen ontstaan, moeten deze risico's gelet op artikel 1.1, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wet milieubeheer als gevolg voor het milieu bij de beoordeling van de aanvraag worden betrokken.

7. ABRvS 6 november 2013, ECLI:NL:RVS:2013:1819.

8. ABRvS 18 juli 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BX1827.

9. D.W. Bruil, Het bestemmingsplan buitengebied. Preadvis voor de jaarvergadering van de Vereniging voor Agrarisch Recht 2011, Agr.r. 2011, p. 154.

8.2. Het college heeft, onder meer ter beperking van de risico's voor de volksgezondheid en besmettingsgevaar, voorschriften aan de vergunning verbonden die de hygiëne binnen de inrichting bevorderen. [Appellante] heeft haar standpunt dat als gevolg van de opslag van mest in de opslagloods desondanks besmettingsgevaar en gevaar voor de volksgezondheid is te duchten, slechts onderbouwd door in algemene zin te verwijzen naar een in haar zienswijze genoemd, niet nader gespecificeerd onderzoek van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (hierna: RIVM) en naar stellingen van prof. dr. J. Fink-Gremmels over de opslag van mest in relatie tot besmettelijke dierziekten en volksgezondheid. Hiermee heeft [appellante] niet aannemelijk gemaakt dat de mestopslag uit een oogpunt van volksgezondheid dan wel het voorkomen van kruisbesmetting onaanvaardbaar moet worden geacht. De Afdeling neemt hierbij in aanmerking dat [appellante] niet heeft gewezen op algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten waaruit een andere conclusie voortvloeit. Gelet hierop bestaat geen aanleiding voor het oordeel dat het college zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat de risico's voor de volksgezondheid of besmettingsgevaar geen aanleiding geven om nadere voorschriften aan de vergunning te verbinden dan wel de vergunning te weigeren. De beroepsgrond faalt. (...)'¹⁰

Een ander voorbeeld is de uitspraak van de Afdeling van 17 april 2013.¹¹

De aanvullende toets richt zich in de regel op de voorschriften.¹² Veelal overweegt de Afdeling, evenals in het hiervoor geciteerde geval, dat in hetgeen appellant heeft gesteld geen aanleiding wordt gezien om nadere voorschriften te stellen.¹³

Mij is (slechts) één geval bekend waarbij een weigering van een milieuvergunning voor een veehouderij vanwege besmettingsgevaar van dieren bij de Afdeling de eindstreep haalde. De aanvullende toets kan dus ook een weigering met zich brengen. Het betrof evenwel een bijzondere situatie, zelfs een in Nederland unieke situatie. Aan de orde was de oprichting van een pluimvee- en varkenshouderij binnen 300 meter van het Central Veterinary Institute of Wageningen UR (hierna: CVI). Het CVI is het nationaal onderzoeksinstituut op het gebied van besmettelijke dierziekten in Lelystad. Bij het instituut zijn onder speciale condities virussen aanwezig,

zoals het mond-en-klauwzeervirus. Zou een besmetting overgaan van het CVI op de varkenshouderij, dan zou dat gigantische effecten kunnen hebben. Veehouderijen in de regio en zelfs ver daarbuiten zouden kunnen worden besmet, met alle negatieve gevolgen van dien. De Afdeling zag in artikel 8.8 lid 1 onder b WMB (oud) (thans: art. 2.14 lid 1 onder a onderdeel 2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)) een weigeringsgrond. Op grond van die bepaling moet het bevoegd gezag bij zijn beslissing in ieder geval de gevolgen voor het milieu betrekken die de inrichting gezien haar geografische ligging kan veroorzaken. De Afdeling overwoog op 28 november 2012 als volgt:

‘(...) 5. De bestrijding van besmettelijke dierziekten is primair geregeld in wetgeving betreffende de diergezondheid. Daarnaast blijft in het kader van vergunningverlening krachtens de Wet milieubeheer ruimte voor een aanvullende toets.

5.1. De Afdeling overweegt dat de door het college gewenste zone van 3 km rond het CVI waarbinnen de vestiging van veehouderijen volgens het college moet worden voorkomen, primair in een bestemmingsplan kan worden vastgelegd. In deze procedure is echter niet de vraag naar de rechtmatigheid van een mogelijk planologisch in te stellen zone aan de orde, maar de vraag of de Wet milieubeheer, de planologische situatie daargelaten, de mogelijkheid biedt om de vergunning voor de op minder dan 300 m van het CVI te vestigen veehouderij te weigeren vanwege het gevaar van de verspreiding van dierziekten.

5.2. Ingevolge artikel 8.8, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wet milieubeheer moet het bevoegd gezag bij de beslissing op de aanvraag in ieder geval de gevolgen voor het milieu betrekken die de inrichting kan veroorzaken gezien haar geografische ligging.

Het college moet de gevolgen vanwege de inrichting voor het milieu dus niet slechts op zichzelf gezien beoordelen, maar daarbij tevens de ligging van de inrichting in de beoordeling betrekken. In zoverre mocht het college de omstandigheid dat de veehouderij op korte afstand van het CVI zou komen te liggen in zijn beoordeling betrekken.

[Appellant] stelt weliswaar terecht dat het gevaar van de verspreiding van dierziekten primair uitgaat van het CVI, maar dat neemt niet weg dat de veehouderij, indien die wordt besmet, het gevaar veroorzaakt dat die besmetting zich van daar uit verspreidt.

Gelet op het voorgaande heeft het college de omstandigheid dat de veehouderij, gezien haar ligging in de nabijheid van het CVI, een risico vormt voor de verdere verspreiding van dierziekten vanuit het CVI, terecht bij het bestreden besluit betrokken.

5.3. De conclusie uit het voorgaande is dat de Wet milieubeheer in dit geval de mogelijkheid biedt om bij de beslissing op de aanvraag om vergunning het gevaar van de verspreiding van dierziekten veroorzaakt door de veehouderij en de invloed die de specifieke locatie van de veehouderij in de omgeving van

10. ABRvS 19 juni 2013, ECLI:NL:RVS:2013:CA3635 (Revisievergunning Son en Breugel). Zie voor een ander recent voorbeeld ABRvS 18 december 2013, ECLI:NL:RVS:2013:2432, r.o. 24 (Revisievergunning Oirschot).

11. ABRvS 17 april 2013, ECLI:NL:RVS:2013:BZ7730 (Revisievergunning Loon op Zand).

12. Ingevolge art. 2.22 lid 2 jo. art. 2.14 Wabo worden aan de omgevingsvergunning milieu de voorschriften verbonden die nodig zijn om de nadelige gevolgen voor het milieu te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken.

13. ABRvS 22 augustus 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BX5287 (Revisievergunning Landerd).

het CVI op de omvang van dat gevaar heeft te betrekken. (...)’¹⁴

Vooralsnog is de uitspraak te zien als een uitzonderlijke uitspraak die kan worden verklaard door het bijzondere feitencomplex. Van dit feitencomplex is onder andere van belang dat vaststond dat sprake was van besmettingsgevaar.

Tot slot is van belang dat veel veehouderijen onder de werking van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit milieubeheer) vallen. Met ingang van 1 januari 2013 is de werkingssfeer van dit besluit aanzienlijk uitgebreid.¹⁵ Het Activiteitenbesluit milieubeheer bevat geen regels die direct zien op volksgezondheid. Mogelijk kan de zorgplicht ex artikel 2.1 lid 2 aanhef en onder 1 van het Activiteitenbesluit milieubeheer worden aangegrepen om maatwerkvoorschriften te stellen.¹⁶

4 Jurisprudentie Rechtbank Oost-Brabant

Hiervoor heb ik de jurisprudentie van de Afdeling behandeld. Van de lagere rechtspraak is met name de rechtspraak van de Rechtbank Oost-Brabant vermeldenswaardig. De Rechtbank Oost-Brabant volgt, voor zover het de omgevingsvergunning milieu betreft, een ietwat andere lijn dan de Afdeling. Verhoeven beschrijft deze lijn als volgt:

‘(...) Verder hanteert de Rechtbank Oost-Brabant bij de beoordeling van het aspect volksgezondheid een wat andere benadering dan de ABRvS. De ABRvS legt de bewijslast bij de toetsing van de beoordeling door het bevoegde gezag van eventuele gezondheidsrisico’s door een intensieve veehouderij bij appellanten. Zij dienen aan de hand van algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten aannemelijk te maken dat de beoordeling van het bevoegd gezag geen stand kan houden. Bij de beoordeling van de milieugevolgen waar een wettelijk of beleidsmatig algemeen aanvaard toetsingskader is, zoals geurhinder, geluidhinder of luchtkwaliteit, is het ook volgens de Rechtbank Oost-Brabant aan eisers om aan te tonen dat de wetenschappelijke basis voor deze toetsingskader niet langer juist is. Dit is anders in de gevallen waar geen sprake is van een wettelijk of beleidsmatig toetsingskader, zoals bij de risico’s voor een zoonose (een ziekte of aandoening die van dier op mens overdraagbaar

is, zoals vogelgriep of Q-koorts). De Rechtbank Oost-Brabant neemt in het kader van het voorzorgbeginsel in deze gevallen, waar een indicatie voor gezondheidsrisico’s aanwezig is, een zwaardere onderzoeksplicht van het bevoegd gezag aan. Dat zal moeten nagaan of er, gelet op de indicatie aanleiding is om de vergunning te weigeren, of om nadere voorschriften ter voorkoming van gezondheidsrisico’s aan de vergunning te verbinden. Hierbij zijn de omstandigheden van het geval van belang, zoals de werking van de betrokken inrichting, de soort van de gehouden dieren, de aard van de omgeving, eventuele mogelijke (hygiëne)maatregelen ter voorkoming van de uitbraak en verspreiding van zoonosen, alsmede de aard van de mogelijke negatieve effecten op de volksgezondheid.’¹⁷

Verhoeven verwijst hierbij naar de uitspraken van de Rechtbank Oost-Brabant van 12 juli 2013 en 2 oktober 2013.¹⁸ Bovendien is de uitspraak van de Rechtbank Oost-Brabant van 31 december 2013 van belang.¹⁹ In deze uitspraak gaat de rechtbank onder meer nader in op de doelstellingen van de relevante wetten. De rechtbank overweegt dat de GWD primair gericht is op het welzijn van dieren en de veiligheid van de mensen die met de dieren omgaan. De dieren bevinden zich in de inrichting en de werkzaamheden met de dieren vinden plaats in de inrichting. De verplichting op grond van artikel 1.1 lid 2 WMB heeft betrekking op de milieugevolgen van de inrichting voor de omgeving buiten de inrichting. Vanwege dit verschil kon verweerder volgens de rechtbank niet volstaan met een verwijzing naar de GWD en de daarop gebaseerde regelgeving. Verweerder had aan de omgevingsvergunning milieu voorschriften moeten verbinden die waarborgen dat volksgezondheidsrisico’s vanwege de verspreiding van ziektekiemen buiten de inrichting niet zullen optreden.

5 Kabinetsstandpunt intensieve veehouderij

Beleidsmatig gezien is op nationaal niveau het ‘Kabinetsstandpunt inzake omvang intensieve veehouderij en schaalgrootte’ van belang, zoals vastgelegd in de brief van staatssecretaris Dijksema van 14 juni 2013.²⁰ In deze brief stelt de staatssecretaris onder andere vast dat de veehouderij in toenemende mate ter discussie staat vanwege onduidelijkheid over risico’s voor de volksgezondheid. In de brief geeft Dijksema mede namens de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu (IenM) haar visie op de veehouderij. Voorts reageert ze namens het

14. ABRvS 28 november 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BY4396. Zie voor een voorbeeld in de lagere rechtspraak waarbij een weigeringsbesluit werd vernietigd: Rb. Oost-Brabant 27 januari 2014, ECLI:NL:RBOBR:2014:279 (Nertsenhouderij Gemert-Bakel).

15. Zie hierover uitgebreid G.A.M. Jongbloed, *Activiteitenbesluit milieubeheer, algemene regels voor de veehouderij*, Agr.r. 2013, p. 161 e.v.

16. Vgl. Vz. ABRvS 16 juni 2008, ECLI:NL:RVS:2008:BD5343 (Geluidsoverlast Almelo). Zie over deze uitspraak ook M.J.H.M. Verhoeven, *Drie jaar milieurechtspraak in eerste aanleg*, M en R 2014/18, par. 4.4 (slot).

17. Verhoeven 2014.

18. Rb. Oost-Brabant 12 juli 2013, ECLI:NL:RBOBR:2013:2855 en Rb. Oost-Brabant 2 oktober 2013, ECLI:NL:RBOBR:2013:5445.

19. Rb. Oost-Brabant 31 december 2013, ECLI:NL:RBOBR:2013:7227 (Omgevingsvergunning Boxmeer).

20. Kamerstukken II 2012/13, 28973, 134.

kabinet op het advies dat de Gezondheidsraad (reeds) op 30 november 2012 heeft uitgebracht,²¹ welk advies overigens verwerkt is in het hiervoor behandelde beoordelingskader. Tot slot reageert ze op het verzoek van de Tweede Kamer om een wetswijziging van de WMB en de Wro in gang te zetten in verband met het creëren van een weigeringsgrond op basis van gezondheidsrisico's.

Het advies van de Gezondheidsraad kan als volgt worden samengevat. Er is onvoldoende wetenschappelijke kennis over de gezondheidsrisico's van veehouderijen, waardoor nog geen onderbouwde afstandscriteria en normen kunnen worden vastgesteld. Dit ligt slechts anders voor endotoxinen. De Gezondheidsraad oppert de mogelijkheid een gezondheidskundige advieswaarde toe te passen voor endotoxinen van 30 EU/m³.

Geurhinder kan indirect gezondheidsklachten met zich brengen. Volgens de Gezondheidsraad is de normstelling voor geurhinder afkomstig van veehouderijbedrijven soepeler dan die voor geurhinder afkomstig van industriële bedrijfstakken. Strengere geurnormen kunnen bijdragen aan het terugdringen van gezondheidsrisico's. Hetzelfde geldt voor fijnstofemissies. In fijnstofemissies kunnen zich bacteriën bevinden, zodat een reductie van fijnstofemissies kan bijdragen aan het terugdringen van gezondheidsrisico's. Behoudens ten aanzien van stallen met meer dan 1500 geiten is er geen duidelijke relatie tussen de omvang van een stal en gezondheidsrisico's. De Gezondheidsraad adviseert gemeenten om op lokaal niveau een kwalitatieve beoordeling van gezondheidsrisico's uit te voeren overeenkomstig het beoordelingskader.

Het kabinet heeft geconstateerd dat vanwege het ontbreken van een wetenschappelijke onderbouwing voor gezondheidsrisico's van veehouderijen, het huidige instrumentarium voor decentrale overheden niet altijd voldoende basis vormt om in specifieke situaties, vanwege ongewenste effecten op de volksgezondheid, grenzen aan de omvang van veehouderijen te kunnen stellen. Het kabinet heeft daarom een wettelijk kader aangekondigd (vorm te geven via een wijziging van de Wet dieren) dat provincies en gemeenten de mogelijkheid biedt om vanuit een oogpunt van volksgezondheid op drie niveaus grenzen te kunnen stellen, namelijk:

1. het maximeren van de totale omvang van de veehouderij in een bepaald gebied (inclusief het 'op slot zetten' van een gebied);
2. het maximeren van de veehouderijintensiteit in een gebied; en
3. het begrenzen van een veehouderijlocatie in een gebied.

Voorts heeft het kabinet de navolgende maatregelen aangekondigd.

- Er wordt een inventarisatie gedaan naar mogelijke maatregelen ter vermindering van de risico's van veehouderijen voor de gezondheid van omwonenden.

- In 2014 zullen maximale emissienormen voor fijn stof gaan gelden (hiertoe wordt het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij gewijzigd).
- De door de Gezondheidsraad voorgestelde advieswaarde voor endotoxinen (30 EU/m³) wordt uitgewerkt, zodat deze norm kan worden toegepast bij de omgevingsvergunning milieu.

Verder roept het kabinet gemeenten op om de mogelijkheden te benutten die de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) biedt voor het stellen van strengere geurnormen, zal onder leiding van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne (RIVM) een aanvullend onderzoek plaatsvinden naar de kwantitatieve gezondheidseffecten van veehouderijen – het zogenoemde 'Veehouderij en Gezondheid Omwonenden' (VGO)-onderzoek – en wordt gewerkt aan een kennisplatform dat ondersteuning biedt aan provincies en gemeenten op het terrein van veehouderij en volksgezondheid.

De staatssecretaris onderschrijft de aanbeveling van de Gezondheidsraad om het beoordelingskader toe te passen. Dat is nog te weinig concreet om als toetsingskader bij besluiten in het omgevingsrecht te hanteren, zo is ook de staatssecretaris van mening.

6 Initiatiefnota Van Gerven

Voorts is de initiatiefnota van Van Gerven over agrarische activiteiten en volksgezondheid ('Een gezonde veehouderij') relevant.²² Van Gerven stelt, mede gezien het voorzorgbeginsel, voor om:

- een wettelijk moratorium op agrarische activiteiten in te stellen;
- gezondheidsrisico's toe te voegen als (expliciet) toetsingscriterium bij ruimtelijke beslissingen; hiertoe zou het instrument 'gezondheidseffectrapportage' in het leven moeten worden geroepen;
- gezondheidsrisicocontouren voor te schrijven voor de ruimtelijke ordening; een minimumafstand van 250 meter tussen bebouwing en intensieve veehouderij waarbinnen uitbreiding en nieuwvestiging verboden zijn;
- een verslechteringsverbod voor uitbreiding bewoning en intensieve veehouderij in te voeren, dat inhoudt dat uitbreiding van deze functies naar elkaar toe niet mogelijk is zonder positief advies van de GGD;
- de maximale geurbelasting te herzien en in lijn te brengen met andere bedrijfstakken en de advieswaarden van de GGD;
- de verplichting weer in te voeren om de cumulatieve effecten van geurbelasting te toetsen;
- de bewindspersoon te verzoeken om nader onderzoek te doen naar de verspreiding van ziekteverwekkers vanuit de veehouderij en ter zake maatregelen voor te stellen, en de bewindspersoon voorts te vragen om ook de komende jaren voldoende geld te reserveren

21. Kamerstukken II 2012/13, 28973, 129.

22. Kamerstukken II 2013/14, 33792, 2.

voor onderzoek naar gezondheidsrisico's voor de mens van de veehouderij.

Vooralsnog heeft deze initiatiefnota niet geleid tot nieuw beleid.²³

7 Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij

Op provinciaal niveau is de Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij (BZV) relevant. Het nieuwe Brabantse beleid voor de veehouderij valt onder het traject dat reeds in 2010 is ingezet onder de noemer 'Transitie naar een zorgvuldige veehouderij'. Beleidsmatig is door de provincie Noord-Brabant onder andere de keuze gemaakt om ontwikkelruimte voortaan alleen mogelijk te maken als dit op bedrijfsniveau bijdraagt aan een verdere verduurzaming door het treffen van (bovenwettelijke) maatregelen. In de Verordening ruimte 2014 (hierna: de verordening), die op 19 maart 2014 in werking is getreden, wordt een zorgvuldige veehouderij gedefinieerd als 'een veehouderij die zorgt voor een goede kwaliteit van de fysieke leefomgeving, waaronder volksgezondheid, en een goede diergezondheid en -welzijn'.²⁴ De systematiek van de verordening komt erop neer dat nieuwvestiging en omschakeling en vergroting van een bestaand bouw- of bestemmingsvlak niet mogelijk zijn (geen ontwikkelingsmogelijkheden).²⁵ Onder 'omschakeling' wordt verstaan 'het geheel of gedeeltelijk overstappen van de ene agrarische bedrijfsvorm naar de andere agrarische bedrijfsvorm'.²⁶ Hierop zijn uitzonderingen geformuleerd. Het voert in het kader van deze bijdrage te ver om al deze uitzonderingen te bespreken. Ik volsta met de vermelding dat bij elke uitzondering de voorwaarde geldt dat sprake dient te zijn van een (ontwikkeling naar een) zorgvuldige veehouderij.²⁷

Wat onder een zorgvuldige veehouderij moet worden verstaan, dienen gedeputeerde staten nader te bepalen.²⁸ Hiertoe is de BZV vastgesteld.²⁹ De BZV kent drie hoofdthema's: volksgezondheid, diergezondheid en -welzijn en fysieke leefomgeving. Voor deze thema's zijn negen maatlaten opgesteld: gezondheid, ammoniak, geur, fijn stof, dierenwelzijn, mineralenkringlopen (grondgebondenheid en efficiency), verbinding met de omgeving en biodiversiteit. Op elke maatlat kan een veehouder punten scoren. Uit die scores volgt de totaalsco-

re BZV. Uit de tot nu toe gepubliceerde informatie kan nog niet worden afgeleid hoe de scores precies worden bepaald en wanneer een veehouder zo goed scoort (beter dan hij volgens Europese, nationale of provinciale wetten en regels verplicht is, zo is de bedoeling) dat het bedrijf ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden krijgt. Bij de BZV zijn diverse juridische kanttekeningen te plaatsen, onder andere met betrekking tot de ruimtelijke relevantie, de provinciale belangen en de rechtszekerheid. Ik verwijs daarvoor kortheidshalve naar mijn recente bijdrage voor het *Tijdschrift voor Agrarisch Recht*.³⁰

8 Een voorbeeld: Q-koorts

De werking van het systeem kan aan de hand van een voorbeeld worden geïllustreerd. Toen in 2009 de Q-koortsepidemie uitbrak, werden in de eerste plaats op basis van het primaire kader maatregelen genomen. Op 4 december 2009 heeft het RIVM een advies van het deskundigenoverleg aan het (toenmalige) ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) gezonden. In deze brief zijn de verschillende strategieën voor de beperking van de Q-koortsepidemie en de mogelijke effecten daarvan nader uiteengezet. De minister van LNV heeft op 18 december 2009 de 'Regeling tijdelijke maatregelen dierziekten in verband met de aanwijzing van Q-koorts en maatregelen ter bestrijding van Q-koorts' (hierna: de Regeling) bekendgemaakt. De Regeling is gebaseerd op artikel 15 lid 2 onder a en c en 3, artikel 17 en 31 GWD. Ter preventie en ter bestrijding van besmettelijke dierziekten kan op grond van artikel 15 van deze wet een besmettelijke dierziekte worden aangewezen indien de ziekte zich snel kan uitbreiden, ernstige schade kan berokkenen aan de betrokken diersoort en niet of niet volledig kan worden voorkomen of bestreden met normale bedrijfsmiddelen. Voorts kan een besmettelijke dierziekte worden aangewezen indien de ziekte naar het oordeel van de minister een ernstig gevaar voor de volksgezondheid oplevert. Op grond van artikel 17 kunnen bij ministeriële regeling hetzij voor geheel Nederland, hetzij voor bepaalde gedeelten van Nederland regels worden gesteld ter voorkoming van overbrenging van een besmettelijke dierziekte. Hieronder worden mede verstaan regels met betrekking tot de aanwezigheid van dieren, producten van dierlijke oorsprong, diervoeder, vervoermiddelen alsmede andere producten of voorwerpen op bedrijven of vestigingen. Indien in het belang van het weren, de preventie of de bestrijding van besmettelijke dierziekten naar het oordeel van de minister een onverwijlde voorziening noodzakelijk is, kan hij bepalen dat door hem krachtens hoofdstuk 2 ('De zorg voor de gezondheid van dieren')

23. Zie Kamerstukken II 2013/14, 28973, 137 voor de (voorlopige) reactie van de staatssecretarissen.

24. Art. 1.98 van de verordening.

25. Art. 6.3 lid 1 onder a en 7.3 lid 1 onder a van de verordening.

26. Art. 1.60 van de verordening.

27. Art. 6.4 en 7.4 van de verordening.

28. Art. 6.5 en 7.5 van de verordening.

29. Vgl. het besluit van GS van 18 februari 2014 (Nadere regels Verordening ruimte 2014), waarbij, als bijlage 1, de Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij – versie 1.0 is vastgesteld.

30. P.P.A. Bodden, De Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij: een zorgvuldig bestuurlijk instrument?, *Agr.r.* 2013, p. 369-371. Zie ook D.W. Bruil, De Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij, *Agr.r.* 2014, p. 13-19.

vastgestelde regelingen onmiddellijk na de bekendmaking daarvan in werking treden.

In verband met de Q-koortsuitbraak was in de Regeling tijdelijk een uitbreidingsverbod voor geiten en schapen opgenomen. In de toelichting bij de Regeling staat onder meer het volgende beschreven ten aanzien van de noodzaak tot invoering van de tijdelijke maatregelen:

‘(...) Voorts bevat de wijzigingsregeling extra maatregelen voor zowel van besmetting verdachte en besmette bedrijven als voor niet-besmette bedrijven die binnen een straal van vijf kilometer van een besmet bedrijf gelegen zijn. Het gaat om bedrijven die meedoen aan de tankmelkmonitoring op grond van artikel 5.1.2. Dat zijn bedrijven met meer dan 50 schapen of geiten die gehouden worden ten behoeve van de bedrijfsmatige melkproductie. Vanaf 1 oktober 2009 geldt voor houders van meer dan 50 melkgeiten of melkschapen een verplichting om deel te nemen aan de tankmelkmonitoring. Ook bij houders van minder dieren kan Q-koorts voorkomen. De bedrijven met meer dan 50 dieren vormen echter een groter risico voor de omgeving volgens de deskundigen. De maatregelen zijn er op gericht om te voorkomen dat het aantal geiten en schapen op geiten- en schapenhouderijen in besmette gebieden groter wordt. Bevriezing van het aantal geiten en schapen in besmette gebieden is uit voorzorg gewenst zolang niet bewezen is dat vaccinatie effectief is vanwege de hiervoor beschreven epidemiologische relatie tussen een melkgeitenbedrijf met Q-koorts en een groot cluster humane ziekten en de vragen die er nog zijn met betrekking tot de precieze wijze van verspreiding van de Q-koorts bacterie. (...)’³¹

Gelet op de (op dat moment) ontstane onzekerheid over de uitbreiding van Q-koorts en het aantal humane ziekten en omdat nog niet was bewezen dat vaccinatie effectief was, is in de Regeling een uitbreidingsverbod voor geiten- en schapenhouderijen opgenomen, dat als volgt luidde:

‘(...) Artikel 5.1.5a

1. Het is verboden schapen of geiten te houden.
2. Het eerste lid is niet van toepassing indien het referentiaantal, bedoeld in artikel 5.1.1, onderdeel f, niet wordt overschreden. (...)’

‘(...) Artikel 5.1.1, onder f

referentiaantal: het aantal geiten en schapen op het bedrijf, dat de houder in 2009 heeft verstrekt op grond van artikel 37, tweede lid, van de Regeling identificatie en registratie van dieren, tenzij wordt aangetoond dat in plaats van dit aantal een ander aantal in beschouwing behoort te worden genomen:

1. als gevolg van het feit dat het aantal, verstrekt op grond van artikel 37, tweede lid, van de Regeling identificatie en registratie van dieren, niet overeen-

komt met het aantal dat gebruikelijk gehouden wordt bij de ten tijde van de verstrekking op grond van artikel 37, tweede lid, van de Regeling identificatie en registratie van dieren in het bedrijf aanwezige capaciteit, of

2. als gevolg van vestiging of uitbreiding na het verstrekken van de gegevens op grond van artikel 37, tweede lid, van de Regeling identificatie en registratie van dieren, maar uiterlijk op 9 december 2009. (...)’

Op 21 juni 2011 heeft de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) een onderzoeksrapport naar mogelijke effecten van intensieve veehouderij op de gezondheid van omwonenden aan de Tweede Kamer aangeboden.³² In de begeleidende brief schrijft de minister het volgende:

‘(...) Ten aanzien van met geiten- en pluimveebedrijven geassocieerde longontstekingen zijn en worden bronmaatregelen genomen die de uitstoot van microbiële agentia verminderen. De analyses zijn uitgevoerd op patiëntengegevens van 2009, waarbij de gezondheidseffecten van de omvangrijke aan geitenhouderij gerelateerde Q-koortsuitbraak nog eens zijn aangetoond. Het is aannemelijk, gelet op het verloop van de Q-koortsepidemie dat de gezondheidseffecten nu en in de toekomst aanzienlijk minder zullen zijn. Maatregelen als monitoring en vaccinatie van geiten blijven van kracht, waardoor Coxiella burnetii minimaal zal worden uitgescheiden. (...)’

Met andere woorden: de maatregelen die aan geiten- en schapenhouderijen zijn opgelegd op grond van wetten ter bescherming van dier- en volksgezondheid, zoals bijvoorbeeld het inenten van de dieren tegen Q-koorts en regels met betrekking tot de opslag van mest, bleken effectief. Dit advies is bij brief van 14 juli 2011 aan de Tweede Kamer gezonden.³³ Uit de gegevens van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) is gebleken dat alle schapen- en geitenhouders hun dieren tegen Q-koorts hebben gevaccineerd.³⁴

Bij brief van 15 september 2011 hebben de minister van VWS en de staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) aangekondigd dat het uitbreidingsverbod voor geiten en schapen zou worden ingetrokken en dat de mestmaatregelen en de afzonderingsplicht overeenkomstig het deskundigenadvies zouden worden versoepeld.³⁵ In voornoemde brief is het besluit ten aanzien van het intrekken van het uitbreidingsverbod als volgt gemotiveerd:

‘(...) De deskundigen stellen dat, onder de randvoorwaarde dat het huidige vaccinatiebeleid wordt voortgezet, het landelijke uitbreidingsverbod in de actuele

31. Stcrt. 2009, 19709, p. 3.

32. Kamerstukken II 2010/11, 28973, 67.

33. Kamerstukken II 2010/11, 28286, 520.

34. Nieuwsbericht van de NVWA d.d. 31 augustus 2011, <www.vwa.nl/actueel/nieuws/nieuwsbericht/2015361/vaccinatiecampagne-Q-koorts-afgerond>.

35. Kamerstukken II 2011/12, 28286, 523.

epidemiologische situatie niet verder bijdraagt aan het verminderen van het risico op overdracht van Q-koorts naar mensen. De patiëntenvereniging en enkele bestuurlijke partners, waaronder de GGD-NL en de VNG, wensen het verbod uit voorzorg in stand te houden. De VNG en GGD-NL willen het uitbreidingsverbod in stand houden zolang er geen criteria zijn vastgesteld voor de afstand tussen veehouderij en woningen. Op basis van de huidige kennis, inclusief de conclusies uit het IRAS, NIVEL en RIVM-rapport waarover wij tijdens het debat op 23 juni jl. met uw Kamer van gedachten gewisseld hebben, is er echter geen wetenschappelijke onderbouwing voor dergelijke criteria. In onze adviesvraag aan de Gezondheidsraad (GR) vragen we hen wel om na te gaan in hoeverre er mogelijkheden zijn om te komen tot dergelijke criteria. Alhoewel wij de overwegingen van onze bestuurlijke partners zeker begrijpen, zien we op basis van het deskundigenadvies onvoldoende aanleiding om het uitbreidingsverbod in stand te houden en hebben daarom besloten om het landelijke uitbreidingsverbod op te heffen. (...)’

Op 27 oktober 2011 is de Regeling tijdelijke maatregelen dierziekten in verband met versoepeling van de maatregelen tegen Q-koorts in de Staatscourant gepubliceerd.³⁶ In de artikelsgewijze toelichting wordt het volgende gesteld:

‘(...) In artikel 5.1.1 is de definitie van “referentieaantal” geschrapt. Dit hangt samen met het vervallen van het uitbreidingsverbod voor melkgeiten- en melkschapenhouderijen zoals dat was opgenomen in artikel 5.1.5a (oud) van de regeling. Het uitbreidingsverbod kan vervallen, omdat zoals hiervoor is opgemerkt, de deskundigen hebben aangegeven dat dit verbod, uitgaande van continuering van het huidige vaccinatiebeleid en zorgvuldig toezicht hierop, in de actuele epidemiologische omstandigheden niet verder bijdraagt aan vermindering van het risico op overdracht van Q-koorts naar mensen. (...)’

Op 10 juli 2012 publiceerde het RIVM dat mensen die in de omgeving van geitenhouderijen wonen door de verplichte vaccinatie geen verhoogd risico meer hebben om Q-koorts te krijgen. In het onderzoek van het RIVM – getiteld ‘Infectierisico’s van de veehouderij voor omwonenden’, eveneens van 10 juli 2012 – is ten aanzien van de risico’s voor omwonenden het volgende gesteld:

‘(...) Voor de gekozen pathogenen is alleen voor *C. burnetii* [Q-koorts; PB] de relatie tussen ziekte bij omwonenden en veehouderijbedrijven in de omgeving onderzocht en gevonden. Er is aangetoond dat vooral besmette melkgeitenbedrijven met een abortusstorm tot op 5 tot 10 km afstand een risico vormen voor de omwonenden. Gezien het opgezette tankmelk

monitoringssysteem voor *C. burnetii* en de beheersmogelijkheden bij herkauwers met vaccinatie als belangrijkste pijler van het huidige bestrijdingsbeleid wordt het risico voor de omwonenden van melkgeitenhouderijen in de toekomst klein geacht. (...)’

Met het vorenstaande is de werking van het primaire kader geïllustreerd. Ten opzichte hiervan kan de omgevingsvergunning milieu aanvullende betekenis hebben, bijvoorbeeld door daaraan een voorschrift te verbinden dat ziet op de wijze waarop de nageboorten opgeruimd, opgeslagen en uit de inrichting verwijderd worden. Grote hoeveelheden bacteriën worden in geval van Q-koorts immers uitgescheiden via de nageboorte. Bovendien kan onder omstandigheden een regel in de ruimtelijke ordening die verbiedt dat de bebouwing van een veehouderij wordt uitgebreid richting woningen, nuttig zijn.

9 Tot slot

Het gebrek aan voldoende precieze wetenschappelijke inzichten maakt dat aan het omgevingsrecht slechts een aanvullende rol toekomt bij de beoordeling van de gezondheidseffecten voor mensen van het houden van dieren, voor zover het gaat om zoonosen. De Rechtbank Oost-Brabant hanteert op basis van het voorzorgbeginsel een enigszins andere benadering dan de Afdeling, maar het valt – wederom gezien het gebrek aan voldoende precieze wetenschappelijke inzichten – niet te verwachten dat deze andere benadering tot andere uitkomsten zal leiden.

Uit het voorzorgbeginsel volgt dat de afwezigheid van zekerheid over het intreden van milieuschade, gelet op wetenschappelijke en technische kennis op een bepaald moment, niet kan rechtvaardigen dat een staat effectieve en proportionele maatregelen nalaat die zijn gericht op het voorkomen van ernstige en onomkeerbare milieuschade.³⁷ Het voorzorgbeginsel brengt evenwel niet met zich dat de enkele vrees voor risico’s tot maatregelen moet leiden.³⁸ Zo beschouwd, is er geen aanleiding om thans te verlangen dat het omgevingsrecht een meer dan aanvullende rol vervult. Op het moment dat er nieuwe normen vastgesteld kunnen worden (denk aan de norm van 30 EU/m³ voor endotoxinen), zal de aanvullende rol van het omgevingsrecht aan betekenis winnen.

37. Zie bijv. EHRM 27 januari 2009, 67021/01, AB 2009/285 (Tatar/Roemenië).

38. Vgl. ABRvS 5 juni 2013, ECLI:NL:RVS:2013:CA2050, BR 2013/103 (Rijksinpassingsplan ‘Randstad 380 kV-verbinding Noordring Beverwijk-Zoetermeer (Bleiswijk)’).

36. Stcrt. 2011, 18044.

Adviezen commissievergadering		Hollands Kroon	Vastgesteld:
Commissie	Noord-Hollands Noorderkwartier	Aantal adviesaanvragen: 13 Waarvan herhalingen: 3	Voorzitter:
Vergaderdatum	10-10-2012	Gemandateerd: 12	
Vergaderlocatie	Stadskantoor Schagen	Grote commissie: 1	Secr. Arch:
Aanwezig	Jaap van der Hout (voorzitter); Marcel Heijmans (gemand. architectlid); ir. Ron Baltussen (gemand. architectlid); Dick Lukasse (plantoelichter); Peter Glim (plantoelichter); Mariette Bruin (coördinator);		
Bezoekers	11:00 uur Dhr. Poland (aanvrager), inzake 120187, Watersnip 1 13:30 uur Daan Bruggink (architect), inzake 120190, Hoornseweg 31-A		

8	Omgevingsvergunning (nieuwbouw)		Aantal voorgaande behandelingen: 0
120196 <i>gemand.</i>	Bouwadres Soort bouwwerk Omschrijving Aanvrager Welstandsnota Code gemeente Bestemmingsplan	Langereis 6 Winkel Bedrijfsgebouw Nieuwbouw stal Klaver Koe Niedorp buitengebied 1 PV 2012002GJ Voldoet aan bestemmingsplan	
	Bevindingen 10-10-2012	De aanvraag betreft de bouw van een stal, deels naast en deels achter de bestaande bebouwing geplaatst. Ondanks de schaalvergroting is het zorgvuldig opgezet. Het past binnen het bestemmingsplan en binnen het agrarische blok. Rondom wordt een groenwal van bomen aangelegd. Het bouwplan is beoordeeld op grond van de criteria uit de gemeentelijke welstandsnota en voldoet, naar de mening van de commissie aan redelijke eisen van welstand.	
	Welstandscriteria	Gebiedsgerichte criteria	
	Advies	Akkoord	

Uitspraak 201307893/1/R1

Datum van uitspraak: woensdag 19 november 2014

Tegen: de raad van de gemeente Hollands Kroon

Proceduresoort: Eerste aanleg - meervoudig

Rechtsgebied: Ruimtelijke-orderingskamer - Bestemmingsplannen Noord-Holland

201307893/1/R1.

Datum uitspraak: 19 november 2014

AFDELING

BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak in het geding tussen:

1. [appellant sub 1], wonend te Nieuwe Niedorp, gemeente Hollands Kroon,
2. [appellant sub 2], wonend te Nieuwe Niedorp, gemeente Hollands Kroon,
3. [appellant sub 3], wonend te 't Veld, gemeente Hollands Kroon,
4. [appellant sub 4], wonend te Nieuwe Niedorp, gemeente Hollands Kroon,
5. [appellant sub 5], wonend te 't Veld, gemeente Hollands Kroon,
6. [appellant sub 6A] en [appellante sub 6B] (hierna tezamen en in enkelvoud: [appellant sub 6]), wonend onderscheidenlijk gevestigd te Haringhuizen, gemeente Hollands Kroon,
7. de vereniging Land- en Tuinbouw Organisatie Noord (hierna: LTO Noord), gevestigd te Haarlem,
8. [appellant sub 8], wonend te [woonplaats],
9. [appellant sub 9A] en [appellant sub 9B], wonend te Barsingerhorn, gemeente Hollands Kroon,
10. [appellant sub 10], wonend te Barsingerhorn, gemeente Hollands Kroon,
11. [appellant sub 11A], [appellant sub 11B], [appellant sub 11C] en [appellant sub 11D] en anderen, wonend

te Haringhuizen, gemeente Hollands Kroon (hierna: [appellant sub 11] en anderen),
12. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Nan Cuna B.V., gevestigd te Schagen,
13. [appellante sub 13], gevestigd te Oude Niedorp, gemeente Hollands Kroon,

en

de raad van de gemeente Hollands Kroon,
verweerder.

Procesverloop

Bij besluit van 27 juni 2013 heeft de raad het bestemmingsplan "Buitengebied voormalige gemeente Niedorp" vastgesteld en besloten geen exploitatieplan vast te stellen.

Tegen dit besluit hebben [appellant sub 1], [appellant sub 2], [appellant sub 3], [belanghebbende], [appellant sub 4], [appellant sub 5], [appellant sub 6], LTO Noord, [appellant sub 8], [appellanten sub 9], [appellant sub 10], [appellant sub 11] en anderen, Nan Cuna en [appellante sub 13] beroep ingesteld.

Bij besluit van 1 oktober 2013 heeft de raad het bestemmingsplan "Buitengebied voormalige gemeente Niedorp" opnieuw gewijzigd vastgesteld.

De raad heeft een verweerschrift ingediend.

LTO Noord, [appellant sub 11C en [appellant sub 11D (hierna tezamen en in enkelvoud: [appellant sub 11C]), [appellante sub 13], [appellanten sub 9] en de raad hebben nadere stukken ingediend.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 23 mei 2014, waar een aantal appellanten in persoon is verschenen en/of zich hebben doen vertegenwoordigen. De raad heeft zich doen vertegenwoordigen. Voorts zijn enkele belanghebbenden als partij gehoord.

Overwegingen

1. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan heeft de raad beleidsvrijheid om bestemmingen aan te wijzen en regels te geven die de raad uit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht. De Afdeling toetst deze beslissing terughoudend. Dit betekent dat de Afdeling aan de hand van de beroepsgronden beoordeelt of aanleiding bestaat voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het plan strekt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening. Voorts beoordeelt de Afdeling aan de hand van de beroepsgronden of het bestreden besluit anderszins is voorbereid of genomen in strijd met het recht.

2. Het plan heeft betrekking op het buitengebied van de voormalige gemeente Niedorp.

3. Bij besluit van 1 oktober 2013 heeft de raad het bestemmingsplan "Buitengebied voormalige gemeente Niedorp" opnieuw gewijzigd vastgesteld. Dit besluit is, behoudens voor zover hierna aangegeven, wat betreft de bestreden delen identiek aan het besluit van 27 juni 2013.

Gelet op artikel 6:19, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) hebben de beroepen van rechtswege mede betrekking op het besluit van 1 oktober 2013, tenzij partijen daarbij onvoldoende belang hebben.

Het beroep van [appellant sub 1]

4. [appellant sub 1] betoogt dat aan het perceel [locatie 1] te Nieuwe Niedorp in aanvulling op de bestemming "Wonen" ten onrechte de aanduiding "specifieke vorm van wonen - plattelandswoning" is toegekend, omdat in het vorige bestemmingsplan de bestemming "Wonen" was toegekend.

4.1. Ingevolge artikel 1, lid 1.84, van de planregels is een plattelandswoning een voormalige agrarische bedrijfswoning die (tevens) door derden mag worden bewoond en die niet wordt beschermd tegen de milieugevolgen van het bijbehorende agrarische bedrijf.

Ingevolge artikel 17, lid 17.1, onder a en e, van de planregels zijn de voor "Wonen" aangewezen gronden bestemd voor wonen [...] en tevens voor een plattelandswoning, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van wonen - plattelandswoning";

4.2. De raad heeft in het bij besluit van 1 oktober 2013 vastgestelde plan voor het perceel [locatie 1] de aanduiding "specifieke vorm van wonen - plattelandswoning" niet opgenomen. Gelet hierop is de raad geheel tegemoetgekomen aan het beroep en heeft [appellant sub 1] tegen dat besluit geen beroep van rechtswege. [appellant sub 1] heeft geen belang bij een inhoudelijke beoordeling van zijn beroep tegen de aanduiding "specifieke vorm van wonen - plattelandswoning" in het bij het besluit van 27 juni 2013 vastgestelde plan, omdat het plan van 1 oktober 2013 daarvoor in de plaats treedt.

4.3. Het beroep is niet-ontvankelijk.

Het beroep van [appellant sub 2]

5. [appellant sub 2] betoogt dat de stacaravan op het perceel [locatie 2] te Nieuwe Niedorp ten onrechte niet als zodanig is bestemd.

5.1. De besluiten van 27 juni 2013 en 1 oktober 2013 zijn op dit punt identiek.

De raad stelt zich in het verweerschrift op het standpunt dat de stacaravan ten onrechte niet als zodanig is bestemd.

Nu de raad zich in zoverre op een ander standpunt stelt dan hij in de bestreden besluiten heeft gedaan en niet is gebleken dat gewijzigde omstandigheden hiertoe aanleiding hebben gegeven, moet worden geoordeeld dat de bestreden besluiten wat betreft dit onderdeel niet met de vereiste zorgvuldigheid zijn voorbereid.

5.2. In hetgeen [appellant sub 2] heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat de bestreden besluiten, voor zover wat betreft het perceel [locatie 2] op het plandeel met de bestemming "Sport" een stacaravan niet als zodanig is bestemd, zijn genomen in strijd met artikel 3.2 van de Awb. Het beroep is gegrond, zodat de bestreden besluiten in zoverre dienen te worden vernietigd. De raad dient een nieuw besluit te nemen met inachtneming van hetgeen in deze uitspraak is overwogen. Daartoe zal de Afdeling een termijn stellen.

Het beroep van [appellant sub 3]

6. [appellant sub 3] betoogt dat het agrarisch bouwvlak op zijn perceel [locatie 3] te 't Veld en de aanduiding "intensieve veehouderij" ten onrechte zijn verkleind ten opzichte van het vorige bestemmingsplan.

Voorts betoogt [appellant sub 3] dat de raad bij het besluit van 1 oktober 2013 weliswaar het bouwvlak heeft vastgesteld op de omvang van het bouwvlak opgenomen in het vóór het bestreden besluit van 27 juni 2013 geldende bestemmingsplan, maar dat anders dan in dat bestemmingsplan de aanduiding "intensieve veehouderij" niet voor het hele bouwvlak geldt.

6.1. De raad heeft in het bij besluit van 1 oktober 2013 vastgestelde plan voor het perceel [locatie 3] een bouwvlak vastgesteld waarbij voor de omvang is aangesloten bij het bouwvlak dat gold op grond van het vóór het bij besluit van 27 juni 2013 vastgestelde plan. Gelet hierop is de raad op dit punt tegemoetgekomen aan het beroep.

De raad erkent dat de aanduiding "intensieve veehouderij" anders dan in het voor het bestreden besluit van 27 juni 2013 geldende bestemmingsplan ten onrechte niet op het hele bouwvlak rust en dat de aanduiding op een te kleine oppervlakte op de verbeelding betrekking heeft.

Nu de raad zich in zoverre op een ander standpunt stelt dan hij in de bestreden besluiten heeft gedaan en niet is gebleken dat gewijzigde omstandigheden hiertoe aanleiding hebben gegeven, moet worden geoordeeld dat het bestreden besluit van 1 oktober 2013 in zoverre niet met de vereiste zorgvuldigheid is voorbereid.

6.2. In hetgeen [appellant sub 3] heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het besluit van 27 juni 2013 en het besluit van 1 oktober 2013 voor zover de aanduiding "intensieve veehouderij" geen betrekking heeft op het gehele bouwvlak voor het perceel [locatie 3] is genomen in strijd met artikel 3.2 van de Awb. Het beroep is gegrond, zodat deze besluiten in zoverre dienen te worden vernietigd. De raad dient een nieuw besluit te nemen met inachtneming van hetgeen in deze uitspraak is overwogen. Daartoe zal de Afdeling een termijn stellen.

Het beroep van [appellant sub 4]

7. Het beroep, voor zover gericht tegen de omvang van het bouwvlak voor het perceel [locatie 4], steunt niet op een bij de raad naar voren gebrachte zienswijze.

Ingevolge artikel 8:1 van de Awb, in samenhang gelezen met artikel 8:6 van de Awb en artikel 2 van bijlage 2 bij de Awb alsmede met artikel 6:13 van de Awb, kan door een belanghebbende geen beroep worden ingesteld tegen onderdelen van het besluit tot vaststelling van een bestemmingsplan waarover hij tegen het ontwerpplan geen zienswijze naar voren heeft gebracht, tenzij hem redelijkerwijs niet kan worden verweten dit te hebben nagelaten.

Deze omstandigheid doet zich niet voor. Geen rechtvaardiging is gelegen in de door [appellant sub 4] gestelde omstandigheid dat hij gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid van inspraak op het voorontwerp bestemmingsplan. Het bieden van inspraak en hetgeen plaatsvindt voorafgaand aan de bestemmingsplanprocedure maakt geen deel uit van de in de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening geregelde bestemmingsplanprocedure. Het beroep is in zoverre niet-ontvankelijk.

8. [appellant sub 4] betoogt voorts dat de in artikel 3, lid 3.4, aanhef en onder m, van de planregels vermelde oppervlakte voor opslagsilo's buiten het bouwvlak te klein is.

8.1. De raad stelt in het verweerschrift dat de buiten het bouwvlak gelegen opslagsilo's een oppervlakte hebben van ongeveer 1050 m² terwijl maximaal een oppervlakte van 1250 m² buiten het bouwvlak mag liggen.

8.2. Ingevolge artikel 3, lid 3.4, aanhef en onder m, van de planregels kan het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 3.2, sub i, onder 3 en 4, voor het bouwen van sleufsilo's, mestsilo's en mestopslagplaatsen buiten een bouwvlak, met dien verstande dat:

- de bouwhoogte van de sleufsilo's niet meer dan 3 m en de oppervlakte niet meer dan 500 m² mag bedragen;
- de oppervlakte van de mestsilo's en mestopslagplaatsen niet meer dan 750 m² mag bedragen.

8.3. In hetgeen [appellant sub 4] aanvoert ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat de in artikel 3, lid 3.4, aanhef en onder m, van de planregels vermelde oppervlaktes voor sleufsilo's en mestsilo's buiten het bouwvlak toereikend zijn. Het betoog faalt.

9. Het beroep, voor zover ontvankelijk, is ongegrond.

Het beroep van [appellant sub 5]

10. [appellant sub 5] betoogt dat in het plan er geen rekening mee is gehouden dat op het perceel [locatie 5] te 't Veld niet alleen een vervoersbedrijf wordt geëxploiteerd maar dat er ook agrarische activiteiten plaatsvinden.

10.1. De raad stelt dat op het perceel alleen een vervoersbedrijf aanwezig is. Volgens de raad wordt op het perceel geen agrarisch bedrijf geëxploiteerd en staat bij de Kamer van Koophandel een agrarisch bedrijf op het perceel [locatie 5] niet ingeschreven.

10.2. In het plan is aan het perceel [locatie 5] te 't Veld de bestemming "Bedrijf" toegekend.

Ingevolge artikel 4, lid 4.1, onder a, van de planregels zijn de voor "Bedrijf" bestemde gronden bestemd voor bedrijven die zijn genoemd in de categorieën 1 en 2 van de bij deze regels als bijlage opgenomen Staat van Bedrijven.

Op het perceel rust geen aanduiding voor een bedrijf als genoemd in lid 4.1, onder b tot en met r, van de planregels.

10.3. Nu [appellant sub 5] zijn stelling dat op het perceel [locatie 5] agrarische activiteiten plaatsvinden, niet heeft onderbouwd, ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de raad niet in redelijkheid heeft kunnen volstaan met het toekennen van de bestemming "Bedrijf". Het betoog faalt.

10.4. Het beroep is ongegrond.

Het beroep van [appellant sub 8]

11. [appellant sub 8] betoogt dat het plan ten onrechte niet voorziet in de mogelijkheid op het perceel [locatie 6] te Haringhuizen in totaal zeven woningen te realiseren. Hij betoogt dat in het vorige bestemmingsplan "Haringhuizen" een wijzigingsbevoegdheid was opgenomen om de bouw van twee woningen op het perceel [locatie 7] en de bouw van drie woningen op het perceel [locatie 6] mogelijk te maken. Voorts heeft hij gewezen op zijn zogeheten principeverzoek van 17 november 2011 om in het kader van de Uitvoeringsregeling Ruimte voor Ruimte, vastgesteld op 31 mei 2011 door het college van gedeputeerde staten van Noord-Holland, de bestaande opstallen op de percelen [locatie 7] en [locatie 6] te verwijderen en in plaats daarvan zeven nieuwe woningen op het perceel [locatie 6] te bouwen (hierna: principeverzoek).

11.1. De raad stelt dat het principeverzoek niet een dusdanig concreet project was dat hij daarmee rekening had moeten houden. Verder heeft de raad erop gewezen dat hij vanwege een overcapaciteit aan bouwplannen in de gemeente een terughoudend beleid voert ten aanzien van nieuwe mogelijkheden voor woningbouw. Wat betreft het beoogde initiatief van [appellant sub 8] in het kader van de Uitvoeringsregeling Ruimte voor Ruimte stelt de raad dat nog aangetoond diende te worden dat geen sprake was van storende bebouwing en dat nog een exploitatieopzet was vereist.

11.2. Op het perceel [locatie 6] rust de bestemming "Agrarisch met waarden". In het voorheen geldende bestemmingsplan "Haringhuizen", vastgesteld op 27 juni 2002, was de bestemming van het perceel "Agrarische doeleinden". Het bouwvlak in het bestreden plan komt overeen met het bebouwingsvlak in het bestemmingsplan "Haringhuizen". In het bestemmingsplan "Haringhuizen" was een wijzigingsbevoegdheid opgenomen op grond waarvan de ligging van het bebouwingsvlak van het perceel [locatie 6] kon worden gewijzigd ten behoeve van de bouw van maximaal 5 woningen.

11.3. In het algemeen kunnen aan een geldend bestemmingsplan geen blijvende rechten worden ontleend. De raad kan op grond van gewijzigde planologische inzichten en na afweging van alle betrokken belangen andere bestemmingen en regels voor gronden vaststellen.

In het stelsel van de Wro is een bestemmingsplan het ruimtelijke instrument waarin de wenselijke toekomstige ontwikkeling van een gebied wordt neergelegd. De raad dient bij de vaststelling van een bestemmingsplan rekening te houden met een particulier initiatief betreffende ruimtelijke ontwikkelingen, voor zover dat initiatief voldoende concreet is, tijdig kenbaar is gemaakt en ten tijde van de vaststelling van het plan op basis van de op dat moment bekende gegevens de ruimtelijke aanvaardbaarheid daarvan kan worden beoordeeld.

In de Uitvoeringsregeling Ruimte voor Ruimte zijn de storendheid van de te verwijderen gebouwen en de exploitatieopzet belangrijke aspecten bij de toepassing van de regeling. Naar het oordeel van de Afdeling heeft de raad zich terecht op het standpunt gesteld dat het principeverzoek in zoverre onvoldoende was onderbouwd. Gelet hierop en in aanmerking genomen het terughoudende beleid van de raad ten aanzien van nieuwe mogelijkheden voor woningbouw heeft de raad in redelijkheid ervan kunnen afzien om de wijzigingsbevoegdheid uit het bestemmingsplan "Haringhuizen" over te nemen in dit plan. Het betoog faalt.

11.4. Het beroep is ongegrond.

Het beroep van [appellant sub 10]

12. Ter zitting heeft de raad het beroep op het ontbreken van procesbelang ingetrokken.

13. [appellant sub 10] betoogt dat aan het bij zijn woning op het perceel [locatie 8] te Barsingerhorn behorende bijgebouw een zelfstandige woonfunctie had moeten worden toegekend, omdat het gebruik van het bijgebouw voor permanente bewoning valt onder het overgangsrecht van het op 18 oktober 2001 vastgestelde bestemmingsplan "Barsingerhorn", dat op 16 april 2002 is goedgekeurd. Indien een zelfstandige woonfunctie als zodanig niet mogelijk was, had de raad volgens [appellant sub 10] een persoonsgebonden overgangsregeling voor permanente bewoning moeten opnemen.

13.1. De raad stelt dat het gebruik van het bijgebouw voor permanente bewoning niet onder het overgangsrecht van het bestemmingsplan "Barsingerhorn" valt, omdat de bij besluit van 23 april 1991 verleende vrijstelling en bouwvergunning zijn verleend ten behoeve van gebruik als mantelzorgwoning. De woning is als zodanig gebruikt van 1991 tot 2003. Omdat het gebruik van de woning als zelfstandige woning niet bestond ten tijde van het verkrijgen van rechtskracht van het bestemmingsplan "Barsingerhorn" valt dat gebruik niet onder het overgangsrecht van dat plan. De raad stelt zich voorts op het standpunt dat het mogelijk maken van het gebruik van het bijgebouw als zelfstandige woning in strijd is met het uitgangspunt een toename van het aantal woningen in het buitengebied tegen te gaan.

13.2. Ingevolge artikel 20, tweede lid, onder b, van de voorschriften van het bestemmingsplan "Barsingerhorn" gold ten aanzien van in het plan begrepen gebouwen dat indien en voor zover zij reeds tot stand waren gekomen dan wel nog tot stand konden komen op het tijdstip dat het bestemmingsplan rechtskracht verkreeg en indien op dit tijdstip het gebruik afwijkt van de in het plan gegeven bestemming, zij slechts mogen worden gebruikt voor de doeleinden, waartoe zij op dat moment dienden, behoudens wijzigingen in het gebruik, welke niet leiden tot een grotere afwijking van het bestemmingsplan.

13.3. Uit de verleende vrijstelling en bouwvergunning blijkt dat deze tijdelijk voor 5 jaar zijn verleend. Uit de vrijstelling en bouwvergunning blijkt echter niet dat deze betrekking hebben op een mantelzorgwoning. Niet betwist is dat de moeder van [appellant sub 10] van 26 augustus 1991 tot en met 16 april 2003 stond ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie en dat deze inschrijving betrekking had op bewoning van het bijgebouw. Gelet op het vorenstaande heeft de raad zich ten onrechte op het standpunt gesteld dat het gebruik van het bijgebouw als woning niet viel onder het overgangsrecht van het bestemmingsplan "Barsingerhorn" op het moment dat dit rechtskracht verkreeg.

Vervolgens dient te worden beoordeeld of het gebruik ononderbroken is voortgezet. Volgens [appellant sub 10] heeft van medio augustus 2003 tot de vaststelling van het plan een aantal personen verbleven in het bijgebouw, waarbij het gestelde verblijf van deze personen wordt ondersteund door inschrijving in de gemeentelijke basisadministratie dan wel verklaringen.

De Afdeling stelt vast dat volgens deze gegevens in de periode van september 2007 tot november 2009 alleen sprake is geweest van het verblijf van [persoon] in het bijgebouw van juni tot en met augustus 2008 en van juni tot en met augustus 2009. Dit wordt ondersteund door een verklaring van [persoon] die stelt dat zij in deze periodes aanwezig is geweest in het bijgebouw. Naar het oordeel van de Afdeling is met deze verklaring niet aannemelijk gemaakt dat sprake is geweest van het gebruik van het bijgebouw voor het voeren van een zelfstandige huishouding als bedoeld in artikel 1, onder m, van de voorschriften van het bestemmingsplan "Barsingerhorn". Ook overigens heeft [appellant sub 10] niet aannemelijk gemaakt dat het bijgebouw in de periode van september 2007 tot en met november 2009 als zelfstandige woning is gebruikt. De stelling van [appellant sub 10] - ter verklaring van de onderbrekingen in het verblijf in het bijgebouw - dat niet van alle personen die daar hebben verbleven een verklaring kon worden verkregen, biedt geen aanknopingspunt om het gebruik voor zelfstandige bewoning aan te nemen.

Gezien het vorenstaande was het gebruik van het bijgebouw als woning aanvankelijk onder de beschermende werking van het overgangsrecht toegestaan, maar kon door de onderbreking in de periode van september 2007 tot november 2009 ten tijde van het vaststellen van het bestreden besluit niet langer een beroep op het overgangsrecht als opgenomen in artikel 20, tweede lid, onder b, van de voorschriften van het bestemmingsplan "Barsingerhorn" worden gedaan. Het betoog faalt.

13.4. De Afdeling ziet voorts geen aanleiding voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het vanwege de ligging van het bijgebouw in het buitengebied ruimtelijk niet aanvaardbaar is om het gebruik van het bijgebouw als woning mogelijk te maken. Ook heeft de raad zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat geen aanleiding bestaat om het gebruik van het bijgebouw als woning onder het persoonsgebonden overgangsrecht te brengen. Het betoog faalt.

13.5. Het beroep is ongegrond.

Het beroep van Nan Cuna

14. Ter zitting heeft Nan Cuna de beroepsgrond over schade ingetrokken.

15. Nan Cuna betoogt dat de besluitvorming gebrekkig is verlopen. Daarbij heeft zij erop gewezen dat de relevante stukken slechts kort voor de vergadering aan de raad ter beschikking zijn gesteld en dat het plan overhaast tot stand is gekomen.

15.1. Ingevolge artikel 3.8, eerste lid, van de Wro is op de voorbereiding van een bestemmingsplan afdeling 3.4 van de Awb van toepassing met dien verstande dat in dat artikellid enkele aanvullende voorschriften worden gegeven.

15.2. In hetgeen Nan Cuna aanvoert, ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de in de Wro en Awb vervatte procedure niet of gebrekkig is gevolgd. Het betoog faalt.

16. Nan Cuna betoogt dat het plan het ten onrechte niet mogelijk maakt dat op het perceel Kreil 6 te Barsingerhorn in samenhang met de activiteit "paardenhouderij" de activiteiten worden verricht die zijn genoemd in de categorieën 1 en 2 van de bij de planregels als bijlage 2 opgenomen Staat van Bedrijven.

16.1. Aan het perceel Kreil 6 zijn de bestemming "Bedrijf" en de aanduiding "paardenhouderij" toegekend.

Ingevolge artikel 4, lid 4.1, aanhef en onder a en onder e, van de planregels zijn de voor "Bedrijf" aangewezen gronden bestemd voor bedrijven die zijn genoemd in categorieën 1 en 2 van de bij deze regels als bijlage 2 opgenomen staat van bedrijven en uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "paardenhouderij" bestemd voor een paardenhouderij met de daarbij behorende coachings- en begeleidingsactiviteiten.

16.2. De raad betoogt dat artikel 4, lid 4.1, aanhef en onder a en onder e, zich er niet tegen verzet dat activiteiten uit de categorieën 1 en 2 worden verricht in samenhang met de bij "paardenhouderij" behorende activiteiten. Naar het oordeel van de Afdeling is deze uitleg van de planregels juist. Het betoog mist feitelijke grondslag.

17. Nan Cuna betoogt dat de bestemming "Bedrijf" met de aanduiding "paardenhouderij" niet dezelfde mogelijkheden heeft als de bestemming "Agrarisch met waarden" wat betreft de mogelijkheden voor schuilstallen, een plattelandswoning, standplaatsen voor kampeermiddelen, een mantelzorgwoning, horeca, een atelier en recreatieappartementen.

17.1. De raad stelt dat in het buitengebied onderscheid kan worden gemaakt tussen de bestemmingen "Agrarisch met waarden" en "Bedrijf".

17.2. Ingevolge artikel 3, lid 3.4, onder a, van de planregels kan voor de bestemming "Agrarisch met waarden" bij omgevingsvergunning worden toegestaan dat schuilstallen buiten het bouwvlak worden gebouwd.

Lid 3.6 voorziet er in dat bij omgevingsvergunning wordt toegestaan dat:

- een bestaande bedrijfswoning als plattelandswoning wordt gebruikt;
- gronden worden gebruikt ten behoeve van standplaatsen voor kampeermiddelen.
- een tijdelijke mantelzorgwoning wordt gerealiseerd;
- ten hoogste twee recreatieappartementen worden gerealiseerd;

- gronden en bebouwing worden gebruikt voor horeca in de vorm van een theeschenkerij of een vergelijkbare vorm van lichte horeca;
- bebouwing wordt gebruikt ten behoeve van een atelier.

De hiervoor vermelde mogelijkheden binnen de bestemming "Agrarisch met waarden" zijn niet van toepassing binnen de bestemming "Bedrijf", behoudens de realisatie van een tijdelijke mantelzorgwoning waarvoor in artikel 4, lid 4.6, onder b en c, een regeling is getroffen.

17.3. Nan Cuna heeft ter zitting desgevraagd medegedeeld dat het beroep er niet toe strekt dat voor het perceel Kreil 6 de bestemming "Agrarisch met waarden" had moeten worden toegekend.

In de plantoelichting zijn voor zover van belang de volgende uitgangspunten uit de in 2004 vastgestelde Structuurvisie Niedorp 2015 in aanmerking genomen:

- handhaven van agrarische hoofdfuncties;
- beperken vestiging niet-agrarische functies;
- medewerking verlenen aan de ontwikkeling van agrarische nevenactiviteiten.

Het door de raad gemaakte onderscheid tussen agrarische en niet-agrarische functies vindt zijn grondslag in deze uitgangspunten. In hetgeen Nan Cuna aanvoert ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de raad wat betreft de door Nan Cuna genoemde aspecten in redelijkheid niet de mogelijkheden binnen de bestemming "Bedrijf" heeft kunnen beperken ten opzichte van de bestemming "Agrarisch met waarden". Het betoog faalt.

17.4. Het beroep is ongegrond.

Het beroep van [appellant sub 11] en anderen voor zover het alleen [appellant sub 11C] en [appellante sub 11B] betreft

18. [appellant sub 11C] en [appellante sub 11B] betogen dat aan hun agrarische percelen ten onrechte tevens de dubbelbestemming "Waarde - Beschermd dorpsgezicht" is toegekend. Volgens hen is er vanwege de wijzigingen die hebben plaatsgevonden geen aanleiding meer voor bescherming van het karakteristieke verkavelingspatroon.

18.1. De raad stelt dat hij de aanwijzing van beschermde dorpsgezichten door het provinciaal bestuur terecht heeft overgenomen

18.2. Ingevolge artikel 29, lid 29.1, van de planregels zijn de voor 'Waarde - Beschermd dorpsgezicht' aangewezen gronden, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor het behoud en herstel van de karakteristieke, met historische ontwikkeling samenhangende structuur en de ruimtelijke kwaliteit van de gronden zoals beschreven in het aanwijzingsbesluit, zoals opgenomen in bijlage 3 bij de regels van dit bestemmingsplan.

18.3. De percelen van [appellant sub 11C] en [appellante sub 11B] behoren tot het gebied dat op grond van de Monumentenverordening Noord-Holland 2010 is aangewezen als beschermd dorpsgezicht.

18.4. In hetgeen [appellant sub 11C] en [appellante sub 11B] aanvoeren, ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de raad bij de afweging van de belangen in redelijkheid meer gewicht had moeten toekennen dan hij heeft gedaan aan de belangen bij het agrarisch grondgebruik dan aan het belang van het behoud van het beschermd dorpsgezicht.

Het beroep van [appellante sub 13]

19. [appellante sub 13] betoogt dat de raad ten onrechte geen medewerking heeft verleend aan haar verzoek het bouwvlak op haar perceel [locatie 9] te Oude Niedorp aan de zijkant uit te breiden waarbij als compensatie het bouwvlak aan de voor- en achterzijde kan worden ingekort.

19.1. De raad stelt zich op het standpunt dat mede in aanmerking genomen de publicatie Bedrijven en Milieuzonering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (hierna: VNG-publicatie) niet voldaan wordt aan de richtafstand van 50 m uit de VNG-publicatie indien het bouwvlak wordt gewijzigd zoals door [appellante sub 13] gewenst. Voor zover [appellante sub 13] heeft gesteld dat in die woning een firmant van het bedrijf woont, betoogt de raad dat de woning in planologisch opzicht geen bedrijfswoning is en dat het plan uitgaat van één bedrijfswoning per bedrijf binnen de bestemming "Agrarisch met waarden".

20. Nu [appellante sub 13] inhoudelijk niet is ingegaan op de onderbouwing van het standpunt van de raad ziet de Afdeling geen aanleiding om ervan uit te gaan, dat de raad zich ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat bij de door [appellante sub 13] beoogde wijziging van het bouwvlak niet wordt voldaan aan de richtafstand van 50 m van het bedrijf van [appellant sub 13] tot de nabijgelegen als zodanig bestemde woning. Het betoog faalt.

De beroepen van LTO Noord en [appellant sub 6] en de beroepen van [appellant sub 11] en anderen en [appellante sub 13] voor het overige

21. LTO Noord betoogt dat ten onrechte aan delen van het plangebied de bestemming "Waarde - Archeologie 2", "Waarde - Archeologie 3" of "Waarde - Archeologie 4" is toegekend zonder dat er rekening mee is gehouden dat de gronden van grote delen van het plangebied, namelijk het gebied Schagerkogge, door herverkaveling en landinrichting vanaf 2000 zijn verstoord tot een diepte van ongeveer 1 m.

Voorts is volgens LTO Noord ten onrechte slechts aan beperkte delen van het plangebied de bestemming "Waarde - Vergraven Archeologie 1", "Waarde - Vergraven Archeologie 2", "Waarde - Vergraven Archeologie 3" of "Waarde - Vergraven Archeologie 4" toegekend. Volgens LTO Noord komt het gehele gebied Schagerkogge in aanmerking voor een van deze bestemmingen en niet alleen de nu aangeduide gebieden.

[appellant sub 11] en anderen betogen dat aan hun agrarische percelen ten onrechte de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" of "Waarde - Archeologie 4" is toegekend. In dit verband hebben zij erop gewezen, dat in de deelgebieden Niedorperkogge en Schagerkogge waarin hun agrarische percelen zijn gelegen, een herverkaveling en landinrichtingsproject is uitgevoerd. Daarbij zijn sloten verbreed, verdiept, gedicht of verplaatst. Verder is er grond aangevoerd, zijn de percelen vlak geschoven en gedraineerd. Voorts is er gediëpploegd. Gezien al deze activiteiten zijn [appellant sub 11] en anderen van mening, dat de bodem tot een diepte van 1 m is geroerd en dat er geen archeologische waarden tot deze diepte zullen worden aangetroffen.

[appellant sub 6] betoogt dat de raad ten onrechte de bestemmingen "Waarde - Archeologie 1" en "Waarde - Archeologie 2" heeft toegekend aan zijn gronden. Zijns inziens is er onvoldoende reden om ervan uit te gaan dat zich ter plaatse archeologische waarden in de grond bevinden. In dit verband heeft hij ook gewezen op de bewerkingen van de bodem in het kader van de ruilverkaveling in het gebied Schagerkogge.

[appellante sub 13] betoogt voorts dat aan haar percelen ten onrechte de bestemming "Waarde - Archeologie 2" of "Waarde - Archeologie 4" is toegekend, omdat de percelen in het kader van de ruilverkaveling zijn gediëpploegd, waardoor eventuele archeologische waarden zodanig zijn verstoord dat een archeologische medebestemming niet is gerechtvaardigd.

21.1. De raad heeft zich voor de beoordeling van het aspect archeologie mede gebaseerd op het archeologisch kader dat de Stichting Cultureel Erfgoed Noord-Holland voor de voormalige gemeente Niedorp heeft opgesteld. Dit is opgenomen in het rapport "Archeologisch kader voor het bestemmingsplan Landelijk Gebied, gemeente Niedorp", augustus 2009, projectnummer 50903 (hierna: rapport Archeologisch Kader Niedorp). In het kader van dit rapport zijn de aanwezige en vermoede archeologische waarden geïnventariseerd. De raad stelt dat er rekening mee is gehouden dat in de voormalige gemeente Niedorp een grootschalige ruilverkaveling heeft plaatsgevonden, waarbij ook de grond is vergraven. Daarbij heeft de raad zich mede gebaseerd op kaarten en informatie van de Universiteit Wageningen en overleg met de Cultuurcompagnie Noord-Holland. Voor het gebied waar vergravingen hebben plaatsgevonden, geldt een soepeler regime, waarbij er pas vanaf grondroerende activiteiten met een diepte van 60 cm noodzaak is voor het verrichten van archeologisch onderzoek. In het bestemmingsplan is de regeling hierop aangepast, aldus de raad.

21.2. Ingevolge artikel 21, lid 21.1, van de planregels zijn de voor "Waarde - Archeologie 1" aangewezen gronden, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor het herstel en behoud van archeologische waarden.

Ingevolge lid 21.3, onder a, is het verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden uit te voeren:

- het ontgronden, afgraven, egaliseren, mengen, diepploegen en ontginnen van gronden;
- het graven van watergangen;
- het aanbrengen van ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en drainage en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur;
- het verlagen van het waterpeil.

Ingevolge het bepaalde onder b wordt een omgevingsvergunning als bedoeld onder a slechts verleend indien:

1. op basis van documentatie of archeologisch onderzoek is aangetoond dat geen archeologische waarden aanwezig zijn;
2. op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat de archeologische waarden door de werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden niet onevenredig worden geschaad;
3. de volgende voorwaarden in acht worden genomen, wanneer op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat de archeologische waarden door de werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden kunnen worden verstoord:

- a. een verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor

archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden; of

- b. een verplichting tot het doen van opgravingen; of

- c. een verplichting de uitvoering van de werken, geen bouwwerken zijnde,

of werkzaamheden te laten begeleiden door een deskundige op het terrein

van de archeologische monumenten zorg.

Indien het bevoegd gezag voornemens is om aan de omgevingsvergunning voorwaarden te verbinden als bedoeld in sub b, onder 3, wordt een ter zake kundig bureau om advies gevraagd. Bij een negatief advies wordt de vergunning niet verleend.

Ingevolge het bepaalde onder d is het verbod als bedoeld onder a niet van toepassing op werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden die:

- reeds in uitvoering zijn ten tijde van het van kracht worden van het plan;
- het normale onderhoud betreffen. Onder normaal onderhoud van drainage wordt in ieder geval verstaan het vervangen van drainage in inmiddels gedraineerde percelen;
- mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende omgevingsvergunning;
- op archeologisch onderzoek gericht zijn;
- die plaatsvinden op gronden waarvoor door de aanvrager van de omgevingsvergunning aan de hand van documentatie of archeologisch onderzoek is aangetoond dat de archeologische waarden door uitvoering van eerdere werken of werkzaamheden niet langer aanwezig zijn;
- die niet dieper gaan dan 40 cm.

Ingevolge lid 23.4, onder a, kan het college van burgemeester en wethouders het plan wijzigen in die zin dat aan de gronden de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 1" wordt ontnomen, indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat ter plaatse geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn.

Ingevolge de artikelen 22, 23 en 24 van de planregels gelden voor de bestemmingen "Waarde - Archeologie 2", "Waarde - Archeologie 3" en "Waarde - Archeologie 4" nagenoeg dezelfde regels, met dien verstande dat een oppervlakte van onderscheidenlijk 50 m², 500 m² en 2500 m² is uitgezonderd van het verbod in lid 3, onder a, van de desbetreffende planregel.

Ingevolge de artikelen 25, 26, 27 en 28 gelden voor de bestemmingen "Waarde - Vergraven archeologie 1", "Waarde - Vergraven archeologie 2", "Waarde - Vergraven archeologie 3" en "Waarde - Vergraven archeologie 4" nagenoeg dezelfde regels als voor de bestemmingen "Waarde - Archeologie 1, 2, 3 of 4", met dien verstande dat tot een diepte van 60 cm geen beperkingen gelden.

21.3. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer in haar uitspraak van 9 december 2009 in zaak nr. 200801932/1), rust op het gemeentebestuur de plicht zich voldoende te informeren omtrent de archeologische situatie in het gebied alvorens bij het plan bestemmingen kunnen worden aangewezen en concrete bouwvoorschriften voor die bestemmingen kunnen worden vastgesteld. Het voldoen aan die verplichting klemmt temeer nu de Monumentenwet 1988 de mogelijkheid biedt om de kosten voor het archeologische (voor)onderzoek voor rekening te laten komen van de grondeigenaren of -gebruikers. De wetgever is er immers vanuit gegaan dat die financiële lasten zo veel mogelijk voorzienbaar en vermijdbaar zijn.

Zoals is overwogen in de uitspraak van de Afdeling van 29 september 2010, inzake nr. 200809200/1/R1, kan onderzoek dat nodig is voor de bescherming van archeologische (verwachtings)waarden bestaan uit het raadplegen van beschikbaar kaartmateriaal, maar wanneer het beschikbare kaartmateriaal ontoereikend is, zal plaatselijk bodemonderzoek in de vorm van proefboringen, proefsleuven of anderszins nodig zijn. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen in haar uitspraak van 23 november 2011 in zaak nr. 201010190/1/R3, is voor het opnemen van een beschermingsregeling niet vereist dat de aanwezigheid van de archeologische sporen ter plaatse vaststaat, maar wel dat aannemelijk is dat dergelijke sporen in het gebied voorkomen.

21.4. Het rapport Archeologisch Kader Niedorp is tot stand gekomen op basis van raadpleging van het Archeologisch Informatiesysteem ARCHIS van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed waaronder de Archeologische Monumentenkaart, een overzicht van lopend en uitgevoerd onderzoek, de geo(morfo)logische kaart, de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden en de topografische Bonnekaart uit 1990. Daarnaast is ook een aantal oude kaarten vanaf de zeventiende eeuw geraadpleegd. Voorts heeft de raad rekening gehouden met de ruilverkaveling en vergravingen in het plangebied.

LTO Noord en [appellant sub 11] en anderen hebben ter onderbouwing van hun beroep een rapport, gedateerd 7 mei 2014 en opgesteld door adviespraktijk A=M, ingediend. Hierin is gesteld dat op drie van de vier locaties in het plangebied waar eerder een archeologisch onderzoek is gedaan, is gebleken dat de bodem was verstoord en dat de verwachte bodemsoort niet werd aangetroffen.

21.5. Het standpunt in het rapport van adviespraktijk A=M over vier onderzoeken op locaties in het plangebied acht de Afdeling niet doorslaggevend voor een oordeel over het gehele plangebied te minder nu voor het opnemen van een archeologisch beschermingsregime niet vereist is dat archeologische sporen feitelijk voorkomen. Met betrekking tot de eerder uitgevoerde ruilverkaveling erkent de raad in het verweerschrift dat daardoor de bodem van delen van percelen kan zijn verstoord, maar volgens de raad hebben de activiteiten niet altijd tot het gevolg gehad dat de bodem van gehele percelen verstoord is geraakt. De raad stelt dat uit het rapport Archeologisch Kader Niedorp volgt dat ook in gebieden waarin ruilverkaveling heeft plaatsgevonden nog steeds sprake kan zijn van de aanwezigheid van waardevolle archeologische resten. In hetgeen LTO Noord, [appellant sub 11] en anderen, [appellant sub 6] en [appellante sub 13] aanvoeren ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat het rapport Archeologisch Kader Niedorp niet op deugdelijk onderzoek berust.

Met betrekking tot de door LTO Noord, [appellant sub 11] en anderen, [appellant sub 6] en [appellante sub 13] aan de orde gestelde beperkingen binnen de bestemmingen "Waarde - Archeologie" en "Waarde - Vergraven archeologie" overweegt de Afdeling het volgende. In de artikelen 21 tot en met 28 van de planregels is een vergunningstelsel opgenomen waarbij werkzaamheden zoals het ontgronden, afgraven, egaliseren, mengen, diepploegen, het graven van watergangen en het verlagen van het waterpeil zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning zijn verboden. Een omgevingsvergunning wordt slechts verleend indien - kort gezegd - rekening wordt gehouden met archeologische waarden.

De raad heeft als uitgangspunt genomen dat het normale gebruik van de agrarische gronden niet wordt beperkt en is ervan uitgegaan dat dit mogelijk is bij bewerking tot een diepte van 40 cm, in welk geval geen vergunning nodig is. LTO Noord en [appellant sub 11] en anderen, [appellant sub 6] en [appellante sub 13] hebben niet concreet onderbouwd dat het normale gebruik van hun agrarische gronden vereist dat de grond dieper dan 40 cm wordt bewerkt. Ook geldt geen beperking voor het normale onderhoud van de grond waaronder in ieder geval wordt verstaan het vervangen van de bestaande drainage.

Met betrekking tot het gestelde belastende karakter van een vergunningstelsel verwijst de Afdeling naar haar uitspraak van 29 september 2010 in zaak nr. 200809200/1 waarin is overwogen dat aan de Monumentenwet 1988 het beginsel ten grondslag ligt dat de verstoorder van het bodemarchief dient bij te dragen aan de kosten voor het archeologische onderzoek ter bescherming van het bodemarchief, maar dat die kosten in een redelijke verhouding dienen te staan tot de met de beoogde investering gemoeide kosten. De Afdeling ziet in hetgeen is aangevoerd geen grond voor de verwachting dat de kosten die de aanvrager van een omgevingsvergunning in een voorkomend geval zal moeten maken voor het doen verrichten van archeologisch onderzoek niet in redelijke verhouding zullen staan tot de investering die is gemoeid met de activiteit waarvoor die vergunning nodig is. Daarnaast is van belang dat artikel 4.2, eerste lid, onder a, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht een schadevergoedingsregeling bevat voor het geval dat in het belang van de archeologische monumentenzorg aan een vergunning als hier aan de orde voorschriften zijn verbonden en de aanvrager van die vergunning ten gevolge daarvan kosten maakt of schade lijdt die redelijkerwijs niet of niet geheel voor zijn rekening behoren te komen.

In hetgeen LTO Noord, [appellant sub 11] en anderen, [appellant sub 6] en [appellante sub 13] aanvoeren ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de raad bij de afweging van de belangen in redelijkheid meer gewicht had moeten toekennen dan hij heeft gedaan aan de belangen bij het agrarisch grondgebruik dan aan het belang van behoud van archeologische waarden. De betogen falen.

22. De beroepen van LTO Noord, [appellant sub 6], [appellant sub 11] en anderen en [appellante sub 13] zijn ongegrond.

Het beroep van [appellanten sub 9]

23. [appellant sub 11C] betoogt dat [appellanten sub 9] geen belanghebbende zijn bij het plan, voor zover het betreft de percelen [locatie 10] en [locatie 11] te Barsingerhorn.

23.1. Ingevolge artikel 8:1 van de Awb, in samenhang gelezen met artikel 8:6 van de Awb en artikel 2, van bijlage 2 bij de Awb, kan door een belanghebbende bij de Afdeling beroep worden ingesteld tegen een besluit omtrent vaststelling van een bestemmingsplan.

Ingevolge artikel 1:2, eerste lid, van de Awb wordt onder belanghebbende verstaan degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken. De wetgever heeft deze eis gesteld teneinde te voorkomen dat een ieder, in welke hoedanigheid ook, of een persoon met slechts een verwijderd of indirect belang als belanghebbende zou moeten worden beschouwd en beroep zou kunnen instellen. Om als belanghebbende in de zin van de Awb te kunnen worden aangemerkt, dient een persoon een voldoende objectief, actueel, eigen, persoonlijk belang te hebben dat rechtstreeks wordt geraakt door het bestreden besluit.

23.2. [appellanten sub 9] wonen op het perceel [locatie 12], dat de bestemming "Wonen" heeft. Het perceel is gelegen op een afstand van ongeveer 200 m van het agrarisch bedrijf op de percelen [locatie 10] en [locatie 11]. Het is aannemelijk dat [appellanten sub 9] gevolgen kunnen ondervinden van de bedrijfsvoering van het agrarisch bedrijf. Gelet hierop is de Afdeling van oordeel dat het belang van [appellanten sub 9] rechtstreeks bij het bestreden besluit is betrokken. Derhalve dienen zij als belanghebbende te worden aangemerkt

24. Ter zitting hebben [appellanten sub 9] hun beroepsgrond dat in artikel 3, lid 3.8, onder b, van de planregels ten onrechte niet is voorzien in de beoordeling door een deskundige, ingetrokken.

25. [appellanten sub 9] betogen dat voor de bestemming "Wonen" op hun perceel [locatie 12] ten onrechte niet is uitgegaan van drie of meer wooneenheden. Daartoe voeren zij aan dat sprake is van een grote stolpboerderij, zodat het niet passend is dat de woonboerderij slechts kan worden gesplitst in twee wooneenheden.

25.1. De raad stelt zich op het standpunt dat geen aanleiding bestaat om af te wijken van zijn beleid dat een stolpboerderij kan worden gesplitst in maximaal twee wooneenheden. De omvang van een stolpboerderij acht de raad in dit verband niet doorslaggevend. Daarbij heeft hij erop gewezen dat meerdere grote stolpboerderijen in het buitengebied zijn gelegen.

25.2. Ingevolge artikel 17, lid 17.1, onder a, sub 1, van de planregels zijn de voor "Wonen" aangewezen gronden bestemd voor wonen.

Ingevolge lid 17.2, onder a, sub 1, geldt voor het bouwen van hoofdgebouwen de regel dat het aantal woningen niet meer mag bedragen dan één dan wel het ter plaatse van de aanduiding "maximaal aantal wooneenheden" aangegeven getal.

Ingevolge lid 17.4, aanhef en onder a, kan het bevoegd gezag bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 17.2, onder a, sub 1, met dien verstande dat in de stolp maximaal twee woningen mogen worden gerealiseerd.

25.3. Niet in geschil is dat de stolpboerderij op het perceel [locatie 12] groot is. De raad heeft echter in redelijkheid het uitgangspunt kunnen hanteren om aan de omvang van een stolpboerderij geen doorslaggevende betekenis toe te kennen. Nu uit hetgeen [appellanten sub 9] naar voren hebben gebracht niet is gebleken van bijzondere omstandigheden heeft de raad zich terecht op standpunt gesteld dat geen aanleiding bestaat om af te wijken van zijn beleid. Het betoog faalt.

26. [appellanten sub 9] betogen dat in het plan ten onrechte geen Ruimte voor Ruimte regeling is opgenomen, zodat het niet mogelijk is te bouwen in de plaats van vrijkomende agrarische bebouwing. Zij stellen zich op het standpunt dat de raad het mogelijk had moeten maken om de machineberging op hun perceel te slopen en in plaats daarvan een woning te bouwen.

26.1. Ingevolge artikel 16, eerste lid, aanhef, van de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie (hierna: PRVS) kan een bestemmingplan voorzien in de mogelijkheid van nieuwe woningen ter compensatie van storende bebouwing of functies buiten bestaand bebouwd gebied als voorzien is in een Ruimte voor Ruimte regeling. In het eerste lid, aanhef en onder a, b en c wordt aangegeven waarin de regels in ieder geval in voorzien.

26.2. De raad betoogt dat in het plan niet is voorzien in een Ruimte voor Ruimte regeling. Indien aan de provinciale voorwaarden is voldaan, is de raad bereid in een afzonderlijke planologische procedure medewerking te verlenen.

26.3. De PRVS verplicht niet tot het opnemen van een Ruimte voor Ruimte regeling. In hetgeen [appellanten sub 9] aanvoeren, ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de raad niet in redelijkheid heeft kunnen afzien van het opnemen van een Ruimte voor Ruimte regeling in het plan. Het betoog faalt.

27. [appellanten sub 9] betogen dat nu hun perceel een omvang heeft van 8.000 m² het aangewezen is functies zoals zorgboerderij, bed en breakfast, recreatie-appartementen en/of kleinschalig kamperen mogelijk te maken.

27.1. De raad stelt dat in het buitengebied alleen voor agrarische bedrijven dergelijke functies in algemene zin in het plan worden vastgelegd. In geval van de bestemming "Wonen" kan onder omstandigheden op grond van een afzonderlijke procedure maatwerk mogelijk zijn.

27.2. In hetgeen [appellanten sub 9] aanvoeren, ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de raad niet in redelijkheid heeft kunnen afzien van het mogelijk maken van de genoemde nevenfuncties binnen de bestemming "Wonen". Hierbij is in aanmerking genomen dat niet is gebleken dat [appellanten sub 9] ten tijde van het vaststellen van het bestemmingsplan een voldoende concreet voornemen voor een dergelijke nevenfunctie hebben. Het betoog faalt.

28. [appellanten sub 9] betogen dat voor het agrarisch bedrijf met bedrijfswoningen op de percelen [locatie 10] en [locatie 11] ten onrechte een bouwvlak is ingetekend van 1,5 ha, terwijl het uitgangspunt is dat agrarische bedrijven een bouwvlak hebben van 1 ha. Volgens hen doet de omvang van het bouwvlak ook afbreuk aan het beschermd dorpsgezicht van Barsingerhorn. Verder vrezen zij voor de verkeersveiligheid en voor verkeersoverlast.

28.1. De raad stelt dat het bouwvlak op de percelen [locatie 10] en [locatie 11] in 2007 op basis van een wijzigingsbevoegdheid op grond van artikel 11 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening mogelijk is gemaakt. De raad stelt zich op het standpunt, dat er uit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening geen bezwaar is om het bouwvlak te handhaven.

28.2. Het agrarisch bedrijf op de percelen [locatie 10] en [locatie 11] is gelegen op de rand van het gebied dat als beschermd dorpsgezicht is aangewezen. Het bouwvlak sluit aan op de bestaande bebouwing. In hetgeen [appellanten sub 9] aanvoeren, ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de raad niet in redelijkheid ervan heeft kunnen uitgaan dat de mogelijkheden voor bebouwing op de percelen [locatie 10] en [locatie 11] geen afbreuk doen aan het beschermd dorpsgezicht. Voorts ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel, dat de raad niet in redelijkheid ervan heeft kunnen uitgaan dat de verkeerssituatie niet ernstig nadelig wordt beïnvloed door de omvang van het bedrijf op de percelen [locatie 10] en [locatie 11]. Het betoog faalt.

29. [appellanten sub 9] kunnen zich voorts niet verenigen met artikel 3, lid 3.2, onder b, sub 1, van de planregels waaruit volgt dat de oppervlakte ondersteunend glas bij een agrarisch bedrijf maximaal 2.000 m² en met de afwijkingmogelijkheid op grond van lid 3.4, aanhef en onder d, om de oppervlakte ondersteunend glas te vergroten tot 4.000 m². Volgens hen is dat niet landschappelijk in te passen.

29.1. De raad stelt zich op het standpunt dat de in het plan opgenomen mogelijkheden voor ondersteunend glas blijven binnen de in de PRVS gegeven mogelijkheden. Volgens de raad hebben de mogelijkheden voor het realiseren van ondersteunend glas geen ernstige gevolgen voor de landschappelijke inpassing.

29.2. Ingevolge artikel 26, eerste lid, aanhef en onder k, van de PRVS is uitbreiding van teeltondersteunend glas van meer dan 2.000 m² per perceel op een grondgebonden landbouwbedrijf buiten de onder g bedoelde gebieden voor gecombineerde landbouw of grootschalige landbouw niet toegestaan.

Ingevolge het vierde lid, aanhef en onder a, kan in afwijking van het bepaalde in het eerste lid, onder k, een bestemmingsplan voorzien in teeltondersteunend glas tot een maximum van 4.000 m², mits de noodzaak daartoe blijkt uit een bedrijfsplan.

29.3. Ingevolge artikel 3, lid 3.2, onder b, van de planregels gelden voor het bouwen van kassen ten behoeve van de uitoefening van agrarische bedrijven de volgende regels:

1. de oppervlakte ondersteunend glas mag niet meer dan 2.000 m² bedragen;
2. de goot- en bouwhoogte mogen niet meer dan respectievelijk 5 m en 8 m bedragen, dan wel de bestaande goot- en bouwhoogte, indien deze meer is.

Ingevolge lid 3.3, onder a, kan het college van burgemeester en wethouders met het oog op het voorkomen van een onevenredige aantasting van:

- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- het landschaps- en bebouwingsbeeld;
- de milieusituatie;

- het uitzicht van woningen van derden;

- de verkeersveiligheid,

nadere eisen stellen aan de plaats van bebouwing.

Ingevolge het bepaalde onder b worden bij de afweging of er sprake is van een onevenredige aantasting van het landschaps- en bebouwingsbeeld de beeldkwaliteitseisen betrokken zoals die zijn geformuleerd in het hoofdstuk Beeldkwaliteit in de bij dit bestemmingsplan behorende toelichting

Ingevolge lid 3.4, sub d, kan het bevoegd gezag bij omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in artikel 3, lid 3.2, sub b, onder 1, voor het vergroten van de oppervlakte aan ondersteunend glas tot een totale oppervlakte van niet meer dan 4.000 m², mits de financiële noodzaak daartoe blijkt uit een bedrijfsplan.

In lid 3.4 is voorts bepaald dat de omgevingsvergunning uitsluitend kan worden verleend, mits er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;

- het landschaps- en bebouwingsbeeld;

- de milieusituatie;

- het uitzicht van woningen van derden;

- de verkeersveiligheid.

29.4. De Afdeling stelt vast dat de planregels wat betreft zowel de oppervlakte teeltondersteunend glas die bij recht mogelijk is gemaakt als wat betreft de vergroting van de oppervlakte teeltondersteunend glas bij het gebruik van de afwijkingsbevoegdheid voorzien in de mogelijkheid respectievelijk de eis om rekening te houden met de landschappelijke inpassing. Nu [appellanten sub 9] hun betoog over de landschappelijke inpassing niet hebben geadstrueerd, ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat landschappelijke inpassing van teeltondersteunend glas mogelijk is. Het betoog faalt.

30. [appellanten sub 9] zijn van mening dat in artikel 3, lid 3.3, van de planregels ten onrechte niet de mogelijkheid is opgenomen dat het college van burgemeester en wethouders nadere eisen kan stellen aan de maatvoering en hoogte van bebouwing.

30.1. Naar het oordeel van de Afdeling biedt de planregel de mogelijkheid rekening te houden met de maatvoering en de hoogte van de bebouwing. Bij het stellen van nadere eisen ten aanzien van de plaats van de bebouwing kan daarmee rekening gehouden worden. Het betoog faalt.

31. [appellanten sub 9] betogen dat de aanlegmogelijkheden voor silo's buiten het agrarisch bouwvlak te ruim zijn en leiden tot verdere aantasting van het beschermd dorpsgezicht.

31.1. De raad stelt zich op het standpunt dat de bestemmingsomschrijving van "Agrarisch met waarden" in samenhang met de criteria die bij het toestaan van silo's buiten het bouwvlak worden gehanteerd voorziet in de bescherming van het beschermd dorpsgezicht

31.2. Ingevolge artikel 3, lid 3.4, aanhef en onder m, kan het bevoegd gezag bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 3.2, sub i, onder 3 en 4, voor het bouwen van sleufsilos, mestsilos en mestopslagplaatsen buiten een bouwvlak, met dien verstande dat:

1. de bouwhoogte van de sleufsilos niet meer dan 3 m en de oppervlakte niet meer dan 500 m² mag bedragen;

2. de oppervlakte van de mestsilos en mestopslagplaatsen niet meer dan 750 m² mag bedragen.

De omgevingsvergunning kan uitsluitend worden verleend, mits er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- het landschaps- en bebouwingsbeeld;

[...];

- het uitzicht van woningen van derden;

[...].

31.3. De afwijkingsbevoegdheid voor silo's buiten het bouwvlak voorziet in de mogelijkheid om rekening te houden met het beschermd dorpsgezicht. In aanmerking genomen dat het gaat om beperkte mogelijkheden voor silo's buiten het bouwvlak, ziet de Afdeling in hetgeen [appellanten sub 9] hebben aangevoerd geen aanleiding voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat de in het plan opgenomen afwijkingsbevoegdheid voldoende waarborgen biedt om rekening te houden met het beschermd dorpsgezicht. Het betoog faalt.

32. [appellanten sub 9] betogen dat de definitie van grondgebonden agrarische bedrijfsvoering in de planregels niet toereikend is. Zij stellen dat extensieve (grondgebonden) agrarische bedrijven in toenemende mate niet meer afhankelijk zijn van hun gronden maar voer inkopen en hun gronden verpachten. Volgens hen biedt de definitie van grondgebonden agrarische bedrijfsvoering uit de PRVS meer waarborgen tegen de vestiging van dergelijke bedrijven.

32.1. Ingevolge artikel 1, onder 50, van de planregels is een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering: een agrarische bedrijfsvoering die hoofdzakelijk niet in gebouwen plaatsvindt.

Ingevolge artikel 1, onder 71, is een niet-grondgebonden agrarische bedrijfsvoering: een agrarische bedrijfsvoering die hoofdzakelijk in gebouwen plaatsvindt.

Ingevolge artikel 1, onder 17, van de PRVS is een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering een agrarische bedrijfsvoering die hoofdzakelijk niet in gebouwen plaatsvindt, waarbij het gebruik van agrarische gronden noodzakelijk is voor het functioneren van het bedrijf.

De PRVS heeft geen definitie van niet-grondgebonden agrarische bedrijfsvoering.

32.2. De Afdeling acht de definitie van grondgebonden agrarische bedrijfsvoering in de planregels waarbij de raad aansluiting heeft gezocht bij de definitiebepaling in andere bestemmingsplannen, niet onjuist. Dat in de PRVS een andere definitie wordt gehanteerd, is niet bepalend. In hetgeen [appellanten sub 9] aanvoeren ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de raad een zwaarder gewicht had moeten toekennen aan het belang van [appellanten sub 9] bij een minder ruime omschrijving van het begrip niet-grondgebonden agrarische bedrijfsvoering. Het betoog faalt.

33. [appellanten sub 9] betogen dat het plan voor de Koningsweg een breedte van 6 m mogelijk maakt, terwijl de huidige breedte 3 m is. Gezien het feit dat de Koningsweg nog binnen de zuidelijke begrenzing van het beschermd dorpsgezicht ligt, is het volgens hen noodzakelijk om een dwarsprofiel op te nemen om de grenzen van een eventuele verbreding te borgen. Zij hebben voorts betoogd dat een toename van het verkeer en van grote voertuigen op de Koningsweg uit een oogpunt van verkeersveiligheid en verkeersoverlast bezwaarlijk is.

33.1. De raad stelt zich op het standpunt dat de bestemmingsomschrijving al een beperking inhoudt van de mogelijkheid de Koningsweg te verbreden en dat het plan niet tot gevolg heeft dat de verkeersveiligheid en -overlast op de Koningsweg in het geding komt.

33.2. Ingevolge artikel 15, lid 15.1, voor zover van belang, van de planregels zijn de voor 'Verkeer' aangewezen gronden zijn bestemd voor wegen, bermen en taluds, met dien verstande dat de bestemming afgezien van een plaatselijke verbreding of versmalling, niet in een ingrijpende wijziging van het profiel dan wel in een toename van het aantal rijstroken voorziet.

33.3. De bestemming "Verkeer" waarbinnen de Koningsweg is gelegen, heeft een breedte die varieert van ongeveer 7 m tot ongeveer 10 m, waarbij het breedste deel het dichtst bij de aansluiting met de Heerenweg is gelegen. De Koningsweg sluit aan één kant aan op de Heerenweg en eindigt aan de andere kant als toegang tot agrarische gronden.

Naar het oordeel van de Afdeling heeft de raad zich in de redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat de bestemmingsomschrijving erin voorziet dat de Koningsweg het huidige karakter behoudt en dat van aantasting van het beschermd dorpsgezicht geen sprake is.

In hetgeen [appellanten sub 9] aanvoeren ziet de Afdeling voorts geen aanleiding voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat de bestemming "Verkeer" wat betreft de Koningsweg voldoende waarborgen biedt om verkeersonveiligheid en -overlast tegen te gaan.

Het betoog faalt.

34. Het beroep van [appellanten sub 9] is ongegrond.

Proceskosten

35. De raad dient ten aanzien van [appellant sub 2] op na te melden wijze tot vergoeding van de proceskosten te worden veroordeeld.

Van proceskosten die voor vergoeding in aanmerking komen, is ten aanzien van [appellant sub 1] en [appellant sub 3] niet gebleken.

Wat betreft [appellant sub 4], [appellant sub 5], [appellant sub 6], LTO Noord, [appellant sub 8], [appellanten sub 9], [appellant sub 10], [appellant sub 11] en anderen, Nan Cuna en [appellante sub 13] bestaat geen aanleiding voor een proceskostenveroordeling.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

I. verklaart het beroep van [appellant sub 1], geheel, en het beroep van [appellant sub 4], voor zover gericht tegen de omvang van het bouwvlak voor het perceel [locatie 4], niet-ontvankelijk;

II. verklaart de beroepen van [appellant sub 2] en [appellant sub 3] gegrond;

III. vernietigt het besluit van de raad van de gemeente Hollands Kroon van 27 juni 2013 tot vaststelling van het bestemmingsplan "Buitengebied voormalige gemeente Niedorp" voor zover het betreft:

- het plandeel met de bestemming "Sport" wat betreft het perceel [locatie 2] voor zover daarop een stacaravan niet als zodanig is bestemd;

- het bouwvlak en de aanduiding "intensieve veehouderij" voor het perceel [locatie 3];

IV. vernietigt het besluit van de raad van de gemeente Hollands Kroon van 1 oktober 2013 tot vaststelling van het bestemmingsplan "Buitengebied voormalige gemeente Niedorp" voor zover het betreft:

- het plandeel met de bestemming "Sport" wat betreft het perceel [locatie 2] voor zover daarop een stacaravan niet als zodanig is bestemd;

- de aanduiding "intensieve veehouderij" voor zover deze geen betrekking heeft op het hele bouwvlak voor het perceel [locatie 3];

V. verklaart de beroepen van [appellant sub 4], voor zover ontvankelijk, [appellant sub 5], [appellant sub 6A] en [appellante sub 6B], LTO Noord, [appellant sub 8], [appellant sub 9B] en [appellant sub 9A], [appellant sub 10], [appellant sub 11A] en anderen, de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Nan Cuna B.V. en [appellante sub 13] ongegrond;.

VI. draagt de raad van de gemeente Hollands Kroon op om binnen twintig weken na de verzending van deze uitspraak met inachtneming van hetgeen daarin is overwogen een nieuw besluit te nemen ten aanzien van de plandelen genoemd onder IV en dit vervolgens op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend te maken en mede te delen;

VII. veroordeelt de raad van de gemeente Hollands Kroon tot vergoeding van bij [appellant sub 2] in verband met de behandeling van het beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van € 474,00 (zegge: vierhonderdvierenzeventig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

VIII. gelast dat de raad van de gemeente Hollands Kroon aan appellanten het door hen voor de behandeling van de beroepen betaalde griffierecht ten bedrage van € 160,00 (zegge: honderdzestig euro) voor [appellant sub 1], € 160,00 (zegge: honderdzestig euro) voor [appellant sub 2] en € 160,00 (zegge: honderdzestig euro) voor [appellant sub 3] vergoedt.

Aldus vastgesteld door mr. W.D.M. van Diepenbeek, voorzitter, en mr. J.G.C. Wiebenga en mr. D.J.C. van den Broek, leden, in tegenwoordigheid van mr. P.A. Melse, griffier.

w.g. Van Diepenbeek w.g. Melse
voorzitter griffier

Uitgesproken in het openbaar op 19 november 2014

191.